ROMAN

ALI SMITH

RASTLANTISAL

ALI SMITH

1962'de Inverness, İskoçya'da bir işçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Cambridge'te felsefe doktorasına başladı, ancak yarım bıraktı. 2004'te bir dergiye verdiği röportajda kısaca, bir yıl boyunca çektiği Kronik Yorgunluk Sendromu'nun onu öğretim üyeliği görevinden ayrılmaya nasıl zorladığından ve asıl yapmak istediği işe, yazmaya nasıl yoğunlaştırdığından söz eder. Üç öykü kitabı üç de romanı bulunan Ali Smith, son romanı olan *Rastlantısal*'la 2005 Whitbread Ödülü'nü kazanmıştır. Yazar halen Cambridge'te yaşamaktadır.

DOST KÖRPE

1972'de İstanbul'da doğdu. B.Ü. İş İdaresi bölümünde okuduktan sonra İ.Ü. İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. 1991'de Yunus Nadi Yayınlanmamış Öykü Kitabı Ödülü'nü kazandı. 1993'te ilk öykü kitabı *Zaman Sona Ermeli* (Era), 1997'de ikinci öykü kitabı *Günah Yiyen* (Metis), 1998'de *Kıyı* (Şiir Atı) adlı şiir kitapları yayınlandı. Çeşitli dergilerde yayınlanan öykü, şiir, deneme ve fragmanlarının yanı sıra elliden fazla çeviri kitabı bulunmaktadır.

Ali Smith

Rastlantısal

Türkçesi: Dost Körpe

§

Çağdaş Dünya Edebiyatı **92**

Rastlantısal
Ali Smith

Kitabın Özgün Adı:
The Accidental

Yayına hazırlayan: Tülin Er
İngilizce'den çeviren: Dost Körpe
Kapak tasarım: Utku Lomlu
Dizgi: Bahar Kuru

© 2005, Ali Smith
© 2007; bu kitabın Türkçe yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Eylül 2007
ISBN: 978 - 975 - 289 - 430 - 3

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Tel: (212) 674 97 23
Fax: (212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
Genel Dağıtım: Alfa, Tel: (212) 511 53 03 Faks: (212) 519 33 00
e-posta: everest@alfakitap.com
www.everestyayinlari.com

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

TEŞEKKÜR

Rastlantısalın ilham kaynağı Carla Wakefield'a teşekkür ederim.

Teşekkürler Charlie, Bridget, Kate, Woodrow, Xandra, Becky, Donald, Daphne ve Stephen.

Teşekkürler Andrew ve Michal, Simon ve Juliette.

Teşekkürler Kasia.

Teşekkürler Sarah.

Antal Szerb'in *Ayışığında Yolculuk* adlı romanından yapılan alıntı, Pushkin Press'in nazik izni sayesindedir.

Nick Cohen'in *Zalim Britanya*'sından yapılan alıntı, Verso, Londra'nın nazik izni sayesindedir.

Philip Larkin'in "Aşktır bizden kalacak olan" adlı şiirinden yapılan alıntı, Faber & Faber Ltd.'nin nazik izni sayesindedir.

John Berger'in The Shape of a Pocket *(Bir Cebin Şekli)* adlı

kitabından yapılan alıntı, Bloomsbury Ltd.'nin nazik izni sayesindedir.

Telif hakkı sahiplerine ulaşmak için olabildiğince çaba sarf edilmiştir; bu konuda istemeden de olsa bir kusurda bulunulduysa lütfen yayıncıyla temasa geçiniz.

Philippa Reed'e
büyük umutlar

Inuk Hoff Hansen'a
çok uzakta öylesine yakın

Sarah Wood'a
içimizdeki sihirbaz

Şu anda bu gezegende normal bir hayat sürme
deneyimi ile bu hayata, bu boşluğa anlam
katmak için sunulan kamusal anlatılar
arasındaki uçurum muazzamdır.
- John Berger

Yüzeysel tek tiplik bir rastlantı değil,
Marksistlerin iyimserlikle kapitalizmin
son demleri dedikleri şeyin bir sonucudur.
- Nick Cohen

Bütün geçmiş kısa sürede değerini yitirerek,
Emma'yla yeğenleri dışındaki herkese
önemsiz gelir oldu: Emma içinse hâlâ önemini
koruyordu ve Henry ile John hâlâ her gün
Harriet'la çingenelerin öyküsünü anlatmasını istiyor
ve asıl öyküyü biraz olsun değiştirse onu
ısrarla uyarıyorlardı.
- Jane Austen

Pek çok şey vardır ki
İnsanın görünce anlaması gerekir.
Görmeden nasıl bilebilir
Gelecekte
Olacak şeyleri?
- Sofokles

Sanatçılığım biraz sadedir.
- Charles Chaplin

RASTLANTISAL

Annem beni 1968'de bir akşam, kasabanın tek sinemasının kafesindeki bir masanın üstünde hayata başlatmış. Yukarıda, kısa bir merdiven ötede, locanın tüyleri dökülmüş kırmızı kadife perdesinin ardında esnemekte olan bayan yer gösterici, arka sıralarda kıpraşan ve öpüşüp duran seyircilerin tepesinde durmuş, sönük el fenerini havaya atıp tutuyor ve bölmeden söktüğü tahta parçacıklarını karanlıktaki kasabalıların kafalarına fırlatıyormuş. Seyircilerin karşısındaki beyaz perdede *Zavallı İnek* adlı film oynamaktaymış; filmdeki Terence Stamp öyle etkileyiciymiş ki, o hafta filmi üçüncü kez izlemekte olan genç, şık, incecik ve otoriter annem gürültüyle ayağa kalkmış, sırasındaki insanların bacaklarını iterek ilerlemiş ve sıra-

lar arasındaki pis yoldan geçerek çıkış kapısından, perdenin arasından ışığa çıkmış.

Kafede, masaların üstüne sandalyeler koyan çocuk dışında kimse yokmuş. Kapatıyoruz, demiş çocuk anneme. Karanlıktan çıktığı için hâlâ gözlerini kırpıştırmakta olan annem aşınmış kırmızı basamaklardan inmiş. Çocuğun ellerinde ters tuttuğu sandalyeyi alarak öylece yere bırakmış. Ayakkabılarını çıkarmış. Ceketinin düğmelerini çözmüş.

Kasanın ardındaki portakal suyu makinesinin içindeki yarısı batık portakallar, çubukların arasında dönüp duruyormuş; tankın dibindeki kabuklar yükselip iniyormuş durmadan. Masaların üstündeki sandalyelerin ayakları dimdik yukarı çevriliymiş; yerdeki kek kırıntıları, elektrikli süpürgenin hortumunu bekliyormuş pasifçe. Annemin birkaç dakika sonra, ılık naylon çoraplarını top şeklinde cebine tıkıştırmış halde ve ayakkabılarını arkalarındaki kayışlardan tutup sallayarak çıkacağı sokağa açılan büyük ana merdivende, Julie Andrews'la Christopher Plummer çerçevelerinin arasından gülümsüyorlarmış, ki beş yıl sonra genç makinist binayı bir kutu kreozot ve üstüne firlattığı izmaritiyle tutuşturduğunda (yaşlı makinist ölünce ve otele yeni bir makinist alınınca çocuk kendi hakkı olan o işin başkasına verildiğine, kandırıldığına hükmetmiş), alevler ortalığı karartırken de on yıldır modaları geçmiş, solgun ve görkemli bir şekilde, tam da böyle gülümsüyor olacaklarmış hâlâ.

Sigara içmenin yasak olduğu pahalı localar? Dumanla kaplanmış. Deri kokan yumuşak koltuklar? Sonsuza dek yok olmuş. Kadife perdeler, avize? Savrulan küllere, yerel tarihin yüzeyindeki minicik, parıltılı, kırık ışık parçacıklarına dönüşmüş. Ertesi gün gazeteler kaza olduğu kesin demişler. Sinemanın sahibi sigortadan para almış ve binanın kalıntılarını nakitle çalışan ve bunu isminde açıkça belirten,

Mackay'in Parayı Ver Malı Götür Mağazası'nın sahibine satmış.

Ama 1968'in o gecesinde, kapanmak üzere olan kafedeki duvarların ardından, çağdaş aşkın sesleri gümbür gümbür gelmekteymiş hâlâ. Hâlâ müzik geliyormuş. Pislikler Terence Stamp'i yakalayıp da ait olduğu yere götürmeden hemen önce, annem topuklarını babamın belinin arkasına dayamış ve şaşkına dönen babam inleyerek onun içine kaymış ve milyonlarca seçenek sunmuş, ki annem sadece bir tanesini seçmiş.

Selam.

Ben Alhambra; ismimi yaratıldığım yerden almışım. İnanın bana. Söylediğim her şey gerçektir.

Annemden edindiklerim: Baskıya dayanıklı olmak; sırları kullanmayı bilmek; istediklerimi elde etmek. Babamdan edindiklerim: Ortadan kaybolmayı bilmek; var olmamayı bilmek.

BAŞLANGICI

her şeyin... tam olarak ne zaman? Astrid Smart* bilmek istiyor. (Astrid Smart. Astrid Berenski. Astrid Smart. Astrid Berenski.) Standardın altında saatin radyosuna göre saat sabahın 5:04'ü. İnsanlar neden günün şimdi başladığını söyler hep? Oysa aslında gecenin ortasında başlar, gece yarısından hemen sonra. Ama şafağa kadar başlamadığı düşünülür, karanlık dün geceye aittir ve ortalık aydınlanana kadar sabah olmaz, oysa saat gece yarısı on ikiyi geçer geçmez sabah olmuştur aslında, yani şöyle bir örnek var, yere bir top atıyorsunuz ve sekiyor, ama Magnus'a göre o to-

* Zeki. (ç.n)

pun asla yere değmediği kanıtlanabilir, çünkü düşerken kalan mesafenin yarısını kat edip durur hep. Ama bu saçma, top tabii ki yere değiyor, yoksa nasıl sekebilir ki, *sekebileceği* bir yer olmaz, ama bilim onun yere değmemiş olduğunu kanıtlıyor.

Astrid şafakları kamerayla çekiyor. Burada başka yapacak şey yok. Bu köy berbat bir yer. Postane, saldırıya uğramış bir Kızılderili restoranı, kızarmış patatesçi, hep kapalı olan küçük bir bakkal, ördeklerin yoldan geçebilmesi için bir yer. Gerçekten de ördekler için konmuş özel bir trafik işareti var! Bir kanepe mağazası, *Sofa So Good* diye. İç karartıcı. Bir kilise var. Kilisenin de trafik işareti var. Burada bir kiliseyle ördekler dışında dikkat çekici bir şey yok; bu ev de tam bir çöplük. Standardın altında. Bu standardın altında yaz boyunca burada hiçbir şey olmayacak.

Astrid'in Sony dijital kamerasındaki mini DV kasette şimdi dokuz tane şafak kayıtlı. 10 Temmuz 2003 Perşembe, 11 Temmuz 2003 Cuma, 12 Temmuz Cumartesi, 13 Temmuz Pazar, 14 Temmuz Pazartesi, 15 Temmuz Salı, 16 Temmuz Çarşamba, 17 Temmuz Perşembe ve bugün, 18 Temmuz Cuma. Ama tam olarak hangi anın şafak olduğunu belirlemek zor. Kamera ekranından şafağı izleyince görülen tek şey dışarısının giderek daha görünür olduğu. Bu, başlangıcın görebilmekle ilgili bir şey olduğu anlamına mı geliyor? Günün, uyanıp gözlerinizi açtığınız anda başladığı anlamına mı geliyor? Yani, Magnus bu standardın altındaki çöplük gibi evdeki odasında öğleden sonra nihayet uyandığında ve odasında gezindiğini duyduklarında, günün hâlâ başlamakta olduğu anlamına mı geliyor bu? Yoksa başlangıçlar uzayıp tüm güne yayılıyorlar mı? Belki de geriye doğru uzuyorlardır. Çünkü gözlerinizi her açışınızın öncesinde onları kapamış olduğunuz bir an vardır, açışınızdan farklı bir zaman, çok öncesi; uykudan, uyanıştan ve göz kırpıştırmak gibi sıradan şeyler-

den öncesi, ta gözlerinizi ilk kez açışınıza dek uzanan, ki bu muhtemelen doğduğunuz esnada olmuştur.

Astrid ayaklarını sallayarak spor ayakkabılarını yere atıyor. O korkunç yatağa uzanıyor tekrar. Aslında başlangıç ondan da öncesindedir herhalde, siz rahimde veya ismi her neyse oradayken. Muhtemelen asıl başlangıç bir insana yeni dönüşmeye başladığınız ve gözlerinizi oluşturan yumuşak maddenin kafanıza dönüşen sert maddenin, yani kafatasınızın içinde oluşmaya başladığı zamandır.

Astrid sol gözünün yukarısındaki eğri kemiğe dokunuyor parmağıyla. Gözler içinde bulundukları oyuklara tam oturuyorlar, sanki birbirleri için yaratılmışlar gibi, göz ve oyuk. Şu seyrettiği piyesteki gibi; adamın gözleri oyulmuştu, sahnedeki insanlar onun sırtını döndürmüşlerdi izleyiciler göremesin diye, sonra da gözlerini oymuşlardı ve ardından sandalyeyi çevirdiklerinde adam elleriyle yüzünü örtüyordu ve sonra indirdiğinde elleri kıpkırmızıydı, göz oyuklarının etrafları da. Çılgınca bir şeydi. Jöle ya da onun gibi bir şeydi. Bu işi kızları yapmıştı veya oğulları. Michael'ın trajedilerinden biriydi. Ama oldukça iyiydi. Evet, kesinlikle, çünkü bir tiyatroda perde kalkınca bunun başlangıç olduğunu bilirsiniz, çünkü perde kalkmıştır. Ama ışıklar sönünce izleyiciler nasıl da suspus olur ve perdenin kalkmasından hemen sonra, sahneye yakın oturuyorsanız, farklı bir hava kokusu alırsınız, tozlu ve içinde bir şeyler kımıldayan bir hava. Mesela Astrid'in annesi ve Michael'ın onu diğer trajediyi izlemeye zorladıkları zamanki gibi, ki o tamamen çılgınca piyeste kafayı yiyen bir kadın çocuklarını öldürüyor, ama daha önce onları, yani iki oğlanı, iki cidden küçücük oğlanı sahne dışına gönderiyor, izleyicilerin arasına inip yürüyorlar, anne onlara zehirli giysiler filan veriyor, babalarının kendisine yeğleyip evlenmeye karar verdiği prensese versinler diye; sonra çocuklar izleyicilerin arkasında

bir yerlerde bulunan bir eve ya da saraya gidiyorlar, sahnede olmuyor bu, öyküde yani kafanızın içinde oluyor o kadar, ama bunu bilmenize karşın, sadece bir piyes olduğunu bilmenize karşın, yine de arkanızda bir yerlerde prenses o zehirli giysileri giyiyor ve korkunç bir şekilde can veriyor. Gözleri yuvalarında eriyor ve sanki teröristler içme suyuna virüs katmışçasına vücudunda kırmızı lekeler çıkıyor. Akciğerleri eriyor ve

Astrid esniyor. Karnı aç.

Hatta midesi açlıktan kazınıyor.

Karnını doyurmak istese bile, bu pis çöplükte kahvaltıya daha saatler var.

Tekrar uyuyabilir. Ama hiç uykusu yok, tipik ve ironik bir şekilde. Dışarısı artık tamamen aydınlık; kilometrelerce ötesi görülebiliyor. Ama burada görecek bir şey yok; ağaçlar, tarlalar filan var.

Standardın altındaki radyolu saate göre, sabahın 5.16'sı.

Astrid'in cidden hiç uykusu yok.

Kalkıp vandallığı filme çekebilir. Bugün mutlaka yapacak zaten. Lokantaya gidip Kızılderili'den bunun için izin alacak. Adam hayır derse ondan habersiz de çekebilir. Şimdi oraya gitse kimseler yoktur ve bu işi rahatça yapabilir. Sabahın bu vaktinde orada birileri olsa bile (ki yoktur, Astrid'in etrafındaki kilometrelerce uzanan bölgede ondan başka uyanık kimse yok, ama farz edelim ki orada uyanık birileri var) hey, şuna bak, bir DV kamerayla oynayan on iki yaşında bir kız, diye düşünürler, o kadar. Kameranın kaliteli olduğunu fark ederler herhalde, kameralardan anlıyorlarsa. Astrid, sorarlarsa onlara yazı geçirmek için gelmiş bir turist olduğunu (ki doğru) ve manzarayı çektiğini (bu da doğru) veya farklı binalar ve kullanım şekillerine dair (çok iyi) bir okul projesi için çekim yaptığını (doğru olabilir) söyler. Sonra eve döndü-

günde küçük DV kasetinde çok önemli kanıtlar olur ve vandallığın soruşturması yapılırken bir yetkili onu hatırlar ve hey, şu on iki yaşındaki kız elinde kamerayla oradaydı, belki de soruşturmalarımız için, nasıl derler, hayati önem taşıyan bir şeyler çekmiştir, der ve gelip kapıyı çalarlar, ama ya o zaman burada olmazlarsa, ya evlerine dönmüş olurlarsa, bazı soruşturmalar çok uzun sürer, eh, o zaman yetkililer bilgisayarda Michael'ın ismine bakarak veya bu standardın altındaki evin sahibinin kim olduğunu sorarak onun izini bulup evine gelebilirler ve onun sayesinde nihayet adalet yerini bulur ve Köri Sarayı'ndaki vandallığın sorumlularının kimliklerinin sırrı çözülür.

Burası mükemmel bir yer. Annesi böyle deyip duruyor, her akşam. Ama mükemmelliğine karşın buraya tatile gelmiş çok insan yok gibi, belki de henüz resmen tatil sezonu başlamadığı için. Astrid hiçbir şey yapmadan öylece yürürken, köydeki insanlar gözlerini ona dikiyorlar. Kamerasını kullanmazken bile. Ama hava güzel. Okulda olmadığı için şanslı. Kaydettiği şafakların çoğunda güneş doğdu. Güzel yaz dediğin böyle olur. Eskiden, Astrid'in doğumundan önce, yazlar daha güzelmiş anlaşılan, mayıstan ekime kadar sürermiş. Geçmiş farklı bir yüzyıl. Şu anda bu evde bulunan kişiler, yani annesi, Magnus, kendisi ve Michael arasında, yeni yüzyılda en uzun yaşayan Astrid olacak herhalde. Onların hepsi eski yüzyıla kendisinden daha fazla aitler. Ama onun hayatının çoğu eski yüzyılda geçti. Ama öte yandan onların da bütün hayatları eski yüzyılda geçti ve orantıya vurulursa Astrid hayatının yüzde yirmi beşini yeni yüzyılda yaşadı bile (2001'den başlar ve bu yılın son altı ayını şimdiden yaşanmış sayarsanız). Yani, Astrid'in yüzde yirmi beşi yeni, yüzde yetmiş beşi eski. Magnus ise on yedi yılının üçünü yeni yüzyılda yaşadı, yani. Astrid hesaplıyor. Magnus'un yüzde on yedi-

si yeni, yüzde seksen üçü eski. Astrid'in annesiyle Michael'ın çok çok küçük oranları yeni ve çok çok büyük oranları eski. Bunları daha sonra hesaplayacak. Şimdi uğraşamaz.

Standardın altındaki yatağında kıpırdanıyor. Standardın altındaki yatak yüksek sesle gıcırdıyor. Bu gıcırtıdan sonra Astrid evin geri kalanındaki sessizliği işitiyor. Hepsi uykudalar. Onun uyanık olduğunu kimse bilmiyor. Kimsenin ruhu duymuyor. Kimsenin ruhu duymuyor, çok eskiden yaşamış birinin söyleyeceği türden bir laf sanki. Astrid İ.Ö. (İhtişamdan Önce) 1003 senesinde ormana gidiyor, ki orada aslında bir soylu ve kral olmasına karşın bir Hiç olarak sade bir hayat sürmeyi seçen Kimsenin Ruhu Duymuyor bir kulübede, hayır mağarada yaşıyor (büyük olasılıkla bir erkek, çünkü kadın olsa bir manastırda yaşaması gerekirdi ya da yakılırdı) ve kilometrelerce ötelerden gelen insanların sorularını yanıtlıyor hayrına. Sorularına yanıt arayan insanlar onun mağarasının kapısını, şey, önündeki kayayı çalmak zorunda kalıyorlar, Astrid bir taşı alıp başka bir taşa sürtüyor, böylece Kimsenin Ruhu Duymuyor birinin beklediğini anlıyor. Bir adak getirdim, diye sesleniyor Astrid karanlık mağaraya. Adak niyetine getirdiği şey ayçörekleri. Ormanda doğru dürüst ayçöreği bulunmaz herhalde, tıpkı burada bulunmadığı gibi. Michael da, annesi de bu standardın altındaki köye geldiklerinden beri ayçöreksizlikten yakınıyorlar, ki tipik ve ironik bir şey bu, çünkü gelmek isteyen onlardı, Astrid'i ve Magnus'u zorla getiren de, Astrid'i iyice tuhaflaştıran ve herkesten iyice farklı kılan da onlardı, gerçi şansı varsa eylülde okul tekrar başladığında Lorna Rose, Zelda Howe ve Rebecca Callow onun okuldan iki ay erken alındığını unutmuş olurlar.

Astrid onları aklından çıkarmaya odaklanıyor. Bir mağaranın girişinde o. Ayçörekleri taşıyor. Kimsenin Ruhu Duymuyor çok seviniyor. Astrid'e yaklaşmasını işaret ediyor başıyla.

Mağaranın karanlığında ışıldayan gözlerle ona bakıyor; yaşlı ve bilge; gözünde babacan bir ifade var. Ey saygıdeğer bilge kâhin, sorumu yanıtla, diye söze başlıyor Astrid.

Ama gerisini getiremiyor, çünkü soracak sorusu yok. Ona neyi ve ne için soracağını bilemiyor. Aklına soru gelmiyor, bırakın bir yabancıya, kendisinin uydurduğu bir yabancıya bile yüksek sesle soracak, zihninde kendi kendine sormasına izin verilen tek bir soru bile gelmiyor.

(Astrid Smart. Astrid Berenski.)

Doğruluyor. Kamerasını alıyor, evirip çeviriyor. Ekranını kapatıyor, başlangıçlar kasetini çıkarıyor, küçük kutusuna koyup masaya bırakıyor. Kameraya başlangıç-olmayanlar kasedini takıyor. Sırtüstü uzanıyor, sonra yüzükoyun yatıyor. Buradaki zamanları dolduğunda elinde altmış bir başlangıç bulunacak, gerçi eve hangi gün döneceklerine göre değişebilir, cuma, cumartesi ya da pazar. Altmış bir eksi dokuz, yani hâlâ en az elli iki tane var. Astrid iç geçiriyor. Sesi çok yüksek geliyor kendisine. Burada trafik gürültüsü yok. Böyle uyanık olmasının sebebi de gürültü olmayışı herhalde. Tamamen uyanık. Birazdan gidip vandallığı filme çekecek. Gözlerini kapıyor. Bir fındığın içinde; kabuğun içine tam sığıyor, orada doğmuşçasına. Kabuk başına miğfer gibi oturmuş. Dizlerine de uyuyor. Tamamen kapalı. Tam bir oda. Tamamen güvenli. Başka kimse içeri giremez. Sonra nasıl nefes alacağını düşünüp kaygılanıyor, çünkü fındık kabuğu tamamen kapalı. Şimdi nasıl nefes aldığını düşünüp kaygılanmaya başlıyor. Bir fındığın içindeki hava miktarı sınırlıdır mutlaka, belki de hiç yoktur. Sonra Lorna Rose, Zelda Howe ve Rebecca'nın onun kendini bir fındığın içinde hayal ettiğini keşfetseler daha da komik ve kaçık bulacaklarını düşünüp kaygılanmaya başlıyor. Lorna Rose'la Zelda Howe bir parkta tenis oynuyorlar. Astrid, Rebecca'yla birlikte yanlarından geçiyor. Rebecca'yla Astrid hâ-

lâ arkadaşlar. Lorna Rose, tenis ağına doğru koşarak Astrid'le Rebecca'yı yandaki kortta oynamaya davet ediyor, kazananlar birbiriyle oynar diyor, böylece dördünden hangisinin en iyi oyuncu olduğu ortaya çıkacak. Astrid, Rebecca'yla tenis oynaması istenen korta bakıyor. Kort kırık cam parçalarıyla kaplı. Tam hayır diyecekken, Rebecca tamam diyor. Ama camlara baksana, diyor Astrid, çünkü bu delilik. Korkak, diyor Zelda Howe. Yapamayacağını biliyorduk zaten. Cam parçalarını oraya bilerek koymuşlar, sınamak için. Cam parçalarının üstünde oynamak istiyorsan salaksın, diyor Astrid, Rebecca'ya. Rebecca korta giriyor ve cam parçalarını çatır çutur ezerek yürüyor. Bir adam geliyor. Onlardan birinin babası. Astrid adama cam parçalarını söylemek istiyor, ama adam onun dışındaki herkesi tenis ağına çağırıyor ve meyveli fındıklı bir Cadburys çikolatayı dört eşit parçaya bölüyor. Her birine birer parça veriyor. Astrid, adam dördüncü parçayı kendisi mi yiyor diye bakıyor, ama yüzünü seçemiyor, adam çok uzakta. Astrid'in elinde bir şey var. Kamerası. Bunu filme çekebilirse olan her şeyi birilerine gösterebilecek. Ama kamerayı kaldıramıyor. Çok ağır. Kolu kalkmıyor. Kilometrelerce ötede bir kapı zili çalıyor. Evde. Evde ondan başka kimse yok. Koridor bir çöl gibi engin ve ıssız. Astrid kapıyı açmak için koridorda koşuyor. Koridorun sonu gelmeyecekmiş gibi. Kapıya ulaştığında iki büklüm, nefes nefese ve geç kaldığı için çalan kişinin çoktan gitmiş olmasından korkuyor. Kapıyı açıyor. Karşısında bir adam duruyor. Adamın suratı yok. Burnu yok, gözleri yok, hiçbir şeyi yok, bomboş derisi var o kadar. Astrid dehşete kapılıyor. Annesi ona çok kızacak. Adamın burada olması Astrid'in suçu. Giremezsin, demeye çalışıyor adama, ama nefes alamıyor. Evde yokuz, diyor nefes nefese. Tatildeyiz. Git buradan. Kapıyı kapamaya çalışıyor. Deride bir ağız beliriyor ve ağız gürlüyor, sanki Astrid bir uçağın yanında duruyormuş gi-

bi. Adam kapıyı zorla açıyor. Astrid gözlerini açıyor ve hemen yuvarlanıp ayağa kalkıyor.

Norfolk'ta tatilde. Standardın altındaki radyolu saat sabahın 10.27'sini gösteriyor. Duyduğu ses, Temizlikçi Katrina'nın süpürgeliklerde ve yatak odası kapılarında gezdirdiği elektrikli süpürge hortumunun gürültüsü.

Eli uyuşmuş. Hâlâ kameranın kayışının altında. Elini çıkarıyor ve tekrar kan gitsin diye sallıyor. Spor ayakkabılarının üstüne basıyor ve onları standardın altındaki halıya sürterek ilerliyor. Bu halıya kimbilir kaç yüz ölü ya da yaşlı insanın çıplak ayakları basmıştır.

Lavabonun üstündeki aynaya bakınca elmacıkkemiğinin altında başparmağının izini görüyor, elinin üstünde uyuduğu için izi kalmış!! Kendisini, annesinin aldığı (fabrikalarda yapılmayan) çanak çömleklere benzetiyor, sıcak ülkelerde çalışan ve imza niyetine el izlerini bırakan zanaatkârların yaptığı... yani, uykuda kendi kendini imzalamış!

Başparmağını o izin üstüne koyuyor. Tam oturuyor.

Yüzüne su serptikten sonra, o korkunç havlu yerine tişörtünün koluyla kurulanıyor. Spor ayakkabılarını bu sefer düzgünce giyiyor. Tekrar kamerayı alıyor ve kapının mandalını kaldırıyor.

Filme kaydettiklerinizi izlemenin iki yolu var: 1. küçük ekrandan. 2. vizyonözden. Gerçek film yapımcıları vizyonözü kullanır hep, oradan görmek daha zor olsa da. Astrid gözünü vizyonöze dayayıp mandalı önce kaldırıp sonra indiren elini çekiyor. Yüzyıl sonra bu mandallar artık var olmayabilir ve bu film bir zamanlar var olduğunun kanıtı olacak ve gelecekteki insanlara bunun gibi mandalların nasıl çalıştığını gösterecek.

Şarj ışığı yanıp sönüyor. Şarj azalmış. Temizlikçi Katrina'nın elektrikli süpürge hortumunu bütün basamaklarda

gezdirişini kaydedecek kadar var. Katrina bu evle ilgili. Bu evin bir parçası. Astrid'in annesiyle Michael o kadın bir köşeyi dönüp de onları duyamayacak kadar uzaklaşınca veya evde yoksa ve bağırsalar bile duyamayacak kadar uzaktaysa espri yapıyorlar, Ford Cortinalı Temizlikçi Katrina diyorlar. Ford Cortina 1970'lerden kalma bir arabaymış, müzelikmiş, ama Astrid espriyi anlamıyor; Katrina'nın arabası yok gibi sanki; köydeki evinden aldığı temizlik malzemelerini yürüyerek taşıyor, sonra işi bitince geri götürüyor. Çocukça davranıp duruyorlar, sanki olabildiğince kötü davranıyorlar, cidden riskli laflar ediyorlar. Astrid ise böyle şeylere tenezzül etmez. İnsanlar çeşit çeşit oluyor, diye düşünür. Bariz bir şey bu. Bazı insanların doğası başkaları gibi yaşamaya uygun değil; bu yüzden daha az para kazanıyor ve daha az iyi yaşıyorlar.

Merdiven pek aydınlık değil. Çok ilginç bir efekt olacak. Katrina'nın başının tepesine bakıyor vizyonözden. Merdiveni temizleyişini kaydediyor. Sonra inip bir alt basamağı silişini kaydediyor.

Temizlikçi Katrina başını kaldırmadan kenara çekiliyor, Astrid geçsin diye.

Pardon Katrina, diye bağırıyor Astrid kibarca. Sana bir şey sorabilir miyim?

Temizlikçi kadın eğilerek Astrid'den uzaklaşıp elektrikli süpürgeyi kapıyor. Başını kaldırıp bakmıyor.

Kaç yaşındasın sorabilir miyim? diyor Astrid. Bölgesel araştırmalarım ve arşivim için soruyorum. (Bu iyi bir bahane gibi. Astrid aklında tutmaya çalışıyor, Köri Sarayı'ndaki Kızılderili'ye de söylemek için.)

Temizlikçi Katrina aşağı bakarak bir şeyler söylüyor. Otuz bir diyor sanki. Cidden o yaşta görünüyor. Elektrikli süpürgeyi tekrar açıyor. Otuz bir zor. Astrid yuvarlak hesap yapıyor. Yüzde onu yeni, yüzde doksanı eski. Katrina'yı iyice fil-

me çektikten sonra merdivenin kalanını inen kendi ayaklarını çekiyor.

Bu sahne dün gece köyden dönerken yolda çektiği ölü şeyden hemen sonra gelecek. Tavşana benzeyen bir şeydi ama tavşan değildi. Minik kulakları ve daha da minik arka bacakları vardı; arabalar tarafından ezilmişti, kürkü çamur ve kanla kaplıydı. Astrid ona yaklaşınca dört-beş karga havalanmıştı; onu didikliyorlardı. Astrid yol kenarında bulduğu bir sopayla onu dürtüklemişti. Sonra kaydetmişti. Bir ara kamerayı tam uygun zamanda standardın altındaki oturma odasına bırakacak, Michael'ın alıp bakacağı kesin, içinde ne var diye bakacak mutlaka ve bu konularda korkak olduğundan gerçek hayatta böyle şeylere bakmaya ürker, sahnede filan olmamışlarsa.

Astrid koridorda duruyor. O ölü şey. Ya yaşıyor ve sadece baygın idiyse; Astrid'in onu sopayla sertçe dürtüklemesini hissedebiliyor ve komada olduğu için ölü gibi göründüyse?

Ama belki de sorun değil, çünkü komada idiyse dürtüklenmeyi kendinde olduğu zamanki kadar hissetmemiştir. Arabayla buraya gelirlerken annesiyle Michael yine Koyun Görmece oyunu oynadılar, ki bu oyunda Michael koyunların yanından her geçişlerinde kornaya basıyordu ve yolda koyun leşi görünce yumruklarını sallıyorlardı her zamanki gibi. Ölü koyunların ruhlarına saygılarını ifade ediyorlarmış. Çocukça bir şey. Astrid bu oyunu, ölü şeylerden rahatsız olduğu zamanlarda severdi. Ama artık on iki yaşına geldi ve onlar sadece ölü şeyler, Tanrı aşkına.

O yaratık dürtüklenince bir şey hissetmemiştir herhalde.

Onu araştırmaları ve arşivi için dürtüklemişti sopayla.

Astrid gözünü tekrar kameraya dayıyor. Ayrıca nesnelere, özellikle de zor nesnelere yakından bakmak önemli. Astrid'in annesi hep bunu der. Astrid karanlık koridordan ge-

çerek ön odaya giriyor. Ama vizyonözden öyle parlak bir ışık yayılıyor ki göremiyor. Hemen gözlerini kaçırmak zorunda kalıyor.

Göz kırpıştırıyor. Işık öyle parlaktı ki gözlerini acıtacaktı neredeyse.

Pencerenin yanındaki kanepede biri var. Işık o kişinin arkasındaki pencereden geldiğinden ve Astrid'in gözünün önünde hâlâ kırmızı siyah benekler uçuştuğundan, o yüz bulanık bir ışık ve karanlık karışımından ibaret. Astrid görüşü düzelene kadar halıya bakıyor. Çıplak ayaklar görüyor.

Evle ilgili biri olsa gerek, köyden biri. Michael'ın öğrencilerinden biri olmalı. Astrid yine göz kırpıştırıp sırtını dönüyor. Odanın o tarafına bakmıyor. Kamerasını çok dikkatle kapatıp kitaplıktaki eski ve korkunç cep kitaplarının arkasındaki şarj aletiyle diğer bataryayı alıyor. Onları mutfağa götürüyor.

Michael bir tabakta armut soyuyor. O tabak bu eve gelmiş yüzlerce kişi tarafından kullanılmıştır herhalde. Armudu tahta saplı bir bıçakla soyuyor. O tahta sap, burada yaşamış ya da tatil yapmış yüzlerce ölü ihtiyar tarafından, kirli bulaşık suyunda yıkandığı için solmuş.

Ekmek kızartıcıda da yaşlı başka insanların kırıntıları var. Astrid kamera takımını sandalyeye bırakıyor, bir alüminyum folyoyu açıp içindeki kesilmemiş somundan bir parça ekmek koparıyor. Standardın altındaki kızartıcının ızgarasını folyoyla kapladıktan sonra içine ekmeği koyup çalıştırıyor. Sonra kapının yanındaki sandalyeye oturarak bacaklarını sallıyor.

Ön odadaki kim? diye soruyor, armudu düzgün beyaz dilimlere ayıran Michael'a.

Annenle ilgili, diyor Michael. Annenin arabası bozulmuş.

Armutlu tabağı alıp bir şarkı mırıldanarak ön odaya geçiyor. Şu Beyoncé şarkısını mırıldanıyor. Kendini çok modern sanıyor, yani rezil bir durumda aslında.

Astrid sandalyenin kenarına eliyle vuruyor, canı yanacak mı diye. Yanıyor, ama fazla değil. Tekrar vuruyor, daha sert. Canı daha çok yanıyor. Tabii bilim elinin aslında sandalyeye vurmadığını, aradaki mesafeyi azaltıp durduğunu kanıtlayabilir, tipik ve ironik bir şekilde. Tekrar vuruyor. Ayy.

Ekmeğin biraz yanmasını bekliyor.

Michael'ın ön odada yüksek sesle konuştuğunu duyabiliyor. Çöp kutusunu açıyor. Dünkü akşam yemeği artıklarının tepesinde armut kabuğu duruyor kıvrım kıvrım. İç tarafı parlak beyaz. Kabuğu alıyor. Michael tek parça halinde soymuş. Elinde tutuyor, soyulmadan önceki haline gelecek şekilde. Saplı üst kısmı şapka gibi duruyor. İçi boş bir armut!

Kabuğu çöp kutusuna geri bırakıyor, kapağın kapanışını izliyor. Lavaboda ellerini yıkıyor. Michael geri dönüyor. Astrid onun ön odadaki kişiye sergilediği gülümsemenin solmaya başladığını görüyor.

- Yanıyor Astrid, diyor Michael.

Biliyorum, diyor Astrid.

Michael ekmek kızartıcıdaki dilimi alıp çöp tenekesini açarak içine, armut kabuğunun üstüne atıyor, kararmış tarafı yukarı bakar halde.

Düzgün kessen böyle olmazdı, diyor.

Yanık seviyorum, diyor Astrid usulca.

Michael iki dilim ekmek daha kesip kızartma makinesine sokuyor.

Yok, sağ ol, diyor Astrid.

Michael işitmiyor. Tam bir pislik. Bir kahve makinesiyle bir şeyler yapıyor. Onun soyadı Astrid'in isminin arkasında ve Astrid'in bu konuda söz hakkı yok. Kamera takımını alıp koridora çıkıyor. Ama bu standardın altındaki evin koridorunda prizler nerededir hiçbir fikri yok. Bir tane bile göremiyor. Ön odada, oturma odasında prizler olduğunu biliyor... veya

yukarı geri dönebilir, ama Katrina'yla elektrikli süpürgesi şimdi yatak odasındalar, tipik ve ironik bir şekilde. Aslında bir yüzeyi sırf elektrikli süpürgeyle temizlemek hijyen açısından çok fark yaratmıyor. Yaşlı insanlar ölü dilleriyle mobilyaları yaladılar ve yaşlı ellerinden dökülen deri parçacıklarını tırabzanın ta tepesine kadar serptiler.

Oturma odasına geri dönüyor. Televizyonun yanındaki prizlerin hepsi dolu. Fişlerden birini çıkarsa başı belaya girer herhalde.

Elektrikli süpürgenin sesi kesiliyor birden. Uzun kanatlı pencereler açık. Odaya bahçe sesleri doluyor, kuşlar falan. Astrid odanın ön tarafına geri dönüp standart bir lambanın fişini çekiyor. Şarj aletinin fişini takıyor ve ayağa kalkıyor.

Uzun pencereden giren dikdörtgen şeklindeki sarı gün ışığının altında, deminki kişi kanepede yatıyor. Kadının çıplak ayakları kanepede, sanki burada kalıyormuş gibi. Gözleri kapalı. Uyuyor.

Astrid kanepeye yaklaşıyor.

Kadınsı ama daha çok kıza benziyor aslında. Sarışın gibi ama Astrid onun saçlarının ayrıldığı yerlerdeki diplerin çok daha koyu olduğunu görüyor. Ayaklarını yastıklara koymuş. Topukları çok pis.

Yakından bakınca Astrid'in annesinden çok daha genç görünüyor, belki Katrina'dan da genç, ama kız olamayacak kadar yaşlı kesinlikle. Makyajsız. Bu çok tuhaf. Koltuk altları tıraş edilmemiş. Oralarda kıllar var, bir sürü. Bacakları da tıraşsız. İnanılmaz. Kıllarla kaplılar cidden. Derisinden çıkan yüzlerce iplikçik gibi kılları.

Kız, kadın, her ne ise, Astrid'in yüzünden yirmi-otuz santim ötede bir gözünü açıyor ve o gözle dosdoğru Astrid'e bakıyor.

Astrid geriye sıçrıyor. Yerde, kanepenin yanında bir tabak var. Tabağı alıyor, sanki Michael onu alması için göndermiş gibi. Tabağı önünde tutarak odada yürüyor ve uzun kanatlı pencereden bahçeye çıkarak köşeyi dönüyor.

Evden görünmez olunca duruyor. Nefes nefese. Bir başkasına bakmak tuhaf. Sana bakmaları tuhaf. Bakarken yakalanmak cidden tuhaf.

Tabak yapış yapış. Astrid bir parmağını emiyor. Tatlı. Tabağı yerdeki çimlere, döşeli taşların yanına bırakıyor. Yapışkanlıktan kurtulmak için elini bir süzgeçli kovaya daldırıyor. Sonra süzgeçli kovanın içindeki su muydu diye merak ediyor. Belki de böcek ya da yabani ot zehiriydi. Elini burnuna götürüyor, ama kimyevi bir koku almıyor. Dilini çıkarıp tadıyor. Hiçbir tat yok.

Bahçedeki kameriyeye gidiyor. Kameriye büyük bir baraka o kadar, oysa kameriye diye reklamı yapılmıştı; annesiyle Michael buraya gelişlerinden beri oradan yakınıyorlar, çünkü bu sıkıcı yere gelmelerinin ana sebeplerinden biri, annesinin yaz boyunca bir kameriyede çalışabilecek olmasıydı, eskiden bir yazarın yaptığı gibi. Annesinin içeriden gelen sesini bulunduğu yerden bile işitebiliyor. Annesi bir dizüstü bilgisayar klavyesinde bile çok ses çıkarıyor. Geçen yüzyılda ölmüş insanlar hakkında yazıyor ve araştırma yapıyor yine. İki parmağıyla inanılmayacak kadar sert yazıyor, sinirliymiş gibi, oysa çoğunlukla değildir, öyle görünür o kadar.

Astrid dışarıda duruyor, acil durumlar dışında çalınmaması gereken kapının önünde. Yaşlı ağaçlarla, çalılarla dolu olan ve evin etrafındaki tarlalarla, ormanlarla çevrili bu bahçede duruyor. Hiçbir şekilde rahatsızlık vermiyor. Kameriyenin etrafındaki bu ağaçlara kıyasla kendisi süpermarketlerin park alanlarındaki çimenlik kısımlara tek tük ekilmiş, anlamsız ağaçlar gibi.

Yazma sesi kesiliyor.

Ne var? diye sesleniyor annesi kameriyeden.

Astrid birkaç adım geriliyor.

Seni duyabiliyorum, diye sesleniyor annesi. Ne var?

Hiç, diyor Astrid. Öylesine duruyordum.

Annesi iç geçiriyor. Astrid koltuğun geri giderken gıcırdadığını işitiyor. Kapı açılıyor. Annesi gün ışığına çıkıyor. Gözlerini kısıyor, kapı eşiğinde bir adım geriliyor ve bir sigara yakıyor.

Evet, diyor ve duman savuruyor. Geldim. Ne var?

Bir şey istemedim ki, diyor Astrid. Buradaydım o kadar.

Annesi yine iç geçiriyor. Tepelerinde bir yerlerde bir kuş şakıyor.

Şu Kızılderili lokantasına ne oldu gördün mü? diyor Astrid.

Annesi hayır anlamında kafa sallıyor. Astrid, şu anda başka bir şey düşünemiyorum, diyor.

Altmış yıl önce ölmüş insanları düşünmek zorunda oluyor hep. Onlar hakkında yazarken zihnini tamamen meşgul ediyorlar. Astrid ise öleli yarım yüzyıldan fazla olmuş insanlar yerine, şu an olan şeyleri düşünmeyi daha faydalı buluyor şahsen.

Uyandığımda şurada başparmağımın izi çıkmış, diyor Astrid. Çok şaşırtıcıydı.

Hıı, diyor annesi, başparmağını yüzüne, izin olduğu yere dayamış olan Astrid'e bakmadan.

Evdeki mavi kaplar gibi, diyor Astrid. Hani yapan zanaatkâr başparmağının izini bırakmış ya.

Annesi bir şey demiyor. Kuş hâlâ şakıyor, aynı üç notayı kullanarak tekrar tekrar.

Cidden çok güzel bir gün değil mi? diyor Astrid.

Hıı, diyor annesi.

Eski yazlar da böyleydi, değil mi, ben doğmadan önce? diyor Astrid.

Hıı, diyor annesi.

Böyle günler aylarca sürerdi, bazen mayıstan ekime kadar, yani eskiden yazlar kalıcıydı, değil mi? diyor Astrid.

Annesi onun farkında değil. Hiç tepki vermiyor. Sürekli yani deyip durmayı kesmesini bile söylemiyor, her zamankinin tersine. Kapı çerçevesine dayanıp sigara içmeyi sürdürüyor. Astrid kendi yüzünün kızardığını hissediyor. Sigara içmek zırdelilik. Zararlı. İğrenç kokuyor. Çeşitli hastalıklara yol açıyor tipik bir şekilde, üstelik sadece içen kişide de değil.

Kameriyenin duvarının dibindeki uzun çimlere tekme savuruyor. Sigara konusundaki fikirlerini yüksek sesle söylememesi gerektiğini biliyor. Ancak bazı zamanlar söylenebilecek bir şey bu.

Kim o? diye soruyor bunun yerine.

Kim kim? diyor annesi.

Evdeki kişi, diyor Astrid.

Bilmem, diyor annesi. Michael hâlâ orada mı?

Hı hı, diyor Astrid.

Magnus kalktı mı? diyor annesi.

Sanmıyorum, diyor Astrid.

Unutma, bugün öğleden sonra bir yere gidersen yanına cep telefonunu al, diyor annesi.

Hı hı, diyor Astrid. Cep telefonu okuldaki çöp tenekelerinden birinde kapalı halde duruyor, en azından üç hafta önce oraya bırakmıştı. Annesiyle Michael bunu bilseler cidden çok kızarlar; taksitlerini ödüyorlar hâlâ. Annesi onu taşırsa hep güvende olacağını düşünüyor, ne de olsa telefon edebilir böylece, ama ayrıca insanlar kaybolurlarsa polis yerlerini cep telefonlarından bulabilir. KENDİNİ ZEKİ SANIYON ASTRID SMART. SALAĞIN TEKİSİN. YENİ ADIN = APTAL TIRT. SURATIN İNEK GİBİ TIRT HA HA LEZBİYENSİN TUHAFSIN. Kabadayılık yapmak tehlikeli. Ge-

çen dönem Magnus'un okulunda bir kız internet kabadayılığı yüzünden öldü. Magnus'un okulundan bir mektup geldi bu konuda. Böyle bir şey olursa başkalarına söylemek gerekiyor. Ama o Magnus'un okulunda olmuştu. Astrid bir ara annesine cep telefonunun çalındığını söyleyecek.

Bir şeyler yedin mi? diye soruyor annesi.

Tost yedim, diyor Astrid.

Yapma şunu Astrid, diyor annesi.

Astrid neyi yapmaması gerektiğini anlamıyor.

Neyi? diyor.

Tekme atma, diyor annesi.

Astrid tekme savurmayı kesiyor. Ellerini indirip öylece duruyor. Annesine bakıyor. Astrid asla on dört beden olmayacak. İğrenç bir şey. Annesi, yarısı bitmiş sigaranın ucunu kapı çerçevesine vuruyor hafif hafif. Sigara sönünce dökülmüş külleri ayağıyla savuruyor, yarım sigarayı paketin içine geri koyuyor, kameriyeye geri dönüyor ve kapıyı kapıyor.

Astrid yazma seslerinin başlamasını bekliyor. Başlaması bir an alıyor. Sonra başlıyor.

Astrid başının tepesindeki yaprakların arasından geçen gün ışığına bakıyor, yani İkarus'a babası kanatlar yapmıştı ama güneşe fazla yaklaşınca erimişlerdi. Babası o kanatları bir kıza yapsa fark ne olurdu acaba, kız onları doğru dürüst kullanmayı bilirdi belki. Ama kızın yaşına göre değişirdi herhalde, çünkü Astrid'in yaşında olsa sorun çıkmazdı. Ama daha küçükse tehlikeli olurdu, fazla küçük olurdu, daha büyük olursa da insanların eteğinin altını görmesinden ve güneşin makyajını eritmesinden filan kaygılanırdı.

Astrid aynı zamanda güneşe dosdoğru bakan bir insanın yirmi sekiz saniyede kör olacağını öğrendi bir yerlerden, herhalde Magnus'tan. Körlük nasıl bir şeydir? Tiyatroya, sinemaya filan gidemezsiniz, anlamsız olur. Televizyonun radyo-

dan farkı kalmaz. Gözlerini kapıyor. Körler ışığı görmüyorlarsa günün ne zaman başladığına nasıl karar veriyorlar? Her gün olan aydınlıkla karanlığı ayırt edemiyorlarsa?

Burada durup güneşe yirmi sekiz saniye baksa ne olur, merak ediyor.

Gözleri erir. Doktorlar, ambulanslar filan gelir.

İki yaşlı ağacın arasındaki aydınlığa çıkıyor. Gözlerini fal taşı gibi açıp yukarı bakıyor. Bir, diye sayıyor. Bir saniye çok fazla. Gözleri sımsıkı kapanıyor. İçleri parlak ışıkla dolu. Tekrar açtığında hiçbir şey göremiyor, bakmış olduğu parlak turuncu güneş halkası dışında. Onları tekrar kapıyor. Dış dünya gözlerinde değişiyor, gözkapaklarının içindeki bir fotoğrafa benziyor. Sonra gözlerini tekrar açtığında, o içteki fotoğraf dış dünyayı kaplıyor. Gözleriyle fotoğraf çekebilse harika olurdu. Bunu yapabilse ve kanatları olsa, yani efsanedeki gibi kanatları, havadan fotoğraf çekebilirdi. Her şeyin üstünden helikopter gibi uçardı. Bu köyün standardın altında oluşu barizleşirdi. Altında durduğu bu koca ağaçların küçüklüğü barizleşirdi. Uçarak eve gidebilirdi. Bütün evi avcunda tutabilirdi. Bütün okulun tepesinden uçması bir saniye bile sürmezdi. Şu anda, sınıflarda Fransızca dersinde olan bütün insanlar ve spor sahasındakiler, oyun bahçesindekiler, okulun etrafındaki sokaklarda bulunanlar, hepsi bir hiç gibi olurlardı, avcundan küçük olurlardı ve giderek küçülürlerdi, o gökyüzünde yükseldikçe.

Bahçe çok sıcak. Eve doğru yürüyor. İşte yatak odası şurada. Uçup pencereden girerdi. Bir daha asla halıya çıplak ayaklarıyla basmak zorunda kalmazdı. Yerden birkaç santim yukarıda olurdu hep. Şimdi Magnus'un penceresine uçup jaluzinin arasından bakardı. (Magnus Smart. Magnus Berenski. Magnus'un umrunda değil. Onu niye umursayayım ki, herifin sikinde değilim, demişti Magnus bir keresinde. Ama

Magnus o herifi anımsayabiliyor. Beni omuzlarına almıştı ve kumsalda yürümüştük, demişti Astrid'e bir gece ağaç evde. Çayına kaşıkla şeker koymama izin vermişti.) Magnus'un odasındaki jaluzi hep inik. Banyo veya duş almıyor hiç. Genellikle öğleden sonra ikiden önce kalkmıyor ve aşağı sadece bulaşık getirmeye iniyor, her akşam yemeğini alıyor ve yukarı çıkıp kapısını yine kilitliyor. Annelerinin ve Michael'ın sabrı tükenmeye başlıyor. Ama ona sinir olsalar da böyle yapmaya devam edebiliyor. Çünkü tipik ve ironik bir şekilde, Astrid kendi akşam yemeğini yukarı götürmeye kalktığında kıyamet kopmuştu.

Ön kapıdaki araba kaybolmuş. Yerinde eski bir beyaz araba var. Mutfak boş. Televizyon ön odada kendi başına duruyor. Haberlerde kayıp bir adamdan ve bulunan bir cesetten bahsediliyor. Astrid bugünkü gazeteyi koltuğa koyup üstüne oturuyor, kollarıyla ellerini koltuğun kolluklarına dokundurmuyor, uzak tutuyor. Spikerler ve röportaj yaptıkları insanlar bir adamın kaybolduğunu ve bir ceset bulduklarını söyleyip duruyorlar, ama cesedin kayıp adamla ilgisi olup olmadığını veya tam tersini kimse söylemiyor, oysa bunu kastettikleri çok açık. Savaşla ilgili bir şey. Başbakan tezahürat yapan Amerikalıların arasından geliyor ve takım elbiseli adamlar elini sıkıyorlar. Haberlerden sonra bir tv stüdyosundaki bir kadın, özel kombinasyonlarla yaptığı yemekleri yemeye başladığından beri bağırsaklarına ne olduğunu anlatıp duruyor uzun uzun. Güzelleşen tek şey dışkınız değil, diyor kadın sunucu. Stüdyodaki herkes gülüyor. Çocukça. Programa telefon eden bir adam kendi sidiğini içtiğini söylüyor. Stüdyodakiler insanın kendi sidiğini içmesinin iyi gelip gelmeyeceğini tartışıyorlar. Astrid, Michael'ın burada olmadığına seviniyor, yoksa Michael bu sidik meselesinin parlak bir fikir olduğuna karar verip hepsine içtirirdi herhalde.

Bu televizyonda sadece otuz civarında kanal var ve çoğu berbat. Tipik bir şekilde, standardın altında. Başka bir kanalda 1980'lerin müzik klipleri gösteriliyor. İzlemekte sakınca yok, çünkü etrafta pop müziğin politik olduğu zamanlardan dem vurarak ve salakça danslar yaparak insanın canını sıkacak kimseler yok. Bir video klip çıkıyor, klipte bir kız bir kafede kahve içip çizgi roman okurken çizgi roman canlanıyor birden ve kız öykünün parçasına dönüşüyor. Çizgi romandaki çocuk kıza göz kırpıyor, sonra elini uzatıyor kızın dünyasına ve kız gerçek eliyle çocuğunkini tutuyor ve çizgi roman dünyasına girerek onun gibi bir illüstrasyona dönüşüyor, ama dış dünyadaki kafe sahibi kadın kızın nereye kaybolduğunu anlayamıyor ve kahvenin parasını ödemeden gitmesine sinirlendiği için çizgi romanı buruşturup çöp tenekesine atıyor, yani bu çizgi roman dünyasında büyük bir felaket ve levyeli adamların gelip ortalığı dağıtmalarına yol açıyor. Bu yüzden çocuk, kız uğruna kendi dünyasını yırtıp parçalıyor (çocuğun dünyası kâğıttan), kız çizgi roman dünyasından kaçıp kendi dünyasına dönebilsin diye. Gerçek dünyada, kafedeki kadın tekrar gerçeğe dönüşmüş olan kızı tezgâhın arkasındaki çöp tenekesinin üstüne yığılmış halde buluyor. Kız, çöp tenekesindeki buruş buruş olmuş çizgi romanı kapıp koşarak kafeden çıkıp evine gidiyor ve yatak odasında oturup çizgi romanı düzeltmeye çalışıyor. Klibin sonunda çizgi romandaki çocuk (ki aynı zamanda pop grubunun baş vokalisti) kızın gerçek dünyasına geçmeye çalışıyor, sadece bir illüstrasyon değil gerçek olmak için.

Astrid mutfağa girip somunu ikiye bölüyor, bıçakların dokunduğu yerlere dokunmadan. Ekmeğin içini yiyor. Geri dönerken tişörtünü kaldırıp ağzına götürüyor ve pamuklu kumaşa nefes veriyor, sonra nefes verdiği yeri kokluyor. Gayet hoş kokuyor. Kendi tadını tadabilse veya başka biri tatsa alacağı tat bu mu olurdu diye merak ediyor, bu tatlı nefes ko-

kusu mu. Ama ya tadı iğrençse? İki video klip daha izlerken tadının iğrenç olup olmadığı konusunda kaygılanıyor. Sonra televizyonu kapatıyor.

Bataryayı kameraya takıyor ve çalışıp çalışmadığına bakıyor. Hâlâ diğer bataryayı şarj etmekte olan şarj aletini kitaplığın en alt rafındaki berbat eski cep kitaplarının, dedektif romanlarının arkasına koyuyor. Koridorda kulak kabartıyor, ama Magnus'tan çıt çıkmıyor. Evin ön kapısından çıkıyor. Annesiyle Michael taşrada bulunmanın ne kadar harika olduğunu, burada insanlara güvenebileceğinizi ve arabanızın kapılarını kilitlemenize gerek olmadığını, ev kapısını da kilitlemeden hatta ardına kadar açık bırakabileceğinizi söyleyip dururlar. Astrid çıktıktan sonra ön kapının kapalı olup olmadığını kontrol-ediyor. İnsanlar evi soymak isterlerse bahçedeki uzun kanatlı pencerelerden girebilirler, böylece kabahat Astrid'in annesinde olur. Şarj aletini bulamazlar, eski Agatha Christie romanlarını çalmaya gelmemişlerse tabii, ki bu mükemmel bir ironik suç olur o zaman.

Köye uzanan yolda uzanan şeritte yürüyor. Hava çok sıcak. Arkasındaki evi düşünüyor, korkunç şeylerle dolu olan o evi ve oradaki bütün tatil eşyalarını, yerleştirilmiş ve farklı olan, çok sıcak bir zeminde yüzen şeyler gibi. Hırsızların bahçeden geçip hırsızlık yapmalarından önceki an bu. Ama bundan önceki an olduğundan, alt kattaki odalar boş, içlerinde nesnelerden başka bir şey yok, sanki odalar bu sıcak yaz havasında nefeslerini tutuyorlar. Magnus ona filmlerdeki şeylerin gerçek hayattaki şeylerden farklı olduğunu söylemişti. Filmlerde sebepler vardır hep. Bir filmde boş bir oda varsa, sana o boş odayı göstermelerinin bir sebebi vardır. Magnus eline bir tükenmezkalem alıp bırakmıştı. Gerçek hayatta elindeki kalemi bırakırsan sadece yere bir kalem düşürmüş olursun o kadar, demişti. Ama bir filmde biri kalem bırakırsa ve

kamera sana kalemi gösterirse, o zaman bırakılan o kalem gerçek hayatta bırakılan bir kalemden daha önemlidir. Astrid bunun doğru olduğunu biliyor, ama sebebinden emin değil tam olarak. Magnus tekrar insanlarla konuşmaya başladığında ona soracak. O ölü hayvanı neden düşünmeden sopayla dürttüğünü de soracak unutmazsa. Magnus bunun yapmayı neden istediğini biliyor olacak ve açıklayacak. Astrid o hayvanın ölmeden, çiğnenmeden hemen önceki anını filme çekebilse harika olurdu. Yol kenarında duruyor olurdu hayvan, her ne idiyse, tavşan ya da kedi, öylece duruyor olurdu, gözleriyle ve patileriyle filan.

Ama onu izlemek, ancak daha sonra olacakları biliyorsanız harika olurdu. Siz biliyor olurdunuz, ama hayvan bilmiyor olurdu. ***Bunu*** bilseniz ve ***bunu*** filme çekseniz, bir odanın soyulmadan önceki haline bakmak gibi olurdu. Siz bilirdiniz, ama oda bilmezdi. Gerçi odalar hiçbir şey bilmez, canlı değildirler, insan gibi değildirler. Bir odanın canlı olduğunu hayal edin, mobilyalarının kendi başlarına hareket ettiğini, oturma odasının, ha ha ha, canlı olmasını beklemiyorsunuz ve bir koltuğa gidiyorsunuz ve tam otururken koltuk, defol! üstüme oturma! diyor veya oturmayın diye kenara çekiliyor... veya duvarların gözleri olsa ve konuşabilseler, yani bir odaya girip siz başka bir odadayken neler olduğunu sorabilirdiniz ve duvar size olanları anlata

Selam, diyor birisi.

Selam, diyor Astrid.

Bu sabah ön odadaki kanepede yattığını gördüğü kişi.

Astrid'in yanında yürüyor. Bir elinde iki elma var. İkisini de elinde tartıyor, inceliyor, hangisini kendine saklayacağına karar veriyor.

Al, diyor kadın.

Elma Astrid'e doğru uçarak göğsüne sertçe çarpıyor. Astrid elmayı kolunun kenarıyla yakalıyor, kendisiyle kameranın arasında.

Astrid, diyor o kişi. Astrum,* astralis. Böyle yıldızsı bir isme sahip olmak nasıl bir his?

Sonra yıldızlardan bahsetmeye başlıyor. Şehirlerden ve sokak lambalarından gelen ışık kirliliği yüzünden artık gece göğünün doğru dürüst görülemediğini ve bütün Batı dünyasında gökyüzünün artık asla tamamen kararmadığını söylüyor. Avrupa'nın yarısından fazlasında, Amerika'da, tüm dünyada insanlar artık yıldızları geçmişteki gibi göremiyorlarmış.

Şiveli konuşuyor, yani İrlandalı gibi veya belki de bir çeşit Amerikalı. Astrid, Köri Sarayı'na gittiğini söylememiş olsa da kadın oradan bahsetmeye başlıyor. Astrid'in orayı gördüğünü ve oranın açıkça işlenen yerel bir suç olduğunu söylüyor. Yoksa insanlar neden köydeki tek etnik lokantanın kapısına ve pencerelerine siyah boya çalsınlar ki? Civarda kilometreler boyunca bulunan tek etnik lokantanın?

Astrid kamerasını kaldırıyor, sonra gözüne yaklaştırıyor, gerçi kamera kapalı ve lens kapağı takılı. O kişinin kamerayı göreceğini ve hakkında sorular soracağını umuyor. Ama o kişi artık konuşmayı kesti ve daha hızlı yürüyor, Astrid'in biraz önünden. Astrid kamerayı indiriyor. Elmayı yemeye başlıyor. Karnı çok açmış meğer.

Nereden bildin? diye soruyor. Yani, restoran meselesini?

Yetişmek için hızlanıyor.

Nereden mi bildim? diye soruyor o kişi. Fark etmemek mümkün mü ki? Bilmemek mümkün mü?

Evle bir ilgin mi var? diye soruyor Astrid.

---

* Latincede yıldız.

O kişi yolda durdu. Gözlerini yere dikmiş bakıyor. Birden çömeliyor. Astrid yerde, sert asfaltta sürünen bir arı görüyor, iri ve tüylü olanlardan. O kişi pantolondan bozma şortunun arka cebinden bir şey çıkarıyor. Ufak bir paket. Kenarından yırtarak içinden avcuna bir şeyler boşaltıyor. Kenarını kıvırdığı pakedi tekrar arka cebine koyuyor. Eline tükürüyor. İğrenç. Başparmağıyla avcuna tükürük yayıyor. Tükürüğünü yola, arının hemen yanına sürüyor, ki arı artık hareket etmeyi kesti çünkü yakınında kendisinden iri bir şey var.

O kişi ayağa kalkıyor ve yürümeyi sürdürüyor, avcunu yalayarak ve pantolondan bozma kot şortuna sürterek.

Astrid kadının yaşını sormayı düşünüyor. O kişinin kıllı bacaklarına bakıyor. Korkunç. Hayatında böyle şey görmemişti. Yolun yüzeyinde yürüyen çıplak ayaklarına bakıyor.

Ayakların acımıyor mu? diye soruyor.

Yoo, diyor o kişi.

Araban mı bozuldu? diyor Astrid.

Şimdi Astrid'in bilmediği bir yoldalar.

Böyle kirli bir dünyada araba kullanmak hiç iyi bir fikir değil, diyor o kişi.

Evi bize sen mi kiraladın? diye soruyor Astrid.

Hangi evi? diye soruyor o kişi.

Kiraladığımız evi, diyor Astrid.

O kişi elmasını bitiriyor ve ortasını havaya fırlatıyor, bir çitin üstünden.

Toprakta çözünebilir, diyor.

Demin o arının yanında neden öyle yaptın? diye soruyor Astrid.

Resüsitasyon, diyor kadın.

Kenarı katlanmış küçük kutuyu cebinden çıkarıyor, iyice sarılmış olup olmadığını kontrol ediyor, sonra Astrid'e fırlatıyor. Kafelerdeki şekerlikler gibi dörtgen, üstünde rastgele

bilgiler olan şekerlikler gibi, mesela klasik müzik bestecilerinin veya ünlü yazarların doğum tarihleri ya da meşhur arabalarla yarış kazanmış atların isimleri. Bir kenarında BEYAZ ŞEKER yazılı. Diğer tarafındaysa bir savaş uçağının solmuş resmi ve "2. DÜNYA SAVAŞI, 1939-1945, 55 Milyon Kişinin Öldüğü Tahmin Ediliyor" yazısı var.

Senin olsun, diyor kadın.

Astrid elmayla kamerayı bir elinde tutarken şekerliği kendi arka cebine sokuyor. O kişi, yazlar bitince işçi arıların erkek arıları kovandan kovduklarını çünkü kışın bütün arılara yetecek kadar yiyecek olmadığını ve kraliçe döllendiği için erkek arıların kovanda işlevselliklerinin kalmadığını ve yaz bittiği için kovandaki düzenin değiştiğini, bu yüzden işçi arıların erkek arıların kanatlarını çiğneyip koparark onları yere attıklarını anlatıyor, bu yeni yol boyunca.

Peki sonra ne oluyor onlara? diyor Astrid.

Herhalde kuşlar yiyordur, diyor o kişi.

Erkek arıların, onları kovan arılara tutunmak için ellerinden geleni yaptıklarını söylüyor; kanatları yenirken ayaklarıyla tutunduklarını. Ama erkek arılar şimdilik emniyetteler, diyor. Yaz daha yeni başlıyor.

Bir tür arı uzmanı. Şimdi ıslık çalıyor. Ellerini ceplerine sokup yolda Astrid'in önünde yürüyor, bir oğlan gibi ıslık çalarak. Astrid bilmediği bir yolda tanımadığı bir kişiyle yürüyor ve cep telefonu çöplerin arasında gömülü ve artık kendisinin izini bulmaları olanaksız.

Adımın Astrid olduğunu nereden biliyorsun? diye sesleniyor o kişinin kafasının arka tarafına.

Çok kolay. O adam söyledi, diyor kadın.

Hangi adam? diye soruyor Astrid.

O adam. Evinizdeki adam, diyor o kişi. Baban olmayan adam. Benim de babam yok. Hatta ben babamı hiç görmedim.

Astrid yarısı yenmiş elmayı elinden bırakıyor. Elma yolun kenarına yuvarlanıyor. Kamerasını da düşürüyor neredeyse, ama tam kayarken yakalıyor. Duruyor. Yolun ortasında duruyor.

Araba, diyor o kişi, ilerilerinde bir araba köşeyi dönerken. Astrid kenara sıçrıyor. Şimdiye kadar ne dediğini hatırlamaya çalışıyor. Herhangi bir şey hakkında bir şey demedi. Hiçbir şey demedi. Babasından ya da babasızlıktan bahsetmedi hiç. Yanından geçen arabanın esintisini hissediyor. Astrid'in kulaklarında ve gözlerinde bir araba motoru gürlüyor sanki, oysa hiç rüzgâr yok ve arabanın gürültüsü kesildi ve ortalık tamamen sakin, tamamen yazsı, sıradan bir temmuz günü.

O kişi tekrar yürüyor şimdi. Hadi, geliyorsan gel, diye sesleniyor dönüp bakmadan.

Şimdi çok hızlı yürüyor. Astrid koşmaya başlıyor. Ama ona yetişince durumu anlıyor. Sabahleyin ilk uyanan kişi olmanın önemi, etrafta başka kimsenin olmayışı, sadece Astrid'in oluşu, açık pencereye yaslanarak dışarı bakışı, esneyerek ve uykulu bir şekilde, dirseklerini denizliğe dayayarak belirmekte olan ışığı filme kaydedişi. Sadece uyanan kuşlar olur, sadece rüzgârda kımıldayan ağaçlar olur, salınan ekinler olur, yakın ya da uzak yollar arabasızdır, köpekler havlamaz, hiçbir şey yoktur. Ama o sabahlardan birinde kamera lensinden bakan Astrid, ki lens epey uzağı çekebiliyor, o kadını görmüştü.

Oydu.

Kesinlikle oydu.

Çok uzakta birisi bir arabanın tepesinde oturuyordu, beyaz bir arabanın, Astrid beyaz bir araba olduğuna emin, ormanın ta diğer ucuna park edilmiş bir araba. Kadında bir dürbün var gibiydi veya belki de bir çeşit kamera, kuşları izleyen biri gibi veya bir tür doğa uzmanı. Uyanık olan diğer tek kişiyi izlemesi tuhaftı, ki o kişi de tipik ve ironik bir şekil-

de kendisini izlemekteydi sanki ve şimdi Astrid yolda yetişirken, kadın sanki bir sohbetin ortasındaymışlar ve Astrid'in onun her dediğini anladığına eminmiş gibi konuşuyor.

Çünkü dinle. Bunu bir başkasına anlatırsan, diyor o kişi, seni öldürürüm. Ciddiyim. Öldürürüm.

O kişi dönüp ona bakıyor. Gülmeye başlıyor, bir şey çok hoşuna gitmiş gibi, öyle komik bir şey ki gülmemezlik edemiyor. Gözlerini fal taşı gibi açıp Astrid'e bakıyor ve Astrid o kişinin kendi fal taşı gibi açık gözlerini taklit ettiğini fark ediyor. Kendi gözleri öyle açılmış ki ne kadar açıldıklarını fiziksel olarak hissedebiliyor.

Hâlâ gülmekte olan o kişi elini uzatıp Astrid'in kafasına koyuyor ve iki kez pat pat vuruyor sertçe.

İçeride kimse var mı? diye soruyor.

Astrid kafasına vurulan yeri uzun süre boyunca hissediyor. Astrid'in kafasının tepesi geri kalanından tamamen farklı, sanki o el hâlâ kafasına dokunuyor.

Bir şeyler kesinlikle, yani başladı.

bunun başlangıcı = her şeyin sonu.
Denklemin parçasıydı kendisi. Kızın kafasını aldılar. Diğer vücuda taktılar. Sonra herkesin e-postasına gönderdiler. Sonra kız kendini öldürdü.

Dışarıdan kuş sesleri geliyor. Hızlılar. Akşam seslerini çıkarıyorlar. Kuşlar artık anlamsız. Akşam anlamsız. Kızın kafasını aldılar. Sonra diğer vücuda taktılar. E-posta listesindekilere gönderdiler. Sonra kız kendini öldürdü,

Günlerden salıydı. Sıradan bir salı. Magnus artık asla sıradan bir salı olmayacağını biliyor. Eskiden, haftada her şeyin normal geldiği günler vardı. Şimdiyse o hissi düşünmek şaşırtıcı. Koridorda yürümüşlerdi; sıradan, eski salılardan birin-

deymişçesine ana merdivenden inip koridorda yürümüşlerdi öylesine. Magnus'un üstünde o sabah giydikleri vardı. Giysiler, o kadar. Giysiler o zaman giysiden başka bir şey değillerdi. Bu çorapları mı giymişti? Bu pantolonu giydiğini biliyordu. Bu ayakkabıları giydiği kesindi. Bu okul pantolonu. Bunlar okul ayakkabıları. Sadece bir şakaydı. Hepsi gülüyor, çok komik olacak, diyorlardı. O da gülüyordu. Kapıyı açan oydu. Kapının kendisine doğru hızla geri gelişini hissedebiliyor hâlâ. Yeni tarayıcılardan birini kullanmışlardı. Ama eski cihazlarla da çocuk oyuncağıydı. Çok kolaydı. Ama ikisi de bilgisayardan anlamazlardı. Magnus onlara nasıl yapılacağını göstermese yapamazlardı. Önce kızı taradılar. Sonra diğer resmi taradılar. Sonra kızın kafasını diğer resme taşıdılar. Sonra jpeg'i e-posta listesindekilere gönderdiler. Sonra gidip bir şeyler yapmaya başladılar, giysiler, ayakkabılar, okul koridorları, ev, haftanın günleri, günbegün, günlerce. O günlerden birinde kız kendini öldürdü.

Hava aydınlık mı? Magnus pencereyi kaplayan jaluziye göz kırpıştırarak bakıyor. Jaluziyi indirebilirsin ama her şey hâlâ onun ardındadır. Işık Magnus'un kaslarında uyuşturucu etkisi yaratıyor. Bacaklarının hiçbir şey yapmak istememelerine yol açıyor. Kollarını taşla kaplıymışlar gibi hissettiriyor. Hava aydınlıksa, kararacak. Kızın kafasını aldılar. Farklı bir vücuda taktılar. İnsanlara gönderdiler. Sonra kız kendini öldürdü.

Doğruluyor, karnını tutuyor. Gözlerini kısarak ışığa, karanlığa bakıyor. Çok çok uzakta, bir teleskobun ters ucundan bakarcasına, bir oğlan görüyor. Oğlan küçük bir taş boyutunda. Cilalanmışçasına parlıyor. Üstünde okul kıyafeti var. Örümcek bacakları boyundaki kollarını sallıyor. Cırlak bir sesle konuşuyor. *Gayet şahane, kaliteli, cidden çok riskli* gibi laflar ediyor. Bir sürü şeyden bahsediyor. Sanki önemliymiş-

ler gibi konuşuyor. Değişkenler hesabından, bitkilerin nasıl büyüdüğünden ve böceklerin nasıl üretildiğinden ve kurbağa gözlerinin içlerinin nasıl olduğundan bahsediyor. Filmlerden, bilgisayarlardan, çift değişkenlilerden bahsediyor. Hologramların nasıl üretildiğinden bahsediyor. Kendisi de bir hologram. Lazerle, lenslerle, optik tutucularla yaratılmış, titreşimsiz, özel bir optik masada. Birbirine uygun ışıkların ürünü. Çatlak sesiyle bundan bahsediyor şimdi. Birbirine uygun ışıkların gayet şahane olduğunu söylüyor. Kaliteliymiş. Kendi şekline, boyutuna, parlaklığına dair bütün gerekli bilgilere sahipmiş. Kendisi hakkında bu kadar heyecanlı olması iğrenç. Aslında namussuzun teki. Derinliği görünüşte. Aslında var olmayan bir şeyin üç boyutlu reprodüksiyonu. Asla var olmadı. Ona bir bakın. Şanslı biri. Birincisi, var olmayan biri. Bu yüzden şanslı. Ayrıca ufak tefek. Bir kapının altından bile geçebilir. Ahşap bir döşemenin çatlağından sıvışabilir. Üçüncüsü, o geçmişteydi, öncesinde. Gerçek Magnus ise bu, şimdiki, devasa, kaçınılmaz. Gerçek Magnus fazla geliyor. Heybetli, karaya vurmuş bir balina kadar beyaz, sakar bir dev kadar iri. Geçmişteki benliğine bakarken cırlak cırlak bağırıyor, ışıldıyor, devasa ayağıyla güçlükle yürüyor, ayağı bir dağmışçasına, heyecanlı bir deney ya da maceraymışçasına. Hologram Çocuğun o ayağın neye ait olduğuna dair hiçbir fikri yok. Hologram Çocuk böyle devasa boyutları hayal bile edemezdi asla. Önce onlar. Sonra o zaman. Sonra onlar. Sonra o kız.

Magnus yüzükoyun yerde yatıyor. Cidden bir balina olsa, hatta karaya vurmuş bir balina bile olsa, o zaman bile mümkün olurdu. Balık olsaydı, herhangi bir tür balık, suda ya da su dışında. Nefes almayı sürdürmesi mümkün olurdu... veya rahatlık verirdi, kıvranmak, panik, artık nefes alamamak. Bir balığın solungaçlarından geçen su ya da hava olsaydı yalnızca... veya bir köpek olsaydı, herhangi bir köpek, iz üstünde

olan ya da olmayan. Yumuşak tabanlı patileri olsaydı ve bir kumsalda koşarken izler bıraksaydı. Köpek beyinli bir köpek olsaydı. Şimdiden sonra bir köpek olabilir. Sadık olur. Bir evde bütün gün hiçbir şey yapmadan birini bekleyebilir. Beklemekten hoşlanabilir. Bir kâseden yemek yer. Diliyle su içer. Söylenenleri yapar. Salakça numaralar yapar. Harika olur. Herhangi bir hayvan olabilir. Porsuk olabilir. Yeraltında yaşayabilir. Solucan yiyebilir. Pençeleriyle toprağı kazabilir. Pençelerinin arasında toprak olabilir. Bir porsuk olmayı seve seve kabul eder. Por suk. Talihli bir sözcük olsa bile. Sadece yarısı kötü olsa bile. Magnus'un tamamı kötü. Hep kötüydü ama farkında değildi. Kendi uyumlu ışığına inanıyordu. Yanılıyordu. Kötüydü. Hep kötüydü. Bir daldan sarkan çürük bir meyve gibi. Biri onu alıp ortasından açsa görür. Salılarla, hologramlarla, balinalarla, balıklarla, köpeklerle, burnunu çeken ıslak gözlü porsuklarla dolu dünya döne döne uzaklaşıyor ondan. Kendi kendine döne döne uzaklaşıyor, sanki Magnus eski İngiltere'de yapılan bir tilki avına dair modası geçmiş bir filmi bir teleskobun ters ucundan izliyormuşçasına, giderek hafifleyen film müziğinde av boruları çalınıyor neşeyle, tilki gözden kaybolurken, sonra atların arkaları görülüyor, koşan avcıların arkaları uzaklaşıyor. Hologram Çocuk çocukça gülümsüyor, mendilini veda edercesine sallıyor, sonra bütün Noel'ler, paskalyalar, ara dönem tatilleri, yaz tatilleri titreşerek kayboluyor. Magnus yataktaki yorganı çekip alıyor. Ağır yorganı başının üstüne çekiyor, ama hâlâ nefes alabiliyor, yorganın ağırlığına karşın. Solucanlar o kızı yiyor. Magnus'un tırnaklarının altında toprak var. Kızın vücudunu kafasına bağlayan kemikler, kaslar parçalanmıştı. Son. Magnus'un yüzünden. Onlara ne yapacaklarını gösteren kendisiydi. Onlar yaptılar. Kızın kafasını başkasının vücuduna koydular. E-posta listesindekilere gönderdiler. Kız kendini öldürdü.

Magnus bunu her düşünüşünde afallıyor. Onu asıl afallatan şey hiçbir şeyin olmayışı. Bunu her düşünüşünde hiçbir şey olmuyor. Önemli değil miydi ki? Önemli değil mi? Kızın kafasını aldılar. Diğer vücuda taktılar. Yalan olsa da gerçeğe dönüştü. Kızın kendisinden daha gerçek oldu. Magnus o salı günü eve gidince e-posta kutusuna baktı. Mesajı gördü. Kendisi de e-posta listesindeydi. Kıza tıkladı. İşte oradaydı. Komikti. Magnus güldü. Şimdi onu düşünüyor. Kaskatı kesiliyor. Kalkıyor, gidiyor. Ayakta durmuş onların yaptıkları resme bakışını, tek başına, odasında bakışını her düşündüğünde. O olayın tamamen içindeydi. Her seferinde yine geliyor. Ah. Öyle korkunç biri ki. Duramıyor. Denedi. Daha çok dene, ha ha. Çok komikti. Kızın o boynun üstündeki kafası. Memelerin açısı. Milletin durumun farkına pek varmayışı. Ama Magnus biliyordu. Şimdi yine gülüyor, kaskatı kesilmiş halde. Kendisi iğrenç biri. O kızı değiştirince kendini de değiştirdi. Kendi kafasını kopardı farkında olmadan. Kendini tanımadığı bir vücuda nakletti. Aynaya bakınca eskisi gibi görünüyor. Ama eskisi gibi değil. Eski haline ne kadar benzediğini görmek afallatıcı. Kız da kendisinin değiştiğini görmüştü. Kimin yaptığını asla bilemedi. Magnus yapmıştı. Yapan oydu. Magnus Tanrı. Aslında Tanrı yok. Sadece Magnus var. Hologram Çocuk, Tanrı'nın herhalde var olduğuna inanıyordu. Hologram Çocuk, Tanrı'yı insandan daha insan görüyordu, Muppet Show'a her hafta konuk olan ve insandan daha aşağı varlıkların arasında gezinen ünlüler gibi. Hologram Çocuk sınıf başkanıydı. Anma Günü'nde toplantı salonunda dünya savaşlarında ölen askerlerin anısına konuşma yapmıştı. Unutulmasınlar diye çelengi bırakmak, tiz dualar okutmak Hologram Çocuğun işiydi. Ama Hologram Çocuk çok unutkandı. Şanslıydı. Hologram Çocuğun beyninde ışık vardı o kadar. Artık asla unutamaz. Anımsamak kararmak gibi. Kararmalar daha

sık oluyor artık. Grip olunca ışığın kararması gibi. Tam Aralık 1999-Ocak 2000'de geçirdiği grip gibi. Televizyonda her gece deniz altındaki denizaltıda bulunan Almanlara dair o eski dizi vardı, basınç, o kadar derinden kurtulup kurtulamayacakları. İlki kızın o işi yaptığını öğrendikten iki gün sonra oldu. Magnus ayakta duruyordu, bir otobüs durağındaki bir ağacın yanında öylece duruyordu. Ağacın uzun bir dalı vardı. Ağacın tepesindeki, dalın ardındaki gökyüzü kararda. Sonra her şey karardı. Ama hiçbir şey değişmemişti. Gökyüzü maviydi. Bulut yoktu. Havada değişim yoktu. Ortalık kararıyordu o kadar. Uyuyunca geçti. Sonra ertesi hafta kafede geri geldi. Sonra geçti. Sonra geri geldi, daha karanlık halde. Ansızın geliveriyordu. Sinemada ışıkların kararmasını beklemek gibiydi. Beyninizde bir şeyler ışıkların her an sönebileceğini bilir. Bu yüzden bazen onların söndüğünü hissedersiniz, hiçbir şey yapmamış olsalar bile, hiç değişmemiş olsalar bile. Magnus'un başına gelip duruyor. Tesadüfi sebeplerle. Sebebi Magnus. Dünyayı o değiştirdi. Kızın kafasıyla oynadılar, mutlu olana dek. O boynun üstünde oynatıp durdular. Sonra gönderdiler. Sonra kız kendini öldürdü.

Üst altıncı sınıftan kırk kişi o resmi görmüştür herhalde. Alt altıncı sınıftan yirmi altı kişi görmüştür herhalde. Magnus başka kaç kişinin gördüğünü ya da şimdiden sonra görebileceğini hesaplayamıyor. Sonrasında toplantı salonunda bu konuda bir nutuk çekildi. Milton onu gönderen kişilerin öne çıkmaları gerektiğini söyledi. Eninde sonunda bulunacaklarını söyledi. Şimdi öne çıkmazlarsa o zaman kendileri için daha kötü olacağını söyledi. Ama izleri bulunamaz. O e-postayı gönderenlerin kendileri olduğunun keşfedilmesi imkânsız. Anton, Birleşik Devletler'de bir yerlerden bir posta kodu buldu. Bir derginin arka sayfasından buldu. Mesajı gönderen "Michael Jackson"dı. Magnus o salı gecesi e-posta kutusuna

bakınca bu ismi gördü. Gülmüştü. Gayet şahane, diye düşünmüştü, bu işin parçası olmak. Jake Strothers elinde o fotoğraflarla ilk kez geldiğinde Magnus kantindeydi. Jake Strothers fotoğrafı okuldaki ofisten çalmıştı. Jake bir mesajı teslim etmek için gönderilmişti, ama gittiğinde ofis boştu. Dosya dolabı ardına kadar açıktı. Jake Strothers içine bakmıştı. Kızın dosyasında o fotoğrafı bulmuştu. Kız alt altıncı sınıftandı. Sınıfın ön tarafına yakın otururdu. Jake Strothers kantine girip fotoğrafı Anton'a göstermişti. Anton'un dergisi kilitli dolabındaydı. Dergiyi çıkarıp fotoğrafı katlayarak derginin üstüne koymuştu. Jake Strothers deliye dönmüştü. Yapmasana be kıvırma. Jake Strothers o kızla çıkmak istemişti. Fotoğrafı bu yüzden çalmıştı. Telefonla çekilmiş fotoğraf istemiyordu. Sinsice çekilmemiş bir fotoğraf istiyordu. Sonra Jake Strothers, Anton'un fotoğrafı kıvırarak oluşturduğu kombinasyona bakmıştı. İkisi de gülmüşlerdi. Magnus onlara neye güldüklerini sormuştu. Ona söylememişlerdi, göstermemişlerdi de. Böyle bir şeyi henüz hiç yapmadığını biliyorlardı. Magnus'un alnında yazılıymışçasına sezebiliyorlardı. Anton, homoseksüellerin başına gelecekler den ben sorumlu olamam, demişti. Magnus homoseksüel olmadığını söylemişti. Anton, sana inanıyorum, cidden, demişti. Ama henüz hazır olmadıkları şeyleri gören masumların başına gelecekler den de sorumlu olamam. Anton bu konuda haklıydı. Hologram Çocuk öyle saftı ki. Hologram Çocuk kendi soğuk tavırlarını ilginç bilimsel deneylermişçesine inceliyordu. Bu noktada hâlâ Hologram Çocuk'tu. Bu noktada Hologram Çocuk hâlâ Magnus Smart olduğu yanılsamasındaydı. Hâlâ sıradan bir salı günüydü. Magnus Smart onların bilmedikleri bir şey biliyordu. Bu işi bir çocuk bile yapabilirdi be. Anton, Jake Strothers, hiç bilmiyorlardı. Bilgisayardan anlamazlardı. Magnus Smart onlara cidden ilginç bir şey gösterebileceğini

söyledi. Okuldan sonra. Etrafta kimseler yokken. Koridordan, temizlik malzemelerinin yanından geçtiler. Ana merdivenden indiler. Okul boştu, balina gibi büyüktü. Sanki kaburgalarının arasından geçiyorlardı. Ama Magnus artık daha iri, okuldan daha büyük. Bütün okulun bildiklerinden daha fazlasını biliyor. Onlar kapıyı açtılar. Birinin fotoğrafını görünce ne görürsünüz? Gazetede bir haber vardı. Şöyle diyordu: Deans'ta okuyan Catherine Masson'ın trajik ölümü. Neşeli, yardımsever, sevilen bir insandı; kibar, zeki bir kızdı; iyi bir dosttu, bütün arkadaşları onu özleyecek, Kıymetli Taş Kesicileri Derneği'nin faal bir üyesiydi. Gazetede okul fotoğrafı basılmıştı. Aynı fotoğraf. Magnus o kızın bildiğinden fazlasını biliyor. Magnus ailesinin bildiğinden fazlasını biliyor, şimdi bile. Magnus o e-postayı alan bütün insanlardan, o gazeteyi okuyan bütün insanlardan fazlasını biliyor. Anton biliyor. Jake Strothers biliyor. Magnus'un onlarla ilgisi olduğunu kimse bilmeyecek. Onlar kötü olarak tanınıyorlar. Kendisiyse iyi olarak. Yan kapıda buluştular, sanki okuldan eve dönerken tesadüfen aynı hızla yürüyormuşçasına. Anton yürürken yere bakıyordu. Kimsenin bilmeyeceğini, kimsenin söylemeyeceğini söyledi. Hepsi hemfikir oldular, bir şey demeden kafa sallayarak onayladılar, kimse bilmeyecekti. Ama Magnus biliyor. Bilmek onu şişirdi.

Bunu o yaptı.

Onlar yaptı.

Sonra kız yaptı.

Kız kendini öldürdü.

Magnus yorganın altında sertçe kafa sallıyor. Bu sözcükleri kendi kendine yineliyor. Kız. Kendini. Öldürdü. Hiçlik. Sözcükler anlamsız. Anlamları yok. Hiçbir şey yapmıyorlar. Yorganı başından çekiyor. Hâlâ bu odada. Norfolk'ta tatildeler. Ortalık kararıyor mu? Önemli değil. Catherine Masson. Ki-

zın ismini kendi kendine söylüyor. Catherine Masson Catherine Masson Catherine Masson. Önemli değil önemli değil önemli değil. Neşeliymiş, yardımsevermiş, sevilirmiş. Arkadaşları onu severmiş. Başını yine yorganın altına sokuyor. Zekiymiş. Kibarmış. Kıymetli Taş Kesicileri Derneği'ne gidermiş. Kıymetli Taş Kesicileri Derneği'nde taşları cilalayıp mücevher ya da kol düğmesi gibi şeyler yaparlar. Yaptığı şeyleri yatak odasındaki tuvalet masasına koyuyordu herhalde. İşte orada, bilgisayar başında, yatak odasında. Derli toplu bir kız odası. Şarkıcıların posterleri, televizyon karakterlerinin resimleri var, atların, yavru hayvanların, kaplanların, kutup ayılarının kesilmiş resimleri var. Michael Jackson'dan geldiği yazılı bir e-postayı açıyor. Ona tıklıyor. Ekrana bakakalıyor. Ah. Önemli değil. Önemli değil. Magnus bir keresinde koridorda onun yanından geçmişti. O muydu emin değil aslında. Bir kızdı işte. Gülüp duran şamatacı bir grup kızın arasındaydı. Korkutucuydular. Fransızca dersine gidiyorlardı. Cips yiyor, sınıf kapısından geçerken itişip kakışıyorlardı. Dış lastiğin Fransızcasının ne kadar salakça olduğunu söylüyorlardı. *Les pneus.* O muydu? O kız o idiyse bilmeden birbirlerinin yarım metre kadar yakınından geçmişlerdi öyleyse. Kız onun kim olduğunu bilmiyordu. Magnus da kendisinin kim olduğunu bilmiyordu. Kız şanslı. Öldü. Hiçbir şey hissedemez. Magnus da hiçbir şey hissedemiyor. Ama ölü değil. Sonrasında söylenti okula yayıldı. Deans'tan bir kız evinin banyosunda kendini öldürmüş. Onu annesi ya da ağabeyi bulmuş. Magnus bu söylentiyi matematik dersindeyken işitmişti. Charlie evinin arka tarafına 18 metrekarelik bir ekleme yapmak istiyor. Olabildiğince az tuğla kullanmak istediğinden, kullanabileceği en düşük çevre uzunluğunu bulmaya çalışıyor. Sahayı x ve y ile ifade ediniz. Değişkenler hesabı, limit almanın matematiğidir, özellikle de değişim oranları bağlamında. Bunu ilk kimin keşfettiği, Leib-

niz'in mi yoksa Newton'un mu keşfettiği konusunda savaş çıkacaktı neredeyse. Leibniz = işaretini keşfetti. Matematik = karmaşıkta basiti, sınırsızda sınırlıyı bulmak. Halıya oturuyor, ayaklarını tutuyor. Günlerden salıydı. Kızın kendini sallandırdığını söylemişti fısıltı. Sarah her gün ağabeyi Steven'la birlikte yürüyerek evden okula gider. Bir gün zamanı ölçerler. Steven okula varınca: Gelmem 6 dakika 8 saniye sürdü, der. Sarah okula varınca: Gelmem 6 dakika 7 saniye sürdü, der. Hangisinin doğruyu söylüyor olması daha büyük bir olasılık? Üniversiteye gitmiş olan Hologram Çocuk, Magnus'un kafasının içinde cırlak sesiyle haykırarak, sallandırmış yerine asmış demenin daha doğru olacağını söylüyor. Düzeltme. Üniversite filan yok. Üniversitenin gerçek olması daha büyük bir olasılık değil. Üniversite gülünç. Değişkenler hesabı gülünç. Her şey komik. Haftanın günleri bile gülünç. Duyduğunda salıydı. Keşke o diğer, ilk salı günü okuldan sonra kantine gitmemiş olsaydı. Keşke bu kadar çok şey bilmeseydi. Keşke yapmasaydı. Keşke yapmasalardı. O zaman yapmamış olacaklardı. O zaman kız da yapmamış olacaktı. O zaman hâlâ.

Şu gürültüyü bu odanın kapısını çalan biri çıkartıyor. Magnus yorganın altından kafasını çıkartıyor. Kapının üstünde bir çatı kirişi var. Orijinal değil herhalde. Kot pantolonu yerde buruş buruş. Gömleği kot pantolonunun yanında duruyor. Buraya getirdiği bütün giysiler lavabonun yanında yığılı duruyorlar. Kız bir banyo kapısından geçiyor. Bir küvetin kenarına oturuyor. Duş perdesiyle çevrili. Ne kokusu olabilir? Diş macunu, sabun, temiz şeyler. Ayaklarının altında halı vardır. Belki de banyoya son girip yıkanmış ya da duş almış kişi yüzünden halı ıslaktı hâlâ. Kız epey becerikliydi herhalde. Bir banyoda seçilecek fazla yer yoktur. Aslında seçmek için tuhaf bir yer gibi görünüyor ilk bakışta. Ama biraz daha düşününce çok mantıklı geliyor. Bir banyoya girip çıkarsınız.

İçinde fazla kalmazsınız. İçinizdeki bütün pislikleri boşalttığınız yerdir. Temizlendiğiniz yerdir. Kız küvetin kenarından ona bakıyor. Nazik, zeki. Üstünde okul kıyafeti var, fotoğraftaki gibi. Magnus'a bakıyor dosdoğru. Başıyla evetliyor. En azından bunu bekliyor. Bekliyor. Hayır beklemiyor. O ölü. Ona bakmıyor, kimseye bakamaz. Ama işte orada, küvetin kenarına oturmuş ona bakıyor. Duş fiskiyesini tutuyor, sanki kaskatı kesilen Magnus değil de kendisiymişçesine. Fıskiyeyi Magnus'a doğru sallıyor. Ona bakıyor.

Şu gürültüyü yine kapıya vuran biri çıkarıyor. Biri bir şeyler haykırıyor. Sinirli gibi.

Tamam, diye sesleniyor Magnus. Tamam, tamam.

Sesi tuhaf geliyor. Midesinden geliyor sanki. Ortasıyla başı arasında hâlâ bir bağlantı olmasına şaşırıyor.

Magnus, diye seslenmişti kapının ardındaki ses. Sesleneli ne kadar olmuştu? Annesinin sesiydi. Söyledikleri sinirli değildi ama sesi öyleydi. Şimdi alt kattan geliyordu. Hemen aşağı gel. Tamam. Tamam. Günlerdir tek dediği bu. O korkunç biri, bir yalancı. Tamam.

Magnus ayağa kalkıyor. Ayağa kalkınca başı dönüyor. Kapıya yürüyor. Sonra elinin üstündeki çıplak kolunu fark ediyor. Göğsünü fark ediyor. Aşağı bakıyor. Üstü çıplak. Tekrar odaya dönüyor. Gömleğini giyiyor. Bir düğmeyi alıyor, gömleğin diğer tarafındaki iliğin hizasına getiriyor. Ama düğmeyi ilikten geçiremiyor. Eline bunu yaptıramıyor. Kot pantolonu giyiyor. Gömleğini pantolonun altına tıkıştırıyor. Fermuarı tutuyor, parmağıyla, başparmağıyla. Bir çaba sarf ediyor. Fermuar yukarı çıkıyor.

Kapıyı açıyor. Kapıda anahtar deliğinin üstünde bir mandal var. Eski, otantik bir mandal rolü yapıyor. Kapı eski, otantik bir kapı rolü yapıyor. Belki de oradaki hiçbir şey otantik değil artık. Belki de oradaki her şey rol yapıyor bir şekilde.

Magnus kapıyı açıyor. Koridor fazla aydınlık. Asla kararmayan türden bir aydınlık bu. İleride banyo kapısı var. Üstündeki küçük dörtgen plakada Banyo sözcüğü yazılı eğik harflerle ve sözcüğün yanında bir süzgeçli kova illüstrasyonu var. Sözcükten çiçekler çıkıyor, harflerden, büyük B harfinden. Magnus gözlerini kapıyor. Terliyor. Elleriyle duvara dokunuyor, ayak parmaklarıyla döşemenin merdivene dönüştüğü yeri hissetmeye çalışıyor. Banyo kapısını geride bıraktığını anlayınca gözlerini aralıyor biraz. Merdiveni iniyor.

Koridora inince her gece yemek yedikleri odanın kapısına dönüyor. Kapıya gidip önünde duruyor. Çenesini göğsünden kaldırıyor. Tamam. Kapıyı açıyor.

İşte annesi. Hiçbir şey bilmiyor. Bir şeyler diyor. Magnus başıyla onaylıyor. Kimsenin oturmadığı masadaki bir yerden tabağı alıyor. Kız kardeşi tabağı ondan alıyor. O da bilmiyor. Masadaki bir servis tabağından bir şeyler koyuyor tabağa. Odada balık kokusu var. Michael bir şeyler söylüyor. O hiçbir şey bilmiyor. Bir şey gösteriyor. Magnus başıyla onaylıyor. İhtiyaç duydukları şeyin onun böyle kafa sallayarak onaylaması olduğunu umuyor. Peş peşe kafa sallıyor, kafa salladığı şey hakkında kesinlikle eminmişçesine. Evet. Evet, kesinlikle. Merak etmeyin. Bıçağı, sonra da çatalı alıyor yerlerinden. Arka cebinin bulunması gereken yere sürtüyor. Cebine girmiş olmalılar. Yere düşseler ses çıkardı. Arkasında soğukluklarını hissediyor. Soğuk şaşırtıcı. Herhangi bir şey hissetmek şaşırtıcı. Bu his fazla uzun sürmeyecek.

İzninizle bunu yukarıda yemek istiyorum, diyor Magnus. Lütfen kusura bakmayın. Çok teşekkürler.

Kibar. Tıpkı o kız gibi. O kibardı, zekiydi. *Les pneus.* Annesi bir şeyler diyor. Ünlem gibi. Kız kardeşi ona tabağı veriyor. Magnus tabağı iki eliyle tutuyor düşürmemek için. Tabaktaki balık ölü. Kafasız.

Kapı arkasından kapanıyor. Önünde merdiven var. Gölgelerle kaplı, karanlık. Tepesinde, üstünde Banyo yazan kapı var.

Magnus ön kapıya yürüyor. Tabağı halıya bırakıyor. Kapıyı açıyor, tabağı tekrar alıyor. Dışarısı öyle aydınlık ki. İnanılmayacak kadar aydınlık. Omuzlarını kaldırıyor. Hava her an kararabilir. Şu ses rüzgârda kımıldayan yaprakların sesi o kadar, kuşların sesi. Kuşlar kâbus gibiler. Aynı sesleri çıkarıp duruyorlar tekrar tekrar. Yapraklar tıslıyor. Kuşlar anlamsız. Kendi genetik emelleri uğruna üremek için bir ses çıkarıyorlar. Yapraklar anlamsız. Ağaçlar anlamsız. Neredeyse doğar doğmaz ölen böcekleri besliyorlar. Yapraklar insanların soluduğu oksijenin üretilmesine yardım ediyorlar, sonra insanlar solumayı kesiyor. Böcekler başka insanlara korkunç davranan insanların, bu yüzden ölecek olan insanların yediği yiyeceklerin üçte biriñi kirletiyor. Hologram Çocuk: *Tırtıl formundaki bir ipekböceği yediği dut yapraklarını iki kilometreye yakın ve kesintisiz bir ipek ipliğe dönüştürebilir, ki bu iplik aynı kalınlıktaki bir çelik iplikten daha sağlam olur.* Bilgiler saçma. Gülünç. Öyle anlamlı ki anlamsız. Diğer ses, kendi ayaklarının altında ezilen taşların sesi. Yeterince acı vermiyor. Altında hareket eden zemine bakıyor. Artık acı vermiyor, çünkü çimlerde yürüyor.

Küçük bir köprünün üstünde. Aşağıda tıkanmış bir nehir var. Eğiliyor, tabaktaki balığı eliyle itiyor. Balığın çoğu kısmı suya düşüyor. Kuyruğunun bir kısmı koparak kıyıdaki bir çalıya fırlıyor. Balığın ardından tabağı da atıyor. Sonra arka cebinden bıçağı ve ardından çatalı çıkarıyor. Onları da atıyor.

Çalı kaşındıran türden. Kaçan balık parçasını almak için çalıya eğiliyor. Parçayı alınca nehir kıyısına gidiyor. Suya giriyor, sonra kırık parçaları suya sokuyor. Akıntının onları elinden alıp götürmesine izin veriyor. Sallandıktan sonra batıyor, parçalanıyor, ayaklarının etrafına iniyorlar.

Magnus nehir kıyısına, çöplerin, yabani otların arasına oturuyor. Nehre girdiği için kot pantolonu kalçalarına kadar ıslanmış. Geçen sene bir keresinde okuldan iki kız onu aramaya gelmişlerdi. Çarşamba günüydü. Magnus, Satranç Kulübü'ndeydi. Astrid ona sonradan söylemişti. O sırada bahçedeymiş. İki kız kafalarını bahçe kapısının üstünden uzatmışlar. Magnus Smart'ın burada oturup oturmadığını sormuşlar. Ona kız kardeşi olup olmadığını sormuşlar. Kimdi o kızlar? diye sormuştu Magnus ona. İnanamamıştı. İnanılmazdı. Görünüşleri nasıldı? Bilmem, demişti Astrid. Onları tanımıyorum. Benden büyüktüler. Senin yaşında gibiydiler, en az on altı. Birinin göbeğinde halka vardı. Ne istiyorlarmış peki? demişti Magnus. Hologram Çocuk. Heyecandan ışıl ışıl olmuştu. Seni istiyorlardı ama dışarıdaydın, demişti Astrid. Beni neden istesinler ki? (Hologram Çocuk. Öyle ışıl ışıl parlıyordu ki.) Ne bileyim, demişti Astrid. Elindeki *powerball* topunu duvardaki Mısır gravürlerinin yanına atıp duruyordu, sektirip tutuyordu, sektirip tutuyordu, Eve görse kızardı. Top duvara çarpınca gravürler sallanıyordu. Cidden, ne istiyorlarmış? demişti Magnus. Burada oturmadığını söyledim onlara, demişti Astrid. Koku problemin yüzünden doktora gittiğini söyledim. Özel bir klinikte tedavi gördüğünü söyledim. Takma adının Salak olduğunu söyledim. İbne olduğunu söyledim. İkisi de cidden çok çirkindi. Göbeği halkalı olan hastaydı. Birinin suratında bu kadar bir yara izi vardı. İkisi de iğrenç kokuyorlardı, ölü balık gibi.

Magnus onun topunu havada yakalamıştı. Koşarak merdivenden ikinci kata çıkarken Astrid'in arkasından, topumu geri ver, diye bağırdığını işitmişti, yatak odalarının önünden koşarak geçmişti, tavan arası merdivenini çıkarken Astrid koluna yapışmıştı. Magnus topu dışarı fırlatmıştı, çalıların arasına, Astrid topu asla bulamazdı. Astrid topun umrunda olmadığı-

nı söyleyince Magnus onun odasına gitmişti, eski Gameboy'unu bulmaya. Onu da pencereden dışarıya, çalılara fırlatmıştı. O kızların kim olduklarını düşünmüştü geceler boyu. Göbek çukurları halkalı kızların listesini çıkarmıştı kafasında, en azından tanıdıklarının. Halkalı bir kızın kendisinin evine gelmek istemesi hayret uyandırıcıydı. Magnus yatakta bir çorapla kendini tatmin ederken, o kızlardan birinin Anna Leto olduğunu hayal etmişti. Anna Leto gibi bir kız evine gelip onu sormazdı asla, değil mi? Onun vücudunda kesinlikle halka vardı. Herkes bilirdi. Koşucuydu. Atletlerin halka takması yasaktı. Ona sorun çıkarmaya çalışmışlardı, ama okul adına kazanmayı sürdürünce ellerinden bir şey gelmemişti. Askerler Irak'a girdiklerinde Anna Leto hâlâ savaş karşıtıydı. Pek çok kişiyi de ikna etmişti. Hologram Çocuk düzen ile kaosun savaşına inanırdı. Bazı ülkelerin iyi düzen konusunda diğerlerinden daha bilgili oldukları ortadaydı. Ama Anna Leto savaş karşıtıysa, demek ki bütün savaş karşıtları ders kırmak uğruna protestolara katılan aylaklar değildiler. Hologram Çocuk bile ikna oluyordu az kalsın. Magnus, Anna Leto'nun sınıfta ayağa kalkıp onlara savaş karşıtı olmalarını söylediği anı hatırlıyor.

Ama doğru dürüst hatırlamaya cesareti yok. Hatırlamaya cesaret edemiyor, ne olur ne olmaz diye. Çünkü hepsi oradalar, bahçe kapısının önünde. Onu bekliyorlar, kızlar. Hayatı boyunca tanıyacağı bütün kızlar. Göreceği bütün kızlar. Onu görecek bütün kızlar. Hepsinde de onun yüzü var, o okul fotoğrafındaki yüz.

Gökyüzüne bakıyor, sonra yine yere. Aydınlık, karanlık demektir. Hologram Çocuk öğretim yılının ilk gününde toplantı salonunda dünyanın şekilsiz bir boşluk oluşuna dair bir yazı okumuştu yüksek sesle. Derin karanlık vardı. Tanrı ışık olsun demişti. Işık olmuştu. Tanrı ışık sayesinde gündüzü geceden ayırmıştı. Anton'un yeni bir telefonu vardı. Işıklıy-

dı. Üç boyutlu animasyonlar gösteriyordu. Anton onu öğrenci işlerindeki kızların vücutlarının fotoğraflarını çekmekte kullanıyordu. Bu yıl bütün kızlar birbirinin aynı görünüyor, demişti Anton kulağına. Anton gibi birinin kendisini seçerek kulağına fısıldaması Magnus'un hoşuna gitmişti. Baksana, demişti Anton. Hepsi de porno sitelerinden çıkıp gelmiş gibiler. Haklıydı. O sitelere bakınca, bütün kızlar öyle görünmeye başlıyordu. Televizyondaki reklamlar öyle görünmeye başlıyordu. Müzik kanallarındaki bütün şarkıcılar öyle görünmeye başlıyordu, şey, en azından kızlar.

Geri dönünce Eve'den dizüstü bilgisayarını ödünç isteyebilir. Eve'in işi varsa veya dizüstü bilgisayarına kimsenin dokunmasını istemiyorsa, o zaman Michael'dan isteyebilir. E-posta yazabilir, insan isimleri artı oo yani okul ogrencisi nokta deans nokta co nokta uk. Sevgili Catherine Masson. Ben. Umarım rahatsız etmiyorumdur. Lütfen size yazmamdan rahatsız olmayın ama. Beni tanımıyorsunuz ama. Bilmiyorsunuz nasıl. Demek istediğim şu ki ben cidden. Ben öyle. Magnus elinin yanındaki otlara kusuyor. Fazla bir şey çıkmıyor içinden. Bir an kendini çok çok daha iyi hissediyor. Sonra bu iyi his kayboluyor. Kız bir sınıfa giriyor, ama bütün yüzler ona yabancı. Onları tanıyamıyor. Eskiden arkadaşlarıydılar. Artık onları tanımıyor. Bilmiyor. Onlardan herhangi biri yapmış olabilir. Bildiği bir sokaktan geçiyor, binlerce kez girdiği bir dükkâna giriyor. Ne tuhaf, değişmiş. Evinde oturuyor. Aynı odada oturan ailesi farklı bir dünyadalar, değişmemiş bir dünyada. Yatağında oturuyor. Catherine Masson. Önemli değil. İşte geliyor, karartı, Magnus'un üstüne çöküyor, üstünde oturduğu çimler grileşiyor. Başını sallıyor, gözlerini kapatıp açıyor. Tepesindeki yapraklar siyah. Nehrin suyu siyah. Nehrin sonunda devasa bir siyah okyanus var. Sayıların toplamı önemli değil artık. Milyarlarca elektriksel tepi, gri ki-

lometreler, şehirler, kıtalar ötedeki, koca dünyanın diğer tarafındaki bir düğmenin ya da anahtarın ya da şalterin hareket ettirilişiyle nanosaniyeler içinde mucizevi bir şekilde gönderilen milyarlarca mesaj: Bütün bunların sonucu şu. O yaptı. Onlar yaptı. Kız mesajı aldı. Kendini öldürdü.

Ayağa kalkıyor. Tekrar köprüye gidip öğürüyor. Eski, beyaz bir binanın duvarına dayanıyor. Kendini yine biraz olsun iyi hissetmeye başlıyor. Bir süre öylece durabileceğini düşünüyor, başı eğik, omuzları duvara yaslı, gözleri molozlarda, binanın yerle birleştiği yerde bitmiş otlarda. Ama bir adam geliyor. Magnus'a bağırıyor, ayağa kaldırana dek. Tamam, diyor Magnus. Binanın ön cephesindeki büyük pencerenin ardındaki insanlara başını sallayarak özür diliyor. Ona hayretle bakmaktalar. Aralarındaki masada çiçekli bir vazo var. Magnus bir yolu geçiyor. Bir kızarmış patatesçinin önünden geçiyor. Dükkânın önünde birkaç oğlan duruyor. Arkasından bağırıyorlar. Onlar tarafından tekmelenerek öldürülmenin nasıl bir şey olduğunu merak ediyor. Bir dua anımsamaya çalışıyor, ama aklına tek gelen şu sözler: şimdi uyumak için yatıyorum Tanrı'ya dua ediyorum uyanmadan ölürsem ruhumu alsın diye Tanrı'ya dua ediyorum peşimden gelsinler diye, beni yere sersinler ve sonra öldüresiye tekmelesinler diye. Ama bunu yapmıyorlar, çünkü Tanrı yok. Başka bir şeyler haykırıyorlar, ama peşinden gelmiyorlar. Boş ver. Magnus kendini daha iyi hissediyor. Ne yapacağını biliyor. Başından beri biliyordu aslında.

Eve geri dönüyor. Doğru eve geldi, çıktığı eve, çünkü ön kapi hâlâ açık. Eve'in, annesinin ön pencerede oturduğunu görüyor. Elinde bir kadeh şarap var. Magnus kadehteki şarabın rengini görebiliyor. Koyu. Şarapkoyusu! Hologram Çocuk cırlıyor. Magnus'u güldürüyor. Karnı ağrıyor. Ailesi de başka bir şeye gülüyor, bu tuhaf evin ön odasında. Astrid'in,

kız kardeşinin güldüğünü duyabiliyor. Astrid hiç bilmiyor. Sonuçta, diyor Hologram Çocuk, sen becerikli birisin, neden o işi bir kızarmış patatesçinin önündeki üç çocuğa bırakasın ki? Kesinlikle, diye katılıyor Magnus. Kesinlikle. Merdiveni çıkarken her basamakta bu sözcüğü yineliyor. BANYO. Bu kiralık yazlığın içinden bir süreliğine geçen herkesin kullanımına açık. Süzgeçli kova Magnus'un göz hizasında. Alnını ona dayıyor. Başıyla kapıyı iterek açıyor.

Oldukça sade bir banyo. Öyle gösterişsiz, sıradan ki. Beyaz küvetin içinde parmaklı ayaklar şeklinde iri, sert, kauçuk basma yerleri var, insanlar girip çıkarken kayıp düşmesin diye. Termosifon ve duş var. Kenarı kıvrık pembe banyo halısı var. Havlu rafları, yedek pembe sabunlar var. Lavabo var. Magnus daha önce buraya, ancak mecbur kaldıkça gelmişti. Kendi odasındaki lavaboya işemişti. Buraya cidden gelmek zorunda kalınca, gelmesi gerektiğinde gözlerini kapamıştı.

Sıç, diyor Hologram Çocuk neşeyle.

Kendini aynada görüyor. Kendine çok benziyor. Komik. Raftaki havlular öyle düzgün katlanmış ki. Duvarlardaki küçük plakalarda bahçelere dair başka resimler var, çiçekler, yazısız görüntüler. Sıçmakla hiçbir ilgisi yokmuş gibi yapmayı sevdiğimiz ucuz, güzelleştirilmiş bir oda. Hologram Çocuk önce ucuz, sonra güzelleştirilmiş diyor peş peşe. Başını eğerek Magnus'un kesinlikle diye karşılık vermesini bekliyor.

Siktir git buradan sahtekâr velet, diyor Magnus, Hologram Çocuğa.

Hologram Çocuk biraz mızmızlanıyor, fazla üstüne gidilmişçesine. Sonra bir anda kayboluveriyor, fişi çekilmiş gibi.

Magnus derin bir soluk veriyor. Banyonun tepesindeki tavana, suni kirişe bakıyor. Bu evdeki bütün odalarda onlardan var mı diye merak ediyor. Küvetin yanında duruyor. Kirişe elleriyle asılarak sağlamlığını kontrol ediyor. Evet, onu taşıya-

cak kadar sağlam. Gömleğini çıkarıyor, bir kolunu kirişe bağlayarak düğümlüyor. Öbür kola asılıyor, düğümü sağlamlaştırmak için.

Dergide kızın dik göğüsleri vardı, sayfadan fırlayacaklarmış gibi. Onları görmemek olanaksızdı. Size bakan iki donuk göz gibiydiler. Çok iriydiler, meme uçlarının etrafları koyuydu. Kızın saçı siyahtı. Gözlerinin rengini hatırlayamıyor. Meme uçları iriydi, sertti. Ağzı kırmızıydı, açıktı. Islak dili, dişleri görünüyordu. Geriye uzandığından bütün delikleri görülüyordu.

Catherine Masson koyu mavi okul kazağını giymişti. Göğsünün sol tarafındaki kalkan şeklindeki armada Deans'ın düsturu yazılıydı, Uyum İçinde Çalışın. Kravatının düğümü iri ve gevşek görünüyordu. Beyaz okul gömleğinin yakaları kazağın içine sokulmuştu düzgünce. Dostça gülümsüyordu. Ağzı kapalıydı. Teni temiz görünüyordu. Kahverengi saçı omuz hizasındaydı. Perçemi gözlerinin üstüne kadar iniyordu neredeyse. Yine de gözleri açık seçik görülüyordu. Koyu kahverengiydiler.

Bir Mac'te yeni tarayıcılardan birini kullanmıştı. Önce iki resmi de Photoshop kullanarak taramıştı. Sonra *Marque Tool*'u seçmişti. Onlara kafayı seçmeyi, sonra vücutla yeni bir katman eklemeyi göstermişti. Sonra *lasso*'yla resimlerin etrafını kesmeyi göstermişti. Arka plan silgisini göstermişti. Kafayı yapıştırmayı, kenarların keskinliğini azaltmayı, normal görünüm kazandırmayı açıklamıştı. Onlara kaydetmeyi ve jpeg formatıyla göndermeyi, son olarak da silmeyi göstermişti.

Magnus kendine sarılıyor. Titriyor. Soğuktan donuyor. Küvette, kauçuk basma yerlerinin üstünde duruyor. Kollarını kaldırıp gömleğin diğer kolunu ilmek şekline getiriyor. Küvetin kenarlarına çıkıyor yine. İlmeği yeterince genişleyene kadar gevşetiyor. Başını içinden geçiriyor. İlmek boynuna kadar iniyor gevşekçe. Manşeti kulağına sürtünüyor. Hali

depresif. Bir deney yapıyor, bir kiriş ağırlık asıldığında ne kadar bükülebilir, ki burada ın = yükün ton cinsinden ağırlığı, n = kirişin mm cinsinden bükülme miktarı. Kirişe tutunuyor. Bir dua okuması gerek. Şimdi uyumak için yatıyorum. Titriyor. Ayağını küvetin kenarına yerleştiriyor tekrar dikkatle. Kirişin tepesindeki tozları görebiliyor, siyaha boyayan kişinin atladığı kısımları da. Abajurla göz hizasında. Abajurun üst kısmındaki örümcek ağlarını, ampuldeki tozları görebiliyor. Abajurun da neden titremediğini, bütün odanın neden titremediğini anlayamıyor.

Bu arada banyoya biri girdi. Magnus'un suçu bu. Kapıyı kilitlemeliydi. Kilitlemeyi unuttu. Öylece beceriksiz ki. Bu işi bile doğru dürüst yapamıyor.

Bir melek. Başını kaldırmış ona bakıyor.

Sadece bir şakaydı, diyor Magnus.

Anlıyorum, diyor kadın. Bu da mı şaka?

Havlu askısına yaslanarak Magnus'u izliyor. Sarı, meleksi saçları var.

Benim suçum, diyor Magnus. Çünkü onlara nasıl yapılacağını ben gösterdim. Sonra listedekilere gönderdiler. Sonra o kız. Yapmalıyım.

Ağlamaya başlıyor. Kirişe tutunuyor.

Anlıyorum, diyor melek.

Kazaydı, diyor Magnus.

Tamam, diyor melek.

Bir aksilik oldu, diyor Magnus.

Anladım, diyor melek.

Başıyla evetliyor. Öyle güzel ki, biraz sert edalı, bir internet sitesinden çıkagelmiş güzel, kullanılmış bir kız gibi. Tertemiz duvar kâğıdının yanında ışıl ışıl.

Yardıma ihtiyacın var mı? diye soruyor melek. Hazırsan seni itip düşürebilirim. Magnus'u bacağından tutuyor; iki koluyla sımsıkı sarıyor bacağını. Kolları çıplak. Tuttuğu bacak göğsüne, yüzüne yaslanmış titriyor zangır zangır.

Hazır olduğunda söyle, diyor Magnus'un kot pantolonuna.

Magnus yutkunuyor. Ağlıyor. Yüzü sümük ya da ter içinde. Burnunun yanındaki gömlek manşeti sümük ya da ter içinde.

Hadi ama, diyor melek. Hazırsan hazırım. İstiyor musun?

Magnus başıyla evetliyor. Evet demeye çalışıyor. Yapamıyor. Bir yerlerden akan ter ya da gözyaşları, hangisi bilmiyor, göğsüne düşüyor.

Şimdi emin misin? diye soruyor onu tutan melek

yine başlangıç!

Sıra dışı. Hayat muhteşem oldu hep, muhteşem bir sürpriz, muhteşem bir yenileniş en baştan. Yeni gibi. Hayır, sadece yeni gibi değil cidden yeni, sahiden yeni. Benzetme değil eğretileme. Kendisiyle yeni sözcüğü arasında *gibi* yok. Buna kim inanırdı ki? O kadın, Amber, tabağını yeni itmişti daha, sandalyesini geriye itmiş, kalkıp masadan gitmişti, kolu bacağı upuzundu, genç kız gibi ilgisiz ve küstahtı, odadan çıkmıştı ve Michael, şimdi karşısında sadece kızın boş sandalyesi dururken, nihayet durabilir, nefes verebilir, ekmek kırıntılarını peçetesiyle toplamış olan Eve'in başını kaldırıp onun yüzüne baksa bariz şaşkınlığını görüp görmeyeceğini merak

edebilirdi. Michael'ın yüzünde, tiz ve kusursuz bir oh çeken bir sopranonun şaşkın ifadesi vardı o sırada herhalde.

Eve şimdi başını kaldırıp ona bakmaktaydı. Michael ağzını kapadı, ne olur ne olmaz diye. O kadın öyle alımlıydı ki, Michael'ın kulaklarında ve kafasında ve kanında akıyordu cazibesi, bu yüzden Michael masanın üstüne eğildi ve sonra tekrar oturdu ve nasıl oturacağını bilemedi. Apollinaire'in "en çağdaş enerji kaynağıdır sürpriz!" dediği şey, her akademik yılın başlangıcında beyaz tahtaya yazdığı bu söz, çağdaş edebiyatın sürpriz enerjisiyle dolu oluşu, Dr. Michael Smart'ın yeni üçüncü sınıf öğrencilerine her birinci sömestrin başında söylediği gibi. Ama Dr. Michael Smart, Tanrı onu ve içinde yolculuk edenleri korusun, bu irkiltici niteliği, bu delici yeniliği, bu oh çektiriciliği hiç bu kadar yoğun hissetmemişti.

Öne eğildi, ellerini masaya koydu. Tekrar arkasına yaslandı. Kollarıyla bacakları farklı hareket ediyorlardı, elleri yapacak şey ve kendilerini koyacak yer bulmak konusunda ilk kez bu kadar kararsızdılar. Ama kendini öyle iyi hissediyordu ki, tuhaf bir şekilde. Kendini olağanüstü hissediyordu. Bacaklarıyla tempo tutuyordu; kendilerini iyi hissediyorlardı. Sandalyesinde gerindi. Bütün kasları tuhaf geliyordu, yeni, iyi. Eve hâlâ konuşmaktaydı, onun farkında olmadan, iyi. Tabakları temizliyor, Astrid'e bir şeyler anlatıyordu. Kaşıklardan bahsediyorlardı. Kaşıklar ha! Kaşıklı, tabaklı, fincanlı, bardaklı bir dünya vardı. Michael şarap kadehini kaldırıp çalkaladı, şarabın hareketsizleşmesini izledi. İyiydi. Gavi'ydi, Waitrose'dan.

Michael bu şarap kadehi olsa, onu bir arada tutan incecik çatlaklar olurdu, minik canlı elektrikli bağlantıları her tarafından geçerlerdi. Oh. İyilik dolu olmak sonra bu iyilik yüzünden parçalanmak, bu afallatıcı iyilik yüzünden büyüleyici mozaiklere bölünmek. Michael gülümsedi. Eve onun kendisine

gülümsediğini sandı. O da gülümsedi. Michael, Astrid'e de gülümsedi. Astrid ona öldürmek istercesine bakarak bir tabağı sildi. Aferin ona! İğrenç gıcık velet. Michael kahkahayı bastı. Astrid ona öfkeyle bakarak odadan çıktı. Eve'in iki çocuğunun da terapiye ihtiyaçları vardı. Özellikle Magnus'un. Tamam, onlarla yemek yemek istemeyebilirdi. Ama odada bir misafirin varlığından habersizmiş gibi davranmak, öyle biri yokmuş gibi yapmak, selam bile vermeyi reddetmek, ki deminki tavrı bu olmuştu, bambaşka bir kabalık çeşidiydi, ergenlik bunalımları falan ne kadar derin olursa olsun çok ayıp bir şeydi ve genellikle ebeveynlik yapmaktan kaçınan Michael daha sonra yatakta Eve'le bu meseleyi konuşacaktı. Ama şimdi açık pencereden iri bir pervane girmişti ve yanan mumun etrafında dolanıyordu. Pervaneler ellerinde olmadan yaparlardı bunu, *pervane misali,* ışığa gitmeye programlanmışlardı genetik olarak, bütün ışıkları sevgi ışığı olarak görüyorlardı tabii. Işığa doğru havada sarhoşça süzülmelerinin sebebi Übermothlarını, koca dünyada özellikle onlar için yaratılmış tek pervaneyi bulduklarına inanmalarıydı genetik sebeplerle. Bulutsuz gecelerde dolunay varsa aya uçmaya bile kalkışırlardı.

Bu seferki dosdoğru ateşe dalıp masaya düştü, duyulabilir bir ses çıkararak. Kahverengimsi bir pervaneydi. Kendi etrafında dönüp duruyordu. Michael yaralı kanadının üstüne çökmüş dönüp duran pervanenin tüylü ve bulanık yüz hatlarını seçebiliyordu (gözleri hep çok keskin olmuştu, sağlam gözleri vardı; kırklı yaşlarının ortalarında olmasına karşın hayatında hiç gözlüğe, lense filan ihtiyaç duymamıştı). Pervanelerle mum ışıkları! Aleve giden pervane misali. Dr. Michael Smart bir klişe kullanacak kadar düşmüştü, şu hale bak!

Ama klişe bir kavram olarak çok heyecan vericiydi. Abartıyla muğlaklaştırılmış hakikatti aslında, değil mi, bir siste gö-

rülen bir bina gibi, tekrar hissedilmeyi, tekrar görülmeyi bekleyen bir şey. Kalın eldivenlerle yoklanan narin bir şey. Klişe doğruydu elbette, zaten o yüzden klişe olmuştu; öyle doğruydu ki insanı kendi doğruluğundan koruyordu klişeden başka bir şey olmamakla. Mesela reklamcılar klişelere bayılırdı, bir tür saf güruh gerçeği olduğu için. Bu konuda bir ders vardı, belki de Okuma Yöntemleri kursunda. Kaynağı? Fransız olsa gerekti, araştıracaktı. Mesela Larkin, İngiliz lirik şiirinin Sid James'i (bak bu iyi bir gözlem oldu, Dr. Michael Smart formunda), klişenin gücünü bilirdi. *Aşktır bizden kalacak olan.* O at şiirindeki yaşlı yarış atları "mutluluk" için değil, *herhalde mutluluk olan şey* için koşmuşlardı dörtnala. Larkin mükemmel bir örnek. Yıllarca Hull'ın boğucu kütüphanelerinde yaşamış o cinsiyetçi komik ihtiyar, o kadar huysuz oluşuna şaşmamalı, ama itinayla seçilmiş birkaç sözcükle klişeleri kırıp içlerini açabilirdi... veya mesela Hemingway, *yerin sarsıldığını hissettin mi* diye yazmıştı (veya 1941 tarihli o pek de iyi olmayan Çanlar Kimin İçin Çalıyor'daki yapay taşralı lehçesiyle nasıl ifade ettiyse), henüz kimseler bunu nasıl ifade edeceğini bilmezken, bu cümlesinin dile yerleşeceğini tahmin etmiş miydi acaba? Yerleşmek! Dile! Bu klişe *cidden* yer sarsıcıydı, ilk kez anladığınızda, hissettiğinizde. Yer ve sarsıntı, bir deprem, çok aşağılardaki, kemerin altındaki, ayakların altındaki sıcaklıkta trombositlerin tiz seslerle yer değiştirmeleri, parçalayıcı bir şekilde. Pervane ve alev. Burada, şimdi. Michael o pervanenin yınlayan kanatlarla muma dalıp kavrulduğu andaki dramı tamamen görmüş, hissetmiş ve işitmişti. O pervanenin o masaya düşmesini hissetmişti tamamen. Evet, bunları hissetmişti, kimbilir ne zamandan beri ilk kez, ah, on iki yaşındaki yeniyetme (klişe!) halinden beri ilk kez böylesine gerçek, böylesine *şaşırtıcı* bir şekilde, ki o zamanlar şuradaki gibi bir on iki yaşında çocuk olmadığını

düşündü, Eve'in huysuz kızının kafasındaki vasat taralı saçlara bakarak, şimdi on iki yaşında değildi, artık hiçbir şey yeni değildi ve her şey çoktandır biliniyordu ve tanınmıştı ve yapılmıştı ve insanın postmodern tişörtlerden kusası geliyordu, hayır, onun kastettiği geçmişteki bir on iki yaşında çocuktu, geniş gövdeli bir çocuk, derin suların yanında yatan, uzun otların arasına ve yaz seslerine gömülmüş, ağzında içi tatlı bir parça otla, ki o zaman ilk kez görmüştü o iki böceği, sinekleri, o uzun bacaklı susineklerini, ki yazın geri kalanına dair bir metonimi denilebilirdi, biri diğerinin tepesinde tamamen kendinden geçmişti ve Michael o an, o en masum zamanında anlamıştı ki içine girişti bu.

Giriş! Harika bir sözcüktü. Sinekteki sinek. Otlardaki çocuk. Çocuktaki otlar. Günün içine gömülmüş çocuk ve çocuğun içine gömülmüş gün. Tamamen kelimesini de çok severdi; sözcük olarak dingin ve yumuşaktı ama bir yandan da öyle çocuksu bir şevk içerirdi ki, hâlâ oldukça etkileyiciydi. Suyun tamamen dingin yüzeyini hayal edin öyleyse, sonra da birinin içine dalışını, hiç utanmadan.

O kadın Michael'a sanki suymuşçasına dalmıştı. Sanki Michael bir sözlüktü de, o kadın kendi içinde olduğunu bilmediği bir sözcüktü... veya basitçe de girmiş olabilirdi içine, Michael bir kapıymış da kadın onu açmış gibi, girerken aralık bırakarak. (Aralık! Bir kapı ne zaman kapı değildir? Çocukluğunda seyrettiği televizyondan öğrendiği berbat bir şaka, ki asla seyretmemesi gerekirdi, hiç komik değildi o şaka. Şu ana kadar değildi. Aslında o şakaya yeterince açık olmamıştı şu ana dek, ha ha!)

Kim o kadın? Adı ne? Mutfaktaki akşam yemeğinden önce Eve onu bir kenara çekip usulca sormuştu. Eve normalde böyle şöyleri unutmaz veya görüşmelerin ayrıntılarıyla ilgilenmezdi; Michael kendini iyi hissetmişti birden, kendi orga-

nizasyonel netliğinden hoşlanmıştı. Bir alabalığın iç taraflarına tereyağı sürmekteydi. Fazla sürersen olmaz Az sürersen olmaz. Kararını bilmek lazım. Amber galiba, değil mi? demişti, yarığın içine tereyağı tıkıştırarak.

Kadın bu sabah zili çalmıştı. Michael kapıyı açınca kadın içeri girivermişti. Pardon geciktim, demişti. Ben Amber. Arabam bozuldu da.

Tatlı isteyen var mı? diyordu Eve şimdi odadan geçerek. İkna edici gülümseyişini takınmıştı. Keyfi yerindeydi. Bu arada balık harika olmuş, dedi Michael'ın üstüne eğilirken.

Evet, dedi Michael. *Cidden* güzeldi, değil mi? (Eve sevmişti; Michael'ın masaya koyduğu her şeyi sevmişti, hepsini silip süpürmüştü kurt gibi, balık derisini filan, Astrid ona bakakalmıştı ve Michael da bakmak istemişti; yaptığı şeylerin böyle fiziksel bir şekilde takdir edilmesinin nasıl bir his olduğunu unutmuştu. Artık kimse böyle yemiyordu, cidden açmışlar gibi, yedikleri güzelmiş gibi.) Pears Belle Hélène* tatlısı iyi gider diye düşündüm, dedi Eve'e. Isıtmam gerekiyor. Hemen yaparım.

Eve kalan tabakları topladı, Michael'ın ellerinin arasındaki tabağı aldı. Bunu yaparken Michael'ı öptü; Michael da onu öptü, hafifçe ama bastırarak; Eve elini onun ensesine koyup tekrar öptü. Güneş batmıştı ama akşam havası ılıktı. O kadın her an odaya geri dönebilirdi. Her an merdivenden inip kapıya yönelebilir ve girip Michael'ın karşısına oturabilirdi yine ve Michael giysilerinin altında kızarmaya başlardı yine, bir elektrikli ısıtıcı gibi. Dumanı tütmeye başlar mıydı acaba? Giysileri eriyip tenine yapışır mıydı? Önü gerilmiş olan haki pantolonu alazlanmaya başlar mıydı?

---

* Pişmiş armut, çikolatalı sos ve vanilyalı dondurmayla yapılan bir tür Fransız tatlısı.

Yumruklarıyla bacağında tempo tuttu yine. Ha-ha! dedi. Astrid ona ters ters baktı. Michael ona aldırmadı. Şarkı söyledi. *Barnum ve Bailey dünyası bu, tamamen sahte.* Sesi hoş geldi. Aynadaki yansımasında çocuksu görünüyordu. *Ama yalan olmazdı.* Pervane kımıldamayı kesmişti. Michael onu masa örtüsünden almak için gidince pervane yine kımıldadı; dinleniyordu demek. Michael onu aldı; burnuna yaklaştırdı; içinden ağzına atmak geldi.

İlk kez bir pervaneyi kokluyordu.

Pervaneler kokmuyordu.

Michael'ın kafasının içinde pır pır ediyordu. Teşekkürler pervane, bu mükemmel benzetme için, dedi elini kapatırken, eğildi, gözlerini kapadı, elini açık pencereden çıkardı ve pervaneyi dışarı bıraktı, nereye düştüğüne bakmadan.

İyi şanslar pervane. *Güvenseydin bana.*

Michael eski şarkıları severdi. Lirik şiirlerdi aslında. Derin bir nefes aldı. Hava yeni ve temiz geldi. Kendisinin olmayan bir evdeki tanımadığı bir fırını kullanmayı öğrenmişti nihayet, hem de elektrikli bir fırını, ki en kötüleri bunlardır hep. Elinde pervane tozu kalmıştı; kot pantolonuna sildi. Zil çalmıştı. Michael kapıyı açmıştı ve kadın içeri girivermişti. Michael'ın yanından geçip gitmişti. Michael kapıyı açarken telefonda konuşmaktaydı hâlâ. Bir saniye, demişti Philippa Knott'a. Bir şey oldu da, seni birazdan arasam olur mu Philippa? Kendi sesinin Philippa'nın ismini söyleyişini işitmişti, biraz sert, yumuşakla sert arası, tıraş edilmesi gereken bir deri, otel ikindileri derisi, bu vaat Philippa Knott'un kulağına gitmişti. Kapıyı açarken ona ne diyeceğini düşünmekteydi, Pippa veya belki de Pip. Ne yazık ki tam ismini kullanıyordu o, tam isimler hep daha anlamlıydı, daha doluydu; bu diğer isimlerse çocuk isimleriydi; ne yazık, olgun olmalarının istenmesinden hoşlanırlardı genellikle. Michael daha sonra

ona hangisini sevdiğini, ona nasıl hitap etmesini yeğlediğini soracaktı. Birilerinin kendisine bunu sormasını beklemekteydi o; hep bunu beklerlerdi genellikle; sorulmasına bayılırlardı genellikle.

Philippa Knott geri dönmeyi ve ikinci sınıf Victoria dönemi seminerlerinde diğerlerinin kafaları arasından Michael'ın dikkatini çekmeyi bilmişti; incecik ve esmerdi, uzun koyu saçları çok hafif dalgalıydı. Zevkli giyinir, derslerde genellikle A alırdı, birkaç tane dikkat çekici ikinci sınıf kompozisyonu yazmıştı, özellikle Robert Browning'in monologlarındaki Freudyen yönlere dair olanı; Browning'in şiirlerindeki taş yüzeylerine, Browning'in taşlara şehvet yüklemesine dair yazdıkları çok iyiydi, Michael yaz döneminin sonunda Philippa ofisine gelip de Amerika üstüne yazacağı tez hakkında yardım istediğinde böyle demişti. Philippa o zaman da gözlerinin içine bakmıştı; bir avdı, bu iyiydi. Harika, demişti Michael, yazın burada mı olacaksın? Çünkü benim işlerim olacak, sınav kâğıtları okuyacağım, ofiste çalışacağım, Norfolk'taki yazlığa gideceğim, cep telefonun filan var mı? Philippa ofisten çıkarken Michael elini onun belinin arkasına koymuştu ve Philippa çok usulca Michael'ın eline yaslanmıştı. Michael onun yaz sınavlarının sonuçlarını öğrenmek için Justine'i aramıştı, çoğu beta-alfaydı; güzel, böylece bu mesele hallolmuştu.

Tam o sırada bu olmuştu.

Pardon geciktim. Ben Amber. Arabam bozuldu da.

Michael telefonu Philippa Knott'un suratına kapamıştı, *bir şey oldu da, seni birazdan arasam olur mu?* Kadın içeri dalıp kanepeye oturmuştu. Michael'a ilgisizce bakmıştı; buraya onun için gelmemişti. Biraz yıpranmıştı, belki otuz civarında veya daha yaşlıydı, otostopçu gibi bronzdu, sokak protestocusu gibi giyinmişti, hâlâ genç kız kalmakta ısrar eden şu yaşlıca kadınlardan; seksenlerdeki politikaya meraklı bütün o fe-

minist kadınlar Eve'in yaptıklarıyla yakından ilgileniyorlardı hâlâ. Hippi ismi. Amber. Gülünç isim.

Ben Michael Smart, Eve'in eşiyim, diyerek elini uzatmıştı. Kadın onun eline bakmış ve ardından ifadesiz gözlerini onun gözlerine çevirmişti. Michael elini bir an daha havada tuttuktan sonra indirmiş, boğazını temizlemişti.

Eve bahçede, demişti. Kameriyede çalışıyor. Birazdan gelir eminim. Sizi bekliyordu, değil mi?

Kadın pencereden dışarı bakıyordu. Bir şey dememişti.

Beklerken size bir şeyler getirmemi ister misiniz? Meyve ya da içecek filan? (Michael'ın içinde fırtınalar kopuyordu, içi dolup taşıyordu.)

Tamamdır, demişti kadın. Kahve var mı?

Tamamdır. Michael bu sözcüğü yıllardır duymuyordu. Kadının şivesi yabancı gibiydi. İskandinav. Michael mutfakta hatırlamıştı, eskiden bisikletle kamp sahasına gidip bisikletten inmeden çite yaslanarak turistleri izleyişini, iki İsveç kızın geldiği seneydi, saçları öyle açık renkti ki neredeyse beyazdı, bir de paçuli yağı kokusunu anımsamıştı ve arkadaşlık simgesi bilezikleri, boyunlarındaki deri kolyeleri, halhalları da vardı, ayak tırnakları mor ve siyah ojeliydi, çadırlarla su şişelerini doldurdukları çeşmeler arasında hızlı hızlı gidip gelirken gülüşürlerdi ve ona seslenip girişi açık çadırlarına çağırmışlardı, o ters V şeklindeki çadır dışarıdan öyle küçük görünüyordu ki ikisi bile sığmakta zorlanırlardı sanki, bırakın Michael'ın da girmesini. Anna-Katherine, diğeri de Marta'ydı. Michael on yaşındaydı. Onlar kaç yaşındalardı acaba? En fazla on dokuz-yirmi; ona inanılmayacak kadar yetişkin görünmüşlerdi, asla onlar kadar büyüyemeyeceğine emindi o sırada. O kızlar şimdi neredeydiler? Hayatlarında neler olmuştu? Otuz yıl öncesi. Daha fazla. 1971. Dün gibi. Çadıra vuran yağmurun sesi, şortlu çıplak bacaklarının altındaki ılık, nemli kumaş.

Yıllardır aklına gelmemişti bu.

O kızlar kamp sahasında bir hafta kalmışlardı. Michael'ın annesi her akşam bisikletine atlayıp hava neredeyse kararana kadar dönmediğinde nereye gittiğini sormuştu. Michael'ın oralarda takılmaması gerekiyordu; kamp filan gibi şeyler yapan insanlar asla doğru düzgün insanlar olamazlardı. Michael, Jonathan Hadley'nin evine gittiğini söylemişti. (Jonathan Hadley şimdi iyi para kazanan bir tür uzman patologdu, kalabalık bir aileye ve Walton-on-Holmes'ta nehir kıyısında üç buçuk milyonluk bir eve sahipti.) Bu yüzden her gece klasikler rafından bir kitap alıyor, koltuk altında rahat bir edayla ama dikkat çekecek şekilde taşıyor, annesine akşamları Jonathan Hadley'nin yatak odasında kitap okuduklarını söylüyordu. Bu çok iyiydi. Buna izin vardı. Büyük Umutlar. *Çocuk dilim bunu doğru dürüst söyleyecek kadar dönmüyordu.* Şatafatlı Değirmen. Birinci Cilt, Birinci Bölüm, Oğlan ve Kız. Gurur Dünyası. Kahramansız bir roman. Gösterinin İdarecisi. Islak çimen kokusu. Çadırın duvarlarından ve kapısından süzülen güneş. O kızlar gidince, çadırlarının çimenlerde bıraktığı iz inanılmayacak kadar küçüktü. Yerlerini alan insanlar sevimsiz bir yerden gelmişlerdi, Bournemouth, Bognor Regis, kalabalık bir aileydiler. Üç çadırlık yer kaplayan çadırlarının karmaşık iskeletini kuran babanın yüzü sertti. Gürültücüydüler. Çimenlerde birbirlerine sesleniyorlardı. Michael çite yaslanmış bir yöre çocuğuydu o kadar.

O kadına bir armut getirmişti, özenle dilimlenmiş. Kadın dilimleri peş peşe mideye indirmişti hemen. Özenle dilimlendiğini fark etmiş miydi? Teşekkür etmemişti.

Ee, arabanıza ne oldu? demişti Michael.

Kadın bir şey dememişti. Belki de onu duymamıştı, yukarıdan gelen elektrikli süpürge sesi yüzünden.

Arabanız? demişti Michael yeniden, daha yüksek sesle. Bozuldu mu? demişti. Çalışmıyor mu yoksa?

Kadın omuz silkmişti.

Akü mü? demişti Michael. Elektrikli süpürge bir an susunca sesi fazla yüksek çıkmıştı.

Kadın boş boş bakmıştı. Belki de akü nedir bilmiyordu.

Anahtarı soktum, çevirdim, çalışmadı, demişti gözlerini kaçırarak.

Herhalde dün gece farları açık bırakmıştır, diye düşünmüştü Michael. Belki de küçük tepe lambasını. Benzin bitmişti herhalde.

Kanepenin kolluğuna oturmuştu. Eee, nerelisin? diye söze başlarken kadın şaşırtacak kadar uzun bir cümleyle araya girmişti:

Peki sence çalışır mı ve yolun ortasında öylece dururken başına bir şey gelmez değil mi?

Cümle bitmişti. Tepelerinde gürültü yine başlamıştı.

Şey, bilmem ki, diye bağırmıştı Michael. Açıkçası bir şey olmaz diyemem, anlattığın gibiyse. Nerede ki?

Kadın muğlak bir şekilde pencereyi göstermişti.

Yani, buralar çok sakindir, diye haykırmıştı Michael, elektrikli süpürge gürlerken. Bu tezat gülmesine yol açmıştı. Kadın ona bakmıştı. Michael gülmeyi kesmişti.

Yani demek istediğim, demişti Michael, yol ortasında bırakılan hiçbir şeye emniyettedir diyemem. Yolun ne kadar ortasında durduğuna bağlı.

Evet, demişti kadın. Tam ortasında. Tam bir köşeyi dönerken durdu, orada bırakmak zorunda kaldım. Buraya gelmek için bütün gece araba kullandım.

Gözlerini ovuşturmuştu. Bitkin görünüyordu.

Her şeyim içinde hâlâ, demişti.

Değerli şeyler bırakmadın değil mi? demişti Michael. Dizüstü bilgisayarı filan gibi?

Kadın başıyla evetleyerek Michael'ın masadaki cep telefonunu göstermişti.

Her şeyim, demişti.

Bunu cidden yapmamalıydın, demişti Michael. Bugünlerde hiçbir yer güvenilir değil. Bu sessiz sakin yer bile. Her taraf hırsız kaynıyor.

Kadın tekrar kanepeye çöküp gözlerini kapamış, başını sallamıştı. Eliyle alnını ovmuştu. Bir şey bekler gibiydi.

Şey, ben... diye söze başlamıştı Michael. Arabalardan pek anlamam. Fazla zamanım yok. Bir saat sonra Londra'da olmam gerekiyor.

Kadın çok sıkılmış gibiydi.

Araba tam olarak nerede? diye sormuştu Michael. İstersen bir göz...

Kadın ayağa fırlamıştı bile, şortunun cebinden bir anahtar çıkarmış uzatmaktaydı. Michael anahtarı alınca kadın tekrar oturmuştu.

Peki kahvenin olması çok sürer mi? diye sormuştu.

Hakiki kahve, demek gelmişti Michael'ın içinden. Kesinlikle hazır kahve yapacak bir adam olmadığını kadının bilmesini istiyordu. Ama azarlayıcı görünmeden bunu nasıl söyleyeceğini bilememişti. Kadın tadına bakınca fark ederdi mutlaka. Michael yola doğru yürürken Philippa Knott'u aramıştı. Önce kendi numarasını gizlemişti; cebinin numarasını asla verme. *Alo, Philippa? Ben Dr. Michael Smart.* Açık yaz havasında gürleyen sesi tuhaftı. Öğleden sonra ikiye randevu almıştı. Yolun kıvrıldığı, ormanın başladığı yerde bir çeşit küçük, dörtgen Volvo durmaktaydı, bir çukurun yanına düzgünce park edilmişti. Bozuk filan görünmüyordu. Hiçbir zorlanma belirtisi yoktu.

Kapısı açıktı. Michael içeri girmiş, sürücü koltuğunu geriye kaydırmıştı. Arabalardan hiç anlamazdı. Bu o kadının arabası bile olmayabilirdi. Ama anahtarı sokunca ilk çevirişte çalışmıştı araba. Sihir, diye düşünmüştü Michael. Sihirli dokunuş. Şans. Kadın motoru boğmuştu herhalde. Muhtemelen böyle bir şeydi. Belki de fazla ısınmıştı motor. Kadın bütün gece araba kullandığını söylemişti. Michael arabayı eve doğru sürerken bunu en iyi şekilde söylemenin provasını yapmıştı. Birkaç kez çevirince gayet düzgün çalıştı. Arabanın altına bir göz attım, şimdi sorun yok gibi. Arabalardan pek anlamam, ama bir göz attım ve şimdi tıkır tıkır çalışıyor.

Tıkır tıkır! Michael hâlâ masadaydı, ileri geri sallanıyor, sandalyesinde kıpırdanıyordu. Eve'le Astrid mutfakta tartışmaktaydılar. Eve hâlâ odaya geri dönmemişti. Her an dönebilirdi. Tıkır tıkır sözünü ne güzel bulmuşlar, diye düşündü Michael. Cidden çok uyuyor.

Philippa, öpülür öpülmez elini Michael'ın pantolonuna sokup taşaklarını kavramıştı. Hırslı kızdı. En baştan başlayalım, demişti Michael, kızın üstünün düğmelerini açarken. Başlamak için çok iyi bir yer. Ama kız anlamamıştı. Michael bir kampa gönderme yaptığını açıklarken kız onun fermuarını açmış ve kendine çekmişti. Michael'ın neden bahsettiği konusunda hiçbir fikri yoktu. Ha, tamam, demişti, şu eski film, sonra Michael'ı öyle sert sıkmıştı ki sesini kesmişti.

Biraz rahatsız ediciydi; Michael yanlış anlaşıldığını, hatta kandırıldığını düşünmüştü ister istemez, ellerini kızın elbisesinin altına sokarken. Agape'yle Eros'tan biraz bahsetmeyi severdi. Bu öyküyü anlatmayı, kızın sınıfta ' ' demesine hayran kaldığını söylemeyi severdi. (Philippa'nın Charlotte Brontë'nin, Emily Brontë'nin *valium* kullanmış hali olduğunu söyleyişini kullanmaya hazırdı, ama buna gerek kalmamıştı.) Kızın sınıfta ettiği o zekice lafın onu nasıl etkilediğini,

sanki şimşek çarpmış gibi olduğunu, geceler boyu uyuyamadan çalışma odasında dolanıp durarak bu sözü düşündüğünü, ona o zaman oracıkta, diğerlerinin gözü önünde, onlara aldırmadan sahip olmayı istediğini söylemeyi severdi. Bunu söyledikten sonra malıcup bir edayla sandalyeye oturmayı, masadaki kendi sandalyesine değil onlardan birinin sandalyesine oturmayı severdi, utanmış halde, kendini paylarcasına kafa sallayarak, yere bakarak. Sonra sessizlik. Sonra başını kaldırıp bakardı. Bir tanesini (Kirsty miydi? Kirsty Anderson, 1998 mezunu, 2:1'le) ikna edişi dâhiceydi; kız tam o tiplerden gibiydi. Kıza Sappho'yla ilgili fragmanı söylemişti ezberden, güzel bir genç mahvetti beni, demişti, sonra usulca eklemişti, ben de lezbiyenim. Sakın gülme. Kendimi kadınsı hissediyorum. Ruhum kesinlikle kadınsı, mesele şu ki kızlarla kadınları seviyorum elimde olmadan. (O kız şimdi BBC'de çalışıyordu galiba.) Böyle şeyleri daha çok severlerdi; Lillian Helmen ve Alice Walker gibi yazarlardan alıntı yapardı, artık modası geçmeye başlayan yazarlardan; şimdi aklında Philippa Knott'un Çağdaş Amerikan Edebiyatı 3 dersi için tez önerisi vardı: "Amerikan Başkanlığı Ereksiyonu: Philip Roth'un romanlarındaki güç imgeleri." Michael trene telaşla atlamış giderken, yolda ona dokunmadan önce (kız dokunmasına izin verirse tabii) usulca sınavlarını geçtiğini söyleyebileceğini düşünmüştü. Pippa sınavlarını geçti, diyebileceğini düşünmüştü kızın kulağına usulca; zekice ve uygun. Ama kız yanında prezervatif getirmiş ve Michael'ı masasına yaslarken ona bir tane bizzat takmıştı, Michael'ın kendini zayıf, hastaneye düşmüş gibi hissetmesine yol açarak.

On yıl önce romantik bir şeydi, ilham verici, enerji verici (Harriet, Ilanna, ismini şu anda hatırlamadığı ama Noel'de hâlâ kartpostal gönderen şu tatlı oğlansı kız). Beş yıl önce de hâlâ güzeldi (mesela Kirsty Anderson). Şimdiyse ofisinin dö-

şemesinde yatmakta olan Michael Smart, tepesinde açık gözlerle üstüne saldıran yirmi yaşındaki Philippa Knott'un altında belkemiğinin zedelenmesinden kaygılanıyordu. Kendi gözlerini kapamıştı. Artık evlerinde izledikleri sayısız paralı kanallardan birinde, birkaç ay önce gecenin geç bir vaktinde izlediği bir programda gördüğü film aktrisi Jennifer Beals'ın diğer Hollywood kadınlarına benzemek için yüz estetiği yaptırmasının çok üzücü olduğunu düşünmüştü.

Masasının alt tarafının sert tahtasını görebiliyordu. Belki de Philippa Knott yanlış seçim olmuştu. Belki de şu utangaç kızıl saçlının peşine düşmeliydi onun yerine, adı neydi, Rachel, Yorkshire'lı, şiir yazdığı söyleniyordu ve tez konusu rahatlatıcıydı: Savaş sonrası İngiliz işçi sınıfı edebiyatındaki özgün seslerin önemi. Rachel daha mı özgün olurdu acaba? Bundan farklı olurdu. Ama öte yandan. Bunun da zevkli tarafları vardı. Michael'ın beyni boşalmıştı. Vücudu da.

Tekrar düşünebildiğinde, Philippa Knott üstünden kalkıp kendine çekidüzen vermeye başladığında Michael, Venedik'te Ölüm'deki Aschenbach'ı düşünmeye başladığını fark etmişti, onun o muhteşem, güzel oğlanın muhtemelen genç yaşta öleceğini düşündüğü an hissettiği sinsice hazzı. Philippa cep telefonunu kontrol etmişti. Bir mesaja bakmıştı. Michael'ın kitap raflarına, sözlüklerin yanına dayanarak saçını taramış ve bir el aynasıyla rujunu tazelemişti. Michael, sırtı kıza dönük bir şekilde kalkıp gömleğinin alt kısmını pantolonunun altına tıkıştırmış, kemerini tekrar bağlamış, kırışıkları düzeltmişti. O mu kıza sahip olmuştu, kız mı ona? Öğretmen öğrencisiyle yattı. Öğrenci öğretmeniyle yattı. Konuşmaya başlamıştı, çünkü odada Philippa Knott'un çıkardığı hafif sesler gürlüyordu. Sözdizimi İngilizce'de diğer pek çok dildekinden, mesela Almanca'dakinden daha önemlidir ilginç bir şekilde, demişti kıza, çünkü özneyle nesne erillik/dişillik

ekleriyle ayrı ayrı ifade edilir. Bu eğilimini ortaçağda yitirmiş olan İngilizce'de muğlaklıklara pek yer yoktur. Muğlaklık yoktur, demişti, ha ha, kullanılmış prezervatifi eski Yeats fotokopilerinin bulunduğu bir A4 yığınının tepesinden aldığı bir kâğıtla sararken. Kâğıttaki sözcükleri görmüştü. Sorumluluklar şiiri öncesi dönemde, Yeats'in gençliğinde yazılmış bir şiirinin bir kıtası. Sonra yaşlanan Yeats eskimiş, tehlikeli güç motorunu tekrar çalıştırmayı denemişti. Yeats, yaşlı maymun. Philippa sonuçlardan ve tez projelerinden bahsediyordu. Notlarım çok iyiymiş, diyordu. Öğrenci işlerindeki Justine söyledi. Cidden çok sevindim. Shakespeare tezim için 2:1, Victoria dönemi içinse 1 ve a almışım. Michael birden kendini tükenmiş hissetmişti. Kız gitmeden önce her zamanki yerine, Michael'ın masasının önündeki baştan üçüncü sandalyeye oturup çantasından bir kalem, bir klasör ve birkaç parlak ciltli Roth cep kitabı çıkarmıştı. Öylece oturup beklemişti. Çok üzgünüm, demişti Dr. Michael Smart. Ama bunu bir sonraki gelişinde yapmamız gerekecek Philippa. Maalesef bugün başka randevularım var.

Tamam, demişti kız istifini bozmadan. Çantasında günlüğünü aramıştı.

Kız gidince Michael saatine bakmıştı. 2.24. Sonraki on dakikayı penceresinin önünde geçirmişti. Penceresinden görünen tek şey boş bir avluydu, içinde hiçbir şey yoktu, üst üste tuğlalar. Bu manzarayı normalde severdi. Ama bugün avlunun hiçlikten ibaret olduğu yadsınamazdı.

Bilgisayarını açıp e-postalarına bakmıştı. Yüz yetmiş üç yeni mesaj. Bu meslekte sistem yöneticiliği yapmanın yükü çok ağırdı.

Bölüm koridorunda yürürken kimseyle karşılaşmamıştı; birkaç kapıya kulak kabartmış ve kimsenin sesini duymamıştı. Cuma ikindisi, sınavlar bitmiş, şaşırtıcı değildi. Ofisten

Justine'i arayıp normal mektup gelip gelmediğini sorunca Justine kibar ama gönülsüzce konuşmuştu, horgörüyle. Sekreterler dünyanın gizli kanun koyucularıydılar. Öğrencilerle yattığı için kendisini suçlamalarından nefret ediyordu. İşini öyle zorlaştırıyordu ki. Justine dönem başlarında ve sonlarında onu hiç sevmezdi. Kıskanıyor olabilirdi.

Personel tuvaletinde elini yüzünü yıkamış, kâğıt havluyla kurulamıştı. Aynadaki görüntüsünden gözlerini kaçırmıştı. Odasına dönünce yeni e-postalara göz atmış ve oldukça düşük bir dereceyle, 2:2'yle yeni mezun olmuş olan ve talepkârlık, ağlaklık safhasında bulunan Emma-Louise Sackville'in yedi mesajını okumadan silmişti. Notları daha iyi olsa da fark etmezdi. Michael bunu açıkça belirtmişti. Bütün sene boyunca belirtmeye özen göstermişti. Mezuniyetten sonra yardımlar biterdi.

Bilgisayarını kapamıştı. Kapısını kilitlemişti.

Evine, şehrin diğer ucundaki boş eve gitmeyi düşünmüştü. Orada gururlu ve dertli, aşırı duygusal çocuklar yoktu, sürekli meşgul ve homurdanan kara gözlü Eve de yoktu. Ev kendisine kalmıştı. Saatine bakmıştı. Çok geçti. İstasyona yürümüştü. Sokaklar genç ve mutlu, sinir bozucu insanlarla doluydu. Trende oturmuştu. Tren pek kalabalık değildi, geldiği zamankinin tersine, gelirken tren tıklım tıklım ve sıcaktı, yemyeşil ağaçlar yaz bereketinin sembolüydüler ve kendisi de ağaçlar kadar neşeliydi. Bugün şehre giderken salak gibiydi, yanındaki koltuğa bırakılmış olan bedava yerel köy gazetesine kendi kendine gülerek göz atmıştı. Kahve reklamında The Norfolk Beatles vardı. The Norforlk Beatles ha! Civarda yapılmış bir vandallığın haberi. Bazı yöre tarlalarında uzun süredir ama geçici olarak duran karavanlara dair öfkeli mektuplar. (Uzun süredir duruyorlarmış ama geçicilermiş; tuhaf değil miydi bu?) Bir köy meclisinin kâğıt geri kazanım kutularını kimin

soyduğuna dair bir sütun. Yazı geçirdikleri yerin sosyal etkileşim ve nüfus özellikleri açısından, İngiltere'nin tamamının metaforu olarak ne komik, ne tuhaf, ne ilginç bir yer olduğunu birilerine anlatmaya can atıyordu, Justine'e, Tom'a veya görürse Nigel'e. O öyküleri anlatacaktı ve herkes gülecekti.

Ama şimdi oraya geri dönerken, o anlatılmamış öyküler kendini sıkıcı ve sefil hissetmesine yol açıyordu. Tren kapıları ucuz bir gıcırtıyla kapanmıştı. Şimdi düşünüyordu da, fırsat varken evine gitseydi daha iyi olurdu aslında. Suffolk'a gitseler daha iyi olurdu. Norfolk'a kimse gitmiyordu. Herkes Suffolk'a gidiyordu. Dr. Michael Smart, Norfolk'ta bölüm başkanı olamayacaktı asla, başkan yardımcısı bile. Tom, Suffolk'taydı. Marjory Dint, Suffolk'taydı. Orada kendi yazlığı vardı. Dint'ler zengindiler tabii. Yazlık almaları normaldi. Aklına gelen bir sürü insan Suffolk'taydı, bilmediği başka bir sürü insan da herhalde. Tren istasyondan çıkmıştı. Hafifsiklet, önemsiz trenlerden biriydi. Michael'ın yüreği ağırlaşmıştı. Trenden daha ağırdı. Banliyölerden geçerken ağırdı hep. Gözkapakları da ağırdı. Uyuyakalmıştı.

Ama Tanrı bilir nerede uyandığında, karşısındaki boş koltuğu görmüştü.

Üstünde kimse olmayan bir koltuktu o kadar, bir trendeki sıradan bir boş koltuk. Vagonda onun gibi bir sürü boş koltuk vardı; bu sevimsiz trende pek kimse yoktu. Koltuğun kumaşı yıpranmış ve kirliydi, rengârenkti, çocuklar içindi sanki; bu trenlerin tasarımları berbattı. Ama şimdi Michael bu ayrıntıları düşünmek istemiyordu, çünkü en önemlisi şuydu ki, bu sabah evde gördüğü Amber adlı o kadının şimdi karşısındaki boş koltukta oturmasını şiddetle arzulamaya başlamıştı birdenbire, sanki şimşek çarpmışçasına.

Başını sallamıştı. Kendi kendine gülmüştü. Bir günde iki kez şimşek çarpmıştı. Daha demin bir kızla birlikte olmuştu.

Ben Dr. Smart. Adam olmazdı. Koltuğuna yaslanmış, gözlerini kapamış ve o kadının, Amber'in tren tuvaletinde kendisini emdiğini hayal etmeye çalışmıştı.

Ama işe yaramamıştı.

Hayal edememişti.

Ne tuhaf, diye düşünmüştü Dr. Michael Smart.

Tekrar denemişti.

O kadına neredeyse tamamen boş bir sinemanın arka tarafında, karşısında diz çöktürmüştü. Ama görebildiği tek şey tepesindeki projektörden yayılan ışık huzmesiydi, karelerle birlikte değişen ışığın içinde tembelce hareket eden toz zerrecikleri ve ilerisindeki perdedeki incecik bir delikten yansıyan incecik bir ışıktı.

Onu kış vakti bir Londra taksisinde yere yatırmıştı. Görebildiği tek şey Londra sokaklarıyla trafiğinin ışıklarının araba camındaki küçücük yağmur damlalarıyla kaynaşmasıydı.

Giderek tuhaflaşıyor, diye düşünmüştü Dr. Michael Smart zekice, o sübyancı matematikçinin çocuk kitabındaki tabiriyle.

Ama aslında, o kadının sadece bu trende karşısında otururkenki halini hayal edebilmek rahatsız ediciydi biraz. Mümkündü bu. Kesinlikle mümkündü. İşte oradaydı. Tren penceresinden dışarı bakıyordu. Tırnaklarını inceliyordu. Saç uçlarını inceliyordu. Michael'ın bilmediği bir dildeki bir kitabı okuyordu.

O çocukken çadırda kalan o iki kızın kendisini aralarına oturtmalarını, mavi alevli piknik tüplerinde pişirdikleri soğanlı kıymayı yedirmelerini, onunla ilgilenmeyişlerini, önünde bir kitapla uyuklamasına izin vermelerini düşündü, kafasının üstünden birbirleriyle anlamadığı bir dilde konuşurlarken vücutları sıcacıktı.

Epifani! Ulu Tanrım, bir epifani anıydı bu. Sadece iyilikle dolu olan o boş koltuk kutsal bir andı! Hem de pis bataklıklardan geçen pis bir trende!

Ama Dr. Michael Smart yeni bir gerçeği öğreniyordu... O şimdiki gibi böyle cidden canlı olduktan sonra isimler, mesela "epifani" ismi, cihazların ve kavramların ve kuralların ve tarzların sınırlarının isimleri, öğrenilmiş zaman dizinleri, kategorikleştirmeler çerçevesinde yapılmış tanımlar kimin umrundaydı ki? Joyce'un ve o monoton, iç bayıcı moruk Woolf'un, Yeats'in, Roth'un, Larkin'in, Hemingway'in, savaş sonrası işçi sınıfının özgün seslerinin, Browning'in, Eliot'ın, Dickens'ın, başka kimler, William Thackeray'in, Mösyö Apollinaire'in, Thomas Mann'ın, yaşlı Will Shakescene'in, elma ağaçlarının büyük dallarının altında sarhoş ve ölü ve sonsuza dek genç ve rahat bir halde yatan Dylan Thomas'ın, hepsinin, bütün diğerlerinin ve hayatı boyunca okuduğu tüm sayfaların, yorumlulaştırdığı (böyle bir sözcük var mıydı ki? Olmasa ne olacaktı ki? Artık vardı, değil mi?) bütün yorumların anlamını nihayet, ilk kez, tam olarak anlamıştı.

Buydu.

Akşam yemeğinde o kadının karşısına oturmuştu. Kadın yolda tavlayıp arabanızla ilk köye kadar götüreceğiniz türden bir kıza, hayır, alımlı bir yetişkin kadına benziyordu, sonra arabanızdan çıkıp size el sallardı ve onu bir daha asla görmezdiniz, ama asla unutmazdınız da.

Botticelli'nin Bahar adlı tablosunda çiçekler serpilen, üstü başı dağınık kızı andırıyordu.

Michael trenden inerken kendine şaşırmıştı. Güneşin altında öylece durmuştu bir an. İstasyonun park yerindeki arabasından yansıyan sade gün ışığını izlemişti öylece durup. Giysilerinin altında kendini tuhaf hissetmişti, farklı, parlak, öyle yoğun bir şekilde ki eve giderken antihistamin almayı düşünmüştü. Eve gittiğinde Volvo hâlâ evin önündeydi. Ara-

basını onun yanına park etmişti. Evin yan tarafına gitmişti. Kadın bahçede yüzükoyun uzanmış bir şeyler okuyordu, genç kız gibi. Onu görünce Michael'ın yüreği pır pır etmeye başlamıştı.

Akşam yemeği hazırlamıştı. Mükemmel bir akşam yemeği. Akşam yemeğine kalacak mı? diye sormuştu Eve'e geldiğinde. Hiçbir fikrim yok, demişti Eve, davet ettin mi ki? Michael bahçede Astrid'le birlikte çimenlerde yatmakta olan kadına seslenmişti. Akşam yemeğine kalmak ister miydi? Astrid, tatlı Astrid, evet isterim, demişti. Astrid şimdiyse sandalyesini geriye iterek masadan kalkıp yukarı gitmişti ve Michael Smart yıllarca anlamsız, karanlık içinde kalmış bir koma hastası misali gözlerini açınca gördüğü şeyin ışık olduğunu biliyordu. Eve'i görebiliyordu. Astrid'i görebiliyordu. Kendi ellerini ilk kez böyle görüyordu. Işığı görmüştü. Işık kendisiydi. Yakılmıştı, kibrit gibi sürtülerek yakılmıştı. Aydınlatılmıştı. Fotosentetikti; yeşilleşmişti. Yapraksı ve yeniydi. Etrafına bakınırken gördüğü her şey canlıydı, ışıl ışıldı. Bardak. Kaşık. Kendi elleri. Ellerini kaldırdı. Havada yüzüyorlardı. Kendisi de havada yüzüyordu, bu sandalyenin üstünde salınıyordu. Yerçekimine meydan okuyordu. Ateşliydi, hayat doluydu, yeni ve kirlenmemiş bir yakıtla doluydu. Bardağını tekrar aldı. Baktı. Muazzam bir ısıda biçimlendirilmişti. Mucizeviydi, bu sıradan bardak. Michael buydu işte. Bu bardaktı. Şu kaşıktı, şuradaki kaşıklar. Bardağın bardaksılığını ve kaşıkların parlak kaşıksılıklarını biliyordu. Masaydı o, bu odanın duvarlarıydı, hazırlamak üzere olduğu yemekti, o kadının yiyeceği şeydi, karşısında oturmuş kendisine görmeyen gözlerle bakan kadının.

Kadın akşam yemeği boyunca onu görmezden gelmişti.

Kadın onu hep görmezden gelmişti.

Karşısında otururken varlığından habersiz gibiydi. Michael onun karşısındaki boş bir sandalyeydi sanki, bir boşluk,

masum bir hiçlik. Oysa Michael onun arabasını çalıştırmıştı. Mükemmel bir akşam yemeği hazırlamıştı. Sıcak çikolata soslu bezelye hazırlayacak ve sonra kadının yemeği kaşığının kenarıyla kesmesini, kaşığına almasını, kaşığı ağzına sokmasını, çiğneyip yutmasını, cidden çok beğenmesini, bir kaşık daha almasını ve ağzını tekrar kaşık için açmasını izleyecekti.

Kadın her an kapıdan geçip odaya geri dönebilirdi.

İşte oradaydı şimdi, kapı eşiğinde.

Oh

başlangıcı uyumasını engelliyordu. Düzenlenmiş halini, sonununu, karanlıkta çalışmanın sona erişini ve gerçek şekiller belirene dek kesip durmayı yeğlerdi oysa.

Eve neredeydi, tam olarak? Eve bu fazla karanlık, fazla sıcak odadaki yatakta yatıyordu, gecenin ortasında cin gibi, başını yastığının altına koymuş horul horul uyuyan Michael'ın yanında.

Uyuyamayışının başka sebebi var mıydı? Hayır.

Cidden mi? Pekâlâ. Michael'ın getirdiği şu kız biraz kafa karıştırıcıydı.

Hangi kız? Yazlıklarına gelen, yemeklerini yiyen, Eve'in

çocuklarını büyüleyen, Eve'e tahminince hayatında duyduğu en abartılı yalanları söyleyen o küstah kız. (Aslında oldukça hoş geçen) o akşamın sonunda durup dururken Eve'i omuzlarından tutup sertçe sarsmış olan o kız.

Ne yaptı dedin? Eve'i sertçe sarsmıştı ve sonra gerilemiş, ön kapıyı açmış, neşeyle iyi geceler dilemiş, çıkarken kapıyı arkasından kapamış ve yıldızların altında uyumaya gitmişti (şey, aslında evlerinin önüne park edilmiş bir Volvo'nun içinde uyumaya).

Eve'i sarsmıştı öyle mi? Evet. Bu ne cüret.

Neden Eve'i öyle sarsmıştı ki? Öylesine. Eve'in aklına bir sebep gelmiyordu. Eve'in hiçbir fikri yoktu.

Kimdi o kız? Michael'ın tanıdığı biri.

Eve şimdi nasıldı? Gözüne uyku girmiyordu.

Bu yazlık biraz fazla mı karanlıktı? Evet. Yaz için fazla karanlıktı. Bu evin pencereleri çok küçüktü. Perdeleri fazla kalındı.

Michael o kızı nereden tanıyordu? En yeni "öğrencisiydi" herhalde.

Michael böyle bir şey yokmuş gibi mi yapıyordu? Elbette:

Michael: (*yatağa girmiştir bile, soyunup yatağa girmeye hazırlanan Eve'e*) Nasıl gitti?

Eve: Ne nasıl gitti?

Michael: Sana neler sordu?

Eve: Kim sordu?

Michael: Adı neydi? Amber. İyi sorular mıydı?

Eve: (*yarım saat önce koridorda sarsılmış olmanın küçük düşürücülüğünden bahsetmemeye karar vererek*) Nasıl yani?

Michael: Anlarsın ya. İlginç sorular. İyi miydi? Zeki miydi? Çok zeki gibi görünüyor.

Eve: Sen daha iyi bilirsin.

Michael: Ne demek istiyorsun?

Eve: Seninkilerden biri sonuçta.

Michael: Benimkiler?

Eve: Öğrencilerinden biri.

Michael: Yoo, değil.

Eve: Ah. Tamam.

Michael: (*sırtını dönerek*) Genuine röportajı için gelmiş, değil mi?

Yeni yayın sansasyonu edebiyat dünyasını ne zaman altüst edecek? Jupiter Press'in Genuine Dizisi bu, Eve Smart (42) tarafından akıl edilmiş bir dizi "otobiyogerçekurguröportaj", bu fikir aklına sekiz yıl önce gelmişti, 1. Genuine Kitabı'nı yazmıştı: Londra'da barlarda çalışmış ve 38 yaşındayken ani bir hava saldırısında öldürülmüş Clara Skinner'ın kısa biyografisi. (Diğer Genuine kitaplarında İtalyan bir savaş tutsağı, bir sinema salonu yer göstericisi, bir savaş pilotu ve kurtarılmış bir çocuk yer almıştı.) En yeni Genuine Kitabı'nın, Ilse Silber'in öyküsünün uyandırdığı heyecan karşısında, önceden bağımsız olan Jupiter Press, normalde beş bin ortalamayla satış yaparken Silber'in sadece bu ilkbaharda yaklaşık kırk bin satmasıyla ve önceki kitaplara talebin artmasıyla dikkat çekti (küçük bir yayınevi olan Jupiter'in bu yıl HarperCollins grubu tarafından satın alınmasının sebeplerinden biri bu). "Cidden hiç beklemiyorduk," diyor Amanda Farley-Brown, sadece yirmi yedi yaşında olmasına karşın şu anda Jupiter Press'in baş editörü. "Hâlâ başımız dönüyor. Şansımıza inanamıyoruz. Richard'la Judy için de birer Genuine yaparsın diye dua ediyoruz."

Bu kitapların konusu nedir? Her birinde İkinci Dünya Savaşı sırasında vakitsiz ölmüş sıradan bir insanın öyküsü anlatılıyor... ama sanki ölmemişçesine kendi ağzından. "Onların alternatif bir sonrayı anlatmalarına izin veriyorum... olabilecek ama olmamış şeyleri," diyor Smart.

Bu kitapların özelliği nedir? Bu ince kitaplardan her biri soru-cevap formatıyla yazılmıştır. Almanya doğumlu, gizli bir Yahudi olan ama dıştan sıkı bir Nazi ana gibi görünen, hatta yedi çocuk doğurduğu için (hepsi de daha sonra, müttefiklerin bombardıman akınlarında can verdi) Hitler'den Annenin Demir Haçı madalyasını almış Ilse Silber'in öyküsündeki "anlatıcıdan", gerçek hayatta şiddetli bombardıman sırasında giysileri tutuşunca kendini Wuppertal nehrine atıp ölmesini anlatması istenir. Smart'ın soruları sayesinde Silber daha sonra nehirden çıkışını, kurulanışını, civarda yaşayan bir köylü sayesinde yanıklarının iyileşmesini ve otuz yıl daha yaşayışını anlatır.

Neden soru-cevap numarası? "Bu bir numara değil. Her sorunun bir cevabı var," diyor Smart.

Sağ akrabalar Smart'ın ölüleri bu şekilde kullanmasına ses çıkarmıyorlar mı? "Genellikle çok seviniyorlar. Bunun son derece pozitif bir ilgi toplama şekli olduğunu düşünüyorlar," diyor Smart. "Genuine kitaplarının her şeyden önce kurgu olduklarını açıkça belirtiyorum mutlaka. Ama kurgunun gerçekleri sergilemekte eşsiz bir gücü vardır."

Eleştirmenler nihayet Smart'ın zekâsını fark ettiler mi? "Dâhice ve etkileyici" (Times). "Metafiziği, 1957 senesinde bir bulaşık masasındaki bir fincanla tabak kadar gündelik hale getiren bir kitap" (Telegraph). "Müthiş, derin ve gönül alıcı. Son derece rahatlatıcı bir kitap" (Guardian).

Bu kitapları herkes mi beğeniyor? "Yazarlarla okuyucular, artık sanki başka gezegenlerde yaşanmışçasına uzak olan bu savaşa dair yalan kahramanlık öykülerine takılmaktan ne zaman vazgeçecekler? Smart'ın Genuine kitapları bizde hem sahte bir suçluluk hissi duyuran, hem de ahlaki açıdan kendimizi haklı çıkarmamıza vesile olan her şeye utanç verici bir şekilde sarılmamızın başlıca örnekleridir. Artık kendimizi

böyle anlaşılması güç bir şekilde pohpohlamaya son vermemizin vaktidir. Günümüzle ilgili öykülere ihtiyacımız var, geçmişle ilgili para kazanmak için yazılmış eski saçmalıklar yetti artık" (Independent).

Sırada ne var? Smart'ın daha kârlı bir yayın sözleşmesi yapacağına dair dedikodular dolaşıyor; bu arada, 7 numaralı Genuine Kitabı'yla mı uğraşıyor bu aralar? Bu kez kimi diriltecek? Sadece Smart biliyor.

Eve Smart (42) ne biliyor? Ancak Tanrı bilir.

Eve Smart (42) şu anda nerede? Norfolk'ta sağlıksız bir yazlıkta, yatakta Michael'ın yanında yatıyor.

Hayır, yani yeni projesinde nereye geldi? Lütfen sormayın.

Neden? "Norfolk Ovası'ndaki pitoresk bir köyün yanındaki bu Tudor tarzı çiftlik evinin güzel bahçesindeki internet bağlantılı zarif yazlığın" döşemesindeki ucu kısalmış bir kurşunkalem kadar işe yaramaz bir halde kendisi. Aslında reklamda şöyle yazmalıydı: "Eski belediye meclisi konaklarını andıran, neredeyse harabeye dönmüş evlerle dolu bir mahallenin yanındaki, Norfolk'un işlek olmayan yollarının civarındaki 1930'lardan kalma sözde yazlık". Birileri bu evin tavanlarına eski yataklı vagonlardaki gibi çizgiler çekmiş. Tudor dönemi taklidi, evet. Eve güldü, ama içinden, Michael'ı uyandırmamak için.

Neden? Hem onu cidden rahatsız etmek istemediğinden, hem de tekrar seks yapmak istemediği için. Michael evden getirdiği yastıklardan biriyle kafasını örtmüş uyuyordu.

Neden bu yastıkları getirdi? Kendisinin olmayan yastıklara alerjisi oluyordu genellikle. Bunun dışında uyku sorunu yoktu. Yeni bir şeylere başlamakta da zorlanmazdı. Bir şeylere, yeni bir şeylere "başlayıp" dururdu hep.

Neden bu küçük, ironik " "ları kullanıyorsunuz? Eve bu soruyu yanıtlamamayı yeğledi.

Köyün ne tersliği var? Eve ahırlarında kayıt stüdyoları bulunan, insanların teraslarda Norfolk'un efsanevi engin ve açık göğünün altında güneşlendikleri büyük, konforlu pitoresk bir yer hayal etmişti. Norfolk göğü cidden çok güzel. Ama köydeki iki dükkândan birinin camekânında bir kafatası var ve göz oyuğundan plastik bir fare sarkıyor.

Neden çekip gitmiyorlar? Eve parayı peşin ödedi.

Buraya tam olarak niçin geldiler? Rutinleri kırmak için. Manzara değişikliği için.

Başka? 1. Ölü insanların onay vermek, tartışmak, ilgi ya da para talep etmek için telefon eden ve e-posta yollayıp duran akrabalarından kurtulmak için; 2. Ülkenin her yanından telefon eden ve e-posta yollayıp duran, bir sonraki kitabında kendi ölü akrabalarını diriltmesi için yalvaran insanlardan kurtulmak için; 3. Her hafta defalarca arayıp kitabın durumunu soran Jupiter çalışanlarından kurtulmak için.

Kitabın durumu nedir? Lütfen bunu sormayın.

Neden kitap üstünde çalışmıyor? Her akşam altıda kulübeden çıkıyor, ana eve geri dönüp üstünü değiştiriyor, sanki bütün gün çalışmışçasına ve herkesin yazı bir Norfolk cehennem çukurunda heba olmuyormuşçasına karnını doyuruyor. Bugün Astrid taşlarda değil çimenlerde yürüyerek geldi, bu yüzden Eve onu duymadı, gölgesinin pencereden geçtiğini gördü o kadar, bu yüzden son anda döşemeden fırlayıp masadaki eski sandalyeye oturarak dizüstü bilgisayarının eskimiş klavyesinde tıkır tıkır sesler çıkarmaya başladı. Astrid gidince Eve boş ekrana bakakaldı. Sakince. Soğukkanlılıkla.

Eve Smart bir sahtekâr mı? Astrid gidince tekrar o kirli döşemeye uzandı.

Eve mesela çoktan ölüp gitmiş olan insanların sonraki havatlarını uydurmaktan sıkıldı mı? Eve bu soruyu yanıtlamamayı yeğliyor. *Son kitabının popülerliğinden etkilendi mi, ki*

aslında bunu tahmin etmesi gerekirdi, çünkü son birkaç yıldır İngiltere'de halk Nazilerle ve genel olarak İkinci Dünya Savaşı'yla tekrar ilgilenmeye başladı nahoş bir şekilde, özellikle de İngiltere tekrar savaşa girdikten sonra? Eve bu soruyu yanıtlamamayı yeğliyor. *Demin alıntılanan röportajında söylediği "para kazanmak için yazılmış yalan kahramanlık öyküleri" meselesiyle ilgisi var mı bunun?* Eve bu soruyu yanıtlamamayı yeğliyor. *Eve o röportajın tamamını harfiyen hatırlıyor mu cidden?* Eve bu soruyu *otuz sekiz binin aslında büyük bir rakam olmamasıyla, satış açısından büyük olmamasıyla, hatta yazarlık kariyerinin doruğu açısından hayal kırıklığına uğratıcı oluşuyla bir ilgisi var mı?* Hayır! Tabii ki hayır! Kesinlikle hayır. *Eve'in aklında henüz başlamadığı yeni kitabının konusu var mı?* Hayır. *Neden kendisine az da olsa para ve şöhret kazandıracak yeni bir kitaba başlama fikri bile onun bütün gün o sözde kameriyenin döşemesinde hiçbir şey yapmadan sırtüstü aylak aylak yatmasına yetiyor?* Güzel soru. Yanıtı daha önce verilen yanıtlardan bulabilecek misin bakalım. Eve bir tesbihböceğinin döşemedeki bir yarıktan çıkıp tekrar geri inmesini izlemişti. O anda bir tesbihböceği olmak istemişti tüm kalbiyle, bir tesbihböceğinin yükümlülükleriyle ve yetenekleriyle yaşamayı.

Buna çalışmak mı diyorsunuz? Eve derin bir soluk aldı. Günümüzde, bu çağda ve bu yarıkürede yaşayan bir kadın olmak cidden çok ama çok zor bir şey, diye karşılık verdi. Bizden beklenen şeyleri bizden beklenen şekilde yapmak çok zor. Yetenek. Seks. Para. Aile. Doğru düzgün, alçakgönüllü bir zekâ. Fiziksel incelik. Doğru zamanda doğru yerde olmak.

Bu zayıflık değil mi? Böyle sorular devam ederse Eve röportajı kesecek.

Pekâlâ, nasıl sorular istersiniz? İyi sorular. Kavramsal sorular. Kişisel değil. Eve'in gözlerinin rengi önemli mi ki? Veya cinsiyeti? Özel yaşamında veya ailesinde olanlar?

Ailesinde neler oluyor? Şey, mesela Astrid tam bir ergen gibi davranıyor.

Ya Magnus? Eve, Magnus konusunda ne yapacağını bilemiyor. Magnus'un tavırları son derece kaygılandırıcı.

Peki ya Eve'in kocası? Michael'da sorun yok. Cidden, sorun yok. Ama bunlar kişisel sorular. Yanlış sorular. Mesele şu: Eve bir sanatçı ve bir şeyler yaratıcılığına ket vuruyor.

Pekâlâ, Eve neye inanır?

Bu oldukça net bir soru; Eve neye inanır? Ne demek Eve neye inanır?

Eve neye inanır?

Hangi inanç sistemine göre yaşar?

Evet?

Onu neler düşündürür?

Ona neler yazdırır?

Onu neler motive eder? Eve'i Kuantum motive eder.

Fizikteki mi? Teori mi? Mekanik? Sıçrayış? Kuantum, Eve'in kullandığı koşu bandının markası.

Yani Eve, Kuantum marka koşu bandına mı "inanıyor"? Evet.

Yani başkalarının Tanrı'ya, kaos teorisine, reenkarnasyona, tekboynuzlara filan inanmaları gibi mi? Kuantum koşu bandı kesinlikle var. Eve evdeyken, uyuyamadığında Kuantum'u kullanır. Başka herkes uyurken o Kuantum'da hem bedenini, hem de zihnini çalıştırır, ritmik adımlarla yürür ya da koşarken kendine sorular sorup yanıtlar. (Aslında Genuine Kitapları fikrini de bu şekilde bulmuştu.)

Peki Norfolk'ta Kuantum yok mu? Yok. Evde kaldı, Eve'in çalışma odasında.

Öyleyse Eve neden gündüzleri bütün gün o kulübenin döşemesinde yatmak yerine koşuya çıkmıyor? Saçmalama. Eve asla

"koşuya" çıkmaz, hiçbir yerde, hiçbir zaman. Milletin ortasında yapılacak iş değil bu. Kesinlikle aynı şey olmaz.

Neden şimdi, bu karanlıkta ve ıssızlıkta, kendisini görecek kimseler yokken koşuya çıkmıyor? Eve yatakta doğruldu. Kollarını kavuşturdu.

Tamam, tamam. Nerede kalmıştık? Kulübenin döşemesindeydik. Tesbihböceği.

Sonra ne oldu peki, tesbihböceğinden sonra? Tesbihböceğinin ifşa anından sonra Eve döşemede uyuyakaldı.

Eve bütün gün uyuduysa şimdi uyuyamaması normal değil mi? Bak, Eve dünyanın bu fazlasıyla sıcak ve karanlık kısmındaki bu fazlasıyla sıcak odadaki bu fazlasıyla sıcak yatakta yatıyor. Evdeyken uykusu kaçtığında sokak lambaları yanıyor olurdu en azından.

O kız neden Eve'i tutup sarstı? Kıskançlıktan? Gözdağı vermek için? Fesatlıktan?

Fesatlıktan gibi miydi? Şey, hayır. Aslında hayır. Sanki şeyden gibiydi...

Neyden gibiydi? Şey, tuhaf ama, o kız kollarından tuttuğunda, şey, acayip gelecek ama, sanki Eve'i öpecek gibiydi.

Ama öpmedi değil mi? Hayır. Eve'i tutup sarstı o kadar.

Peki Eve şimdi kalkıp pencereye gitse, aşağı bakınca o kızın arabasını görebilir mi? O kız şimdi arka koltukta uyuyordur. Arka koltuğu indirince rahatça uyunacak kadar yer açılıyordur herhalde. Veya ön koltuklara uzanmış olabilir. Veya sağ ön koltukta arkasına yaslanmış. Eve battaniyeyi kaldırdı, yataktan usulca çıktı, pencereye doğru yürü ah hass***

Ne oldu? Eve tuvalet masasının kenarına çarptı.

*Hayır, yani neden hass?*** *Eve hassiktir diyemiyor mu?* Yüksek sesle hayır.

Neden? Senin çocuğun yok mu? Eve uyluğunu ovuşturdu. Nefesini tutarak perdeyi açtı. Toz. Bu perdeler savaş ön-

cesinden kalmış olsa gerekti, o zamandan beri de yıkanmamışlardı herhalde. Eve bu evi terk ettiklerinde Bayan Beth Orris'e rahatsızlık veren şeylerin bir listesini yollayıp parasının bir kısmının iadesini istemeyi düşünüyordu.

Araba hâlâ orada mı? Evet, arabalarının yanına park edilmiş.

İnsan nasıl bir arabada uyur ki? Bunu her gece nasıl yapar? Kışın da arabada mı uyuyor? Kasları ve eklemleri mahveder. Evde yatmak ister misin Amber? diye sormuştu Eve, gitme vakti gelip de kız ayaklanınca. Eve misafirperverdi. Bir sürü oda var, boş bir oda var, kimse kalmıyor, hatta yatağı bile hazır sanırım, hiç sorun olmaz, cidden, kalabilirsin. Hayır, demişti kız, arabada yatmayı seviyorum, demişti ve koridorda Eve'e yaklaşmıştı sanki son derece kibarca iyi geceler dileyecek, akşam yemeği için teşekkür edecek ve ona sarılacakmışçasına veya öpecekmişçesine filan, oysa Eve'i omuzlarından sımsıkı kavramıştı, öyle sıkı ki neredeyse acıtacak kadar, Eve o kavrayışı hâlâ hissediyordu, daha ne olduğunu anlayamadan, bir şey diyemeden ve bu yersiz yakınlığa sinirlenemeden, kız Eve'i iki kez sarsmıştı, sertçe, sebepsizce, sanki bunu yapmaya kesinlikle hakkı varmışçasına.

Neden buna kesinlikle hakkı olduğunu düşündü ki? Eve arkasında Michael'ın kımıldandığını işitti. Michael'ın omuz silkerek battaniyeyi beline düşürmesini izledi. Eve, Michael'ı şehvetle öpmeyi kafaya koymuştu, "öğrencisi" odadan çıkınca.

Neden? Bilsin diye.

Neyi? Kendisi için sorun olmadığını, Michael'ın şu anda oynadığı oyun her neyse.

O kızın (kız filan değil aslında, Eve'den sadece on yaş daha küçük, Tanrı aşkına)

...o kızın Michael'a bu akşam genelde kaba davranması,

Michael'ın fetihlerinden biri olduğunun bir başka kanıtı değil mi? Evet, kesinlikle.

Michael'ın genelde tavladığı kızlardan çok daha yaşlı görünmüyor mu? Tuhaf bir şekilde evet, ayrıca onlardan daha şehvetli görünüyor, daha sert, şortu kısacık, tişörtü de öyle ve eski, kesinlikle Michael'ın genel zevkine uymayacak kadar pejmürde. Öğrenciye benzemiyor. Biraz tanıdık gibi, gözünüzün ısırdığı ama nereden tanıdığınızı hatırlamadığınız biri gibi, belki Dixons'ta veya eczanede size hizmet etmiş biri, sonrasında sokakta gördüğünüz. Ayrıca cesurlardan biri, eve gelecek kadar cesur ya da aptal. Eve bunu takdirle karşılıyor neredeyse.

Şimdiden yatıyorlar mı? Büyük olasılıkla, çünkü Amber MacDonald, Michael'ın yanında ne yapacağını şaşırmaya başlamış bile. Onun yanındayken zamansız bir havalı eda sergiliyor. Michael onun bardağını doldururken bile kılı kıpırdamıyor kızın.

Peki en son ne zaman bu geceki gibi bir akşam yemeği yediniz? Astrid her nasılsa sakinleşti, tatlılaştı, yanakları kızardı, çocuksu bir neşe içindeydi, o misafir kulağına ne fısıldadıysa artık.

Eve, Astrid'i en son ne zaman o halde gördü, sanki birisi gıdıklayıp boyun eğdirmiş gibi? Tanrı bilir.

O kız Magnus'u ikna etmeyi nasıl başardı peki, Tanrı aşkına? Kız yukarı çıktı, geri döndüğünde inerken peşinde Magnus vardı, Magnus'u gömleğinin ucundan tutmuştu, odaya getirdi, banyoda kendini asmaya çalışıyordu dedi. Masadaki herkes güldü. Magnus da gülerek kızın yanına oturdu. Alt katta kaldı. Bütün akşam boyunca onların yanında oturdu. Kızın tabağından çikolatalı armut yedi.

O tuhaf kutlama havası nereden çıktı? Bu gece Astrid'e akşam yemeğinin çeşitli safhalarını saplantılı bir şekilde ka-

meraya çektiği için bağıran olmadı, çünkü bu gece Astrid'in kamerası kimbilir neredeydi ve Astrid yine medeni bir insan gibi davranmaya başlamıştı.

Astrid nedir? Kendi yetişkinliğinin karşısında duruyor, bir gülün karşısında duran genç bir geyik gibi. (Geyikler gül yemeye bayılır.) Orada incecik bacaklarıyla duruyor, masum, güçsüz, geleceğin namlusunun üstüne çevrili olduğundan tamamen habersiz. Gözlerinin etrafları mor. Tekmeler savurup duruyor, sabırsız, bildiği ve bilmediği onca şeyden afallamış, bir yavru kedi gibi kör. Bunun hayvansılığı tiksinçti. Bu konuda Eve'e çekmemişti. Kime çekmişti Tanrı bilir. Adam'a. Astrid tam bir ergendi. Her şeyiyle ilgi istiyordu, bir odada ya da dükkânda yürüyüşüyle, bir benzincinin önünden geçişiyle, dengesini kaybetmek üzereymişçesine öne eğilişiyle, birilerinin -Eve'in tabii ki, başka kim olacak?- avcunu uzatarak Astrid'in alnını ya da omzunu dayamasına izin vermesini sessizce talep edişiyle.

Magnus demin nasıldı? Bir bardak su kadar berrak ve net. Netliğe öyle düşkündü ki, Eve'in çalışma odasındaki yazı masasına oturup (Astrid'in yaşındayken mi, demin mi? Beş yıl önce mi?) Kraliçe'ye, Elton John'a, Anthea Turner'a ve başka Tanrı bilir kimlere yazıp dünyadaki yoksullukla savaşlara son vermeye katkıda bulunmalarını ve evsizlerin kalacak yer bulmalarına yardım etmelerini istemişti. Buckingham Sarayı'ndaki Kraliçe'ye, Los Angeles'taki Elton John'a, BBC aracılığıyla Anthea Turner'a yazmıştı. Çocuk Magnus, titiz ve sevimli. Bazı çok hoş yanıt mektupları aldığı olmuştu, mesela bütün gün muhtemelen onunki gibi mektupları yanıtlayan bir saray çalışanı bayandan. Kraliçe Hazretleri kaygılarınızdan çok etkilenmiş ve ilgilenmiştir. Magnus: Mutluluk verici bir kaza, mutluluk verici ve beklenmedik bir hamilelik, beklenmedik bir ailenin mutlu başlangıcı. (Öte yandan Astrid ise:

Kasıtlı bir hamilelik; Eve'in mutsuz şeyleri bir arada tutmak için niyetlendiği.) Magnus'un o mutlu çocuk versiyonu çalınmıştı, belki de hırsızlar tarafından, yerineyse sık sık yıkanan (veya bazen şimdiki gibi hiç yıkanmayan), uzun ve zayıf, kaygılı, gizemli, kibirli, küstahça kibar bir çocuk gelmişti; öyle tuhaf ve yabancı bir çocuktu ki, bu yıl bir gece akşam yemeğinde Irak Savaşı'nı desteklediğini söylemişti... ki o savaş konusunda Eve hâlâ biraz suçluluk duymaktaydı, az da olsa, daha fazlasını yapmadığı için, daha fazla odaklanmadığı için, yeni kitabına başlayamadığına kaygılanmaktan dolayı.

Astrid bu gece nasıldı peki? Tabakları temizlemiş ve Eve'le şakalaşmıştı, normal bir kız gibi. *Magnus?* Neredeyse eski haline dönmüştü. Hatta eskisi gibi Michael'ın bulaşık yıkamasına yardım etmeyi bile teklif etmişti (Norfolk'taki bu sözde yazlıkta bulaşık makinesi yoktu anlaşılan). Sonra Astrid evin mobilyalarına dair ergence titizliğini unutarak kanepeye uzanmış (gerçi başının altına, kanepenin kolluğuna katlı bir Guardian gazetesi koymayı ihmal etmemişti) ve uyuklamıştı. Eve'le o kız, Amber, açık uzun pencerelerin önünde, ılık havada durmuşlardı.

Eve o zaman ne yaptı? Bahçede yürüyüş yapalım, dedi Eve. Sakin ve ölçülü bir edayla.

Olur, dedi kız. Hoş olur. Teşekkürler.

Birlikte çakılların üstünde yürüdüler. Daha çok Eve konuştu, çiçeklerden, gölgede yetiştirilen bitkilerden bahsetti. Yaşlı ağaçlardan birinin dibine oturdular.

Eve o kıza bahçede ne söyledi?

İskoç'sun, değil mi? Konuşmandan anlaşılıyor. İskoçya'ya bayılırım. Yıllardır gitmiyorum oraya. Annem İskoç'tu.

Ah. Nerelisin?

Hani orada insanların eskiden konuştuğu bir dil vardı -ismini unuttum-, onu konuşabiliyor musun?

Ne dedin? Kulağa çok hoş geliyor.

Çevirsene. Demin dediğin şeyi.

Bana biraz kendinden bahsetsene.

Şey, ne istersen, genel olarak. Ne okuyorsun?

Yani üniversitede.

Bahçedeki kız ne yanıt verdi?

Ben MacDonald'lardanım.

Glencoeslu MacDonald'lardanım.

(Saçma sapan bir şeyler söyledi.)

(gülerek) Geldiğim yerde herkesin bildiği eski Galce atasözlerinden birini söyledim.

Tamam. Kabaca çevireyim. Birincisi: Yumurtlayan tavuk çoktur. İkincisi: Süpürgelerin sarısı hep geri gelir. Üçüncüsü İyi tanımadığın insanları evine alma.

Ne öğrenmek istiyorsun?

Nasıl yani?

(gülerek) Üniversitede okumuyorum ki.

Eve'in bahçedeki kıza en son söylediği şey neydi?

Biz bir aileyiz Amber, bu akşam gördüğün gibi. Astrid daha on iki yaşında ve çok zor bir dönemden geçiyor, Magnus da hâlâ ergen sayılır. Aile hassas bir meseledir. Eminim anlıyorsundur. Seni buraya Michael mı davet etti?

Bahçedeki kızın karanlıkta Eve'e gülümseyerek söylediği en son şey neydi peki?

Michael da kim?

(Gerçekten zeki kızdı.)

Buraya gelebileceğini Michael mı söyledi? diye sordu Eve. Çünkü bu işin bu kadar basit olmadığını ikimiz de biliyoruz, çok karmaşık olduğunu, özellikle de işin içine aile ve çocuklar girince.

Eve sert mi konuşuyordu? Buna hakkı vardı.

Kız ne yaptı? Kız genzinden İskoç tarzı bir ses çıkardı. Ayağa kalktı, Eve'e bakarak kafa salladı, kollarını kaldırıp gerindi ve eve doğru gerisingeri yürümeye başladı. Eve ağacın dibinde oturmayı sürdürdü. Saatine baktı.

On dakika bu meseleyi halletmelerine yetti mi? Eve onuncu dakikadan sonra, gidip kıza o gece boş odada kalabileceğini söyleyecekti kibarca, aralarında husumet olmadığını göstermek için, çünkü yoktu değil mi? Sabahleyin de kız gidecekti, husumet olmadan. Eve saniyelerin geçmesini bekledi, sakince, dingince, soğukkanlılıkla.

Peki Eve eve geri dönünce ne oldu? Hiçbir şey. Hiçbir şey olmadı. Michael'la Magnus hâlâ mutfakta tangır tungur bulaşık yıkıyor, kuruluyorlardı. Astrid, kanepede ayaklarını Amber MacDonald'ın kucağına koymuş uyuyordu. Şşş, dedi Amber MacDonald, odaya giren Eve'e. Eve'in kızının ayaklarını tutuyordu.

Şşş derken bile İskoç havası yok muydu biraz? Eve açık pencerenin önünde duruyordu. Arabanın tepesini görebiliyordu, ama içini değil, kızın uyuyup uyumadığını göremiyordu, hatta arabada olup olmadığını.

Kız neden onu sarsmak istemişti? Cidden bilmiyordu.

Amber McDonald'ın memleketine dair anlattığı öykü neydi? Eve hatırlamıyordu. Tarihsel bir şeydi veya bir şarkı ya da bir savaşla ve bir İskoç ailesiyle ilgili.

İskoçya'nın Eve için anlamı nedir? Eve'in annesi Welwyn, Garden City'deki evin salonunda, elektrikli sobanın önündeki kilimde diz çökerken kutu şeklindeki büyük pikapta müzik çalardı. Kutudan erkek sesleri gelirdi. Seslerine bakılırsa çoktan ölmüş gibiydiler ama aşk için ya da aşklarını yitirdikleri için yiğitçe ölmüşlerdi ve aşkları ölmeye değerdi.

O korkutucu ve güzel şarkılar neydi? Eve'in annesinin gözlerini yaşartırlardı.

Eve kaç yaşındaydı? O zamanlar okula başlamamıştı. Şarkılardan birinin ismi The Dark Island* idi. Sobadan ışık yayılsa da odanın köşelerinde sinsi bir karanlık çöreklenmiş olurdu. Eve (4) bunu görürdü. Pazar akşamları Eve'in annesi yemek yapmaz, ekmek kızartırdı hep ve Eve'le birlikte sessizce ve huzur içinde yerlerdi, radyoda hit listesindeki ilk yirmi şarkının sondan başa doğru çalınmasını dinleyerek. Eve mutluluğu düşününce aklına gelen bu: Kızarmış ekmek ve marmelat, bahar başlangıcının ışığı, masada bir radyo. Chicago'dan If You Leave Me Now** çalıyordu. Bir numaradaydı. Olaylar kronolojisinde epey ilerideydi. Eve'in genç kızlık dönemiydi. Eve kısa süre sonra, hafta içleri ikindi vakti eve her dönüşünde annesini yatakta hasta yatar halde bulacaktı.

Yaz ikindilerinde? Kış ikindilerinde? Bütün aydınlık ve karanlık ikindilerde.

Her ikindi vakti dördü yirmi geçe eve geldiğinde ne olurdu? Eve okul çantasını telefon masasına bırakır, mutfağa gider, bir fincana poşet çay koyar, çay yapar ve üst kata götürürdü, okul ceketini çıkarmadan. Beyaz ve geniş yatak örtülerinin tepesindeki annesinin başı küçücük görünürdü. Sen misin tatlım?

İskoçlar böyle mi der? Sen misin diye mi? Evet. Eve'in annesi hastaneye gitmiş ve ölmüştü. Kalp hastalığından ölmüştü. Eve on beş yaşındaydı. Eve'in babası Birleşik Devletler'de çalışıyordu; orada "öbür" ailesi vardı. Annesi ölünce babası kısa süreliğine eve gelmişti. Eve'le birlikte annesinin bütün eşyalarını toplayıp komşulara ve eskici dükkânlarına vermişlerdi. Sakin ol, demişti on beş yaşındaki Eve kendine, hır-

---

* Kara Ada.

** Beni Şimdi Terk Edersen.

kalarla dolu bir karton kutuya İskoç müzisyenlerin plaklarını koyarken. Bak, sadece bak. Kapaklı bir plak incecikti, bir peynir dilimi gibi. Plaklardan birinin ön kapağındaki dağların tepesinde kar vardı. Karlı bir dağ o kadar, demişti kendine, plağı kutunun kenarıyla içi boş, katlı giysilerin arasına sıkıştırırken. Hiç görmediğim bir yerin iki boyutlu resmi o kadar. Sakin ve soğukkanlı. Aradan onca yaz geçtikten sonra bir pencerenin önünde duran Eve, on beş yaşındaki haline neredeyse hüngür hüngür ağlayacaktı. Okul ceketini hâlâ çıkarmamış on beş yaşındaki hali Eve'in bakışlarına karşılık veriyordu, çelik gibi, horgörülü, ağlamadan. Zayıfsın, diyordu. Sanki herhangi bir kimsenin çocukluğu herhangi bir şeyin bahanesiymiş gibi. Halinden beni sorumlu tutma. Suçlu ben değilim. Transistörlü radyoyu masadan alıp sapından tuttu ve var gücüyle yere çaldı. Radyonun arkası açıldı ve içindekiler dışarı saçıldı. Büyüsene be kahrolası, dedi Eve (15) öfke ve horgörüyle Eve'e (42).

Eve daha önce ne zaman böyle öfke ve horgörüyle genzinden ses çıkarmıştı? Cenaze töreninde, kendisine sırf dua edilince bile her konuda her şeyi yapabilecek bir tanrıdan bahsedildiğini duyunca. Cenaze töreninden sonra, babası uçakla New York eyaletine dönmeden önce, onu kıyak yaparcasına Londra'da lüks bir restorana götürdüğünde. Yine babası karides kokteyli yerken Eve'in yazlarını "öbür" aileyle birlikte geçirebileceğini söylediğinde. Eve bir ay sonra on altısına basacaktı. Öfke ve horgörü hissetmişti. Bir ay sonra canının istediğini yapabilirdi. (Hayatındaki ne isterse yapabileceği zamanlardan biriydi.)

Başka ne zaman? Adam'ın evindeyken, Adam kendisi ve Eve için "faizli bir ortak cari hesap" açmak için gittiği "Alliance"ta tanıştığı, "orada çalışan Sonja'yla" evlenmek için Eve'den boşanacağını bildirdiğinde.

Şaka mı bu? İsmi cidden Adam mıydı?* Eve bu soruyu yanıtlamamayı yeğledi.

*Peki Eve, Michael'ın üniversitedeki ofisindeyken, onun bir toplantıdan dönmesini beklerken, ofis duvarlarını ve hatta duvarlardaki kitap raflarının aralarını bile kaplayan yüzlerce kartpostalın, sanat eseri reprodüksiyonlarının, film afişlerinin, ünlü fotoğrafların, tarihi eserlerin, plajların, Yunan güneşi altında kıvrılmış kedilerin, Fransız manastırlarının, komik şeyler yapan penguenlerin, yazarların, şarkıcıların, film yıldızlarının, tarihsel figürlerin vs. kartpostallarının hepsini muhtemelen Michael'ın siktiği, yani s**tiği kızların vermiş olduğunu anlayınca ne yaptı?* Eve'in karşısındaki bir kartpostal kayıp yere düşmüştü. Eve eğilmiş, kartpostalı almış, arkasına bakmıştı. İki eski model trenin renkli çizimi. Arkasında Freudyeni freuedyen diye yazmış, kendine Michael'ın "jaguarı" diyen ve çok fazla ünlem kullanan bir kızın yazdığı bayağı bir mesaj vardı. Sakin ve soğukkanlı. Kucklıyom. Not. Alfa aldın sakin !!! soğukkanlı. Eve kocası Michael'ı üniversitedeki ofisinde bekliyordu; Michael edebiyat bölümünde saygın bir konuma sahipti.

Ne de olsa Eve neydi ki? Eve bir evdi ve bir bahçeydi ve dört kişilik bir aileydi ve kendi çapında harika bir yazardı ve küçük çaplı da olsa başarı kazanmıştı ve para kazanıyordu.

Kucklıyom neydi peki? İncecik bir kartpostaldı ve tarihine bakılırsa eskiydi de. LÜTFEN BU ÇÖP TENEKESİNE KÂĞITTAN BAŞKA BİR ŞEY ATMAYIN. Kartpostalı duvardaki eski, küçücük yerine geri koymuştu. Duvarı incelemişti. Bir sürü kartpostal. Bütün diğer duvarlara da bakmıştı. Kartpostallar. Eve şimdi tekrar denedi, odanın diğer tarafında uyuyan Michael'a bakarak (epey usulca denedi), evet, hâlâ

---

* Adam=Adem, Eve=Havva.

öfke ve horgörüyle genzinden ses çıkarabiliyordu, tam da bu gece o kızın bahçede yaptığı gibi.

Eve'in o kızda beklenmedik bir şekilde hoşlandığı başka ne var? Kızın Magnus'un banyoda ne yaptığına dair söylediği söz. "Kendini asmaya çalışıyordu." Kız ergenliğe özgü o kederli dönemi böylesine açıkça görüp özetleyebildiğine göre salak değildi.

Bazen bir ailenin aile olduğunu ancak bir yabancı gösteremez mi? Magnus eskiden yaptığı gibi iyi geceler dilemişti. Astrid, Eve'i öpüp iyi geceler dilemişti. Michael da Eve'i öpmüştü, boynunu. Michael kafasını yastığın altına sokmadan önce oldukça kibarca seks yapmışlardı. Eve bunu düşünürken aklına başka bir düşünce geldi. Sarsıcı bir düşünce.

Ya o kız gerçeği söylediyse?

Ya o kızın cidden Michael'la ilgisi yoksa? Ya Eve bütün gece o kızın... ve kaz tüyü yastığının altında mışıl mışıl uyumakta olan Michael'ın günahını aldıysa? Ah ulu Tanrım. Ah ulu Tanrım. Eve pencerenin önünde duruyordu. Ah ulu Tanrım.

Bu mümkün müydü? Mesela. Hatırla. Eve bu akşam her zamanki saatte kulübeden çıkmıştı. Kapıda tuhaf bir ses duymuştu. Astrid'di, mutlu gibiydi. Astrid biriyle konuşuyor gibiydi, çimenlikte gözleri kapalı yatan bir kızla.

Eee şimdi nasıl? diyordu Astrid.

Ana hatları hâlâ görebiliyorum, ama tersyüz olmuş halde, diyordu kız. Işıkla karanlık yer değiştirdi.

Fotoğraf negatifi gibi mi? demişti Astrid. Yani içerideki her şey bir fotoğraf negatifi gibi mi?

Eve izlerken, fark edilmeden izlerken, Astrid'in bir gün kendisine ihanet edeceğini anlamıştı bir anda. O anda Astrid'in doğal bir şeyi yapmakla, yani sırf büyümekle bile elinde olmadan ihanet ettiğini anlamıştı.

Sonra Astrid, Eve'i fark etmişti.

Hey, selam, demişti. Neşeyle, dalgınca. Eve'i gördüğüne sevinmiş gibiydi.

Gözleri kapalı kız gözlerini açmış ve tepesinde duran Eve'i görmüştü. Doğrulmuştu. Elini gözlerine siper yapmıştı.

Selam, demişti.

Sesinde canayakınlıktan başka bir şey yoktu.

Çünkü

ya bütün gece, o selamdan beri ve muhtemelen Eve bambaşka bir şey yüzünden, tamamen ilgisiz bir şey yüzünden ihanete uğradığını hissettiği için bir an... ya bütün bunlar yüzünden Eve bir senaryo uydurduysa ve o kız aslında tamamen masumsa? Eve karanlıkta pencerenin önünde duruyordu. Gözlerini ovuşturdu.

İyi ama o kız Michael'ın değilse ne peki?

Bir serseri. Serseriye benziyordu.

Çingene gibi yaşamayı seven biri.

Karnını doyurmak için insanları kafaya alan usta bir beleşçi. Etkileyici olduğu kesindi.

Gelecekteki akşam yemeği partilerinde anlatılacak bir anektod... bir yaz Norfolk'tayken hiç tanımadığımız biri bizi kandırarak akşam yemeği servisi yaptırmıştı. Ben o kızı Michael'ın öğrencisi sandım, Michael da benim tanıdığım biri sanmış...

Hayır, soruyu yanıtla... o kız neydi peki? O kız dürüst biriydi.

Mesela, kız onlardan herhangi bir şey istemiş miydi? Hayır. Hiçbir şey istememişti. Akşam yemeğine davet edilmişti. Yatıya davet edilmişti.

Öyleyse Eve'i tutup öyle sertçe sarsmasında şaşılacak bir şey var mıydı? Kesinlikle hayır. Eve pencerenin önünde duruyordu. Aşağıdaki arabaya bakıyordu. Geceye baktı. Tekrar aşağıdaki arabaya baktı.

Eve bu konuda ne yapacaktı peki? Evet. Bu gece yağmur yağsa Eve kesinlikle aşağı inip kıza o yağmurda arabada yatamayacağını, içeri gelmesini söylerdi. Eve kafasını bir kabanla örterek koşarak aşağı inip evden çıkar ve ıslak araba camına vurarak ısrar ederdi.

Peki (Eve çıldırtıcı bir şekilde bulutsuz olan göğe baktı) *bu gece yağmur yağacak mıydı?* Hayır. Yağmayacaktı. Mükemmel bir yaz gecesiydi. Ama arabada uyunmayacak kadar sıcaktı. Mesela köpeklerin sıcak günlerde pencereleri kapalı arabalarda öldükleri bilinirdi. Dehidrasyondan ölürlerdi.

Ya o kız araba camlarını indirmeden uyuduysa? Bir arabada uyursanız muhtemelen camları sımsıkı kapardınız, emniyette olmak için, birileri gelip de insanların bir arabada savunmasızca uyuyan insanlara yapabilecekleri korkunç, emniyetsiz şeyleri yapmasın diye. Ama böyle çok sıcak bir gecede camları kapamak en azından dehidrasyona yol açar, en kötü ihtimalle de cidden tehlikeli olurdu.

Eve pencereden eğilip arabaya baktı. Arabanın camlarının açık olup olmadığını buradan göremiyordu, park edilme açısı yüzünden.

Sonuçta kız onu dostça sarsmamış mıydı?

Kız haşin bir şekilde gülümsemiyor muydu, sanki Eve eski bir dostuymuş gibi neredeyse?

Eve şimdi ne yaptı? Odayı çok usulca geçip omuzlarına sabahlığını aldı. Çok usulca kapıyı açtı.

Kız neredeydi? Arabada yoktu. Eve bütün camlardan baktı, ama araba boştu.

Kız bahçedeydi. Ağaçların altında oturuyordu, daha önce birlikte oturdukları yerde. Sigara içiyordu. Eve sigaranın önce kokusunu aldı, sonra gördü. Kızın başının tepesine kıvrıla

kıvrıla yükselen sigara dumanı, dingin havada gözden kayboluyordu.

Selam, dedi kız.

Yanındaki toprağa avcuyla pat pat vurdu.

Eve sabahlığına sarındı.

İster misin? dedi kız. Paketlerden birini silkeleyip bir sigara çıkardı ve uzattı. Fransız sigaralarıydılar, Gauloises. Kız bir kibrit yaktı; Eve'in sigarasını yakarken yüzü aydınlandı, dikkatli ve ciddiydi, sonra yine karardı.

Bu gece sana tam anlamıyla dürüst olmadım, diyordu kız.

Öyle mi? dedi Eve.

Evet ve cidden üzgünüm. Sana, şey, tüm gerçeği anlatmadım.

Ah. Evet, dedi Eve.

Yani, bana evde uyumak isteyip istemediğini sorduğunda, dedi kız, şey, cevabım tabii ki evetti, kim arabada uyumayı yatakta uyumaya yeğler ki? Ama. Mesele şu ki. Bir şey oldu ve yapamam, yemin ettim, yıllar önce ve yapmayacağım, yani yapamam.

Eve'e ne anlattı? Söylemekte zorlanan birinin yarım cümleleriyle şunu:

Amber MacDonalds yirmili yaşlardayken bir şehirde, bir yatırım ve sigorta şirketinde yüksek bir mevkide çalışıyordu. Bir Porsche'si vardı. 1980'lerdi. Dolu yağan bir kış gecesi, Noel'den bir hafta önce bir kasabada, iki yanına arabalar park edilmiş dar bir sokakta araba kullanırken, radyoda Smooth Operator diye bir şarkı çalarken ve silecekler vıcır vıcır çalışırken bir çocuk, minik bir kışlık kaban giymiş, kukuletası kürklü, yedi yaşlarında bir kız çocuğu park edilmiş iki arabanın arasından yola, Amber MacDonalds'ın arabasının önüne çıkmıştı, araba çocuğa çarpmış ve çocuk ölmüştü.

O olaydan sonra, dedi Amber McDonald, işimi, maaşımı bıraktım. Arabayı sattım ve aldığım paranın çoğunu, binlerce doları o olayın olduğu yolun kenarına yığın halinde, bir tepe yamacındaki taş yığını gibi bıraktım. İkinci el bir Citroën Estate aldım. Artık asla evim diyebileceğim bir yerde yaşamamaya karar verdim. Bunu nasıl yapabilirdim ki? Eskisi gibi nasıl yaşayabilirdim?

Karanlıkta oturdular. Yakında ortalık aydınlanacaktı. Kızın gözlerinden birinde tek bir yaş belirdi, burnuna aktı ve yüzünün tam yarısında, elmacıkkemiğinin kıvrımının hemen altında durdu, emredilmişçesine. Kız sigarasını çimenlerde söndürdü usulca. Başını kaldırdı, Eve'in gözlerinin içine baktı.

Eee? dedi. *Bana inanıyor musun?*

Bir bagajda doğmuşum. Cuma matinesi sırasında. Filmi durdurmuşum.

Süpersonik senesinde, çok katmanlı multivitaminli karma ilaçların döneminde, teknoloji kullanan erkeklerin ve biyonik olabilen kadınların yükselişe geçtiği zamanda, dikine kalkabilen uçakların Harrier, QE2'nin Cunard olduğu, Prenses Margaret'ın hava platformunda on iki metrelik boyuyla heybetle yükseldiği, seks yılının sadece hava yastıklı otuz dakika ötede olduğu ve her şeyin ışıktan iki misli hızlı gittiği bir çağda doğmuşum. Gözlerimi açtım. Etraf rengârenkti. Artık Kansas'a hiç benzemiyordu. Öğrenciler barikatlardaydılar, uzun etek modaydı, Beatles transandantaldı, bir dükkân aç-

tılar. İngiltere'ydi. Harikaydı. Annem manastırdan bıkmış bir rahibeydi. Kaptan babamla evlendi; babam çok katıydı. Annem hepimize şarkı söylemeyi öğretti ve perdelerden giysiler yaptı. Köprülerde koştuk ve merdivenleri zıplayarak inip çıktık. Ağaçlara tırmandık ve kayıktan göle düştük. Şarkı yarışmasında birinci olduk ve Nazilerden kılpayı kurtulduk.

Saygon günlerinde biçimlendirilip yapıldım, Rodezya günlerinde, kan nehirleri günlerinde. ENOCH POWELL'IN KARNINI DEŞİN. Apollo 7 denize indi. Tunbridge Wells sel altında kaldı. Bir kalabalık Londra Köprüsü'nden geçti ve otuz altı Amerikalı orayı satın almak için teklifte bulundu. Memphis'te King'in vurulması Academy Ödülleri'nin televizyon yayınının tam iki gün ertelenmesine yol açtı. Onun bir rüyası vardı, bu gerçeklerin kerametlerinin kendilerinden menkul olduğuna inanıyordu, bütün insanların eşit yaratıldığına ve bir gün kardeşlik masasına hep birlikte oturacaklarına. Diğer kardeşi Ambassador Oteli'nde vurdular. Otel otoparkının tepesindeki ışıklı tabelada DÜRÜST BİRADERLER yazılıydı. Bu arada babam çöpçatandı ve annem sırf şemsiyesini kullanarak uçabiliyordu. Çocukken atımla Grand National yarışına katıldım. Kız olduğumu ancak bayıldığımda ve jokey gömleğimi açtıklarında anladılar. Ama her şey mümkündü. Havada uçan, süzülen bir arabamız vardı. Kombinezonlarımızı trene sallayarak bir tren kazasını önledik; babam hapiste ve masumdu, annem kıt kanaat geçiniyordu. Covent Garden'da çiçek satıyordum. Şık bir moruk bana doğru dürüst konuşmayı öğretti ve beni Cecil Beaton'ın düzenlediği yarışlara götürdü, sonunda benim yerime başkasına şarkı söylettiler, sesim yeterince güzel olmadığı için.

Ama babam Alfie'ydi, annem Isadora'ydı. Gençken doğaüstü psişik güçlerim vardı, bir çocuğu bisikletinden dü-

şürdüm ve bir okulu yaktım. Annem deliydi; Tanrı'ya âşıktı. Tam kilise mihrabında bir başkasıyla evleniyordum ki erkek arkadaşım kilisenin arka camını çekiçle kırdı ve birlikte bir otobüse binip kaçtık. Annem küplere bindi. O da onunla yatmıştı. Şeytan beni hamile bıraktı ve satanist bir mezhep çocuğu aldırmamı engelledi. Sonra birkaç kanun kaçağına âşık oldum ve biraz güneşle konuştum. Onun işleri halledişi tarzından hoşlanmadığımı söyledim. Kapanan o eski sinemanın arka tarafında seks yaptım. Paris'te tereyağı kullandım. Afrika'da bir çiftliğim vardı. Bir apartmanın penceresinde soyunarak, rahibi vurmaya çalışan çatıdaki zırdeliyi izlemekte olan iki polisin dikkatini dağıttım. Bir İtalyan'a vuruldum. Dans pistindeki hareketleri yüzünden. Aşkın anlamını biliyordum. Aşk asla özür dilemek zorunda kalmamaktı. Taksiyi süren adam başkan adayını ya da pezevengi öldürecek demekti. Rahat bir koltuk kadar yumuşacıktı. Göz açıp kapayıncaya kadar oldu. Köpekbalığı bacağımı kopardı. Kaçıran kişiyi bıçakladım, ama sırf ben değil herkes yaptı bunu, Doğu Ekspresi'nde.

Babam Terence'ti, annem Julie'ydi. (Stamp. Christie.) Tepelerde doğdum ve beni onlar büyüttü (canlı) ve hayvanlar (konuşulan). Kendimi mobilyaların parçası gibi gördüm. Pek yoktu. Kimin umrundaydı ki? Orada, ahırda bir gösteri yaptım; yeni şekillenmiş ciğerlerimi paralarcasına şarkı söylüyordum. Tırtıl. Tırtıl. Çuhaçiçeklerini ölçüyordum. Durup onların ne kadar güzel olduklarını görürsünüz gibi geliyordu. Streisand'ın burnunun, Liza'nın genizden konuşmasının uluslararası değer kazanmasıyla birlikte azar azar yükseldim. Odamda tek başıma oturmam neye yarardı ki? İşler kötüleştiğinde buna hazırdım.

Işık, hız, selülit çağında doğdum. Alt katta sigara içiliyordu. Locada hayır. Locada oturmak daha pahalıydı. Sinema-

tograf. Eidoloskop. Demir levha çekimlerinde dörtnala. Gümüş ekran. Sinema filmleri. Görüntüler. Duman yükseliyordu. Bulanık suluboya anılar.

Ama hepsi oyuna dahil ve oynama tarzına, ki oyunu oynamak zorundasın, biliyorsun.

Hür doğdum, çok güzel yaşadım ve sanırız sonsuza dek yaşayacağım.

ORTASI

arabaların tam önündeki çift şeritli yolun! Kolunu kaldırıyor, yani, Durun. Üstüne gelen arabalar fren sesleriyle duruyor ve deli gibi korna çalınıyor. Amber iki şeridin ortasında kolu havada duruyor, arabalar hareketsiz kalmayı sürdürsün diye.

Şimdi! diye sesleniyor o gürültüde, diğer kolunu Astrid'e sallayarak. Astrid koşarak geliyor, kamerayı düşürmemeye dikkat ederek.

İkisi de yol kenarına geçtiklerinde, Amber yine aynen deminki gibi karşıdan gelen arabaların önüne çıkıyor ve yine fren sesleriyle kornalar başlıyor.

Bu çılgınlık. Cidden tehlikeli. İncil'deki, denizin yarılma-

sı öyküsüne benziyor, ama bu seferki trafik. Amber, uzaydan ya da bir başka galaksiden gelme manyetik bir güç alanıyla donatılmış sanki. Bir çizgi film karakteri olsa, nesneleri hem kendine çekebilen, hem de aynı zamanda itebilen bir kadın süperkahraman olurdu.

Astrid şahsen Amber'in kaldırım kenarına varınca durması gerektiğini düşünüyor. Yolun ortasına öylece yürümek çılgınlık. Ama Amber bu. Mizacı böyle. Arabalar konusunda salak filan olduğundan değil, yolda en az arabalar kadar, hatta daha da fazla hak sahibi olduğuna inanıyor cidden.

Kenarda yan yana duruyorlar, arkalarındaki arabalar gürleyerek tekrar hızlanıyor ve araba pencerelerinden eğilmiş insanlar onlara bağırıyorlar hâlâ. Amber aldırmıyor. Astrid artık tekrar doğru dürüst nefes alabiliyor, kalbindeki korku geçti, kendi düşüncelerini işitebiliyor, karşıdan karşıya geçişlerini kaydetmediğine hayıflanıyor. Kaydetse müthiş olurdu.

Şimdi Amber'i çekiyor. Arkasında tarla var. Her taraf sarı.

Astrid, bir başkasının da dışarıdan ikisini birden çekmesini istiyor. Dışarıda gezen, biri büyük biri küçük iki kişi gibi görünürlerdi, iki dost veya kardeş, bazen kol kola bile yürüyen, çünkü Amber'in dediği gibi yaş önemsizdir, anlamsızdır.

Kırın ve kenarı görünen kasabanın manzarası müthiş. Yürürlerken Amber çimenlerdeki yaban çiçeklerini gösteriyor; uzun ince kırmızı çiçekler, cidden çok hoş minik mavi çiçekler. Astrid onları filme çekiyor. Filme çekmeyi bitirdiğinde Amber epey uzaklaşmış, uzaktaki binalara doğru ilerlemekte. Astrid tarlada kollarını sallayarak yürüyen Amber'i arkadan çekiyor bir süre.

Binalardan biri bir süpermarket. Ufak sivri çatısının tepesinde, horoz yavrusu şeklinde bir rüzgârgülü var. Astrid, Amber'e yetişip rüzgârgülünü gösterince Amber onun rüzgârın yönünü göstermekle filan ilgisi olmadığını söylüyor.

Süpermarkete eski, geçmişe dair bir hava katmak için yapılmış, insanlar alışverişe giderken köklü bir yere, geçmişlerinden tanıdıkları bir yere gittiklerini düşünüp kendilerini iyi hissetsinler diye, geçmişlerinde hiç böyle şeyler olmamış olsa bile. Şeytani bir buluş. Bilinçaltını etkiliyor.

Astrid nereye gittiklerini hâlâ bilmiyor. Sorması hoş olmaz. Kamerayı getir, diye seslenmişti Amber merdivenden yukarı bu sabah. Dışarıda Astrid'in kamerasıyla önemli şeyleri çektikleri üçüncü gün bugün. Amber şimdi hızlı adımlarla tarlada yürüyor, tarlada büyüyen şeylerin arasından dosdoğru geçiyor. Her taraftan böcek sesleri geliyor ve kuşlar var. Attıkları her adımda tarlafareleri, tavşanlar ve muhtemelen çayır yılanları hışır hışır kaçışıyor. Onların Amber'le Astrid'in ayaklarının çıkardığı seslerden kaçmalarını görebilseler harika olurdu; yani o ve Amber farklı bir dünyadaki iki devler ve ayaklarının altındaki yer sarsılıyor ve bütün hayvanlar filan onlardan kaçıyor. Ama tarlada büyüyen şeyler Astrid'in bacaklarına batıyor ve sapların arasından geçen kıvrımlı yolun toprağı kuru ve tarla çok geniş, oysa otobanın kenarından bakıldığında öyle görünmemişti, yürüyerek geçilmesi çok kolay gelmişti ve hava cidden çok sıcak çünkü vakit öğlen civarı.

Amber yarı yolda durup onu bekliyor. Belindeki süveteri çözüp Astrid'in başına bağlıyor güneş geçmesin diye, düşmesin diye kollarını düğümlüyor.

Bu nasıl? diyor.

Astrid kendini daha iyi hissediyor.

Tarlanın diğer ucuna varınca araba satılan bir garajın (dışarıda kameralar var) ve Boots Eczanesi'nin (dışarıda kameralar var), sonra da fabrikaya benzer bir yerin (kamera) önünden geçerek süpermarket otoparkına (bir sürü kamera) giriyorlar. Otopark araba dolu. Kapıya ulaştıklarında tekrar göl-

geye giriyorlar, böylece Astrid başındaki süveteri alıp Amber'e geri veriyor ve Amber süveteri tekrar beline bağlıyor. Amber cidden tığ gibi. Bedeni on herhalde. Uzun elleriyle parmakları çok zarif görünüyor cidden. Amber, demişti Astrid'in annesi dün gece akşam yemeğinde, sende piyanist elleri var. Evet, demişti Amber, ama nasıl bir piyanist, iyi mi kötü mü? Magnus gülmüştü. Magnus kahkahadan kırılmıştı, kafayı yemiş gibi. Güzel espriydi, demişti Astrid'in annesi. Piyano çalışımı dinlemediniz, demişti Amber.

Astrid şimdi kendi minik ellerine, aralarındaki kameraya bakıyor.

Çekmemi ister misin? diyor, kapının arkasındaki ilk güvenlik kamerasını kamerasıyla göstererek.

Amber kapının yanında durup gözlerini kısarak süpermarketin içini tarıyor. Hayır anlamında kafa sallıyor. Yavaşça yapıyor bunu, yani odaklanıyor.

Git de öğle yemeği için bir şeyler bul, diyor. Acıktın mı?

Astrid başıyla evetliyor.

Canın ne çekerse, diyor Amber. Meyve mutlaka al. Bana da bir sandviç.

Astrid'in görevi öğle yemeği almak. Manavdan Discovery denen elmalardan iki tane alıyor. Tepelerindeki tabelaya göre civarda yetişmiş ve organikmişler. Civarda yetişmemiş ve organik olanlardan daha iyiler. Tatmak İnanmaktır! yazılı, meyvelerin üstündeki bir tabelada. Bir başkasındaysa süpermarkette çok taze meyveler satıldığı söyleniyor. Ya taze olmasalardı? Ya sıra sıra uzanan onca elma, portakal, tüylü ve tüysüz şeftaliler çürük ve kokuşmuş olsaydı? O zaman da tabelada taze oldukları mı yazılacaktı yoksa çürük ve kokuşmuş oldukları mı? Çürük kokuşmuş meyveler satılır. Tatmak inanmaktır. Ha ha. Bunu Amber'e ve eve gidince Magnus'a söylemeye karar veriyor. Marketin ön kısmındaki sandviç dolu

soğuk raflarla kaplı dev duvardan bir tonbalıklı ve mayonezli sandviç alıyor. Büyük sandviç seddi... büyük Çin Seddi gibi! Ya büyük Çin Seddi sandviçlerden yapılsaydı. Sandviçteki tonbalığı yunuslara zarar verilmeden yakalanmış. Palmiye ağaçlı bir ada resmi bulunan pakedinde öyle yazılı.

Dışarıya bir sürü araba park edilmiş olsa da süpermarkette alışveriş yapan çok kişi yok. Astrid rafların tepesindeki, tavandan sarkan tabelalara bakıp sıcak yiyecekler tabelasını arıyor. Sıcak yiyecekler meze reyonunun yanında. Sıcak yiyecekler tezgâhının arkasındaki bir başka tabelada da Tatmak İnanmaktır! yazıyor. Astrid kendine ızgarada pişirilmiş birkaç pirzola alıyor ve bir kadın onları paketliyor ve yarım saat sıcak kalacaklarını söylüyor.

Teşekkürler, diyor Astrid kadına.

Bir şey değil, diyor kadın.

Tepelerindeki bir kamera bütün bunları filme çekiyor: Astrid'in pirzola isteyişini, kadının onları paketleyişini ve Astrid'e ne kadar süre sıcak kalacaklarını söyleyişini (filmde sesi çıkmayacak). Astrid pakedi alıyor. Kendisine servis yapan kadının o kameralardan haberdar olup olmadığını merak ediyor, yani tabii ki haberdar, bariz görülüyorlar ve kadın burada çalışıyor. Ama işten çıkıp da eve giderken önünden geçtiği diğer kameralar ne olacak? Astrid küçükken bir çocuk bıçaklanmıştı ve ölüşünü kameraya çekmişlerdi, onun gibi; çocuk, bıçaklanmasından hemen önce yeni inşa edilmiş Peckham Kütüphanesi'nin önünden geçmişti; bir de okuldan eve dönerken kaybolan bir kız vardı, ailesi evde çekilmiş, saksofon çalarken ve ütü yaparkenki videosunu yetkililere vermişti, haberlerde gösterilsin diye.

Ama süpermarkette çalışan bu kadının işini yaparkenki, sokakta yürürkenki, arabasını otoparktan çıkarırkenki ya da kütüphaneye filan giderkenki videoları faydasız, anlamsız,

başına korkunç bir şey gelmezse kimse tarafından izlenmeyecek, ancak öyle bir durumda anlamlı olacak, ki böyle bir şey korkunç olurdu, ama önemli de.

Eğer korkunç bir şey olmazsa, bu kadın gece evine gidip de yemeğe oturduğunda veya kahve içerken, artık kaydedilmediğini fark edecek mi? Yoksa başka her yerde kaydedilmeye alıştığından, *hâlâ* kaydedilmekte olduğunu mu düşünecek, yaptığımız her şeyi izleyen bir şey tarafından? Veya böyle şeyleri hiç aklına getirmez mi acaba, bir süpermarkette çalışan ve böyle şeyleri hiç düşünmeyen sıradan bir kadın mıdır?

Bütün bunları düşününce Astrid kendini tuhaf hissediyor. Elindeki pakede bakıyor. Pakedin dış yüzeyi serin olsa da, içindeki pirzolaların sıcak olduğunu biliyor.

Astrid rafların arasında geziniyor. Sonunda Amber'i banyoluk ıvır zıvırların ve deodorantların filan bulunduğu reyonda buluyor. Amber minik kancalara asılı paketleri alıp yere atıyor, sanki aradığı şeyi bir türlü bulamıyormuş gibi. Yere paketler düşüyor peş peşe. Amber bir kancayı tamamen boşaltınca bir sonrakine geçip aynı şeyi tekrarlıyor. Daha şimdiden birkaç kancayı boşaltmış bile.

Astrid yanına gidiyor. Amber'in ayaklarının dibinde plastik saplı tıraş bıçağı paketleri saçılı, açılmamış halde. Amber kancadan bir tane daha alıp yere atıyor.

Astrid ona bakıyor.

Bunu neden yapıyorsun? diyor Astrid gözleriyle.

Amber de ona bakıyor.

Ama Astrid onun bakışının ne anlama geldiğini bilmiyor.

Mayonez sever misin? diye soruyor Astrid.

Güneşte kalmamışsa evet, diyor Amber.

Astrid gülüyor.

Yani sandviçinde, diyor. Amber elindeki pakedi yere atıyor, bir tane daha alıyor, onu da atıyor.

Evet, diyor Amber. Mayonezli severim. Yani sadece mayonezli sandviç değilse, içinde sırf mayonez yoksa.

Tonbalığı, diyor Astrid pakedi kaldırarak.

En sevdiğim, diyor Amber.

Astrid çok memnun kalıyor. Vücuduna memnuniyet ya da adı her neyse o yayılıyor.

Amber karşısındaki boş kancalara ve ardından yerde saçılı paketlere baktıktan sonra, "Tamam," diyor.

Halka halindeki paketlerin arasından çıkıyor.

Kasaya gidelim, diyor.

Kasanın diğer tarafında üniformalı üç güvenlik görevlisi ve iki takım elbiseli adam duruyor, sanki Amber'le Astrid'i bekliyorlar. Sonra Astrid sahiden de onları beklediklerini fark ediyor. Amber bir kıza elmaların, sandviçin ve pirzolaların parasını ödüyor. Kız başını kaldırıp Amber'e ya da Astrid'e bakmıyor. Sadece satın aldıkları şeylere ve barkot makinesine bakarak tuşlara basıyor. İzlendiğinin ve bir terslik olduğunun farkında. Güvenlikçiler ödemenin bitmesini bekliyorlar, televizyonda kovboy filmlerindeki öfkeli sessiz kovboylar gibi. Takım elbiseli adamlardan biri öfkeli görünüyor. Diğeri alaycı. Amber'le Astrid geçip giderlerken, Amber'e bakıp kafa sallıyor adam. Ama bir şey yapmıyorlar ve demiyorlar.

Amber'le Astrid süpermarketten çıkıyorlar.

Pirzolalar, diyor Amber, Astrid'in pakedinin içine göz atarak. Yüzündeki ifadeye bakılırsa pirzola sevmiyor.

Pirzola sevmez misin? diyor Astrid.

Severim de diyemem, sevmem de, diyor Amber.

Ben de aynen, diyor Astrid. Severim de diyemem sevmem de. Ama yanık kısımlarına bayılırım.

Kanserojen, diyor Amber.

Hı hı, diyor Astrid.

Kanserojen kelimesi yabancı değil, ama anlamını hatırlamıyor.

Yanık şeyler yemek kansere yol açar, diyor Amber.

Astrid'in aklını okuyor sanki.

Biliyorum, diyor Astrid.

Sonra kaygılanıyor, çünkü Amber cidden aklını okuyabiliyorsa yalan söylediğini anlamıştır. Amber'e bakıyor, ama Amber bir yeri gösteriyor.

Piknik için harika bir yer, diyor.

Geridönüşüm kutularının yanındaki berbat bir yer. Otoparkın yanındaki çimlere oturuyorlar, şişelerden şarap ve bira kokuları geliyor. Geridönüşüm projemiz, yazılı kutularda. Başarı. Çevre.

Güvenlikçilerden biri süpermarketin ön kapısında duruyor. Çıktıklarından beri onlara bakıyor, oturup öğle yemeklerini yemelerini de izliyor sürekli. Telefonla konuşuyor.

Astrid'le Amber de ona bakıyorlar.

O tıraş bıçaklarını yere attığını gördüler herhalde, diyor Astrid.

Beni gördükleri kesin, diyor Amber. Hatta epey gördüler denebilir.

Astrid'e bu süpermarketin hırsızları durdurmak için yeni bir yöntem denediğini açıklıyor. Birisi bir tıraş bıçağı pakedini kancadan çıkarınca içindeki bir bilgisayar çipi bir kameraya o kişinin fotoğrafını çekmesini söylüyor, kasadakiler o fotoğrafa bakarak o kişiyi tanıyabilsinler ve kimin tıraş bıçaklarına para verip kimin vermediğini ve tıraş bıçaklarının çalınıp çalınmadığı anlaşılabilsin diye.

Astrid meselenin ne olduğunu anlayamıyor. Süpermarketin bunu yapmasını normal buluyor doğrusu. Sonuçta hırsızları durdurmak için yapıyorlar.

Amber biraz sinirleniyor.

Astrid, Amber'e süpermarkette çalışan kadın ve videoya kaydedilmesi hakkında soru sormak istiyor. Ama süpermarkette çalışan kadının belki de bunu umursamadığını çünkü sadece süpermarkette çalışan bir kadın olduğunu söylese Amber'in daha da sinirleneceğini biliyor. Bu yüzden herhangi bir konuda hiçbir şey söylemiyor. Bir pirzolayı kemiriyor, yüzüne ya da elinin daha yukarı kısımlarına sos bulaştırmamaya çalışarak.

Amber sandviçini bitirdi. Ayağa kalkıyor. Astrid de hemen ayağa kalkıyor, ellerini kendinden uzak tutarak. Amber üstünü başını temizliyor ve geriniyor. Güvenlikçiye el sallayınca adam da el sallıyor, ne yaptığını bilmezcesine, bunu yanlışlıkla yapmışçasına. Sonra Amber kamerayı alıyor, çünkü Astrid'in elleri barbekü sosuyla kaplı ve geldikleri yoldan geri dönüyorlar, sıcak tarladan geçiyorlar (Astrid bir elma yedikten sonra çekirdeğini atıyor, çevreye zarar vermeden toprakta çözünebilir), sonra çift şeritli yolun üstündeki, istasyona açılan yaya geçidinden geçiyorlar, ki ilk seferinde de yoldan geçmek gibi bir çılgınlık yapmak yerine buradan geçmeleri gerekirdi.

Amber yaya geçidinin ortasında, gürleyen trafiğin tepesinde duruyor. Eğilip manzaraya ve kıra bakıyorlar tekrar. Güzel bir görüntü. Cidden tam İngiliz. Altlarından arabaların gidiş gelişlerini izliyorlar, çift yönlü akan bir nehir gibi hareket edişlerini. Arabaların ön camlarından ve boyalarından yansıyan gün ışığı Astrid'in gözlerini kamaştırıyor. Daha uzaktaki arabaların titreşen sıcaklıktan oluşma saydam bir duvarın içinde gözden kaybolmalarını izlemek daha kolay. Renkleri birbirine karışıyor, sanki arabalar katı cisim değilmiş gibi.

Güzel bir yaz ikindisi, eskinin kalıcı yazlarındaki gibi, Astrid'in doğumundan önceki.

Sonra Amber kamerayı köprüden düşürüyor.

Astrid kameranın düşüşünü izliyor. Kendi sesini duyuyor, uzaktan gelen hafif sesini, sonra asfalta çarpan kameranın çıkardığı plastiksi sesi işitiyor. Öyle hafif bir ses ki. Bir kamyon tekerleğinin çarpmasıyla döne döne arkadaki arabanın tekerleklerinin altına girip parçalanmasını ve yola saçılmasını izliyor. Arkadan gelen arabalar parçalara çarpmayı sürdürüyorlar, yolun üstünde döndürüyor, sıçratıyorlar.

Hadi gel, diyor Amber.

Hızlı adımlarla uzaklaşıyor istasyona doğru, şimdiden merdivenin yarısını indi bile. Astrid onun sırtının, sonra omuzlarının ve kafasının kayboluşunu izliyor.

Bu inanılmaz bir şey.

Çılgınlık.

Astrid eve dönerken trende yol boyunca düşünüyor: Çılgınlık. Tren istasyonundan eve yürürlerken, ki epey uzakta, Amber'le hiç konuşmuyor Astrid. Yol boyunca ona hiç bakmıyor da. Çaktırmadan bir kere baktığında Amber'in gayet kaygısız olduğunu görüyor, korkunç bir şey olmamış sanki, sinir bozucu hiçbir şey yapmamış.

Astrid'in son doğum gününde annesinin ve Michael'ın hediyesiydi o kamera.

Başı büyük belaya girecek.

Bir servet tutmuştu.

Fiyatından bahsedip dururlar hep. Fiyatıyla gurur duyarlar.

Bir Sony dijital kameraydı.

Bugünkü görüntüler vardı içinde, o çiçekler.

Amber'in tarladan geçişi vardı, başının arkası sarıydı, altın sarısı.

Geçen gün Norwich'te yapılmış bir çekim vardı ve ayrıca Köri Sarayı'nın önünde yaptıkları çekim filan da vardı belki.

Astrid artık Amber'in ne işine yarayacak, artık önemli şeyleri kaydedemeyeceğine göre?

Şafak çekimi hâlâ yatağın yanındaki sehpada duruyor. Ama Amber'in geldiği günde kesiliyor. Ya Astrid yarın uyanınca onu yeniden izlemek isterse?

Amber'e kameranın parasını ödetmek gerek.

Tipik ve ironik bir şekilde, yaya geçidinde güvenlik kamerası yoktu.

Olanları kimse görmedi.

Yol boyunca ne konuşuyor, ne bakıyor. Amber fark etmiyor bile. Islık çalarak önden yürüyor, elleri ceplerinde. Astrid ayaklarını sürüye sürüye peşinden geliyor, yolun diğer tarafından, gözlerini sandaletlerinin altından kayan yola dikerek. Ama Amber fark etmiyor bile veya fark etse de umrunda değil.

Astrid eve varıp da yukarı çıkarak odasına girip kapısını kilitleyince aynada kendini görüyor, yüzü öyle bembeyaz ki tekrar bakıyor. Kendini tutmasa kahkahayı basacak, aynadaki o minicik, bembeyaz ve öfkeli surat karşısında. Bunun kendi suratı olması neredeyse kahkahayı basmasına yol açacak.

Kendine bakakalıyor.

Benliğinin gülmek isteyen kısmı ayrı bir yerden bakıyor kendisine. Yani, tamamen sakin veya çok farklı bir benliği.

Yatağa oturarak gözlerini aynadan kaçırıyor ve sinirli kalmaya çaba harcıyor var gücüyle.

Birkaç gün sonra Amber, Astrid'den bloknotunu ve keçeli kalemini ödünç istiyor birkaç dakikalığına.

Astrid başıyla onay veriyor. Evet anlamına gelen bir ses çıkarıyor. Amber'le hâlâ konuşmuyor.

Amber çimlerin üstüne, gölgeliğe uzanıp Astrid'in kâğıdına Astrid'in kalemiyle resim çiziyor.

Bir süre sonra Astrid gelip yakınına oturuyor. Sonra biraz daha yaklaşıyor.

Amber çok hızlı ve güzel resim çiziyor. Küçük bir çocuğun resmini çizmiş. Çocuğun okulda olduğu belli çünkü bir sıra var ve arka planda eski tarz bir karatahtayla eski tarz bir öğretmen. Resimdeki çocuk da resim çiziyor, bir şövaledeki bir kâğıda. Kızın çizdiği resmin tepesine çocuksu bir yazıyla *Anneciğim* diye yazılmış, çocukların annelerini çizdikleri tarzda bir resim, kollarını salakça açmış bir çöp kadın, komik diken diken saçları var, bir gözü diğerinden iri ve ağzı karalama.

Amber, Astrid'e gösteriyor.

Sonra sayfayı koparıyor, ters çeviriyor, koluyla bloknotu kapatıyor, insanların sınavda verdikleri yanıtları başkaları kopya çekmesin diye yaptıkları gibi ve başka bir şey çiziyor.

Bitince Astrid'e veriyor.

İkinci resimde okulun bahçe kapısı var (bir tabelada Okul yazılı), orada üç anne çocuklarını eve götürmek için bekliyor. Annelerden ikisi gerçek insanlar gibi. Ama üçüncü anne ilk resimdeki çocuğun çizdiği resimdeki annenin aynısı. Gerçek annelerin yanında eciş bücüşlüğüyle, koca gözüyle, çılgınca karalanmış ağzıyla ve salakça açılmış kollarıyla duruyor, yani o kadın gerçek hayatta da *böyle* görünüyor, espri bu.

Astrid'in hayatında gördüğü en komik şey bu. Kahkahadan kırılıyor. Gerçek hayattaki annenin, çocuğun çizdiği resimdeki gibi görünmesinin komikliği inanılmaz geliyor. Öyle komik ve cidden öyle salakça ki Astrid gözlerinden yaşlar gelene dek gülüyor. Yanaklarından, kulaklarının arkasından süzülen gözyaşları çimenlere damlıyor. Amber de gülüyor, sırtüstü yatıp kahkahalar atıyor. Birlikte çimenlerde yuvarlanarak gülüyorlar, o iki resme gülüyorlar.

Benzerlik örneği, diyor Michael daha sonra Astrid'in omzunun üstünden o kâğıda bakarken (Astrid, Magnus'a gösterirken).

Çok komik, diyor Magnus. Kanepede uzanmış tavana bakıyor. (Artık neredeyse tamamen normale döndü, insanlarla tekrar konuşmaya başladı, hatta duş filan bile alıyor. Gözlerinin etrafı hâlâ biraz siyah, keçeli kalemle boyanmış gibi.)

Amber mi çizdi? diyor Astrid'in annesi. Çok yetenekli. Öyle yetenekli bir kız ki.

Cidden öyle. Amber cidden yetenekli. Sonrasında günler boyunca Astrid bir şeylerin, herhangi bir şeyin, ne olduğu önemli değil, ortasındayken birden o şakayı hatırlayıp gülüyor hâlâ.

Geceler sonra bile hâlâ hatırlıyor ve elinde olmadan gülmeye başlıyor, öyle komik ki insanı orta yerinden güldürmeye başlıyor, soluğun başladığı yerden, insanın içini eritiyor sanki veya gülmekten başka bir şey yapmayan bir uzaylı insanın bedenini istila etmiş gibi oluyor ve o resimler kaybolduktan veya Temizlikçi Katrina tarafından bir yerlere kaldırıldıktan ya da çöpe atıldıktan çok sonra bile Astrid aklına geldikçe elinde olmadan gülüyor, komikliğine, zekiceliğine, okul kapısının önünde bekleyen annenin gerçek hayatta tam da o çizilen salakça, çocuksu şekilde görünmesine; yani çocuğun yaptığı resim aslında cidden gerçeğe uygunmuş gibi.

Astrid, diyor annesi, Michael'ın güya bir spesiyal hazırladığı çok çok sıcak bir akşam, salatada yenmez çiçekler var. Bu gece akşam yemeğinde hepimizi filme çeksene. Öyle güzel bir gece ki, öyle güzel bir gündü ki, bu da öyle güzel bir akşam yemeği ki, ölümsüzleştirmeliyiz. Hadi git kameranı getir.

Astrid bir şey demiyor.

Astrid, diyor annesi. Hadisene.

Astrid tabağına bakıyor.

Hadi ama, diyor annesi. Hadi git getir.

Olmaz, diyor Astrid.

Olmaz mı? diyor annesi.

Getiremem, diyor Astrid.

Ne demek getiremezsin? diyor annesi.

Kaybettim, diyor Astrid.

Ne yaptın? diyor annesi.

Astrid tekrarlıyor.

Kaybettim.

Kamerayı nerede kaybettin Astrid? diyor Michael.

Bunu bilsem kaybetmiş olmazdım, değil mi? diyor Astrid.

Amber gülüyor.

Astrid, yeter artık, diyor annesi.

Astrid tabağının kenarındaki küçük çiçeklerden oluşma yığına bakarak kaşlarını çatıyor.

Ama bunu nasıl yapabildin? diyor Michael.

Astrid, tam iki bin pound verdik biliyorsun, diyor annesi, ama sinirli değil tatlı bir sesle, çünkü Amber burada masada ve onun yanında mükemmel olmaya çalışıyorlar, Astrid'in annesi bile.

Ne zaman? diyor Michael. Polise haber verdin mi?

Astrid, Tanrı aşkına, diyor annesi. Kameran.

Aslında, diyor Amber bir dilim daha ekmek keserken, benim suçumdu. Yanında sürekli o kamerayı gezdirmesinden hoşlanmıyordum. Bu yüzden bir otobanın üstündeki yaya geçidinden attım.

Herkes dönüp Amber'e bakıyor. Upuzun bir sessizlik oluyor, ta ki Astrid konuşana dek:

Hayır atmadı. Düştü.

Ya, diyor annesi.

Ah, diyor Michael.

Köprünün kenarındaydı. Sonra... düşüverdi, diyor Astrid.

Ya, diyor annesi yine. Bir sessizlik daha oluyor, Amber'in çatal bıçağının tabağında çıkardığı sesler duyuluyor, o kadar.

Yaya geçidi, diyor Amber. A14'teki.

Birilerini öldürebilirdi, diyor Michael. Bir arabanın ön camına filan çarpsaydı.

Evet, diyor Amber.

Ama kimse ölmedi, değil mi? diyor Astrid'in annesi hemen.

Evet, diyor Astrid.

Kimse ölmedi, diyor Amber ekmeği ikiye bölerken. Her neyse, benim suçumdu, bu yüzden onun üstüne gitmeyin. Birinin üstüne gidecekseniz benim üstüme gidin.

Astrid'in annesi ağzını peçetesiyle kuruluyor, Michael'a bakıyor, sonra kol saatine bakıyor, sonra pencereden dışarı bakıyor.

Sigorta. Bir bakarım, diyor Michael, Astrid'in annesine, sonra Astrid'e, sonra Amber'e bakarak ve ardından kimseye bakmadan Astrid'in başının gerisindeki boş havaya bakarak. Şişeye uzanıp kadehlere tekrar şarap koyuyor. Sorun olmaz, diyor kafa sallayarak.

Astrid'in annesi hiçbir şey olmamış gibi yemek yiyor. Öyle tuhaf ki. Michael yemek yemeyi sürdürüyor. Magnus tabağına bakarak ağzındaki lokmayı çiğniyor. Boynunun yan taraflarıyla suratı isilikli gibi kıpkırmızı. Ama kimse kırık kamera hakkında başka tek kelime etmiyor. Ne o gece, ne de ertesi gün kimse ondan bahsetmiyor ve üçüncü günde Astrid tamamen unuttuklarına kanaat getiriyor.

Bir başka deyişle, yaninin uzun hali, daha doğrusu yani bir başka deyişlenin kısa hali. Yani demenin bir başka yolu, bir başka deyişle.

Astrid, Amber'e hâlâ taksitleri ödenen cep telefonunun okuldaki çöp tenekesinde olduğunu anlatıyor. Lorna Rose'u, Zelda Howe'u ve Rebecca Callow'u anlatıyor. Eskiden Rebecca Callow'la arkadaş olduğunu anlatıyor. Babası Adam Berenski'nin annesine mektuplar yazdığını ve kendisinin bu mektupları annesinin çalışma odasındaki kapaklı yazı masasında, doğum sertifikalarının, araba sigortasının, evin sahibine dair kâğıtların vs. altında bulduğunu ve onları aldığını, kimsenin fark etmediğini ve o mektupları şimdi evde, yatağının altındaki seyahat çantasının fermuarlı cebindeki bir çorabın içindeki bir başka çorabın içinde sakladığını anlatıyor. Amber'e söyledikleri güzel sözleri anlatıyor, yani bir başka deyişle kalpten sözleri *sen başlangıçların başlangıcısın benim için. Bana sadakatin anlamını öğrettin. Gözlerimin ardında bir film kamerası olsa hayatımın bütün şafaklarının filmini çekerdim ve sonra birleştirerek* (birleşmek evlenmek gibi) *film halinde sana verirdim. O zaman seni tanımanın, yanında uyanmanın nasıl bir şey olduğunu anlardın. Güzel, ebedi bir yazsın sen, aylar boyu süren bir yaz, mayıstan ekime kadar, tatlı güneşle ve yaz havasıyla peş peşe geçen günler. Bense göğünde yükseklerde süzülen kuşlarım. Beni uçuruyorsun. Sana bakınca güneşe bu kadar yakın uçabilen tek erkek olduğumu hissediyorum. Kanatlarımı eritme!* (bir başka deyişle, Yunan mitolojisindeki Daedalus'un oğlu İkarus gibi olmayayım diyor.)

Amber'e babasının kapısı açık, mavi arabadaki fotoğrafını tasvir ediyor. Babası bir bacağını arabadan çıkarmış yere basıyor. Kot pantolonlu. Kumral saçlı. Zayıf. Mavi bir ekose gömlek giymiş, arabanın ön camından seçilebiliyor. Arabanın arkasında çalılar, çalıların arkasında modern görünüşlü evler var. Fotoğraf çekilmeden önce bir ağaçtan düşmüş bir yaprak yerde duruyor.

Babası kollarını kavuşturmuş. Elleri görünmüyor. Gözleri ya gülümserken kısılmış ya da yumulmuş.

Çayına şeker koymuş.

Astrid'in ağzından çıkan sözcükler annesinin masaja gittiği yerdeki sıcak taşlar gibi, insanın derisine konan ve alındıktan sonra kırmızı izler bırakan taşlar.

Amber kenardan uzun bir ot koparıyor, ağzına sokuyor ve tekrar çimenliğe uzanıyor. Güneşe karşı gözlerini kısarak yukarıya, Astrid'e uzun uzun bakıyor. Bir şey demiyor.

Etraflarındaki ağaçların tepeleri hareket ediyor, yaprakları hareket ettiren esintiyi hissetmelerinden bir saniye önce.

Amber o gün evde yok.

Astrid evin etrafında yürüyor. Bahçenin etrafında yürüyor. Sonra yürüyerek köye gidiyor. Yolda Amber'le birlikte Norwich'e film çekmeye gitmelerini düşünüyor.

Şurada dur, demişti Amber, gösterdiği ilk kameranın altında durarak, trenden iner inmez onları kaydetmeye başlayan, Norwich istasyonundaki kameranın. Bir dakika boyunca kaydet. Cidden tam bir dakika boyunca.

Astrid köy kilisesinin karşısındaki bankta oturuyor. Yolu seyrediyor. Tam bir dakika boyunca saatine bakıyor, saniye ibresinin her hareketini izliyor. Çok uzun gelen o bir dakika içinde hiçbir şey olmuyor.

Tam bir dakika mı? demişti Amber'e. Duvarda öylece duran salak bir kapalı devre kameranın filmini kim beş saniyeden fazla izlemek ister ki?

Amber gözlerini devirip Astrid'e bakmıştı, yani Astrid salakça ve sinir bozucu davranmaktaydı, bu yüzden kamerasını açıp otomatik odaklanmayı çalıştırarak diğer kamerayı kay-

detmeye başlamıştı. Diğer kamera ona doğru dönmüştü. Yani kameralar birbirini kaydetmekteydi.

Güneşin altında oturmak terletici. Güneş koca bir kırmızı göz. Astrid ayağa kalkıyor. Savaş anıtına, iki çelenkteki eski yapay çiçeklere bakıyor. Taş anıta dokunuyor, güneşten öyle ısınmış ki fazla dokunamıyor. Bu savaş anıtı yapılışından beri her yaz güneş tarafından ısıtıldı.

Astrid kilisenin kapısını açmaya çalışıyor. Kapı kilitli. Kapıdaki duyuruda anahtarın kimden isteneceği yazılı, ikinci kavşaktaki sokakta oturan Bay bilmemneden (bir harita var).

Kiliseler genellikle kilitlidir. Vandallıkları önler.

Ama ya bir vandal olsan? Gidip anahtarı isteyebilirsin.

Ama o zaman o vandalın sen olduğunu bilirler.

Ama ya anahtarı aldıktan sonra bir yerlerde düşürdüğünü ve herhalde bir vandalın anahtarı bulup kiliseye girerek vandallık yaptığını söylesen?

Veya... ya anahtarın *sahibi* bir vandalsa ve biraz vandallık yapıp sonra da bir yalan uydurursa, başka birinin gelip anahtarı ödünç aldığını ve duvarlara püskürtme boyayla yazı yazdığını, sıraları veya içeride her ne varsa onları kırdığını filan söylerse?

Demin saydığı o bir dakika içinde hiçbir şey olmadığı tam olarak doğru değil. Kuşlar ve böceğe benzer şeyler uçtu. Tepesindeki sıcak havada kargaya benzer bir şeyler gakladı. Şimdi de devam ediyorlar. Duvarın arkasında uzun, beyaz bir bitki var, manda bilmemnesi deniyor. O altmış saniye içinde havada biraz kıpırdanmıştır herhalde, hatta insan gözünün seçemeyeceği kadar büyümüştür. Gölgelikte arılar filan var her tarafta, çiçeklere girip çıkıyorlar, yuvalarına yani kovanlarına gidiyorlar, ki oradaki erkek arıların hâlâ bacakları var çünkü mevsim hâlâ yaz, her şey kendi kurallarına sahip kendi dünyasında oluyor, Astrid gibi biri bilmese veya henüz

keşfetmese bile. Kapının yanındaki kalp şeklindeki bir taşta 1681'de Öldü yazılı. Altında cidden 1681'de ölmüş biri var, bir başka deyişle o erkek ya da kadın böyle canlıydı, ama her kimse (ismi yazmıyor, sadece ölüm tarihi, ay da yok, sadece senesi) üç yüz yıldan fazladır ölü artık ve bir zamanlar bu köyde yaşamış biriydi. Güneş o taşı her yaz ısıtıyor, ebedi yazlardan şimdiki ekolojik kaygılara yol açan yazlara dek. Astrid etrafın ne kadar yeşil olduğunu ilk kez fark ediyor. O taş bile yeşil. Kapalı kilise kapısının tahtası kahverengimsi yeşil, hava koşullarına maruz kalmaktan filan yeşilleşmiş. Cidden parlak bir renk. Kamerası olsa Astrid o rengi tam bir dakika filme çekerdi ve sonra o rengin cidden nasıl göründüğünü anlama imkânı olurdu.

Kapının yanındaki gölgeliğe oturuyor ve o yeşilin yeşilliğine uzun uzun bakıyor. Yeterince uzun süre bakarsa o yeşillik filan hakkında bir şeyler öğrenebilir belki.

Ama geçen yüzyıldaki savaşlarda ölmüş o insanlarla kalp şeklindeki taşın altında yatan kişi hakkında düşünmek, Peckham Kütüphanesi'nin önünden koşarak geçen çocuk ya da geçen sene ormanda ölü bulunan çocuk hakkında düşünmekle aynı şey mi? Veya Astrid şu anda oturmuş bir renk hakkında düşünürken dünyanın çeşitli yerlerinde açlıktan ölmekte olan insanlar hakkında düşünmekle? Veya yiyeceksiz, yağmursuz ülkelerde ölen hayvanlar hakkında düşünmekle. Veya güya sürdüğü söylenen ama sanki pek fazla kişinin ölmediği, gerçek bir savaştaki kadar çok kişinin ölmediği şu savaştaki insanları düşünmekle.

2003'te Öldü.

Astrid bir insanı hayal etmeye çalışıyor, belki bir çocuk veya Astrid'in yaşında biri, televizyondaki tozlu yerlerden birinde bir bomba yüzünden filan can çekişen. Rebecca Callow'u donanımsız gibi görünen bir yerdeki bir hastane yata-

ğında hayal ediyor. Bunu hayal etmek çok güç. Okulda öğretmenler durmadan çevreden, soyu tükenen canlılardan filan bahsedip dururlar. Her yerde ve sürekli olan bir şey bu, ciddi bir durum, haberlerdeki kaburga kemikleri sayılan hayvanlar ve hastanelerdeki çocuklar, bir yerlerde intihar bombacıları yüzünden haykıran insanlar ya da vurulduğu için çığlık atan Amerikalı askerler, ama bunları nasıl ciddiye alabileceğinizi, yeşil renk hakkında düşünmekten nasıl daha önemli kılabileceğinizi bulmak güç. Mesela Köri Sarayı, yani *onu* ciddiye almak kolaydı çünkü o burada, gözlerinin önünde. Ama Amber'le birlikte gidip Kızılderili adama sorduklarında adam kafa sallayarak köylülerin biraz eğlendiklerini, bunun kesinlikle vandallık olmadığını ve ırkçılık da olmadığını, onların çekim yapmalarını kesinlikle istemediğini söylemiş ve onları kovmuştu. Konuşurken arkalarına, Köri Sarayı'nın önünden geçen yolun diğer tarafındaki kızarmış patatesçinin önünde duran delikanlılara bakıp durmuştu sürekli. Amber de dönüp onlara bakmış ve eğlenen köylülerin onlar olduğunu tahmin ettiğini söylemişti. Kızılderili, Köri Sarayı'na geri dönmüştü. Kızarmış patatesçiden çıkan bir adam delikanlıların arkasında durarak Astrid'le Amber'e bakmıştı.

Otoparkı çekeyim mi? diye sormuştu Astrid.

Hayır. Onları çek, demişti Amber, yolun karşısında kollarını kavuşturmuş duran insanlara bakarak.

Astrid onları çekmeye başlayınca delikanlılardan biri yolu geçmeye başlamıştı, herhalde Astrid'i durdurmak için; Amber, Astrid'in arkasında durup ellerini onun omuzlarına koymuştu, ama adam delikanlıyı geri çağırmıştı ve delikanlılarla adam kızarmış patates dükkânına geri dönüp kapıyı kapamışlardı.

1681'de Öldü. Astrid üstünde bu sözcük ve numaralar kazılı sıcak kalbe dokunuyor.

Kamera kırılınca o filmi kaybetmiş olduk, demişti bir akşam Amber'e, kimse duyup da o kamerayı hatırlamasın diye fısıltıyla.

Hangi filmi? demişti Amber.

Eğlenen köylülerin filmini, diye fısıldamıştı Astrid.

Amber omuz silkmişti.

Tekrar izlemek mi istiyordun? demişti. Ben istemem. Çirkin piç kuruları.

Bir şeyi kanıtlamıyor muydu? demişti Astrid.

Neyi kanıtlıyordu ki? demişti Amber.

Orada olduğumuzu kanıtlıyordu, demişti Astrid.

Ama orada olduğumuzu zaten biliyoruz, demişti Amber.

Onları gördüğümüzü kanıtlıyordu, demişti Astrid.

Ama onları gördüğümüzü zaten biliyorlar, demişti Amber. Biz de onları gördüğümüzü biliyoruz.

Onları cidden gördüğümüzü kanıtlıyordu, demişti Astrid.

Kime kanıtlayacaktık ki? demişti Amber. Parmak eklemleriyle Astrid'in kafasına vurmuştu. Tak tak diye ses çıkmıştı.

İçeride kimse var mı? demişti Amber.

Amber soru ve yanıtlarda cidden iyiydi. Norwich'teki o gün, Astrid istasyondaki kapalı devre kamerayı kamerasının ikinci sayacına göre tam altmış saniye boyunca kaydettikten sonra, başını çevirince Amber'in arkasındaki, platformun diğer ucundaki bir kapıdan kısa gömlekli ve kravatlı bir adamın çıkmış ve onları izlemekte olduğunu görmüştü.

Adam istasyonun karşısındaki, WH Smith mağazasının yanındaki diğer kamerayı filme çekmelerini de izlemişti. Astrid istasyon girişindeki üçüncü kamerayı çekerken, çekimin yarısında adam gelip yanlarında durmuştu.

Bunu yapmayı kesmenizi söylemem gerekiyor, demişti adam.

Neyi? demişti Amber.

Kayıt yapmayı kesin, demişti adam.

Neden? demişti Amber.

Güvenlik sistemimizin ayrıntılarının halk tarafından kaydedilmesi yasak, demişti adam.

Niye ki? demişti Amber.

Kamu güvenliği ve emniyet sebebiyle, demişti adam.

Bana neden söylüyorsun? demişti Amber.

Kayıt yapmayı kesmenizi söylüyorum, demişti adam.

Ne söylüyorsun demedim, neden dedim, demişti Amber. Bana neden söylüyorsun? Kayıt yaptığım filan yok.

Adam kollarını kavuşturmuş, sonra indirmişti. Ellerini beline koymuştu yani cidden kızmıştı.

Küçük kızınıza kayıt yapmayı kesmesini söyler misiniz, demişti.

Tepelerindeki kameraya bakıp duruyordu, kaydedildiklerinin farkındaymışçasına.

O küçük bir kız değil, demişti Amber. Kızım da değil.

Bölgesel araştırmalarım ve arşivim için, demişti Astrid.

Adam Astrid'e hayretle bakakalmıştı, on iki yaşındaki birinin bırakın konuşma gerekçesi bulabileceğine, konuşabileceğine bile inanamıyormuşçasına.

Tren istasyonlarındaki güvenlik sistemlerine dair bir okul projesi için, demişti Astrid.

Amber adama gülümsemişti.

Korkarım böyle bir şey için istasyon şeflerinden ayrı ayrı yazılı izin almanız gerekiyor, demişti adam Amber'e, Astrid'e aldırmadan.

Korkuyor musun, yoksa sanıyor musun? demişti Amber.

Ne? demişti adam.

Afallamış gibiydi.

Korkuyor musun, sanıyor musun? demişti Amber.

Adam tekrar kameraya bakmış ve eliyle ensesini silmişti.

Ayrıca onunla konuşamayışın ve bu yüzden sürekli benimle muhatap olman, sanki sekreteri filanmışım ya da sanki o sağır veya dilsizmiş de onunla işaret diliyle konuşabilen bir tercümanmışım gibi bana hitap edip durman doğuştan gelen bir özelliğin mi? demişti Amber. O konuşabiliyor. Duyabiliyor.

Ha? demişti adam. Bakın, demişti.

Bakıyoruz, demişti Amber.

Dinleyin, demişti adam.

Karar ver, demişti Amber.

Burada kayıt yapamazsınız, demişti adam. İşte o kadar.

Amber'e bakarak kollarını kavuşturmuş ve öylece durmuştu. Amber de adama bakmıştı. Bir adım öne çıkmıştı. Adam iki adım gerilemişti. Amber gülmeye başlamıştı.

Sonra Astrid'in koluna girmişti ve yürüyerek istasyondan çıkıp Norwich'e girmişlerdi.

Adamın koltuk altlarının nasıl terlediğini gördün mü? demişti Astrid, istasyonun önünde gün ışığına çıkarlarken.

Hı hı, evet. Normaldir. Bugün hava çok sıcak, demişti Amber, Astrid'in kolunu bırakmadan uzun adımlarla köprüye doğru yürüyerek.

Astrid bunaltıcı sıcakta köyden eve dönüyor yine. Yürürken kollarını sallıyor. Amber böyle yürür, kollarını sallayarak, sanki nereye gideceğini çok iyi bilirmiş ve gideceği yer çok uzakta olsa ve yolu tam olarak bilmese de buna değecekmiş, oraya gidince cidden, cidden harika olacakmış gibi.

Cidden çok sıcak bir gün, sonra Amber her nereye gittiyse geri dönüyor.

Bu arada, diyor o gece akşam yemeğinden sonra Astrid masayı toplarken. Bugün senin için bir meseleyi hallettim.

Neyi? diyor Astrid.
Görürsün, diyor Amber.

Astrid şimdiye kadarki en sıcak gecede o korkunç odada yatakta yatıyor. Bu gece haberlerde söylendiğine göre, hava sıcaklığı kayıtlarının tutulmaya başlanmasından beri en sıcak gün yaşanmış. Odadaki her şey sıcak, küf kokulu. Astrid uykuya dalmak üzere.

Zihninde Amber'in Liverpool Sokağı İstasyonu'na giden trende tek başına oturuşu canlanıyor, taşra yanından hızla geçip gidiyor, sonra tren istasyona giriyor ve Amber trenden inerek küçük turnikeden ve yolcu salonundan geçiyor ve basamakları inip yürüyen merdivene binerek metroya giriyor ve metroda oturduktan sonra oradan çıkıyor ve yürüyerek istasyondan uzaklaşıp şarküteriyle mağazaların önünden ve parktan geçerek yolda yürüyor ve sonra Davis Sokağı'nda ta kavşağa kadar yürüyor ve karşıya geçerek Lorna Rose'un annesinin evinin önüne geliyor. Ama ya Lorna Rose evde yoksa? Ya babasındaysa? Amber kapıyı çalıyor ama açan yok. Bu yüzden Zelda Howe'un evine gidiyor ve zili çalıyor, biri geliyor, gelen kişi Zelda Howe'un ta kendisi ve Amber onun suratına tokadı yapıştırıyor.

Sürpriz, diyor Amber.

Sonra Amber belki de Rebecca Callow'un evine gidip kapıyı çalıyor ve bir kadın açıyor, herhalde hizmetçi kız, Amber ona Rebecca'nın öğretmeni olduğunu ve bir mesele yüzünden geldiğini söyleyince hizmetçi kız onu içeri alıp evin içinden geçirerek geniş arka bahçeye götürüyor, ki orada Rebecca beyaz sallanır koltukta oturmakta ve bahçedeki başka bir kız çimenlerde kafasının üstünde tepetaklak duruyor ve Am-

ber'in geldiğini görmüyor ve Amber ilk iş olarak kızı ayaklarından tutuyor, sanki tepetaklak durmasına yardım edercesine ve kız kimsin sen? diyor. Amber ona sen Lorna mısın? diyor. Kız evet deyince Amber ona öyleyse inan bana en korkunç kâbusunum ben cehenneme hoşgeldin diyor ve kızın ayaklarını iterek onu yere düşürüyor. Sonra ağzı açık kalakalmış Rebecca'nın yanına giderek sallanır koltuğu iki tarafından tutuyor hızla geriye iterek Rebecca'yı çimenliğe düşürüyor. Sonra Rebecca içeri kaçarken Amber, Lorna'nın elinden Lorna'nın cep telefonunu alıyor -Lorna çimenlerde afallamış bir halde oturarak birilerini aramaya çalışıyor- ve şimdi bunu çok iyi izle diyerek telefonu yola koyuyor ve üstüne var gücüyle basıp parçalıyor. Bir dahaki sefere eline basarım, diyor. Sonra eve giriyor, Rebecca Callow mutfakta telefonda birileriyle ağlayarak ve panikle konuşuyor ve hizmetçi kız holde başka bir telefonla konuşuyor ve Amber, Rebecca'nın uzun saçlarını cidden çok sert çekerek nasılmış bakalım, böyle muamele görmek nasılmış? diye soruyor ve hizmetçi kız hâlâ holde Hırvatçayı andıran bir şiveyle bağırıyor ve Amber ona doğru yürüyüp epey uzağından geçerek ön kapıdan çıkıyor ve kapıyı arkasından sertçe kapıyor.

Sonra Amber bir araştırma merkezine gidiyor, insanların nerede olduklarını bulup başka insanlara söyleyen bir yere. Tezgâhın arkasındaki kadına şu kişinin yerini bulmam lazım diyerek adamın adını forma yazıyor.

Tezgâhın arkasındaki bayan başıyla pekiliyor. Uzun sürmez, diyor, çünkü bu oldukça ilginç bir isim. Akrabası mısınız acaba?

Hayır, diyor Amber, ama yakın bir akrabasını temsilen geldim, kendisinin bu kişiyle usulünce bağlantıya geçebilmek için yerini öğrenmesi gerekiyor.

Sonra Amber tezgâhın üstüne düzgünce katlanmış iki yüz pound koyarak o bayana veriyor, bir filmdeki ya da piyesteki gibi.

Ailevi bir mesele, diyor.

Bayan bunu kimsenin görmediğine emin olmak için etrafa bakınıyor.

Elbette hanımefendi. Hemen dönerim, diyor bayan.

Arka tarafa gidiyor, herkesle ilgili bütün ayrıntıları, mesela dünya üzerinde bulundukları yerlerin ve orada yaptıklarının bilgilerini içeren bilgisayarların bulunduğu yere.

Astrid rüyasında bir tarlada bir at görüyor. Tarla ölü otlarla kaplı, hepsi sararmış ve atın kaburga kemikleri seçiliyor. Atın arkasında bir petrol kuyusu veya bir at ya da araba yığını yanıyor. Gökyüzü kara dumanlarla kaplı. Artık soyu neredeyse tükenmiş bir kuş uçarak Astrid'in yanından geçiyor. Astrid kuşun parlak kara gözünü görüyor bir an. Türünün dünyada geri kalan son altmış örneğinden biri bu kuş. Tarlanın her tarafında, Astrid'in ayaklarının dibinde insanlar sararmış otların üstünde yatıyorlar. Kolları ve kafaları bandajlı; bazılarına serum takılmış. Küçük bir çocuk elini Astrid'e uzatarak anlaşılmaz bir şeyler söylüyor. Astrid başını eğip kendi eline bakıyor. Elinde kamera yok.

Gelmiş geçmiş en sıcak havada uykuya dalmak üzereyken koridorda karşı taraftaki bir kapının açılıp kapandığını işitiyor, sonra kendi kapısının açıldığını, odaya birinin girdiğini ve kapının kapandığını duyuyor.

Uykuda numarası yapıyor. Karanlıkta biri var, kımıldamadığı için varlığından emin olmak güç, ama odada farklı bir tür dolu sessizliğin varlığı kesin.

Astrid kokuyu tanıyor, temiz, temiz deri gibi, biraz da

portakal, temiz ten, talk pudrası, belki ahşap, kurşunkalem artıkları, yeni açılmış bir kurşunkalem gibi kokuyor Amber.

Amber harekete geçmeden önce yatağın başında uzun süre öylece duruyor. Yatağa girince yatak kımıldıyor. Astrid gözlerini kapalı tutuyor. Amber, Astrid'e arkadan sokuluyor. Astrid'in saçlarına, kafasının içine veriyor sıcak nefesini. Bir kolunu Astrid'in beline, diğerini omzuna doluyor ve aynı sıcak nefesi Astrid'in ensesine veriyor.

Astrid o sıcak nefesin altında kendi kemiklerini hissediyor, incecik ve temizler, gerçek bir ateşin odunları gibi. Kalbi göğsünden çıkıverecekmiş gibi atıyor, bir başka deyişle mutluluktan.

akşam yemeğinin ortasında, herkes dinlerken kadın diyor ki: *birinin üstüne gidecekseniz benim üstüme gidin.*

Sonra ona göz kırpıyor, ona, annesinin gözü önünde, durumdan habersiz Michael'ın gözü önünde. Üstüne gitmek! Üstüme gidin! Sonra ona göz kırpıyor. Magnus penisinin kot pantolonunun içinde yüz kızartıcı bir şekilde kalktığını hissediyor, kalbi göğsünün içinde sıcak bir delik gibi, kafası alev alev, yüzü ensesine kadar yanıyor.

Magnus, diyor annesi bir an sonra. Bugün güneşte epey yanmışsın.

Hı hı, diyor Magnus. Kendi mırıltısını işitiyor. Salak bir çocuk gibi sesi. Güneşte fazla kaldım, diyor.

Ha ha! diyor Michael, sanki Magnus çok zekice bir laf etmiş gibi. Magnus'un annesi onun yarın güzelce bronzlaşacağını söylüyor. Astrid bir şey demiyor, dikkat çekmemek için susuyor. Magnus bu taktiği biliyor, Astrid kendisinden öğrenmişti. Şunlara bak. Hiçbiri bir şey bilmiyor. Daha bir dakika önce anlamsız bir şey yüzünden tartışıyorlardı, Astrid'in pahalı bir kamerayı kaybetmesi yüzünden. Ama Amber ona arka çıktı. İşte Amber böyle biri.

Amber = inanılmaz.

Magnus, Amber'e bakamıyor, yoksa daha da kızaracak.

Onun yerine, Amber'e yine genç kızlığını anlatan annesine bakıyor. Annesi Akdeniz ülkelerindeki insanların pencere önlerinde kafeste tuttukları, güneş ikindileri ya da akşam başlarında kafeslerine vurur vurmaz şakımaya başlayan minik kuşlar misali cır cır öttü akşam boyunca. *I Love To Go A-Wandering'i söylerdik, Kaynanamla biraz kavga ettik, Onu Arkansaw'a ittik, O minik yaşlı bayan iyi yüzerdi, Çıkıp beni nehre itti şarkısını söylerdik. Bizler böyle ifade tarzları arasında sıkışıp kalmış bir kız kuşağıydık. Kalipso Noel ilahileri de söylerdik, periler ve çobanlarla ilgili şarkılar da, Flora'nın tatilini söylerdik, Bu Flora'nın ta-ti-li diye söylerken cidden Flora diye biri tatile çıkmak için bavullarını hazırlıyor sanırdım.*

Ha ha! diyor Michael yine, her şey çok komikmiş gibi. Amber masada dirseğine yaslanmış. Ağzını kapamadan esniyor. Magnus'un annesi = güneş gözünü kamaştırınca hâlâ kafeste olduğunu unutan minik bir kuş.

Bunu düşünmek Magnus'a bir şey hissettiriyor. Bir tür keder. Oturmuş o küçük salata çiçeğinin taçyapraklarını açan Michael'a karşı da öyle hissediyor, sebebini bilmeden. Yanında kayıp bir halde oturan Astrid'e karşı hissediyor. Ama Astrid kayıp filan değil... burada işte. Onda bir terslik yok. Ama bir şeyler kayıp gibi. Magnus açıklayamıyor.

Ağzına bir lokma ekmek alıyor. Ağzına bir taş filan koyabilmeyi istiyor, dağılmayacak bir şey, insanların her şeyi çürüten öğütücü sıvılarının değiştiremeyeceği bir şey, Magnus'un değiştirmeden üstünde odaklanabileceği bir şey. Ama taş = Kıymetli Taş Kesicileri Derneği = keder onu cüceleştiriyor, yükselerek içinden çıkıyor, büyüklüğü ne kadar? bir kayanın üstündeki bir deniz feneri gibi, ışığı masadaki herkese vuran. Magnus görmemek için başını çeviriyor, ışığın aydınlattığı şeyleri.

Annesi = yıkılmış. Söylediklerini söyleyişinde yıkılmışlık var, neşeyle masaya eğilip *öyle güzel bir gece ki, öyle güzel bir gündü ki, bu da öyle güzel bir akşam yemeği ki* deyişinde. Michael = ne? Gözlüğünün ardındaki gözleri kısık. Vücudu eğik açıyla duruyor. Modası geçmiş bir hali var. Yeterince özen göstermeyen bir çocuğun yaptığı bir Airfix modeli gibi, bir kanat biraz çarpık takılmış, bir tekerlek diğerlerine uymayacak şekilde yapıştırılmış; olmayacak yerlerde donuk uhu pıhtıları var.

Magnus, Astrid'e bakıyor.

Astrid onun gözlerinin içine bakarak karşılık veriyor.

Ne var? diyor.

Astrid henüz tamamen yıkılmadı. Ama bir pencere, kırılıp kırılmayacağını sınamak için kendi kendine bir tuğla fırlatabilseydi Astrid bunu yapardı, kendini kırardı, diye düşünüyor Magnus, sonra da kendi kırık parçalarının keskinliğini kendi üstünde sınardı. Bu masadaki herkes birleştirilmeyecek parçalara bölünmüş, birbiriyle ilgisiz parçalara, sanki farklı yapbozların parçaları gibiler, bir yardım derneğindeki veya eski yap-bozların ölmeye gittikleri yer neresiyse oradaki özensiz bir asistan hepsini alıp bir kutuya doldurmuş. Gerçi yap-bozlar ölmez.

Magnus'un karnı cidden ağrımaya başlıyor.

Ne var? diyor Astrid hâlâ, ona surat asarak. Ne var? ne? ne? ne? ne? ne? ne? ne? ne? ne? ne? ne? ne? ne?

Astrid, diyor Eve.

Ne? diyor Astrid.

Amber gülüyor. Eve de gülüyor. Kes şunu, diyor.

Neyi keseyim? diyor Astrid.

Astrid hariç herkes gülüyor.

Ben bir şey yapmadım ki, diyor Astrid. O bana tuhaf bakıyordu.

Yani tuhaf tuhaf bakıyordu Astrid, diyor Eve.

Ne? diyor Astrid.

Bana tuhaf tuhaf bakıyordu, diyordu Eve.

Ben değil, diyor Astrid. *O bana* bakıyordu.

Hayır, onu demiyorum. Söyleyiş tarzını diyorum, diyor Eve. Bana tuhaf bakıyordu dedin. Bana tuhaf tuhaf bakıyordu demelisin. Michael'a sor.

Amber avcunu Astrid'in başının tepesine koyuyor, sonra geri çekiyor. Astrid sandalyesine gömülüyor, gözlerini deviriyor, iç geçiriyor. Amber her şeyi yoluna koyuyor. Amber de bir kırık yap-boz parçasıysa, diye düşünüyor Magnus, hâlâ birbirine takılı duran bir sürü mavi gök parçası. Belki de bütün bir gökyüzü, hâlâ dağılmamış.

Deyim, diyor Michael ansızın bir kaçık gibi, parmağının ucundaki çiçekten başını kaldırarak. Omuz silkiyor. Tavan arası, diyor. Tekrar omuz silkiyor. Amber, Magnus'a yan yan gülümsüyor, böylece Magnus göz hizasında kımıldayan onun kırık-açık ağzını ve belinin altında kendi bedeninin yaptıklarını, sıcaklığını ona dayamak hayalini düşünemez hale geliyor.

Çok suskunsun, Aziz. Ne düşünüyorsun? diyor Amber masanın karşı tarafından. (Herkesin önünde.)

Hiç, diyor Magnus.

Nesini düşünüyordun? diyor Amber.

Neyin? diyor Magnus.

Hiçliğin, diyor Amber.

Herkes gülüyor.

Hayır, diyor Magnus, ben, şey, bir deniz fenerini düşünüyordum. Mesela, isteseydin. Şunu hesaplamaya çalışıyordum, içindeki tüm alanı metreküp olarak hesaplamak zor olur, çünkü yukarı çıktıkça, eee, boyutu değişir.

Magnus cidden pancar gibi, diyor Astrid.

Tanrım, evet tatlım, diyor annesi kafa sallayarak. Acıyor mu? Hemen yukarı koş Astrid, yanık kremini getir. Makyaj çantamda.

Hayır, diyor Magnus. Ben iyiyim.

Bence bu gece mutlaka sürmelisin, diyor Eve.

Sorun yok, diyor Magnus.

Felaket yanmışsın, diyor annesi. Güneşyağı kullanmadın mı?

Amber, Magnus'a bakarak tek kaşını kaldırıyor. Kahkahayı basıyor. Magnus gülemez değil. O da gülüyor. Herkesin karşısında, hâlâ kimse anlamıyor, kimse bilmiyor, kimse anlamaya başlamış bile değil. Yine de hep birden gülmeye başlıyorlar. Her birlikte bir şeye gülen bir aile gibi gülüyorlar.

Amber = ne?

Jordan Eğri Teoremi. Her basit kapalı eğrinin içi ve dışı vardır. Amber'in Michael'ın tepesinden sarkan çıplak memeleri iki mükemmel küre eğrisiydi. O bir torus. İçinde eğri boşluk var. Akşama doğruydu. Magnus odasından çıkmıştı. Amber üst kattaki sahanlıkta durmuş ıslık çalarak tavana bakıyordu, bir televizyon programındaki bir ev uzmanıymış gibi.

Burada bekle, demişti Amber. Bir yere gitme.

Bahçeden bir değnek getirerek tavan arasının kapağını açmıştı. Magnus'un tavan arasına çıkmasına yardım etmişti. Onun peşinden gitmek için tırabzana çıkmıştı. Magnus eğilip onu çekerek çıkmasına yardım etmişti. Tavan arasının ahşap zemini örtüsüz, cilasız. Kirden kararmış küçük bir çatı penceresi var. Ivır zıvır dolu bir sürü kutu var, her taraf tozlu. Orası evin geri kalanından bile sıcak. Amber ellerini şortuna silmiş, yerde bir dakika çömelmiş, Magnus'a bakmıştı. Burası iyi mi? demişti. Magnus onun ne demek istediğini anlamamıştı. Ne diyeceğini bilememişti. Diyecek bir şey bulmaya çalışırken Amber aşağı inerek gözden kaybolmuştu.

Magnus üzüldüğünü fark etmişti. Amber'in gidişi onda yanlış bir şeyler yaptığı hissini uyandırmıştı. Ama Amber çabucak geri dönmüştü tavan arası girişinin altına, elinde yatak odalarından birinden aldığı battaniyeye benzer bir şeyle.

Yaşına göre oldukça dinç biriydi. Tekrar tırabzana çıkarak elini Magnus'a uzatmıştı. Çıplak ayaklarını duvara dayayarak tırmanmıştı. Ayağıyla tavan arası kapağını kapamıştı. Doğrulmuştu. Etrafa bakınmıştı, Magnus'un elini bırakmadan.

Burası olur, demişti.

Karanlık, demişti Magnus.

Amber onun elini bırakmıştı. Ama sonra kendi tişörtünü çıkarmıştı. Meme uçlarının etrafı beyazdı. Şortunu çıkarmıştı. Paralel postülat. Hesaplanamaz x. Sonra yine Magnus'un elini tutmuştu. Magnus'un elini kendi baldırına, sonra daha yukarıya koymuştu. Temas noktası. Magnus'un kemerini çözmüştü. Magnus'un aleti öne fırlamıştı, parabolik bir eğri çizerek (kabaca y = x'in karesi). Amber onu eliyle sıkmıştı. İçinden fışkırmıştı, bir noktadan fırlarcasına.

Sonra Amber buraya yat demişti.

Manifolt = toplam.

Toplam = bir bütün oluşturan parçalar.

Sonsuzluk = asla durmamak.

Düzenli aralıklarla tekrarlanan bir ardışıklık, bir kez, sonra tekrar, sonra tekrar, sonra tekrar = periyodik.

Kesişim noktası. Amber onu sırtüstü yatırmıştı, kendisi dikeydi, doksan dereceydi. Kendini Magnus'a eklemişti.

Belirli bir anda Amber'in gözlerinden Magnus'unkilere uzanan hatta, dünyanın en güzel ve inanılmaz eğimi vardı.

Amber'in içinde olmak bir boks eldiveninin içine girmek gibiydi ya da yastıklarla veya kanatlarla dolu bir odaya. Magnus patlayarak bir milyar minik beyaz kuştüyü saçmıştı.

O sıcak yaz havasında tavan arası ve ikisi şaşırtıcı bir şekilde ter kokuyordu. Sonrasında Amber'in ona yaslanması, kulağına gülmesi. Yürürken, konuşurken, bir şey demeden otururken tüm bedeniyle yaslanması, akşam yemeğinde masanın karşısından ona kimseye fark ettirmeden gülümsemesi. Gizli mucizevi eğrileri.

Amber = melek.

Tavan arasında üç kez daha seks yaptılar. Ev fazla kalabalık olduğunda iki defa bahçede, çalı çitin ardında (can yakıcıydı). Bir keresinde Amber herkes yattıktan sonra Magnus'un yatak odasına geldi. Bu en iyilerinden biri.

İnanılmaz.

Oranın ıslaklığı biraz afallatıcı. Magnus hiç tahmin etmemişti. Ayrıca Amber'in oradaki, aşağıdaki kıllarını görünce de biraz afallıyor hep, kaç kez görürse görsün. Kadınların oralarının kıllı olacağı hiç aklına gelmemişti ki. Aslında düşününce mantıklı geliyor elbette. Tabii ki kılları var. İnternette kamera açmadan veya fotoğrafları çekilmeden ya da filme alınmadan önce tüy dökücü ürünler kullanıyorlar herhalde. Ve-

ya belki de oğlanlar gibi, erkekler gibi, bazı kadınlarda var bazılarında yok. Belki de yaşlı kadınlarda var. Bahçede yürüyen annesine bakıyor. Annesi kıllarını tıraş ediyor mu acaba, kılları var mı, varsa çok mu? Kaç santimetrekarelik alanda var acaba? Sonra peş peşe göz kırpmak zorunda kalıyor, doğru dürüst düşünemiyor.

Aziz Magnus'u köyde gezdireceğim, diye bildiriyor Amber, Eve'e. Bir saat sonra döneriz, ona cinsel tacizde bulunduktan sonra sağ salim geri getirmeme yeter bu süre, tamam mı?

Magnus benzinin sarardığını hissediyor. Sesleri tekrar duyabildiğinde Eve'i duyuyor, Astrid'i de, çok komik bir şakaymış gibi gülüyorlar.

Kimseye görünmeyiz, diyor Amber. Namuslu köy halkını galeyana getirmeyiz, en azından bu seferlik. Değil mi?

Hıı, diyor Magnus yere bakarak.

Ben de gelebilir miyim? diye soruyor Astrid.

Hayır, diyor Amber. Ama bugün uslu durursan seni yarın mağaza hırsızlığına götürürüm.

İyi yürüyüşler, diyor Eve onlar giderken başını kaldırıp bakmadan. Fazla uzağa gitmeyin.

Amber = dâhi, diye düşünüyor Magnus. Amber = dâhinin karesi, köyün ortasındaki kilisenin anahtarına sahip bir adamı bulmayı akıl ettiği için. Londra'ya bir sonraki gidişinde anahtarın kopyasını yaptırıyor. Bu dehanın küpü.

Sonrasında neredeyse her gün oraya gidiyorlar. Bir kez bile rahatsız edilmiyorlar.

Neden o durmuş saati takıyorsun hep? diye soruyor Amber'e bir ikindi vakti kilisede. Yerde Magnus'un bacak arasında diz çökmüş olan Amber onun aletinin ucunu ağzına alıp fışkırtmayı yeni bitirdi. Amber bunu yaparken Magnus onun ışıldayan kol saatini gördü, hep yediyi gösteren saati, vakit ne olursa olsun. Oysa mesela şimdi vakit beş civarı.

Amber arkasındaki sıraya yaslanıyor, yüzüne düşmüş saçlarını eliyle geriye atıyor.

Çünkü saate bakmam gerekiyor, diyor.

Ama o hep yanlış saati gösteriyor, diyor Magnus.

Sen öyle san, diyor Amber.

Sonra saatli elini aşağı uzatıyor. Ardından yaptığı şey Magnus'a zamanı tamamen unutturuyor.

Böyle bir zamanda zaman hiçbir şey değil.

Daha sonra köy parkında, köy bankında oturuyorlar. İnsanlar gelip geçiyor. Amber hepsine selam veriyor. Hepsi de ona selam veriyorlar, tanışıyorlarmış gibi. Hepsi de gülümsüyor. Bunlar Köy Halkı. Magnus onlara böyle dediklerini Amber'e söylemiyor. Eve nedense Amber'in yanındayken köy hakkında asla kabalık etmiyor, Michael da.

Bak gölgeleri ne kadar uzun, diyor Amber, önlerinden bisikletli iki kişi geçerken. Bisikletçilere el sallıyor. Onlar da el sallıyorlar. Magnus yol yüzeyindeki gölgelerin tuhaf açılı kollarını sallamalarını izliyor.

İnsanlar gölgeden başka bir şey değil, diyor.

Sen gölge filan değilsin, bunu biliyorsun, diyor Amber. Öyleysen bile bu gölgenin hoşuna gidiyor bu, sadece bir gölge olsam da.

Magnus utanıyor, onu kızdırdığını düşünüyor. Ama Amber'in hiç de kızgın bir hali yok. Tersine, her zamanki gibi şaşırtıcı bir şekilde farklı bakış açılarıyla yaklaşıyor. Bu Magnus'u bir an cesaretlendiriyor.

Hava aydınlıksa kararır, diyor. Yani, kararmaması gerekirken.

Öyle mi? diyor Amber.

Bunu düşünüyor.

Görüşün devamlılığı, diyor. Herhalde öyle karanlık bir şey

görmüşsün ki, artık ona doğrudan bakıyor olmasan bile görüşünü etkiliyor.

Ama nasıl? diyor Magnus.

Hani çok parlak bir şey görünce de olur ya, aynen onun gibi, diyor Amber. Tanrım, bir de senin için akıllı diyorlar, oysa salaksın.

Magnus doğruluyor. (Durum = muhtemelen aydınlık ve aynı zamanda muhtemelen karanlık.) Yaşlı bir bayan önlerinden geçiyor.

Bugün nasılsınız? diyor Amber. Hava sıcak, değil mi?

Ya evet, çok sıcak, diyor yaşlı bayan. Raventler öldü. Pırasalar öldü. Sardunyalar öldü. Çimenler filan hepsi öldü. Sıcak yüzünden. Sen iyi bir kızsın değil mi, hep kilisedesin, her gün, şu çocuk da öyle, hep yanında. Bunu görmek güzel.

Ah, beni o getiriyor, yoksa gelmezdim, diyor Amber. Kendisi bir azizdir de.

Sen iyi bir çocuksun, iyisin, diyor yaşlı bayan, Magnus'a. Tatilde kiliseye giden çocuklar pek yok. İleride iyi bir koca olacaksın sen.

Peki sizin kocanız nerede bugün? diye soruyor Amber.

Ah, evet, koçam, o öldü şekerim, diyor yaşlı bayan. Kocam vardı, elli altı sene kocalık yaptı bana, iyi çocuktu ama öldü.

Amber yaşlı bayanın yolda epey uzaklaşmasını bekledikten sonra Magnus'a dönüyor.

Sıcak yüzünden, diyor onun kulağına.

Amber = melek, gerçi Magnus'un onu ilk kez banyoda ışıl ışıl gördüğünde sandığı gibi bir melek değil belki tam olarak.

Magnus düşerken Amber onu yakalamıştı. Doğrultmuştu. Küvetin kenarına oturtmuştu. Kirişe bağlı gömleğin tepele-

rinde sallanan koluna bakmıştı başını kaldırıp. Sonra şortunun düğmelerini çözüp klozete oturmuştu. İşemişti. Melekler işer miydi ki? Magnus gözlerini kaçırıp kapamıştı. Amber çok sesli işiyordu. Magnus gözlerini tekrar açtığında Amber şortunun düğmelerini iliklemekteydi.

Çok kibarsın, demişti Amber.

Sifonun düğmesine basmıştı.

Duş alsan iyi olur, demişti.

Musluğu açmıştı. Duş fiskiyesinden su akmaya başlamıştı.

Kalk, demişti.

Magnus'un kotunun düğmesini açmıştı.

Nereye gittin böyle? demişti. Nehre mi?

Her şeyi biliyordu. Magnus ona sırtını dönmüştü. Islak pantolonunu indirmişti. Yere düşen pantolonunun içinden çıkmıştı. Lavaboya oturduğunda da sırtı Amber'e dönüktü. Amber duş fiskiyesini indirmişti. Magnus'u yıkamıştı. Sonra sırtını, göğsünü, boynunu sabunlamıştı ve ardından elini aşağı uzatıp Magnus'un taşaklarının, aletinin etrafını sabunlamıştı. Bunu yapması Magnus'u utandırmıştı.

Amber musluğu ayarlarak suyu ısıtmış ve Magnus'u köpüklerden temizlemişti. Sonra saçını sabunlayıp durulamıştı. Musluğu kapamıştı. Magnus ayağa kalkmıştı. Titriyordu. Amber havlu uzatmıştı. Magnus sırtı ona dönük halde kurulanırken Amber küvetin kenarına çıkıp kollarını kaldırarak gömleği kirişten çözmüştü. Aşağı atlamıştı. Öyle çevikti ki. Gömleği burnuna götürdükten sonra sıkıştırıp kot pantolonla sarmış ve o nemli yığını Magnus'un kollarına bastırmıştı.

Daha temiz giysiler daha iyi olur belki, demişti.

Magnus artık tertemiz halde, temiz giysilerle odasının kapısını tekrar açtığında, Amber'in hâlâ orada olup olmadığına bakmak için, onun tahmin ettiği gibi bir hayal olup olmadı-

gına bakmak için kapıyı açtığında, Amber merdivenin en üst basamağında oturmuş onu bekliyordu.

Televizyonda Saddam'ın ölmüş oğullarıyla ilgili haberler var sürekli.

Amerikalılar onları birkaç gün önce bir çatışmada öldürmüş. Televizyonda fotoğrafları gösteriliyor durmadan, öldürüldükten hemen sonra çekilmiş fotoğraflar. Sonra da Amerikalıların onları tıraş ettikten, daha doğru dürüst görünsünler, asıl görünüşleri ortaya çıksın diye tıraş ettikten sonraki fotoğrafları gösteriliyor. Onların Saddam'ın oğulları olduklarını kanıtlansın diye çekilmiş fotoğraflar.

Bu bir dönüm noktası, deniyor televizyonda. Direnişin belkemiği kırıldı ve savaş birkaç hafta içinde bitecek.

Magnus ekrandaki ölü yüzlere bakıyor. Onlar tirandılar = her türlü işkencenin, tecavüzün, sistematik ya da gelişigüzel cinayetlerin mesuluydular. Tipik bir insanda yüz milyar kadar nöron bulunur. Bir insan = önce ikiye, ardından dörde vs. bölünen bir hücre. Çoğalmakla ya da bölünmekle ilgili bir mesele tamamen.

Televizyonda insanlar durmadan konuşuyor. Ölümlerden bahsedildikten sonra sıra televizyon kanalının düzenlediği, hükümetin popülaritesine dair bir telefon anketine geliyor, ardından da orta İngiltere'deki güncel siyasi katmanlaşmalara, cinayetlerden sonra hükümete verilen destekteki değişimlere. Orta sözcüğü sık sık geçiyor. Orta sınıfın desteği. Orta yol yok. Şimdi diğer haberlere geçiyoruz: Ortadoğu'da kargaşa artıyor. Magnus, Amber'in orta kısmını düşünüyor, belini, karnını, onunla yatmanın kokusunu, eriyip meyveye dönüşen balmumu kokusunu, akvaryum tadındaki öpücükleri.

Televizyondaki kadın diyor ki, parti yılları olan altmışlarda eğlenceye düşkün olan herkes bilir ki, altmışlı yaşlarda bile modayı takip edebilirsiniz, çünkü eskiden orta yaş dediğimiz şey artık inanılmayacak kadar gençleşti!

Televizyonda Mick Jagger'ın fotoğrafi beliriyor. Parti yılları altmışlar, yazısı çıkıyor altta.

Magnus kanepede huzursuzca kımıldanıyor. Ayağa kalkıyor, uzaktan kumandanın düğmesine basıyor. Televizyon itaatkârca kapanıyor. Ama Magnus'un etrafındaki oda kapanmıyor.

Magnus köye yürüyor. Oraya varınca etrafını turluyor, bunun ne kadar süreceğini bulmak için.

On dört dakika sürüyor.

Kilitli kilisenin etrafını turluyor.

Postanenin yanındaki küçük dükkân kapalı. Kepenkleri inik.

Magnus eve dönerken uzun bir binanın önünde duruyor. Buraya daha önce gelmiş olduğunu hissediyor. Sonra hayal meyal anımsıyor: Duvara yaslandığını; kusmaya çalıştığını; bir adamın çıkageldiğini; adamın kızgın olduğunu; kendisine bağırdığını, tutup hoyratça ayağa kaldırdığını; bir pencereden kendisini izleyen insanları.

Magnus binanın etrafındaki alçak duvarı aşıp boş otoparka giriyor. Önden bakınca binanın eski tarz bir tombala mekânı olduğunu görüyor. Köydeki ev olmayan en büyük binalardan biri. Bir ara köylülerin hayatında önemli bir yer tutuyordu herhalde, ama artık epey viran görünüyor.

Dışarıda iki badanacı binayı boyuyor. Daha da beyaza boyuyorlar. Kesif bir boya kokusu var ve daha hafif bir yemek kokusu. Bina bir tür lokanta galiba. O adamın çıkıp bağırmasına şaşmamalı; Magnus'un yemek yiyen müşterilerin gözü önünde kusmasını istemezdi tabii.

Magnus o geceki halini hatırlıyor, yerde yatan zavallı bir çocuk.

Annesi, zavallı. Michael, zavallı. Magnus'un babası, gerçek babası, öyle zavallı ki, diyelim ki şu anda bu köyün aşınmış otobüs durağında oturmakta olan öz evladı Magnus'un yanından geçse, Magnus onu tanımaz. O da Magnus'u tanımaz. Herkes zavallı. Lokanta sahibi adam da zavallı. Magnus onun bağırışlarını anımsıyor. Şu iki badanacı zavallı, gerçi bazen ilk bakışta anlaşılmaz. Öyle olmalılar, çünkü Magnus dünyadaki herkesin öyle olduğunu biliyor. Dünyadaki milyonlarca televizyonda konuşan insanların hepsi zavallı, iyi görünseler de. Ateş edilen, bombalanan, yanan insanlar zavallı. Ateş edenler, bombalayanlar ve yakanlar da aynı şekilde zavallı. İnternetteki iç karartıcı odalarda durmadan zavallılaştırılan onca kız. Onları görmek için internete giren onca insan da zavallı. Önemli değil. Dünyadaki bilen herkes, bilmeyen herkes. Bilmek de bir tür zavallılık, bilmemek de.

Amber zavallı, deniz yatağından koparılıp alınmış güzel bir şeyin parçası, mucizevi bir şekilde Magnus'un bulunduğu sahile atılmış dalgalarla.

Magnus'un yanından arabalı bir kadın geçiyor. Kadın ona bakıyor. Bir sürü yaşlı kadının ona bakması şaşırtıcı. Ne yapılacağını bildiği, Amber'den öğrendiği için gurur duyuyor bir an.

Ama sonra o kadının sadece yazlık evlerine gelen temizlikçi kadın olduğunu fark ediyor. Kadın onu tanıdığı için baktı.

Magnus onun ayakta durup ahşap mobilyalara kimyevi maddeler püskürttüğünü, limon kokulu ve tek kullanımlık bir toz beziyle bir büfeyi sildiğini görmüştü.

***

Birini kırdım, diyor Magnus o akşam Amber'e, kiliseye gittiklerinde.

Yani? diyor Amber. Ve?

Şefkatle söylüyor bunu. Magnus'un kemerini çözüyor.

Yani.

Yeni bir akşam. Dışarıdaki gölgeler uzadı. Herkes oturma odasında. Amber, Magnus'un annesinin dizine bir şeyler yapıyor. Magnus'un annesi Amber'e Fransız empresyonist Edgar Degas'tan bahsediyor. Magnus annesinin neden Amber'e bir şeyler anlatma ihtiyacı duyduğunu merak ediyor, sanki Amber bunları bilmiyormuş gibi, sanki Amber salak ya da cahilmiş gibi. Michael da öyle, sürekli alıntı yapıp duruyor ona ders verircesine. Amber'in bilmediği pek bir şey yok. Magnus'la Amber ışığın yarı dalga, yarı partikül olması üstüne, zamanın bükülmesi ve hızlanması sebebiyle dakikaların kısalması ama bunu kimsenin fark etmeyişi çünkü henüz fark etme yolunu bulamayışımız üstüne tartıştılar. Amber Mısırlıları, Minosluları, Etrüskleri, Aztekleri, her şeyi biliyor. Araba elektroniğini, güneş radyasyonunu, karbondioksit döngüsünü, felsefeyi. Yavru kurtçukları canlı varlıklardan beslenebilsin diye diğer böcekleri sokup felç eden eşekarıları konusunda uzman. Sanatı, kitapları, yabancı filmleri biliyor. Kiraladığı evin döşemesindeki çatlaklara kulağını dayayıp evin mutfağındaki insanların konuşmalarını piyeslerindeki diyaloglarda kullanmak üzere dinleyen, İrlandalı bir piyes yazarından bahsetti koca bir ikindi boyunca tavan arasında.

Amber şimdi yerde, Magnus'un annesinin önünde diz çökmüş duruyor, Magnus'un annesi Amber'e söyler gibi yaparak tüm odaya Degas'ın at heykellerinin güzelliğinden, Degas'ın dansçılarının canlı gibi durduğundan bahsederken,

sanki odadakiler Fransız Empresyonizmi diye bir şeyi hiç duymamışlar gibi. Degas'ın vasiyetinde heykellerinin -çoğu kilden yapılmış ama bazıları da boya fırçalarının saplarından, hatta mutfağındaki yağlardan- hiçbir koşulda tunçla kaplanmayacağına dair talimat verdiğini anlatıyor. Onların çürümelerini istemiş. Magnus'un annesinin dediğine göre onların bir hayat çemberleri olmasını istemiş. Ama Degas ölünce menajeri onun talimatlarını dinlememiş. Menajeri onları tunçla kaplatmış. Annesi bunun ahlaki açıdan doğru bir karar olup olmadığına dair bir tartışma başlatmaya çalışıyor. Amber ise Magnus'un annesinin dizini hafifçe, saat yönünde ovup duruyor.

360 derece, bir devirdeki derecelerin toplamıdır, çünkü ilk gökbilimciler olan çobanlar bir yılda 360 gün bulunduğuna inanırlarmış.

Yoksa onlara sahip olamayacaktık, diyor Magnus'un annesi. Menajeri o kadar açgözlü olmasa dünya o yüce sanat eserlerini kaybedecekti.

Magnus, Amber'in elini seyrediyor. 360. 360. 360.

Aleti kıpırdanıyor.

Amber çember çizmeyi kesiyor. Magnus'un annesinin dizkapağının altındaki çeşitli yerlere bastırmaya başlıyor.

Böyle daha iyi mi? diyor.

Magnus'un annesi kararsızca evetliyor kafasıyla.

Magnus annesine, kanepeden uykulu gözlerle bakan kız kardeşine, masada gazetesini karıştıran Michael'a sevgi duyuyor durup dururken. Michael'ı bile seviyor. Magnus aynı anda şunu anlıyor ki, herhangi bir şey hissettiğini belli ederse her şey dağılacak, bütün oda parçalanıp yok olacak, bombalanmışçasına.

Söylenemeyecek şeyler var, çünkü onları bilmek zorunda olmak zor. Bilindikten sonra kaçılamayacak şeyler var. Her-

hangi bir şeyi bilmek çok karmaşık. Michael'ın annesinin insanların başına gelen kötü şeylere kafayı takması gibi; evdeki çalışma odasına yığdığı bütün o Yahudi soykırımı kitapları. Çünkü insan bilince bir daha iyi hissedebilir mi kendini? Bir daha bilmemezlik edebilir mi?

Mesela. Magnus'un annesi, Magnus'un Amber'le her ikindi vakti kilisede yaptıklarını bilmiyor diye masum mu? Astrid bu yüzden masum mu? Michael masum mu? Bu nasıl bir masumiyet? İyi bir şey mi? Masumiyet bu mu, bir şeyi bilmemek mi sadece? Abartılı bir örnek. Yahudi soykırımında ölmüş insanları bilmemek masumiyet mi, yani iyi bir insan olmak mı? Yoksa saflık, budalalık mı? Hem öyle bir masumiyet ne işe yarar ki?

Magnus'a hiçbir işe yaramaz gibi geliyor, bir insan başkasının bilmediği bir şeyi biliyor diye kendini daha güçlü hissetmek istemezse tabii.

İnsan masumiyete geri dönebilir mi? Çünkü Magnus yukarıda tavan arasında veya kilisenin eski ahşap çatısının altında Amber'le birlikteyken, tozlu havayı hızlı hızlı solurken - Amber tarafından tutulurken, hazırlanırken, dikeltilirken ve sonra kıvrılırken-, kendisi hakkında bildiği onca berbat şeye rağmen, Amber'in ya da kendisinin yaptığı veya birlikte yaptıkları şeyin güya hiçbir şekilde masumca olmamasına karşın kendini bir kez daha öylesine iyi, öylesine temiz hissedebilmesine inanamıyor. Yaptıkları şey tamamen masumca aslında.

Hepsinin, odadaki bütün bu insanların kendisi hakkında her şeyi bilmelerini isterdi. Amber'le yaptıklarına dair kötü şeylerden biri bilmeyişleri.

Ama odanın hâlâ dağılmamasının, zavallıca da olsa bir arada durmasının sebeplerinden biri bilmeyişleri.

İşte annesi, Amber'e bir şeyler anlatıyor. İşte Amber, onu dinlemeden dizini 360 derecelik hareketlerle ovuşturuyor.

Amber merkezde bir eksen gibi durarak hepsini şu anda bu odada tutuyor, her şeyin dönmeyi sürdürmesini sağlıyor, her şeyin patlayarak etrafa, bilinen evrenin en ücra yerlerine savrulup hiçliğe karışmasını engelliyor.

Amber, Astrid'e acımasız davranıyor. Michael'a inanılmayacak kadar kaba davranıyor. *Kitaplar hakkındaki fikirlerinden bana ne be.* Magnus'un annesinden çok sıkılıyor ve bunu gizlemiyor. *Hı hı.* Yani: Astrid afallamış halde. Michael her seferinde daha kararlı görünüyor. Magnus'un annesi söyleyecek "ilginç" şeyler bulma çabalarını arttırıyor. Sanki manyetik çekim gücü sergileniyor. Güneş sisteminin işleyişini izlemek gibi.

Magnus'a gelince, Amber = doğru.

Amber = Magnus'un kendi yapabileceklerine dair hayal edebileceğini bile bilmediği her şey.

Magnus bunu bütün hayatı boyunca hatırlayabilecek, bekaretini yitirişini, o işi büyük bir kadından öğrenişini; klasik romanlarda çocukların başına gelen türden bir şey geliyor başına, ileride çok çok yaşlandığında, yirmilerinin sonlarında veya otuzlarının başlarında bir adam olduğunda sessiz bir barda tezgâha yaslanıp bira içerken, birine alçak sesle anlatabileceği türden bir şey.

Magnus, Norwich trenine biniyor. Oradan trenle şehre gidiyor, bir zamanlar başvurmayı düşündüğü üniversitenin bulunduğu şehre.

Bir taksi şoförüne kendisini istasyondan kütüphaneye götürmesini söylüyor. Ama taksici onu yanlışlıkla üniversitenin ana kütüphanesine götürüyor, belki de Magnus öğrenciye benzediği için; Magnus oraya üye olmadığından giremiyor. Bilgisayarların başındaki adam, çeşitli cilalar kokan devasa lo-

bideki ön masada oturan adam, Magnus'a bunu bilmediğine göre embesil olmalıymış gibi davranıyor. Eh, normaldir. Daha fazlasını beklemek için embesil olmak gerek.

Şehir öyle güzel ki, her yerde turistler kamerayla kayıt yapıyor. Michael yürüyerek geri dönerken turistlerle dolu güzel bir köprüden geçiyor. Onların kendisinin bir zamanlar başvurmayı düşündüğü üniversitenin kampuslarını çevreleyen güzelim yeşilimtırak sarı duvarları videoya çekmelerini izliyor. Şehir pazarına vardığında, bir tezgâhta şapka satan kaba saba görünüşlü bir kız ona diğer kütüphaneyi tarif ediyor, halk kütüphanesini, belediye binasına benzer bir sürü binanın ardındaki, çok katlı bir otoparkın yanındaki kütüphaneyi.

Halk kütüphanesi rahatsız edici bir şekilde insan kokuyor. Merdiven boşluğu insan kokuyor.

Kütüphanenin birkaç bilgisayarı kullanan ya da kullanmak isteyen, üye olmayan kişilerle dolu (yaşlılar, fakir görünüşlü insanlar, işsiz görünüşlü insanlar, yabancı görünüşlü insanlar) Kaynak Kitaplar bölümünde Magnus'un işine yarayan tek kitap Penguin Azizler Sözlüğü. *Orkneyli Magnus, Egilsay'de doğdu, 16 Nisan 1116'da öldü. Bu Magnus, Orkney adalarının iki hükümdarından biri olan Erling'in oğullarından biriydi. Norveçli Kral Magnus Barefoot, Orkney adalarını işgal edince, Magnus Erlingsson İskoçyalı 3. Malcolm'a sığındı ve bir süre bir piskoposun yanında kaldığı söylenir. Magnus Barefoot'un ölümünden sonra Orkney adalarına geri döndü, ki o adaların hâkimi artık kuzeni Haakon'du; Haakon sonunda onu Egilsay adlı adada hainçe öldürdü. Magnus bir süre sonra kendi anısına yaptırılan Kirkwall Katedrali'ne gömüldü ve adına başka kiliseler de yaptırıldı; böyle onurlandırılmasının sebebi erdemli ve sofu olarak tanınmasıydı, oysa bir din şehidi olarak görülmesi için bir sebep yok gi-*

bi görünüyor. Magnus isminde başka azizler de vardır ve çoğu din şehididir, ama haklarında pek az şey bilinmektedir.

Magnus paragrafı tekrar okuyor, öyküyü öğrenmek istediğinden değil, zaten ilginç bir öykü sayılmaz pek, hatta sırf bunu bulmak için geldiği göz önüne alınırsa biraz sinir bozucu. Ama tek bir sözcük çok ilgisini çekiyor. Bu sözcük: ve.

Erdemli *ve* sofu.

Ve adına başka kiliseler de yaptırıldı.

Ve bir süre bir piskoposun yanında kaldığı.

Öyle basit, öyle hayati bir sözcük ki.

Magnus, azizler kitabını karıştırarak rastgele cümleler okuyor.

Geriye sadece bazı insan ve yer isimleri kaldı. Kendisine mucizeler atfedilmesi şaşırtıcı değildi ve bir mucizeci olarak şöhreti giderek arttı. Gardırobunu ve mücevherlerini halkın önünde yaktı ve ardından bir manastıra götürüldü. Dokkum denen bir yerde o ve arkadaşları kılıçtan geçirildiler. Ama reddettiği erkek tarafından Hıristiyan olmamakla suçlanması ve bir geneleve düşmekten ve yanarak ölmekten mucizevi bir şekilde kurtulması inandırıcı değildir. Son derece popüler olmuş bu öyküye yedinci yüzyıldan önce rastlanmaz ve kendisinin hayali bir karakter olmadığına dair bir bulgu yoktur.

Kütüphanenin önünde yol ya da inşaat işçileri havalı matkapla yolu parçalıyorlar. Kütüphanenin içinde, üye olmayanlar hâlâ bilgisayar sırası bekliyorlar.

Kütüphanenin içinde, üye olmayanlar hâlâ kuyruktalar *ve* kütüphanenin önünde yol işçileri taşları ya da katranlı makadamları hava basıncıyla parçalıyorlar.

Hava *ve* taş! *Ve* sözcüğü minik bir oksijen mermisi. Ve bu kültür şehrine adaşı hakkında bilgi toplamaya, yazını onu her ikindi vakti eski bir kilisenin ahşap sıralarında baştan çıkarmakla geçiren çok tecrübeli büyük bir kadının kendisine tak-

tığı lakabı ve doğru dürüst hatırlamadığı ve cidden umurunda olmayan (bana ne be) bir babanın vermiş olduğu ismi (gerçi aralarındaki bağlantı kopukluğu küçük kız kardeşini duygusal açıdan çok daha şiddetli etkiliyor) araştırmaya gelmiş olan Magnus ansızın kendini bir uçurtma misali göklerde hissediyor, ciğerleriyle dolu dolu nefes alıyor yine, sanki küçük bir sözcüğün doğru dürüst tanınmasına yetmeyecek kadar daracık, karanlık ve boğucu bir yerde upuzun bir süre sıkışıp kalmışçasına.

Ve?

Ve, diyor Magnus yüksek sesle.

Fazla yüksek sesle söylemiş olacak ki, kuyruktan birkaç kişi dönüp bakıyor. En yakın bilgisayardaki adam gözlerini ona dikiyor. Alçak masadaki bir kütüphaneci kadın başını kaldırıyor, Magnus sorun çıkarabilecek biriymiş gibi.

Magnus kitabı kapatıp kütüphanecinin gözlerinin içine bakıyor. Kadının onu beğenip beğenmediğini merak ediyor. Kadının yatakta nasıl olacağını merak ediyor. Dünyanın ilk hesap makinesi, diyor kendi kendine, kütüphaneden çıkarken, 1640'larda Pascal tarafından icat edilmişti, hem de o sırada Pascal daha yirmi yaşında bile değildi!

Magnus ışıklı şehrin sokaklarından istasyona dönerken ışıldıyor. Yolda durup soluklanıyor, yaz havasını içine çekiyor, ama sadece bir dakikalığına çünkü daha fazla kalırsa ikindi vakti Amber'le kilisedeki randevusunu kaçıracak. Amber gelecek mi o da belli değil ya. Belki gelir. Aslında Magnus biraz daha kalabilir, öylece durabilir burada. Belki treni kaçırır. Belki Amber onu kilisede bekler ve bugün gelmeyen Magnus olur.

Magnus dükkânların önüne dikilmiş bir ağacın yanında durdu. Sıradan bir ağaç işte. Sıradan bir ağaç ve Magnus. Magnus ağacın yapraklarının ince dallara, ince dalların kalın

dallara, kalın dalların daha da büyük dallara, bu dalların gövdeye, gövdenin köklere ve köklerin toprağa bağlı olduğunu düşünebilir şimdi. Bu ağaç türünün diğer üyelerine ve farklı türlerdeki diğer ağaçlara ve fotosenteze tepki veren canlı varlıklara bağlı, fotosentez = tüm besinler, fosiller, hem geçmişteki hem de günümüzdeki yakıtlar: Ve eğer bir geçmiş ve şimdiki zaman varsa, öyleyse muhtemelen (çok büyük bir ihtimalle) bir gelecek de olacak ve bir gelecek kavramı ve Magnus filan.

Cidden yağmur yağıyor. Kilisenin çatısından gelen sesleri duyuyorlar. Magnus, Amber'e Wittgenstein'ın yağmur hakkında dediklerini söylüyor, yağmur damlalarını teker teker saymanın anlamsızlığını, kaç yağmur damlası olduğu sorusunun yanıtının belirgin bir rakam değil, bir sürü olduğunu. Matematikte, diye açıklıyor Magnus, doğruluk bazen görecelidir. Bazı hatalar kabul edilebilirdir. Yanılmakla aynı şey değildir.

Doğru, diyor Amber. Hatasız anımsıyorsam eğer, günah zıttının hipotenüsüdür, değil mi?

Eee, şey, diyor Magnus. Yani aslında işaret demen gerekirdi.

Onun kendi bildiği şeyler hakkında bu kadar çok şey bilmesi canını sıkıyor bir an. Üstelik Amber alaycı davranıyor, ama hangi konuda ve nasıl belli değil.

Ama Amber'in kollarının arasına iyice yerleşmek için kıpırdanıyor, küf kokulu kilisede, yağmur damlaları çatıyı döverken (sayıları göz yumulur şekilde belirsiz) ve Magnus'un kafası eski kokulu diz çökme minderindeyken ve Amber'in soluna bakarsa küçük orgun başlarının tepesinde yükselen kıvrık tüplerini görecek ve duvardaki rafta ters duran yıpran-

mış karton numaraları, ki Tanrı bilir ne zamanki bir ayinin tarihini gösteriyorlar, geçmişteki veya gelecekteki, belki de hem geçmişteki hem gelecekteki, kimbilir? 1. 123. 43. 208. Magnus bunların hangi ilahiler olduklarını merak ediyor. Amber'le öğlenleri, öğleden sonraları, ikindileri kilisede geçirdiği zamanlardan biliyor ki, ilahileri seçen kişi, üstlerinde IS, 2S, 3S, 4S, 5S, 6S, 7S, 8S, 9S ve 0S yazan düzgünce kesilmiş küçük karton yığınlarını ön sıranın kenarına bırakıyor. Magnus kilisenin içinin ve dışının tadını ve kokusunu biliyor, eski kahverengi sıraların da, beyaz duvarların ve kahverengili beyazlı kilise mihrabının. Duvarlardaki, ölü rahiplere adanmış plakaları son birkaç haftadır dalgınca öyle çok okudu ki. İnsanların neden kiliseye gittiklerini artık biliyor. Basit bir hesap, ama inanmak gerek. Peki ama 0 = .

Biraz daha karanlık olmanı yeğliyorum galiba, diyor Amber. Kendini biraz karartabilir misin?

Magnus'un onun ne demek istediğine dair hiçbir fikri yok, ama başıyla pekileyip kafasını onun omzuna yaslayarak kafasındaki hesaba devam ediyor. 0 = ilave edilebilir mevcudiyet, mesela 0 + a = a. Mesela 0 + 1 = 1 ve 0 hakkında bilinmesi gereken tek şey bu, anlamı ya da özellikleri filan önemli değil, bazı kurallara uyduğunu bilmek yeterli.

Amber'in tepesinde sıkılmış bir halde kımıldandığını işitiyor. Amber onu ayağa kaldırıyor. Magnus gözlerini yukarı çevirip onun gözlerine bakıyor. Magnus yükselme açısında. Yine sertleştiğini hissediyor. Yani birazdan yine acizce ve yüksek sesle solumaya başlayacaklar, Magnus bu sesin aslında bir sözcük olduğunu fark etmemişti başta, nefes nefese tekrarlanan bir sözcük, defalarca:

ve

ve

ve

vasat Norfolk gecesinin ortasında Michael yatağında doğruldu. Eve uykudaydı. Etraflarında her şey sessizdi, çok sakindi, aldatıcı bir şekilde sıradandı, derin bir yavanlıktaydı... her gece gibi bir geceydi işte. Ama her şeye tuhaf bir şey olmuştu, çıkagelen kedi gibi biçimli, kadifemsi, horgörülü bir şey. Değişim olmuştu. Artık her şeyin ritmi vardı. Evet, ab ab'yi takip ediyordu, sonra cd cd'yi, sonra ef, gg... Böyle şeyleri okulda bütün gün öğrettiğinden, bir radyo kanalını ayarlarcasına hemen odaklanmıştı:

Michael'ın dünyası bir ardıl(lı) soneye dönüşmüştü.

Kedi gibi kibirli vs. olanları tanımlamaya yeterli değildi, cidden. Bir ağırsiklet tarafından nakavt edilmişti. Göğsünden vurulmuştu. Azimli cerrahlar bilinçaltını göğüs kafesi gibi açmışlardı. Yüreği açık bir çiçekti, güzel taçyapraklara sahip, ritimli, simetrik. Şok ve sıcak ve sanat bütün derisini kavurmuştu, sonra yeni bir benlik ve altı yeni duyuyla kaplanmıştı metal bir zırh gibi, sadece beştefileli mısralarla konuşabilen bir dille, bunun tamamen şiir ve alametler olduğunu savunan zekâlarla:

Amber diye bir kız bir odada yürüdü
ve her şey yeni yazılmış bir şiire dönüştü.

Amber egzotik bir tespit maddesiydi. Amber normalde dayanıksız olan şeyleri muhafaza ediyordu. Amber ölmüş bitmiş şeylere sonsuza dek yaşama fırsatı veriyordu. Amber tesadüfi şeylere bir geçmiş bahşediyordu. Amber bir tılsım gibi taşınabilirdi. Çingeneler amberi kristal küre olarak kullanırdı. Balıkçılar okyanuslara sadece bir ağ ile açılmayı göze alırdı, amber toplamak için. (Amber, holde,
Michael'ın yanından geçti sanki o görün
mezmiş gibi, bir hiçlik parçasıymış, başlamamış gibi.)
Yunan ve Roma efsanelerine göre vahşi vaşaklar
işeyince amber oluşurdu. Amber ışık saçıyordu,
sıcak ve zaman onu sertleştirip kusursuzlaştırmıştı.
Her taraftaki kedi çişleri ulvileşmişti!

Amber'in gözleri güneş gibi miydi?
Dinleyin, Michael'ı fazlasıyla ifşa ediyorlardı bir Lee
Miller / Man Ray solarizasyonu gibi.
Michael kendisine bakılır bakılmaz ışıldıyordu. Karanlıkta
tek bir ateşböceği misali parlıyordu, sonra da
Amber'in ismini söyleyen ve seviyorum diyen
koca bir havaifişek mimarisi gibi. Mich
ael'ın kasılarak söylediği titrek kreşendoyu
fark etmiyordu Amber, çünkü kendisi o kadar
parlaktı ki ışıltısını yansıtan her şeyi sönükleştiriyordu.
Çünkü ışığın kendisiydi o. Amber, yürüyordu
dünyada, aydınlatıyordu dünyayı, ele geçiriyordu
dünyayı, yaratıyordu
ve o gittikten sonra dünyadaki her şey soluyordu.

Ama soneler o kadar da tek taraflı olmamalıydı yahu.
En azından diyaloğu ifade ediyorlardı. Michael kimsenin
karşılık vermediğini keşfetti. Kimsenin. Michael
kendinden başka
kimseyi ikna etmiyor, tartışmıyordu, kendisinin olmayan
bir aileye bakıyor ve bir sürü
soluk renk görüyordu, sonra oturuyordu
arabasında, boş bir tarlaya bakıyordu, çiğ,
taşlı, beyazlamış, tıpkı kendisi gibi; sıcakta oturup
tarlanın kurumasını izliyordu. Salağın hasıydı.
Amber'in başını çevirişini biliyordu, ellerini, kahkahasını.
Onu asla düzemeyeceğini anlamıştı.
Onu asla elde edemeyeceğini anlamıştı.
Son derece sıradan bir herifti.
Kumdan cama dönüştü ve sonra kırıldı.

Milyonlarca zara bölünmüştü
mümkün değildi,eski haline
dönmesi . Önü, yanları, parçacıkları kırık dökük
bir benlik,anımsatan kapanan bir,bir pencereyi...
düşüp kırılan cam bak dışarıda! hassiktir lanet olsun
taşlarda yatıyordu o öylece sanki fesat
çıplak ayaklar fark etmesin diye... sertçe kapanıp
ha? ne? bir adamın içindeki parçalar,anlamlı
fragmanlardaki,yürek,paçavralar, ten şeyin yerine.
Durumu abartmak mı ? abartıyor muydu ? bil,sen...
mozaik parçalar demektir. Zarlar da öyle
önceden yapar işi, onlara yaptırmak için,neyi ? birlikte
bir şeyler yapmayı mı? Öyle mi bir ? yaptırmak mı ? bütüne
(bir erkeğin aşkta reddedilen ruhu parçalanır).

Kibirli kedi sidiği her yerde.
Bir aile ki
değildi parçalar ruh.
Yanıltıcı bir şekilde saçılmış ölmüş bitmiş şeyler
verilmedi.
Kararlı çingeneler oturdular
Michael'ın
arabasında,
işaretler yaptılar.

Bir
tılsımı sertleştirmişti onun kreşendosunu.
Boş tarla, bir
bir anımsatıyor çiçeği.
ÖYLE PARLAK Kİ açılan yürek
sert bir sesle.
Yeni bir benlik k ı r ı k ele geçirdi dünyayı...
h i ç k i m s e.
Yürek paçavraları par çalar metalleşmiş hiç kimse karşılık
vermedi.
Çok derinlerde
yeni bir dil d ön dü dünyanın etrafında.
O yeterli olmadığını fark etti.
Güzel ritimli bir sone kesildi.
Koca bir mim ar i karanlıktı kendi içinde.
Ve Amber'den sonra, şiir fazlasıyla ele verdi.

Siktir et şiiri. Siktir et kitapları. Siktir et sanatı. Siktir et hayatı.
Siktir et Norfolk'u. Siktir et Michael'ın işini ve karısını.
Her şeyi bildiklerini sanan gençleri siktir et.
Holde yanından geçip giden o kızı siktir et.
Aşkın ve düzüşmenin doğal sonucu neydi?
Vermenin ve almanın doğal sonucu var mıydı?
Herhangi bir kitabın yazılması anlamlı mıydı?
Herhangi bir şey anlamlı mıydı?
Kemiğe dayanan bir bıçak olmuş muydu hiç?
Aşka gelen bir uyak olmuş muydu hiç?
Bir iç çekişini hizaya getirmek olası mıydı?
Pop şarkılarının ölecekleri zaman gittikleri bir yer var mıydı?
Asla asla asla diyen bir kız olmuş muydu?
Kesilemeyecek bir atardamar olmuş muydu?
Yürek beyni düzer miydi saçmalıklarıyla?
Shakespeare hep e.e. cummings'e mi dönüşmüştü yoksa?
Sonuç hep sonemsi bir çöküş müydü?
Shakespeare hep Don Juan'a mı dönüşmüştü?

Michael köye gitti yürüyüşe.
Onun gibi bir adam yapardı böyle şeyleri,
tatilde köye yürürdü, elleri ceple
rinde, rahatça, profesyonelce, aklına esti mi.
Bir kilisenin önüne oturunca oldu şoke.
Seslere bakılırsa spor salonundan bile yorucu bir yerdi!
İnsanlar o kilisede düzüşüyorlu açıkça.
Michael'ın rahatsızlığının sesiydi aslında.

Dr. Michael Smart için
kahrolası keçilerin şarkısıydı, sesiydi tragedyanın.
Evet buydu işte, bir keçi şarkısı. Sartre mıydı şunu diyen,
tragedyanın, aksine diğer insanların,
çılgınlık yapan kişiler olduğunu filan söyleyen?
Michael bıkmıştı berbat bir şair olmaktan.
Zar zor yeten bir dilden,
bütün bunlara bir *orta yaş krizi* diyebilecek sözcüklerden.

Michael, Norfolk'taki yazlıklarına
Yolu düşen sert birine abayı yakmıştı.
Şüphe yoktu. Bir orsa seyiriydi bu açıkça.
Milenyum Kubbesi misali, sahte umutlarla kabarmıştı.
Onun yerine karısını düzmüştü. Yetmemişti ama.
Tıpkı Milenyum Kubbesi gibi, kimse uğramamıştı,
orayı bulamamışlardı, haritada yoktu,
geldiklerinde de gösteri iç bunaltıyordu.

Öyleyse Yeni İşçi Partisi aşkıydı bu, Eve'le arasındaki,
akşam yemeği partilerine uygun kravat ve takım elbiseyle,
bir retorikle ki kendi motifiydi,
inanmışlardı birbirlerine ve
bir yalandı inancın tam ortasındaki.

Michael ağlamak istiyordu bu beyhudeliğe.
Bir ulustu o, yıkılmış ve müstehcen
ve hiçbir şey taşımıyordu anlamları taşıması gereken.

Ellerini kulaklarına koydu, afallamıştı.
Seks yapan yabancıları duyarken boğulacak gibi oluyordu.
Evine geri döndü fütursuzca, terapistini aradı,
ama kadın şehir dışına çıkmıştı, yoktu.
Kendini yaşlı hissederek bahçede iki tur attı,
kendini kötü hissettiğinde hep yaptığı şeyi yapıyordu,
arabasına atlayıp soluğu en yakın süpermarkette aldı
ve arabasını park edecek güzel bir orta yer aradı.

Sepetini seçme meyvelerle doldurdu,
sonra baktı sıra sıra durmuş çalışan kızlara,
en uygununu seçmeye çalışıyordu.
Aklı yattı bal rengi kıvırcık saçlı kıza.
On beşinde gibiydi. Michael kuyruğa girdi. Koydu
üzümleri kızın önüne, inciler koyarcasına,
kız portakallar gibi güzeldi,
Michael ona çekici gülümsemesiyle iltifatlar etti.

Kız gülümseyişine karşılık verdi. Michael ona
çok güzel olduğunu söyledi, aklını başından aldığını,
ikna etti çay molasında kendisiyle buluşmaya,
hayretler içindeymiş numarasıyla para vermeden çıktı,
"Ben doktorum," dedi arabasını orta yerde bıraktığına
kızan adama, kimliğini göstererek, kızı bekledi ve
onunla yattı
on beş dakikalığına (çay molasında), yer arabanın
ön koltuğuydu
yakındaki korulukta ve kız çok hoştu

filan ama Michael hiçbir şey hissetmedi ki.
Kendini... berbat hissetti. Kızın isim etiketinde
"Miranda" yazıyordu.
Cesur yeni dünya. Kötü, küçücük hissetti kendini.
Sihir yaparcasına bütün parasını kızın eline tutuşturdu,
küçük bir servet. Kız üstünü başını düzeltti.
Elbisesi naylondu. Michael önceden tasarlamış gibi
kızı çalıştığı yerin biraz uzağına bıraktı. Kız el salladı.
Cesur yeni dünya. Dr. Michael Smart ahlaksızdı,

beş saat ağladı, başı direksiyona yaslı,
Tanrı bilir neredeki sıradan bir otoparkta,
uygarlığa kilometrelerce uzakta. Sonra karnı
acıkmaya başlayınca geri döndü, açık camlardan vuran hava
gözlerinin kızarıklığını biraz aldı. Astrid kamerasını
kaybetmişti, sofrada söyledi. Amber'in harika
saçları vardı. Cidden harikaydı. Harikaydı o saçlar.
Gerçekten harikaydı o saçlar.

Sonrasında Amber bir oyun oynadı. "Diyelim ki
sana ait bir şey verdin bana, bir anahtar mesela,
ev ya da araba anahtarı filan gibi,
her gün sık kullandığın bir şey olursa,
sanırım evinin anahtarı en iyisi,
sana hakkında bir sürü şey söyleyebilirim, güven bana."
(Astrid'i yukarı yolladı Michael, yatağının yanındaki
Camlı dolaptan anahtarlarını getirmesini söyledi.)

Amber gözlerini kapayıp Magnus'un yüzüğünü tuttu.
Gerçeğe ve gizlenmeye dair bir şeyler söyledi.
Astrid ona hiçbir şey vermek istemiyordu.
Amber, Astrid'den gözlerini kapamasını istedi.
Eve ona bir şey verdi -Michael ne verdiğini bilmiyordu-

ve Amber, Eve'e onun akıllıca bulduğu bir şey söyledi.
Sıra Michael'daydı. Amber anahtarları götürdü
mükemmel burnuna
Öyle eğildi ki Michael onun nefesini hissedebiliyordu
vücudunda.

"İstediğin şeyi elde edemeyeceksin asla.
Ne istediğini bulana kadar asla.
İstediğin şeyi istemiyorsun aslında.
Elde edemeyeceğin şeyi istiyorsun yalnızca.
Körlemesine istiyorsun. İstediğini sandığın şeyin oysa
ilgisi yok cidden arzuladığınla.
Ne istediğini bulman gerekiyor hâlâ
ve ne olduğunu, istemenin ne anlama geldiğini aslında."

Michael'ın anahtarlarını bıraktı masaya. Asla.
Michael'ın istediği şeyi asla elde edemeyeceğini söylemişti.
Bunu duymak Michael'ın isteğini arttırıyordu. Çok akıllıca.
Umutsuzca bir umut veriyordu. Bir hayalet ki
canlı, elde edilemeze daha da çok kafayı takmıştı şu anda.
Ona sahip olacaktı. Amber'e sahip olacaktı. Pes etmemişti.
Bağıra çağıra söylenerek bahçede dolandı.
Pes etmemişti. İstediği şeye sahip olacaktı.

Aylar sonra hatırladı Amber'in bildiğini
evin anahtarlarının bulunduğu yeri, bu oyundan sonra...
yatağın yanındaki camlı dolapta. Amber'i isteyişini
de düşündü aylar sonra utançla
acı acı düşündü, bir ipucu gibiydi
burnunun dibindeki, tam da
bir ipucu gibiydi gelip giden, ona tam olarak
ne istediğini söylemişti
çok açıkça ve Michael dinlemeyi reddetmişti

ortaçağlarda olsa bu kadar karizmayla başı cidden belaya girerdi; tarihe bakıldığında böyle hayvansı bir çekiciliğin her zaman güvenli olmadığı görülüyordu ve farklı bir çağda onu meydanda kırbaçlayabilirler veya köyün ortasından aşağılayıcı bir şekilde sürükleyerek geçirip hapsedebilir veya köy kilisesinin önündeki bir direğe bağlayabilirlerdi, Bergman'ın şu filmindeki kız gibi bütün tüylerini tıraş ederek, hani şu ölümün ortaçağ şövalyesini takip ettiği ve vebanın herkesi delirttiği filmdeki gibi. (Tanrım, o Bergman filmlerini çekmek amma zordu. Ne güzeldiler. Ama anlaşılmaz ve çok karanlıktılar. Gerçi öyle filmlerin geçtiği dönemler de karanlıktı herhalde. Ayrıca öyle filmlerin çe-

kildiği dönemler de karanlık olurdu. O film post-nükleer paranoyayla ilgili bir alegoriydi galiba, Eve yanlış hatırlamıyorsa. Karanlık çağlardan karanlık sanat eserleri mi çıkardı doğal olarak? Bir de sanat mutlaka kendi çağını mı yansıtırdı, başka çağlar yerine? Eve, Islington'daki çok hoş bir kitap okuma grubunun mensubuydu, altı-yedi kadınla oldukça perişan bir adamdan oluşuyordu grup, birbirlerinin evlerinde toplanıyorlardı... grubun hoş taraflarından biri de başkalarının evlerini görebilmekti. Okuma grubunda son altı ay içinde çağdaş yazarlara ait iki tane kısa tarihi romanın -ikisi de cinsellikle epey ilgili Victoria dönemi romanlarıydı-, geçen sene Booker Ödülü'nü kazanmış olan, teknede hayvanlarla kalan bir adama dair bir kitabın, gruptakilerin çoğunun ancak yarıya kadar okuyabildiği çok satan multikültürel bir Forster romanının ve Southwold'la ilgili çok hoş bir romanın tadını çıkarmışlardı. Michael okuma grubundan hazzetmiyordu. İnanılmayacak kadar burjuvaca buluyordu. Ama Eve bir yazar olarak grupta el üstünde tutuluyordu. Yazarlık ona kesinlikle otorite sağlıyordu, ki grubun yarısı buna boyun eğerken çoğunun gizliden gizliye kıskandığını seziyordu.)

Michael'ın yanında oturan Amber'in kâseden tabağına salata alışını izlerken, Amber'in kafası kazınsa nasıl görüneceğini düşündü. O halde de güzel görünürdü herhalde. İşte gerçek güzellik bu, diye düşündü Eve, aşağılanmalara ve kelliğe direnebilen güzellik, David Beckham'ınki gibi kellik değil, garez kelliği, kurban kelliği, şiddet kelliği, gözü dönmüş güruh kelliği. Amber'in yumurta gibi olmuş kafasını eğdiğini hayal etti, ellerinin arkadan tahta kazığa bağlandığını, bir ortaçağ kilisesinin önünde susamış ve susturulmuş bir halde, tüm güzelliğiyle delirmiş bir halde köylülerin aşağılamalarına maruz kaldığını.

Astrid, dedi bunun yerine, hadi. Bu gece akşam yemeğin-

de hepimizi filme çeksene. Öyle güzel bir gece ki, öyle güzel bir gündü ki, bu da öyle güzel bir akşam yemeği ki, ölümsüzleştirmeliyiz.

Ama Astrid, ki her zamanki tavırlarının yanı sıra tabağındaki şeyleri psikopatça ve ergence bir düzene koyup yiyerek -önce eti tek başına, salatadaki yaprakları aynı türden kıvırcık salatayla, salatalıklarıysa domateslerden ayırarak- Eve'i iyice sinir etmişti, yaklaşık bin pound değerindeki kamerasını "bir yerlerde kaybettiğini" söyledi. Amber suçu üstlenmeye çalıştı; yetişkin bir çocuktan çok ergen bir okul arkadaşı gibi rol yapıyordu; Amber akşam yemeğinden sonra yine aynı sevimli kabalıkla onları oyaladı, şu psikolojik kişilik oyunlarından birini oynayarak, insanların uzun süre sahip oldukları şeyleri elinde tutarak onlar hakkında "bilgi sahibi olabileceğini" iddia ederek.

İnanın bana, dedi Amber. Bu yeteneğim sayesinde neredeyse beş kuruş harcamadan üç kıta gezdim ve karnımı gayet güzel doyurdum.

Herkes güldü, Astrid dışında, o kahkahalara katılmadı. Amber, Magnus'a taktığı yüzüğü vermesini söyledi (Eve'in ona iki sene önce doğum gününde armağan ettiği yüzüğü.) Magnus yüzüğü parmağından çıkardı. Amber yüzüğü aldı ve elini profesyonelce kaldırdı, yüz hizasına dek.

Bu yüzük, dedi bir anlık sessizlikten sonra, senin için çok çok değerli. Çünkü bu yüzüğü sana annen verdi.

İnanılmaz! dedi Michael. Cidden harika!

Eve eliyle Michael'ı susturdu.

Bir Noel armağanı, dedi Amber gözlerini kapatarak, kulak kabartırcasına. Hayır, bir doğum günü. Bir doğum günü. On beşinci doğum gününde annen sana bu yüzüğü verdi.

Yani, Magnus ona bunu söylemiş olmalıydı. Ama Magnus söylemediğine yemin etti.

Şşşt, lütfen, dedi Amber. Doğumun zor geçmiş. Doğmadan önce göbek bağın boynuna dolanmış.

Magnus, ağzı açık kalakaldı. Annesine dönüp hayretle baktı.

Amber yüzüğü tutan yumruğunu yine alnına kaldırdı. Birisi ona söylemişti mutlaka. Magnus söylemediyse, Michael söylemiş olmalıydı. Gerçi Eve, Michael'ın böyle bir gerçeği hatırlayabileceğini sanmıyordu. Ama Michael şu anda bir tuhaftı. Acayipti, değişkendi. Eve onun dalgın bakışlarını görmüştü birkaç kez. Geçen gün pantolon ceplerinde (yıkamak için cepleri tersyüz ederken) her zamanki prezervatiflerin arasında, alfabe çiziktirilmiş ve altına şu gizemli ve anlamsız sözcük listesi yazılmış bir kâğıt parçası bulmuştu: blöf kelepçe muhallebi yeter kaba şey sert.

Amber'in performansı iyiydi. Gayet iyiydi. O kadar inandırıcıydı ki. Şimdi Magnus'a kendine karşı dürüstlükle ve kendini kandırmakla ilgili dâhice ve işine gelir şekilde gizemli laflar ediyordu.

Eve usulca bahçeye çıktı. Bir gül ağacının dibinde birkaç küçük taş vardı. Taşlardan birini aldı. Tozunu silkeledikten sonra bacağına sürttü. İş görürdü. Sarımsıydı, bir deniz taşı gibi, yer yer parlıyordu.

Eve döndüğünde sıra kendisine gelince taşı Amber'e verdi. Amber taşı bir an tuttu. Sonra güldü.

Cidden mi? dedi.

Eve başıyla evetledi.

Emin misin? dedi Amber.

Evet, dedi Eve. Bu taş yıllardır bende. Benim için çok özel.

Tamam, dedi Amber gülmeyi sürdürerek.

Ona ne verdin? Ne aldı? dedi Michael.

Özel bir şey, dedi Eve.

İstersen bunu baş başa yapalım, dedi Amber. Eve'i elinden tutup oturma odasından geçirerek diğer taraftaki kanepeye götürdü ve bahçeden rastgele alınmış taşı kanıt niyetine elinde tutup bir çingene gibi sırdaş bir edayla eğilerek Eve'e şunları söyledi:

Sen güzel bir yerde güzel bir zamanda doğdun, karanlık onyılların tam aydınlanmaya başladığı sırada. (Bu doğruydu ve tahmin etmesi kolaydı.)

Genç yaşta güzel bir sevgi ve güzel bir kayıp yaşadın. (Bu da doğruydu.)

Seni hayal bile edemeyecekleri kadar özgürlüklerle ve zenginliklerle dolu bir dünyaya getiren nesillerce kadın ve erkeğin sahip olamadıkları bir hayat yaşadın. (Bu neredeyse herkes için doğru sayılırdı.)

Şanslıydın.

Tanrı'nın sevgili kuluydun.

İyi bir eğitim aldın, farkına varmadığın kadar iyi.

Sahi mi? Eve güldü.

Amber ona aldırmadan devam etti.

Başını sokacak yerin ve karnını doyuracak güzel yiyeceklerin oldu hep, hayatın boyunca.

Eee, kendine dair ne bilmek istiyor olabilirsin ki?

Sence var olmana katkıda bulunmuş, o gün tepeden tırnağa annenin kanına bulanmış halde öfkeyle cırlayarak doğmana katkısı olmuş onca kadın ve erkek, o bir sürü kadın ve erkek ve kadın ve erkek bu gece burada olsalar sana ne sorarlardı, ne bilmek isterlerdi sence?

Şey, dedi Eve, çünkü zihni kanla kaplı yeni doğmuş halinin görüntüleriyle doluydu ve Amber ayağa kalkmıştı, onu öylece bırakıp gitmek üzereydi, geri dönüp Michael'a onun hakkında bir şeyler anlatmak üzereydi; Michael elinde bir şey tutmaya başlamıştı bile, anahtar halkası gibi bir şey. Ama ba-

na yanıtları söylemeden gidemezsin, dedi Eve, Amber'e alçak sesle, bileğinden tutarak.

Neyin yanıtlarını? Amber kaşlarını çattı.

Bu soruların, dedi Eve.

Yanıtları bilmiyorum, dedi Amber.

Fark etmez, dedi Eve bırakmadan.

Amber, Eve'in elini tutup açtı. Kendi elindeyken ısınmış olan küçük beyaz taş parçasını Eve'in avcuna geri koydu ve Eve'in parmaklarını taşın üstüne kapattı. Bunu yaparken iki eliyle Eve'in elini tuttu ve harareetle salladı, Eve'i kutlarcasına.

Mükemmel bir sahtekârsın sen, dedi Amber. Bravo. Sınıf birincisisin. Sana tam not.

İşte Eve Smart'ın 2003 yaz tatilinde yazlığın ayışığıyla aydınlanan bahçesinde, üstünde grimsi kahverengi keten takımıyla çektirdiği bir şipşak fotoğraf. Sakin ve ölçülü. Ölçülü ve sakin.

İşte Eve Smart'ın (42) 2003 yaz tatilinde, kocası Dr. Michael Smart'la kaldığı ve içinde bütün yazı son kitabı üstünde harıl harıl çalışarak geçirdiği huzurlu köy yazlığında çektirdiği bir şipşak fotoğrafı; bakın peş peşe düzgün satırlar yazarken sayfadaki ıslak mürekkebe ışık nasıl vurmuş ve bu an fotoğrafta nasıl yakalanmış, bir ışık huzmesindeki kaynağı belirsiz duman ya da tozlar nasıl yakalanmış ve bu ışık o gün yazlığın penceresinden giren rastlantısal ışığın temsilcisi.

İşte Smart ailesinin 2003 yaz tatilinde Norfolk'taki yazlığın ön kapısının önünde çektirdikleri bir şipşak fotoğraf; Eve Smart'la Astrid Smart önde kol kola duruyorlar ve Magnus Smart'la Michael Smart arkada şamata yapıyorlar, Michael'ın eli Magnus'un omzunda.

Hepsi bir aileydi, gülümsüyorlardı. Kime gülümsüyorlardı? Gelecekteki kendilerine mi? Fotoğrafçıya mı? Fotoğrafı çeken kimdi? Fotoğrafta sergilenen neydi? Michael'ın eve yine üstünde bir başkasının kokusuyla gelmesi mi? Magnus'un babasına aşırı benzemesi yüzünden Eve'in neredeyse onunla aynı odada oturmaya katlanamaması mı? Astrid'in Eve'in sinirini bozması, baba sahibi olmayı hak etmeyişi (Eve hayatının çoğunu babasız geçirmişti) ve hâlâ bir annesi olduğu için şanslı oluşu mu?

Eve ayışığıyla aydınlanan bahçede gezinirken kendine ve bu kadar kızgın olmanın hazzına şaşırıyordu, sadece yarım sigara içmişti, sivrisinekleri uzak tutmak için, yani bahanesi buydu. Hem ne biçim hayattı bu, yarım sigara içmek için bile bahane uydurması gerekiyorsa? Hem Norfolk'ta bataklık var mıydı, yoksa bataklıklar başka yerde miydi? Eve bilmiyordu. Bilmediği için sahtekâr mıydı yani? Kız onun elini tutmuş ve sahtekâr olduğunu söylemişti. Eve sahtekâr mıydı? Dünyanın her yerinde mi sahtekârdı, yoksa sadece Norfolk'ta mı? Bir Norfolk sahtekârı! Eve kendini sarhoş hissediyordu. Kalbi deli gibi çarpıyordu. Eve Smart'ın kalbi deliydi. Kulağa hoş geliyordu bu. Sıra dışı geliyordu. Bambaşka birine ait bir kalp gibiydi.

Eve Smart'ın (42) göründüğünden farklı biri olması fikri bile kalbini küt küt attırıyordu, ki yıllardır hiçbir şey böyle hızlı attıramamıştı kalbini, Kuantum bile.

Bundan birkaç gün önce Eve gördüğü bir rüyayı anlatıp yorum istemek için Amber'i aramıştı. Eve'in gördüğü rüyada Michael'a yattığı öğrenciler tarafından mektuplar gönderiliyordu ve mektupların hepsi tırnaklarına basılmıştı, şu rekor kıran Dünyanın En Küçük İncillerinin minicik sayfaları gibi,

üstlerindeki sözcükler "Bir Pirinç Tanesinde İsminiz"dekilerden bile ufaktı. Tırnaklarda yazılanları ancak kirası oldukça fahiş olan özel okuma aparatlarıyla okumak mümkündü ve Eve bu aparatların kiralandığı dükkândaki bütün formları dolduramadan uyanmıştı.

Eve kahvaltıda bu rüyanın kendisini ve Michael'ı içermeyen bir versiyonunu kurgulamıştı. Astrid kahvaltıda ona Amber'in çok iyi bir rüya yorumcusu olduğunu söylemişti. Ama Eve, Amber'i bulamıyordu. Amber ortadan kaybolmuştu. Bahçede yoktu. Arabasında yoktu. Ama arabası hâlâ evin önünde duruyordu, yani fazla uzaklaşmış olamazdı.

Ön odada kitap okuyan Magnus'un yanında değildi. Astrid'in yanında değildi; Eve, Astrid'in dışarıda bir ağacın dibinde tek başına sıkılmış halde etrafa tekmeler savurduğunu görebiliyordu. Michael şehre gitmişti. Eve onun gittiğini görmemişti. Amber'in Michael'la birlikte olmadığı kesindi.

Eve koşarak merdiveni çıktı. Amber'e seslendi. Aşağıdan geçen birini gördü. Ama hayır, elektrik süpürgesiyle ön odaya doğru ilerleyen temizlikçi kadındı o kadar; aletin fişini ve kablosunu peşinden sürüklüyordu, tüp şeklindeki sert plastik gövdesini bir koltuk altına, çeşitli parçalarıyla fırçalarınıysa diğer koltuk altına sıkıştırmıştı.

Pardon Katrina, diye seslendi Eve aşağıya.

Temizlikçi kadın durdu. Sırtı Eve'e dönük halde öylece durup beklemeye başladı.

Evde kalan arkadaşımı görmedin değil mi? diye sordu Eve. Amber'i bilirsin?

Temizlikçi kadın sırtı Eve'e dönük halde hayır anlamında kafa sallayıp koridorda ayaklarını sürüyerek yürümeye devam etti. Ama giderken bir şeyler söyledi. Eve ne söylediğini tam seçemedi.

Onun ismi bir çekiç, gibi bir şeylerdi söylediği.

?

Anlamlı bir cümle değildi bu. Temizlikçi kadın oturma odasına girdi robot gibi.

Eve'in temizlikçi kadına sözünü tekrarlamasını söylememesinin sebebi korku değildi. Kesinlikle değildi. Eve'in fakir görünen, erken yaşlanmış görünen, biraz saf görünen, hep keyifsiz ya da dalgın görünen, Eve'in gözlerine asla bakmayan, Eve'le hep sırtı dönük ya da gözlerini kaçırarak konuşan ve böylece sorumluluk almayı reddettiğini ve ana yatak odasındaki perdelerin Eve ne kadar söylerse söylesin asla değiştirilmeyeceğini ve yıkanmayacağını ifade eden, televizyondaki komedi dizilerindeki sinirli temizlikçilerin kurgulanmış bir çizgi film versiyonuna benzeyen ama bir şekilde Eve'e (bunu nasıl yapıyordu?) kendini asıl çizgi film karakteri oymuş gibi, bu güzel yaz gününde hayatı eksik yaşayan kişi Eve'in hayal ettiği gibi duvar kâğıtlı bir oturma odasında ya da kalitesiz mallar satan ucuz bir süpermarkette hayatını iç karartıcı bir şekilde geçiren ve yüzünü dönmeden küstahça karşılık veren ve Eve'in sorduğu soruya anlaşılmaz bir yanıt veren, Eve'in hayatını kolaylaştırsın diye *para* verdiği biri tarafından meydan okunup dövüldüğü hissine kapılarak dengesini yitirmesine yol açan o değil de kendisiymiş gibi hissettiren o temizlikçi kızdan hiç çekindiği yoktu.

Eve merdivenin tepesinde durmuş ve altında elektrikli süpürge gürlemişti.

Eve geceyarısı uyandı. Michael yastığını başının üstüne koymuş uyuyordu. Ay odayı epeyce aydınlatıyordu. Yatağın ayakucunda insanlar toplanmıştı.

Kimsiniz? dedi Eve.

Michael'ın yastığını çekiştirdi. Michael uyanmadı.

İki erkekle üç kadın vardı. Kadınlardan biri yatağın ayakucuna oturmuş, kucağında çok küçük ve hareketsiz bir çocuk taşıyordu. Bir başka kadınınsa kaldırdığı elinde, karanlıkta kırık bir cam bardağa benzeyen parlak bir şey vardı. Kadınların arkasındaki erkekler hırpani, sert görünüşlüydüler. Biri ışıldıyordu, ön tarafı ve suratı ıslaktı. Kadınların sonuncusunun saç tarzının modası geçmişti, geçmişe dair bir BBC dramasından çıkagelmişçesine. Kadının elinde boru şeklinde, bir sopaya benzeyen ve bir ucundan ışık saçan küçük bir baton vardı. Kadın bu ışığı Eve'in gözlerine tuttu. Eve elleriyle yüzünü örttü. Tekrar baktığında o insanlar ortadan kaybolmuştu. Yatağın ayakucunda, çocuklu kadının bulunduğu yerde şimdi başka, daha yaşlı bir kadın vardı. Eve'in annesiydi. Banyodan yeni çıkmışçasına sabahlığını giymişti.

Selam, dedi Eve. Nerelerdeydin?

Bak, olmaz ki, yapamam. Ölüyüm ben, dedi Eve'in annesi.

Eve tekrar Michael'ın yastığını çekiştirdi. Michael uyandı.

Evet, dedi Michael durup dururken.

Annem buradaydı, dedi Eve.

Öyle mi? dedi Michael daha uykulu bir edayla. Nerede? Neredeydi? Nerede?

Artık burada değil, dedi Eve.

Bir şeyler yapmamı ister misin? dedi Michael. Çay filan?

Tamam, dedi Eve. İyi olur.

Michael kalkıp alt kata indi. Eve boş odadaki yatakta oturup evin gizemsiz, ufak tefek seslerini dinledi. Sonunda Michael'ın merdivenden gelen seslerini işitti tekrar. Michael iki fincan çayla içeri girdi ve fincanlardan birini Eve'e verdi, Eve'in eli yanmasın diye sapını ona dönük tutarak.

Teşekkürler, dedi Eve. Çok naziksin.

Pek öyle sayılmam. Kötü bir rüya mıydı? dedi Michael.

Hayır, dedi Eve. Bence gayet hoş bir rüyaydı.

Çaylarını içtiler, bir süre konuştular ve sonra ikisi de uykuya daldı.

Rüyalar gerçek miydi? Gerçeklik bir rüya mıydı? Eve köye yürüdü; orada bir kilise olduğunu biliyordu. Bir kilise işine yarardı belki.

Ama kilisenin kapısı kilitliydi. Üzerinde içeri girmenin yolu yazılıydı.

Eve anahtarlı adamın evini buldu. Kapıyı bir kadın açtı, herhalde karısı.

Turist misiniz? diye sordu kadın.

Önlüklü, tıknaz bir kadındı. Çenesi temizlikçi kadın Katrina'nınki gibiydi; akraba evliliğinin ürünü olduğu belliydi. Eve'e muhtemel bir fesatlıkla baktı.

Evet, dedi Eve. Orris'lerin evinde kalıyorum; kocamla ben orayı bu yazlığına kiraladık.

Hayır, yani demek istediğim, cidden turist misiniz? Başka bir yerde sürekli kaldığınız bir eviniz var mı?

Elbette, dedi Eve.

Üstünde isminiz ve adresiniz yazan bir elektrik faturanız var mı? dedi kadın. Veya doğalgaz faturanız filan?

Şey, hayır, şu anda yok, dedi Eve, üstümde yok. Kiliseye girmek için fatura getirmem gerektiğini bilmiyordum da.

Ama gerekiyor, dedi kadın.

Peki Bayan Orris'i arasanız, eminim kendisi bana kefil olur, dedi Eve. Bayan Orris'i tanır mısınız?

Orris'leri tanır mıymışım, dedi kadın. Siz orada kalan ailedensiniz, değil mi?

Evet, dedi Eve.

Kadın Eve'in ismini ve adresini sordu. Kapıyı kapadı. Üç

dakika sonra elinde bir ipe bağlı eski bir delikli anahtarla döndü.

Dua etmek mi istiyorsunuz yoksa sırf içerisini görmek mi? dedi.

İkisi de galiba, dedi Eve.

İşte, anahtarı alabilirsiniz, ama başkası isterse vermeyin, dedi kadın, çünkü yolculardan orada kalmak isteyenler oluyor, yani anahtarı başkasına verirseniz ve içeri girip de yerleşenler olur da onları çıkaramazsak sorumlusu siz olursunuz ve masrafları ve verdikleri hasarı siz karşılarsınız.

Tamam, dedi Eve. Anladım. Anahtarı canım pahasına koruyacağım.

Bir de işiniz bitince geri getirin, diye seslendi kadın Eve giderken, pembe çiçekleri ve gül ağaçları olan bakımlı bahçeden.

Eve, o katil köyden geçerek kiliseye gitti.

Bahçesi en azından ilgi çekici bir karmaşa içindeydi, kapının ağırlığıysa güven verici ve gelenekseldi. Ama içerisi hayal kırıklığına uğratıyordu insanı. Hiçbir özelliği yoktu. Faydacı bir tarzda döşenmişti, vasat ve moderndi, taş duvarlarıyla ilgisiz bir şekilde. Çirkindi. Ruhani bir kokusu yoktu, ruhani koku nasıl oluyorsa. Kullanılmamışlık kokuyordu; biraz ucuzluk kokuyordu. Bu hayattan sonra olabileceklere dair söylediği bir şey yoktu, yine o iç bayıcı küçük hesaplarla aynı kahverengi dışında. Eve imparatorluğun, Büyük Britanya'nın renginin kahverengi olduğuna karar verdi... Victoria döneminde ıslak bir leke gibi yerleşmiş olan sepya renginin. Törensel kahverengilik. İngiliz bayrağının renkleri kahverengi, beyaz ve mavi olmalıydı. Aziz George haçının rengi kırmızı olmamalıydı. Kahverengi ve beyaz olmalıydı, beyaz bir tabaktaki veya beyaz ekmekli sandviçteki HP sosu gibi. Bütün kasabalarda ve köylerde bayrak vardı. Arabayla buraya gelirken birbirinin aynısı Victoria tarzı teraslı ve bitişik duvarlı

kahverengi tuğladan müstakil binaların, vasat bir savaş sonrası dramasının figüranlarını andıran evlerle dükkânların, insanlık adına uyutularak öldürülmeleri gerekecek kadar perişan halde olan dermansız köpekler kadar kahverengi evlerin önünden geçmişlerdi. Bir dönemin sonuydu bu. Bir dönemin kahverengi sonuydu.

Eve arkadaki sıraya oturdu ve böyle şeyler düşünmekle kanunları çiğnediğini hissetti biraz. Önemli meseleleri düşünmeye çabaladı, ama küçüklüğünden kalma bir şarkıyı çıkaramıyordu kafasından, ismini unuttuğu bir grubun şarkısını, ayaklarının altındaki betonla kilin parçalanmaya başlayacağını ama aşkın asla ölmeyeceğini ve dağlar yıkılsa bile birbirlerine veda etmeyeceklerini söylemişlerdi ısrarla. Aşkım ve ben var olacağız işte. Sonsuza kadar sevgide. Ve böyle olmalı. Olması gerektiği gibi olmalı. Bütün Amerikan televizyon dizilerinde olması gerektiği gibi olmalıydı, hani Walton'ların kereste fabrikası evlerinin hemen önünde bulunurdu ve bütün kızlar evlenirdi ve delikanlılar fabrikada çalışır ya da savaşa gidip dönerlerdi ve en büyük oğlan büyüyünce bize olanları anlatırdı sesiyle, Walton Dağı'ndaki yaşamlarını anlatırdı ciddi bir sesle, o dağ ismini soyadlarından almıştı, Laura'yla kız kardeşi Mary ve anne babaları sırf elleriyle ve ailelerinin güzelliğiyle koca bir kasaba inşa etmişlerdi ve inşasına yardım ettikleri kiliseye giderlerdi hepsi de, her hafta giderlerdi. Güzel sarışın Mary kör olursa birkaç bölüm sonra tekrar görmeye başlardı, elbette öyle olurdu, o iri mavi gözleri öyle güzeldi ki, öyle gözlerin bir daha asla görmemesi mümkün müydü? Laura koca bir meyve bahçesindeki ağaçları bir şeyden kurtarınca (kuraklıktan mıydı yoksa fesat bir ağaçkakandan mı? Eve hatırlayamıyordu.) annesiyle babası çok bilmişçe bakışırlardı. Anne, kızlarının ineklerinin doğurmasına yardım etmesini sağlayarak onlara (ve kendine) yardımcı olur, gebe-

liği kavramalarını sağlardı; anneyle ineğin arasında özel bir bağ vardı. Sonunda jenerik çıkarken Laura tepede kollarını kuş misali açıp neşeyle koşardı. Sonra on yedi yaşındayken hayatın gerçeğini öğrenmişti, tıpkı Janis Ian'ın şarkısındaki gibi; çünkü o çocuk aktris "Küçük Ev"deki rolü bitince başka rol alamamıştı muhtemelen. Eve onu daha sonra başka bir yerde gördüğünü hatırlamıyordu, ki görse mutlaka hatırladı, kız dişlerini düzelttirmediyse tabii.

Ayaklarını tahta sıraya koyduktan sonra tekrar indirdi, bastığı yerleri eliyle sildi. "At Seventeen"in* sözlerini hatırlamaya çalıştı: Telefonda biraz argo konuşan sevgililer hayal etmekten bahsediyordu, çünkü kız sevgili bulamayacak kadar çirkindi ve sevgililerin hayalini kurmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden. Bir de Marianne Faithfull'un şarkısındaki kadın vardı, otuz yedi yaşındaydı ve artık öyle yaşlıydı ki bir daha asla Paris'te bir spor arabayla, saçları rüzgârda savrula savrula gezmeyecekti. On yedi yaşında her şey bitiyordu. Kırk iki yaşındayım, diye düşündü Eve. Cidden işim bitmiş. Bir de şu kaset vardı, okuldaki Alman asistan öğretmen getirmişti, sarışın ve minyon bir şeydi, en fazla yirmi iki yaşındaydı herhalde, sınıfa bir Alman rock yıldızının şarkısını getirmişti tercüme etsinler diye. *Sie ist vierzig,* diye şarkıyı söylemişti adam, *und sie fragt sich, war es nun schon alles?* Ne de olsa o kırkındaki kadın artık asla California'ya gidemeyecekti değil mi, fazla yaşlıydı çünkü. Artık Jimmy Dean'le ve hayalini kurduğu bütün o film yıldızlarıyla denizde oynaşamayacaktı. İçeri girenler, dışarıda bırakın her umudu. Eve (15) onca çöl yılı sonra Almanca sınıfında sırasına dönük gözlerini kaldırıp Eve'e (42) baktı ve göz kırptı. Eve (42) dışarıda çimenlerle kaldırım taşlarının altında ölülerin gömülü oldu-

* On yedi yaşında.

ğu kilisede oturmuş, kitaplarının Amazon'da ne kadar sattığını merak ediyordu. Köyde girip bakabileceği internet var mıydı acaba?

Sonra kitaplarının gerçek Amazon'da ne kadar satacağını merak etti, onları bir tekneden atabilse.

Bir teknede durmuş, kitaplarının suya batışını izlediği hayali onu şaşırtıp kahkahayı basmasına yol açtı. Yalnız kahkahası kilisede yankılandı. Saygısızlıktı bu. Gülmeyi kesince kendi sesinin yankıları kulaklarında çınlamaya devam etti.

Kilisenin kapısını tekrar kilitledi. Anahtarı sahibine geri verdi.

Dizine ne oldu? diye sordu Amber bir akşam durup dururken.

Dizime mi? Hiçbir şey, dedi Eve. Niye sordun ki?

Otturunca sağ dizini hep öyle yan tutuyorsun, dedi Amber.

Hayır, dedi Eve. Gerçi söylemen ilginç oldu, çünkü yıllar önce cidden dizimi fena incitmiştim, ama şimdi iyi. Ne komik. Öyle tuttuğumun hiç farkında değildim. Herhalde bu konuda hassas olduğumdan.

Tamamen iyileşmemiş, öyle tuttuğuna göre, dedi Amber.

Gayet iyi, dedi Eve.

Morarmış gibi, dedi Amber.

Odayı geçip Eve'in önünde diz çökmüştü. Şimdi elleriyle Eve'in dizini tutuyor ve etrafındaki kaslara başparmaklarıyla bastırıyordu. Eve bir panik hissinin dizinden aşağıya ve yukarıya yayıldığını hissetti bir anda.

Hayır, cidden, dizim gayet iyi, dedi.

Amber durmadı. Çok sert bastırıyordu. Elleri çok sıcaktı.

Hassas, dedi Eve.

Evet, dedi Amber.

Eliyle Eve'in dizini dairesel hareketlerle ovuşturmaya başladı ve Eve genellikle sadece bindiği uçak kalkarken sarsıldığında hissettiği tuhaf bir duyguya kapıldı, yüreği ağzına geldi, vücudu gerildi ve korkuya kapıldı, ayakları yere ve kolları koltuğun kolluklarına sımsıkı yaslandı.

Eve konuşmaya başladı. Aklına ilk geleni söyledi.

Daha sonra, yatmaya hazırlanırlarken, Michael tuhaf bir şekilde kırgındı.

Dizinin sakat olduğunu bana hiç söylemedin, dedi. Onca yıldır birlikteyiz, hiç bahsetmedin, en azından bana. Neden?

Hiç sormadın ki, dedi Eve ve yatağa uzandı.

Michael: Nasıl sakatladın?

Eve: Attan düştüm.

Michael: Attan mı? Ne zaman ata bindin ki?

Eve: Seninle tanışmadan önce binerdim.

Michael dinlemiyordu ve Eve'in ne zaman ata bindiği umurunda değildi. Odada huysuz bir çocuk gibi dolanıyor, özel yastığını arıyordu. Eve çarşafı kaldırıp ona yastığını gösterdi, dizinin altına koymuştu.

Eve: Bu geceliğine ödünç almam gerekiyor.

Michael: Bunu yapamazsın, biliyorsun. O yastığa ihtiyacım olduğunu biliyorsun.

Eve: Diğerlerinden birini kullansan olmaz mı? Bu yastık cidden uyumama yardım edecek, dizim çok kurcalandı, altına bir şey koymam gerek, bu yastık da çok uygun.

Aslında dizinde sorun yoktu, ama bunu Michael'a söylemek istemiyordu. Aslında dizi çok iyiydi, yıllardır bu kadar iyi olmamıştı. Aslında Michael'ın on yıldan fazla süren beraberlikleri süresince onun dizini incitmiş olabileceğini hiç fark etmemiş olmasına içerlemişti, bunun mantıksız olduğunu bilse de. Kendisini tanımayan bir kız bile fark etmişti oysa. Michael'ın fark etmediği başka neler vardı? Eve

de başka nelere karşı kördü, Michael'ın yetersizlikleri yüzünden?

Michael'a yastığını geri verdi ve Michael ışığı söndürüp yastığı kulağının altına koydu.

Eve karanlıkta uzanıp ellerini düzgünce karnına koydu. Yatarken giderek sinirlendi. Çok usulca kalkıp sabahlığını giydi. Çok usulca aşağı indi.

Amber arabasının arka koltuğunda yatıyordu. Açık pencereden Eve'i görünce arka kapılardan birini tekmeleyerek açtı. Dizlerini göğsüne çekti, Eve koltuğun kenarına oturabilsin diye.

Uyuyamadın mı? diye sordu.

Eve kafa salladı.

Arabayla gezmek ister misin? dedi Amber.

Çok meşgul değilsen, dedi Eve.

Amber gülüp omuz silkti. Başımı kaşıyacak vaktim yok, dedi.

Yani, elbette meşgul değilsin, yorgun değilsen demek istemiştim, dedi Eve. Çok yorgun değilsen.

Hiç yorgun değilim, dedi Amber. Şortunun düğmelerini ilikledi. Ön koltukların üstünden geçerek sürücü koltuğuna oturdu ve yan koltuğun kapısını açtı, Eve girsin diye.

Norfolk'un arka yollarında saatte altmış kilometreyle gidiyorlardı, farlar şaşıran böceklerle renksiz çit çalılarının yan taraflarını aydınlatıyordu; Eve'le Amber gecenin ılık-serin havasında dirseklerini açık pencerelerden çıkarmışlardı. Eve bir sigara yakıp Amber'e uzattı.

Kendimi kaçak gibi hissediyorum, dedi Eve.

Arabayla öylesine gezmeyi severim, dedi Eve. Belirli bir yere gitmekten çok daha iyidir.

Tam Thelma ve Louise gibiyiz, dedi Eve.

Heyoo, dedi Eve.

Yirmi üç yaşındaydım, dedi Eve, Londra'da metrodaydım, karşımda bir çocuk oturuyordu, çok yakışıklıydı. Kitap okuyordu. Evet, ağır görünen bir kitap okuyordu, ama kolunda ismi yazıyordu, yani Curry's'te çalışıyordu. Üstte Curry's, altında ismi yazılıydı: Adam. Başını kaldırmasını ve kendisine baktığımı görmesini bekledim, sonra da inanmayacaksın ama ben de Eve dedim. O da inanmayacaksın ama o kadar çok kişi gelip ben de Eve diyor ki, dedi ve gülümsedi ve sonra kitabını okumaya devam etti, orada yokmuşum gibi. Hayatımda ilk kez böyle bir şey yapıyordum, bir kaza kıştı dediğim bile olmamıştı hiç, hele daha otuz saniye önce gördüğüm birine asılmak hiç âdetim değildi. Bu yüzden inmek için ayağa kalktım, ama inmeden önce eğilip okuduğu kitaba baktım, Polonyalı bir film yönetmeniyle ilgiliydi, Adam bir şeyleri moda olup ayağa düşmeden önce keşfederdi hep. Kitabın üstüne eğilip evet dedim, ama ben gerçek Eve'im, asıl Eve'im dedim, sonra trenden indim, ineceğim durak değildi ama inmek istedim. Yürüyen merdivenlerden sokağa çıktım, açık havada durdum, kendime cidden kızgındım, ama heyecanlıydım da, ikisi de vardı. Kendime o çocuğun zaten uğraşmaya değmeyeceğini, çünkü Curry's'te çalıştığını söyledim, anlarsın ya, ki haklıydım da, çünkü sonradan keşfettim ki hırs namına bir şey yoktu onda, hatta hırsın tam tersi vardı Adam'da. Ama tamamen yanlış bir yerde öylece duruyordum şimdi, şehrin neresinde olduğumu hiç bilmiyordum ve yeni bir metro bileti alımam gerekiyordu çünkü istasyondan çıkmıştım, bu yüzden merdivenlerden inmek üzere döndüm ve... o karşımdaydı, hemen arkamda duruyordu, film sahnesi gibiydi, yağmur bile yağıyordu, tam film gibiydi, selam dedim, selam dedi, metrodan beri peşimde misin, inip yürüyen merdivenleri mi çıktın, dedim. Hayır, dedi, aslında ineceğim duraktı burası, evim şurada diye gösterdi, hemen şu köşenin

arkasında. Sonra, sen cidden Eve misin dedi. Evet dedim. Kahve filan ister misin dedi. Ben de evet dedim.

Eve koltuğa yaslandı, sözünü bitirmişti.

Çok ilginç değil mi? dedi. *Sen cidden Eve misin?* dedi bana.

Tanrım, amma sıkıcısın, dedi Amber.

Ne... ne dedin? dedi Eve.

Anlatacağın bu muydu yani? dedi Amber. Hayatının doruk noktası bu muydu, en romantik, en mahrem, en coşkulu maceran bu muydu? Ulu Tanrım, bana biraz daha ilginç bir şeyler anlatmazsan direksiyon başında uyuyup kalacağım.

Sahi mi? dedi Eve gülerek.

Bana doğum "hikâyelerini" filan da anlatmaya başlarsın şimdi, çok zordu, çok kolaydı filan diye, dedi Amber.

Şey, Magnus'u doğurmak kolay olmadı, ama ikimiz de sağ salim kurtulduk. Açıkçası beni asıl zorlayan Astrid oldu. Hâlâ kendimi toparlayamadım, bazı açılardan. Ama bebekler mis gibi kokuyor. Yeni bir bebeğimin kokusunu alabilmek için her şeyi feda edebilirim gibi geliyor, dedi Eve.

Amber sigarasının kalanını öfkeyle pencereden dışarı attı. Belki de şaka yapmıyordu. Araba hızlanıyordu. Amber vücudunun bütün ağırlığını gaz pedalına yüklüyordu sanki. Söylediği her sözcükle birlikte arabayı hızlandırıyordu.

Hay amına koyayım, bu siktiriboktan bencilce sonu gelmez hayat hikâyelerinden bıktım be, diyordu.

Lütfen yavaşla. Lütfen küfretme, dedi Eve.

Karnına yumruğu geçirirsem asıl o zaman anlatacak doğru dürüst bir hikâyen olur amına koduğumun, dedi Amber.

Ellerini direksiyondan çekti ve sonra avuçlarıyla direksiyona vurdu. Araba yalpalayıp sarsıldı.

Yapma, dedi Eve.

Araba titredi, sağa doğru fazla savruldu, Amber sol virajı fazla hızlı dönerken.

Eve can korkusuna kapıldı.

Eve yayıncısını görmek için Londra'ya gitti. Norfolk'tan sonra Londra inanılmaz gürültülü ve kalabalık geldi.

Yayıncısı Amanda, onu Soho'daki Alastair Little'a öğle yemeğine götürdü, çünkü Jupiter artık böyle masrafları kaldırabilecek durumdaydı. Yolda Eve durup bir sokak dilencisine bir pound verdi. Amanda da çantasında bozukluk aradı, aynı şeyi yapmak için. Yayınevinden restorana giderlerken Eve yolda kendisinden para isteyen herkese para verdi, sırf Amanda'nın da aynı şeyi yapıp yapmayacağını görmek için.

Al, dedi Eve hırpani kılıklı bir adama beş poundluk bir banknot vererek.

Adam hayrete kapıldı. Sonra çok sevindi. Sonra Eve'in elini sıktı. Amanda kararsız göründükten sonra cüzdanının banknot bölümüne baktı. Yepyeni, kahverengi bir onluk banknot çıkardı.

Amına koduğumun ha ha ha, diye düşündü Eve.

Adam kısa bir süre dans etti neşeyle.

Sağ olun bayanlar, dedi. İyi günler.

Restoran, orada başka kimlerin bulunduğuna bakan insanlarla doluydu.

Amanda sanki kafasında Eve'e söyleyeceklerinin bir listesi varmış da onları sırayla ama sanki o anda aklına gelmişlercesine okuyormuş gibi konuşurdu hep. Altmış yedi bin beş yüz ve artıyor, diyordu şimdi, çünkü aile ve tatil maddelerini işaretlemişti bile. Muhteşem, dedi. İlk beş kitabın satışları da cidden harika. Herkesin bana sorduğu soru şu doğal olarak. Yeni Genuine kitabı nasıl gidiyor?

İyi gidiyor, dedi Eve.

Nisan nasıl olur? dedi Amanda ajandasına bakarak.

Nisan güzel olur herhalde, dedi Eve.

Harika, dedi Amanda.

Bu sefer ölen biri hakkında yazmak istiyorum, dedi Eve.

Eee, gayet tabii, dedi Amanda.

Hayır, yani ölüyor ve kitap bitiyor, dedi Eve. O kadar. Gerisi yok. Tahtalı köyü boyluyor. Bitiyor. Kitabın sonu.

Şey, evet, bu ilginç bir fikir, dedi Amanda. Ama Genuine dizisine pek uymuyor, değil mi? Yani Genuine dizisinde yaşam ön plana çıkarılır, çünkü yaşam anlatılır, değil mi?

Filistinli bir çocuk hakkında yazmayı düşünüyorum, hani şu askerlerin vurduğu on iki yaşındaki çocuk gibi, dedi Eve.

Ne zaman oldu bu? dedi Amanda. Yani hangi yılda, aşağı yukarı?

Şaşırmış gibiydi.

Geçen ay, dedi Eve.

Geçen ay mı? dedi Amanda. Şey, bunun tutacağını hiç sanmıyorum.

Tanklarına taş attığı için vuruldu, dedi Eve. Peki ya şu anda hayatta olan ama diyelim ki yarın sabah ölecek biri hakkında yazsam? Irak'taki?

Nasıl?.. dedi Amanda. İyice afallamış gibiydi.

Irak, dedi Eve. *Bilirsin.*

Şey, eee, bizim için fazla güncel ve politik bir konu, dedi Amanda. Hem neden Genuine kitaplarının alışılmış tarihsel çizgisinden sapmak istiyorsun, ki bence o kadar satmalarının, o kadar popüler olmalarının sebebi şu ve eminim okurlar da benimle aynı fikirdedir, satıyorlar çünkü belirli tarihsel çizgileri...

Henüz karar vermedim, dedi Eve. Belki de kitap filan yazmam.

Mesele avanssa, dedi Amanda.

Belki de yeterince kitap yazdığımı düşünmeye başlıyorum, dedi Eve.

Ama nisan güzel olur demiştin demin, dedi Jupiter Yayınevi'nden Amanda Farley-Brown, perişan bir ifadeyle şarap kadehini bırakarak.

Golfstrimin hafiflemesine ve bununla bağlantılı hava akımlarının durumuna bağlı, dedi Eve.

Nasıl? dedi Amanda usulca.

Nisanın güzel olup olmaması, dedi Eve.

Amanda şaşkına dönmüş gibiydi ve yüzü kızarmıştı. Eve bunu görünce kendini kötü hissetti. Amanda'yı çok tanımıyordu. Nasıl bir hayat sürdüğünü, hayatındaki baskıları, böyle bir insan olmasının sebeplerini bilmiyordu. Yakın zamanda çok büyük bir yayınevine satılmış olan küçük bir yayınevinde editörlük yapan yirmi yedi yaşındaki birinin hayatında ne gibi baskılar olabilirdi? Amanda şafakta idam edileceğini öğrenmiş biri gibi görünüyordu.

Merak etme, dedi Eve. Şaka yapıyorum o kadar.

Sahi mi? dedi Amanda.

Kitap epey ilerledi, dedi Eve. Nisana yetişir.

Amanda fark edilir şekilde rahatladı.

Ah, dedi. Güzel. Harika. Mükemmel.

Kafa salladı ve ajandasına bir şeyler karaladı.

Bu seferki bir İskoçla ilgili, dedi Eve. Bence çok tutacak. Fazla ipucu vermek istemiyorum ama bir çiftçi kız. Bir çiftlikte yaşıyor.

Çiftçi kız ha, mükemmel, dedi Amanda kafa sallayıp ajandasına not alarak.

Eve trenle Londra'dan ayrılırken, hızla geçip giden kırların ve kasabaların ve ağaçların üstüne düşen camdaki yansımasının değişimlerini ve eski haline dönüşlerini izledi ve ni-

hayet afalladı; gerçi karşısında bir muhabir veya Tanrı otursa ve minik bir kayıt cihazıyla mikrofon tutarak ona sebebini sorsa yanıt veremezdi.

Kendi görüntüsünden gözlerini kaçırdı. Amber'in var olmadığını hayal etmeye çalıştı. Eve vardığımda, diye düşündü, yaz olacak. Bir sonraki Genuine kitabı için çiftçi kız projesi üstünde çalışacağım. Yarısını bitireceğim.

Ama soru işareti diye bir şey yokmuş gibi yapmaktan veya bir zamanlar yürekten bilinen bir ezgiyi unutmaya çalışmaktan farksızdı bu. Daha doğrusu beyinden bilinen; Eve'in bir yerlerde okuduğuna göre, yeni araştırmalar ezgilerin beynimize sanki minik bıçaklarla kazındıklarını gösteriyordu.

Michael istasyonda Eve'i karşıladı.

Petrarch'la Sidney'den, yapılardan ve sapmalardan bahsetti. Onun da Amber'e âşık olduğu belliydi ve bu seferki basit bir hoşlanma değildi. Sanki bir avcı tarafından vurulmuş bir ördekti de, kafasının yarısının parçalanmış olmasının şaşkınlığıyla hâlâ göl kıyısında perdeli ayaklarının üstünde durmuş sendeliyordu. Bir taraftan bakıldığında normal bir ördek gibi görünüyordu. Diğer taraftan bakıldığındaysa bambaşkaydı.

Eve vardıklarında, Eve hemen kanepede oturan ve bir elini Magnus'un bacakarasına koymuş gibi görünen Amber'in yanına gitti. Magnus ayağa kalktı.

Sorun yok, dedi Amber. O reşit.

Amber fermuarımı çekmeme yardım ediyordu o kadar, dedi Magnus.

Astrid bahçeden koşarak geldi ve ilk işi kanepedeki Amber'in üstüne atılıp ona sımsıkı sarılmak oldu.

Amber homurdandı.

Selam, dedi Astrid, Eve'e, Amber'i bırakmadan başını kaldırarak. Harika bir gündü. Amber'le balığa çıktık.

Balığa, dedi Eve. Çok güzel.

Hı hı, dedi Amber.

Nehre gittik ve hiçbir şey yakalamamaya çalıştık, dedi Astrid. Kancasız oltalar attık.

Bu anlamsız olmadı mı? dedi Eve.

Evet, kesinlikle, dedi Astrid.

Kelimenin tam anlamıyla, dedi Amber.

Astrid'le Amber kıkırdamaya başladılar ve ayağa kalkan Amber, Eve'in kızını kucağına aldı ve topuklarının üstünde dönerek onu savurmaya başladı.

Bu arada günler geçip gidiyordu. Telafisi olmayan bir şekilde geçiyorlardı; sanki bir sıcak dalgası her şeyin üstüne çökmüştü ve ortalığı bulandırıyor, bulanıklaştırıyor, kaplıyordu, gündüzler ve geceler boyu kaplıyordu.

Şimdi o çocuğu düşününce ne hissediyorsun? dedi Eve, Amber'e, sonun başlangıcına çok az kalmışken.

Hangi çocuğu? dedi Amber.

O çocuğu, dedi Eve. O çocuğu. Senin şey yaptığın. Bilirsin. Kaza.

Ne çocuğu? dedi Amber. Ne kazası?

Kendin hakkında ne bilebilirsin? Rüya mı gerçek mi? War es nun schon alles? Sen cidden Eve misin? Yeni Genuine kitabı nasıl gidiyor? Ne çocuğu? Ne kazası?

Kulübenin kapı eşiğinde duran Amber'in güzelliği, arkasından gelen gün ışığı tarafından karartılıyordu. Masanın önündeki koltuğunda, dizüstü bilgisayarının başında oturan Eve'e yaklaştı ve karşısında durup ellerini onun omuzlarına koydu, iyice sarsmak istercesine.

Sonra Eve'i ağzından öptü.

Bu öpücük Eve'i inanılmaz etkiledi. İnanılmaz denen şey dehşet verici bir yerdi. Sonra her şey değişiverdi, sanki Eve'e yeni bir bakış açısı bahşedilmişti, sanki kesik eller kafasına bir tür kulaklık takmışlardı ve bu sayede temel insan tayfının ötesindeki isimsiz, görünmez renkleri görebiliyordu ve gözlerinin ardındaki dünya genellikle gördüğü şeylerin arasındaki yerleri ve bu yerlere geçici olarak incecik saçılmış ve bir arada duran şeyleri görebilmek için yavaşlamıştı.

Amber bahçeye geri dönmüş yürüyordu şimdi. Islık çalıyordu. Güzel ellerini ceplerine sokmuştu, güzel yumruklar halinde.

Eve dizüstü bilgisayarını kapadı ve kapağını indirdi.

Michael mutfakta bir bıçakla eşit küpler halinde yiyecek doğruyordu. Astrid oturma odasından koşarak geldi. Magnus yatak odasının kapısını açmış merdivenden iniyordu. Eve hepsinin duyuş mesafesine girmelerini bekledi. Amber'i koridorda durdurdu.

Elveda, dedi.

Ha? dedi Amber.

Vakit geldi, dedi Eve. Elveda.

Nereye gidiyorsun? dedi Amber.

Ben bir yere gitmiyorum, dedi Eve.

Anne, dedi Astrid.

Astrid donakalmıştı. Magnus merdivende donup kalmıştı. Mutfaktan gelen kesme sesleri kesilmişti; Michael bıçağı havada tutar halde donakalmıştı.

En azından bu doğru. Hiçbir yere gittiğin yok, dedi Amber.

Yani? dedi Eve.

Sen bir cesetsin, dedi Amber.

Evimden defol, dedi Eve.

Burası senin evin değil, dedi Amber. Sadece kiracısın.

Kiraladığım evden defol, dedi Eve.

İsmi, Bay Işık diye çevrilebilecek bir Fransız'ın doğumundan yaklaşık bir asır kadar sonra doğmuşum, ki kendisi otuzlu yaşlardayken, 1894 senesinin sonlarında bir gece kendini kötü hisseder, uyuyamaz, yatakta oturur, evde dolanır ve birden... evreka! Tabii ya! "Kesintili pedal" mekanizması! Dikiş makinelerinde kullanılan pedallar gibi! Fabrikasındaki başmühendisi bu meseleyle ilgilenmekle görevlendirir. Oturup kendi fotoğraf kâğıtlarında küçük delikler açar. Kardeşiyle birlikte tasarım yaparlar: gözlü bir tahta kutu. Gördüklerini siyah, beyaz ve gri tonlarında 52 saniyede kaydeden bir alet.

Paris Ekspresi gelir. Ön sıralardaki seyirciler kafalarını eğer! İşçiler fabrikalarından çıkar. Seyirciler şaşakalır! Çocuğun teki

bir hortumla bir bahçıvanı düşürür. Seyirciler kahkahadan kırılır! Millet kâğıt oynar. Seyirciler kâğıt oynayan insanların arkasındaki ağaç yapraklarının rüzgârla dalgalanmasından bahseder. Yüzlerce istasyona yüzlerce tren gelir. Yüzlerce fabrikadan yüzlerce işçi çıkar. Yüzlerce hortumlu çocuk yüzlerce bahçıvanı düşürür. Yüzlerce arka planda yüzlerce yaprak kımıldar. *Erkek ve Bayan İşçilere Özel Duyuru. Cumartesileri Hariç, gündüz 12-2 arasında 1 kuruşa hoş bir saat geçirmek varken neden Yağmurda, Soğukta durasınız ki. Gelin ve Günün Olaylarını Canlı Resimlerde Görün.* Aslan saldırısına uğrayan adam. Öpüşen bir çift. Victoria'nın Cenaze Alayı, Futbol Finalleri, Grand National At Yarışı. Dünyanın Meşhur Hava Gemileri, Meşhur Warwick'in Sinefonları Eşliğinde. Konser Salonu, Merkez Film Evi'ne dönüşür ve fuarcı MacKenzie'ler tarafından işletilir. Mekân saygın görünsün diye bir piyanist kadın tutarlar. Alaaddin'le Sihirli Lambası. Kadınlar Neler Yapar. Raca'nın Kutusu. Bir mağarada bir kadın bir sandıktan çıkarak etrafına bir sürü dansçı çağırır. Bir sansürcü bütün karelerdeki gövdeleri kırmızı mürekkeple boyamıştır. Dansçıların fazla çıplak boyunlarıyla bacaklarından kırmızı sızar.

Kırmızı, tutku ya da yanan bir şey demektir. Yeşil, pastoral demektir. Mavi, gece ve karanlık demektir. Amber, karanlıkta yakılmış lambalar demektir.

Kartal Yuvasından Kurtarıldı. İntihara Düşkün Şair. *Bombastus Shakespeare intihar etmek için on iki yeni yöntem denedi. Hiçbirinde başarılı olamasa da bir şekilde öldü. Baştan sona nefes kesici.* Bir adam sahnede durup seyircilere olanları anlatır, onlar izlerken. Küçük bir kız çingeneler tarafından bir fıçıya konup kaçırılır. Fıçı nehre düşer. En hızlı akan yere doğru gider. Bir buğday vurguncusunun yaptığı kârlı bir anlaşma yüzünden yüzlerce işçisi fakir kalır. Kazayla kendi buğday öğütücüsünün içine düşer ve düşen buğdayların altında

boğulurken ekran altın sarısına dönüşür. Merkez'in ismi Alhambra Film Evi olur. *Bu Ev, 1910 tarihli Kinematograf Yasası uyarınca rahatlık ve güvenlik sağlayacak bir şekilde özel olarak tasarlanmıştır ve Londra'yla Glasgow'daki en yeni, birinci sınıf Film Evleriyle boy ölçüşebilecek düzeydedir.* Bir çay odası eklenir. Tam teşekküllü bir orkestrası vardır: piyanist, çellocu, viyolonselci, davulcu. 1000 koltuğu vardır. On metrelik sahnesinin kenarları oryantal figürlerle süslenmiştir. Müdürü Bay Burnette C. MacDonald, Ben Hur'daki at arabası yarışlarında perde arkasında bir fıçıdan zincirler şıkırdatır. Her perşembe gecesi Black Adası'ndan feribota binip köpekleriyle gelen iki erkek kardeş hep aynı koltuklara otururlar. Bir hafta adamlar gelmez ama köpeklerden birinin, Hector adlı gri bir tazının her zaman oturduğu koltuğa kurulup gösteriyi başından sonuna kadar izlediği görülür.

Kavgalar, yangınlar, ayaklanmalar, fırtınalar: Beethoven, William Tell, Wagner. Kumpaslar, hırsızlar vs.: Grieg, Listz, Beethoven. Aşk veya duygusal: Sevgili Eski Dostum, Gülüşündeki Gün Işığı, Ah Sil O Gözyaşlarını. Öpüşme: Ucuz koltuklardaki herkes ekrana ıslık çalar. Bir film iyiyse, üstü sağanak yağmur varmış gibi çiziklerle kaplıdır. Chaplin yağmur ülkesinin kralıdır. Bastonunda minik çentikler vardır, bir belkemiğinin kemikli boğumları gibi. Yolda ayağı neye takılsa, şapkasını eğerek selam verir. Durup ayakkabısındaki bir deliği inceler. Yanından geçen bir araba onu tozların içine fırlatır. Zıt yönden gelen bir araba onu tekrar düşürür. Ayağa kalkar. Minik bir elbise fırçasıyla üstünü başını temizler. Bir ağacın dibine oturur. Tırnaklarını ovarak parlattıktan sonra bir parça bayat çavdar ekmeği yer. *Pek çok sinema müdürünün bildirdiğine göre, Chaplin'in komedilerini iki hafta oynattıktan sonra sinema koltuklarının vidalarını sıkıştırmak zorunda kalmışlar çünkü seyirciler öyle çok gülmüş ki sarsıntı-*

dan vidalar gevşemiş. İyi geceler Charlie, diye bağırırdı seyircilerin arasındaki delikanlılar, kısa Chaplin filminin sonunda. Sonra taşıyıcı banda bağlı olan kadın kahraman daire testereye doğru sabit bir hızla gider. *Erkekler boyları uzamış çocuklardır o kadar.* Salonda geçmiş belirir, ormandaki açıklık, ölüler orada salondadır. *Seni korkak. Gerçeği bildiğin halde onlardan kaçtın! Oğlunun bunu asla öğrenmemesi için elimden geleni yapacağım.* İsa, kör çocuğu kurtarır. *Ah... ah evet... ışığı görebiliyorum galiba.* Sevgi Işığı. Mary Pickford rahibeye çocuğu geri istediğini söyler. Rahibe kafa sallar. *Biliyorum Rahibe Lucia, deli olduğumu sanıyorsunuz. Ama değilim.* Polisler grevdeki maden işçilerini vurarak öldürür. *Pagan Chink, iki bin yıllık medeniyetin sonuçlarını ilk kez tadar.* Fransız Devrimi'nde Lillian Gish'in kellesi uçurulmak üzeredir. *Kadın severse bağışlar.* Constance Talmadge dağlarda yaşar ve evlenmeyi reddeder. Mavi Kan ve Kırmızı. On Emir. Campbell'lar geliyor. Kabilenin Gururu. Bir Cecil B. De Mille filminde bir kadın yıkanır. Dünyadaki yıkanma tarzları bir gecede değişir. Sofuca Tutkular. Baştan Çıkarış. Ruhlarla Oyun. Don Juan. Dorothy Dare'in Maceraları, Gözüpek Bir Kız. Rockiesli Ruth. Ordunun İncisi. Arşidük makam arabasından iniyor. Arşidükün şoförü arabanın ön tarafına gidip bombanın verdiği hasara bakıyor. *Yıkılmış Bir Ülke, Silik Sınırlar, Çöle Dönüştürülen Bereketli Topraklar, Sürgündeki Kral... ve Pathé Haberler kameramanları orada.* Yedi-sekiz adam bir siperden çıkıyor. Alhambra Film Evi, Büfe, Çay Odası ve Otopark. *Senin... Konuşan Bir Resmin Olsaydı Elimde.* Filmin sonunda seyirciler afallamış bir halde sessizce oturur. Orkestra kovulur. Avrupa filmleri kesilir. Amerikan filmlerinin sayısı üçe katlanır. Altı sinema var. Hem de o küçük kasabada. Her sinemanın önünde iki saatlik kuyruklar. The Empire the Palace the Playhouse the Queens the Plaza

the Alhambra. Ahşap sırtlı yumuşak koltuklar var. *Art deco* duvarlar var. Sütunlar var. Sütunların tepelerinde dönüp duran altın sarısı A P H harfleri var. Yukarı doğru uzanan lüks kırmalı dantelaları insanın inanılmayacak kadar içini gıcıklayan altın sarısı perdeler var. Çifte kubbeli tavandaki ampuller o kadar yüksekte ki onları Tanrı'dan başkası değiştiremez. Birinci Dünya Savaşı'nda savaşmış emekli bir başçavuş, her gün her seanstan sonra koltukların arasındaki geçitlere krom kaplı bir Scentinel Germspray şişesinden sprey sıkıyor, *hava antiseptikle temizlensin ve güzel koksun. Mekâna modern bir hava katar. Scentinel ferahlığını her yerde hissedin. Scentinel Sales New Hygiene Ltd., 266-268 Holloway Rd, Londra N7.*

Üst kat da masraf çıkarıyor. Alt katta Amerikan aksanıyla beyazperdeye bağıranlar. Üst kattakilerle alt kattakiler İngiliz filmlerine birlikte bağırıyor, tuvaletli ve smokinli insanlar birbirlerine boğuk seslerle bir şeyler söylüyor. Çizgi filmler, kısa filmler, haber filmleri, çok yakında, B film, büyük film, Tanrı Kralı Korusun. İnsanlar sandviç getiriyor. *Movietone'un Uçan Halısının Ses ve Görüntüleriyle Dünyayı Gezin.* 4 kuruşa, bir ekmek parasına Güzel Dünya'yı izleyin. Dünya Değişiyor. Ben Bir Hırsızım. Hiçlikten Gelen Kadın. Kadın Kadına Karşı. Hadi Evlenelim, Tehlikeli Macera'yla birlikte. Zamanın İlerleyişi. Uluslararası Yerleşim Alanı. Altı sinema da istila ihtimaline karşı iki haftalığına kapanıyor. Bir hafta sonra tekrar açılıyorlar. Altısı da neonlarını karartıyor. Büyük Diktatör. Oğlan Kızla Tanışır. Alhambra'nın müdürü Bay O.H. Campbell bir Frank Sinatra filminin ortasında sahneye çıkıyor. Avrupa'da zafer. Herkes tezahürat yapıyor. Japonya'ya karşı zafer. Büyük Beklentiler. Rüzgâr Gibi Geçti. Bambi'deki orman yangınının ortasında ağlayan çocuklar dışarı çıkarılıyor. İnsanlar kendilerine televizyon alıp taç giyme törenlerini evlerinde izliyorlar. Ekran üç misli büyüyor. Sine-

rama. Sinemaskop. Geniş Ekran. NaturalVision. Bir aslan seyircilerin üstüne sıçrıyor. Dünyanın En Büyük Gösterisi. Ben Hur, tekrar. On Emir, tekrar.

Büyüyüp Cecille B. De Mille'in mezarındaki bir çatlaktan çıkan bir ota bir karınca tırmanıyor. The Plaza film göstermeyi kesiyor. The Queens yanıyor. The Empire kapanıyor. The Playhouse tombala oynatmaya başlıyor. Parkta Yalınayak. Çılgın Kalabalıktan Uzakta. Natalie Wood'la Robert Redford, Bu Mülk Lanetlidir'de sinemadan eve dönerken gülüyorlar. Yıkıldı. Yıkıldı. Tombala kulübü. Yıkıldı. Tombala kulübü. Yedinci Gün Adventist Kilisesi. Yıkıldı. Yıkıldı. Açıkhava araba satışları. Yıkıldı. Süpermarket. Yıkıldı. Mobilya mağazası. Yıkıldı. Kilise. Yıkıldı. Gece Kulübü. Yıkıldı. Yıkıldı. Gece kulübü. Yıkıldı. Restoran. Listeli ön cephe. Tombala kulübü. Yıkıldı. Yıkıldı. Yıkıldı. Yıkıldı. Steve McQueen'in Porsche'si yarış pistinde kaza yapıyor. Steve McQueen iyileşecek mi? The Bradford Empire. The Plumstead Empire. The Willesden Empire. The Penge Empire. Colchester Hipodromu. The Glasgow New Savoy. The Aigburth Rivoli. The Dingle Picturedrome. The Kirkwall Phoenix. The Harrogate Scala. The South Shields Scala. Leeds Kolezyumu. The Kirkcaldy Rialto. The Clapham Majestic. The Darlington Alhambra. The Perth Alhambra. The Luton Palace. The Largs Palace. The Stroud Palace. The Bristol Palace. The Madia Vale Palace. Çembere geçiş. Kararış. Duvarlar yıkılınca bütün filmler ölü benliklerinden sıyrılarak ayaklanıyor, tıpkı ölülerin cesetlerinden ayrılan ruhları gibi.

Burt Lancaster trapezde, kalabalığın tepesinde Gina Lollobrigida'yı öpüyor.

Büyük ve eski bir binanın içindeki insanlar, havalandırma sistemine pompalanan uyku gazını soluyorlar. Hepsi bayılıyor.

Bir Birinci Dünya Savaşı uçağına bomba yükleyen bir

adam, onları kaldırarak bize gösteriyor. Bombaların ağır uçları kıvrık, çıplak kadın memeleri gibi.

Bütün savaş meydanlarındaki ölüler ayaklanıp yürüyorlar. Durmadan yürüyorlar, büyük bir kalabalığa dönüşüyorlar. Topallayarak, bandajlı, solgun bir halde birbirlerini taşıyorlar, zombiler gibi değil, gerçekten mahvolmuş insanlar gibi, yaşayanların evlerine gidiyorlar ve pencerelerinden içeri bakıyorlar.

Bir kadın, çalgıcıları elinden büyük olmayan minik bir orkestrayı yönetiyor.

Bir köylü kız, altın bozuk para yağmurunun altında duruyor. Daha bir dakika önce yiyecek alacak parası bile yoktu. Önünde bir kapı açılıyor. Kapı sihirli bir diyara açılıyor.

Odanın ortasında ajanlar belirliveriyor. Onlara ev sahiplerinin arzusu söyleniyor... her şeyin şehrin diğer ucundaki başka bir eve taşınmasını istiyorlar. Ajanlar kafa sallayarak kabul ediyorlar... ve bir anda ortadan kayboluveriyorlar. Ev sahipleri şaşırıyor. Titreyerek kafalarını kaşıyorlar. Ama sonra kitaplar kendiliklerinden raflardan inmeye başlıyor. Pencere denizliğine sıçrıyorlar. Kendilerini pencereden dışarı atıyorlar. Aşağıdaki sokağa kısa bir gezinti yaparak, sayfalarını sallayarak iniyorlar. Tabaklar mutfak rafından iniyor. Cakayla yürüyerek hizaya geçip pencereye gidiyor ve sıçrıyorlar. Peşlerinden fincanlar geliyor. Kendilerini dışarı atıyorlar. Hiçbiri kırılmıyor. Çatal bıçak takımı doğrulup yürüyor. Sandalyeler pencereden dışarı atlıyor. Giysiler süzülerek gardıroplarından çıkıyor. Ayakkabılar yürüyerek evden çıkıyorlar, en büyükleri en önde, çocukların minik botları en geride. Halılar kendilerini rulo haline getirerek çıkıyorlar. Ev boşalıyor.

Palais de luxe, Alhambra, ana rahmine düştüğüm yer, ismini aldığım yer.

İşçiler fabrika kapılarından geçerek evlerine gidiyor. Çok, çok uzun bir günün sonu bu.

SONU

dünyanın. Sadece 1 km eninde olsa (ki kulağa çok az geliyor) ve saniyede sadece 20 km hızla ilerlese bile (ki kulağa çok yavaş geliyor) yine de her şeyin sonu olur. Diyelim ki Amerika'da bir yere çarptı ve başka yerlerdeki insanlar umursamadılar çünkü Amerika'dan uzaktalar. Diyelim ki Amerika'ya çarpıyor ve sonra Amerika'da açtığı büyük çukurdan yükselen yanan tozlar başka yerlere yağıyor, mesela İngiltere'ye. Bütün İngiltere, sırf Londra, sırf Islington değil, bütün İngiltere yanar. Norfolk yanar. Stratford yanar. Richmond'la Kew ve şu Bedford civarındaki, Michael'ın ebeveyni orada yaşadığı için bazen gitmek zorunda oldukları yer yanar ve Hebden ve Astrid'in gitmediği bütün başka yer-

ler de yanar. Astrid, asteroid sözcüğünün iki sesli harf eksiği. Asteroid Astrid. Asteroid Kuşağı, Jüpiter'le Mars arasında. Bir asteroid, kendi çekim kuvvetiyle bir araya gelerek dev bir kayaya dönüşmüş uzay taşlarıdır ve eni bir kilometreden fazla olabilir. Bir asteroid, steroid kullanan bir yıldızdır. Dinozorların başına gelen şeydir. Muhtemelen tek bir asteroid, sadece 10 km enindeki bir asteroid, dinozorların soyunu tüketmeye yetti. Ama bundan çok daha yakın bir tarihte, sadece doksan beş yıl önce, ki tarihsel açıdan çok eski sayılmaz ve göreceli olarak zamanın küçük bir yüzdesidir, çok küçük, neredeyse göz ardı edilebilecek kadar küçük bir asteroid Sibirya'ya düştü ve bir mucize eseri sadece altı kişiyi öldürdü, oysa tam 1000 kitle imha silahının patlama gücüne sahipti. Sadece Sibirya'ya düşmesi insanoğlu için inanılmaz bir şanstı.

Astrid sonu hayal etmekten korkmuyor. Yanan sincaplar ve kokarcalar havada uçuşacak, karanlıkta sincap büyüklüğündeki korlar gibi kırmızı kırmızı parlayacaklar, koku bombaları olacak ve San Francisco'daki şu köprü yanacak, film stüdyoları ve şu kale ve Disneyland'deki sahte gezi yerleri ve Empire State Binası yanacak, havada binlerce kilometre yukarı fırlayıp sonra binlerce kilometre aşağı düşecekler, hızlanacaklar ve Big Ben'in saatine çarpacaklar, Parlamento Binalarına ve Waterloo Köprüsü'ne çarpacaklar ve The Eye yan yatacak ve içindeki bütün insanlar düşen kapsüllerin içinde savrulacaklar kar kürelerinin içindeymişçesine ve bütün binalar yanacak, Tate Modern yanacak, sanat eserleri yanacak, restoranlar yanacak, mağazalar yanacak.

Astrid esniyor.

Çok erken kalktı.

Sabah oldu ama dışarısı hâlâ karanlık. Pencereden bakıyor, evlerin üstündeki gökyüzüne. Gökyüzü sokak lambaları renginde ve daha yukarısı karanlık. Kalorifer henüz yanmıyor.

Hava soğuk. Astrid üç yeni kırmızı pijama üstünden birini giymişti. Pijama üstünün üzerinde yeni kırmızı kazaklarından ikisi ve yeni kırmızı hırkası var ve hırkanın düğmeleri ilikli.

Her şeyin kırmızı olmaz ki, demişti annesi. Her şeyin aynı renk olmaz.

Kırmızının farklı tonları ama, demişti Astrid.

Hem sana kırmızının yakıştığına emin değilim Astrid, demişti annesi.

Astrid burnunu çekerek kırmızı hırkayı uzatmıştı. Annesi iç geçirerek hırkayı kasaya götürmüştü.

Michael ise Astrid'in hangi rengi seçtiğine ne dikkat ediyor ne de umursuyor ve Astrid'in annesi geri dönene kadar masrafları o karşılıyor, ki annesi döndüğünde Astrid'in gardırobu baştan aşağı kırmızı olacak.

Ayaklarını pijama altının paçalarına soktu, neyse ki ona biraz büyük geliyor. Büyüyünce tam gelecek.

Bir sürü insan kalkmış ve evlerinin ışıklarını yakmışlar oysa daha sabahın körü ve hava karanlık, insanlar işe filan gitmeye hazırlanıyor. Yeni radyolu alarmlı dijital saat sabah 6.35'i gösteriyor, saat Greenwich'e sinyal gönderiyor ve doğru saati saniyesi saniyesine alıyor oradan. Astrid'in odasında yeni yatağın ve diğer yeni şeylerin kokusu var. Yeni şeylerin kokusu ilk başta heyecan verici, sonra biraz sinir bozucu. Her yerde o koku var. Artık neredeyse her şey yepyeni, buradaki ve evin neredeyse her yerindeki her şey kelimenin tam anlamıyla yepyeni.

Döşeme tahtalarını görmek hayret vericiydi. Duvarları görmek hayret vericiydi. Düşündükçe hâlâ hayret verici geliyor. Eve gitmek ve ön kapıdan yürüyerek geçmek ve içerisinin bomboş olması, insanın kendi nefesini ilk kez işitmesi gibiydi. Sanki biri içinizdeki nefes sesi düğmesini sonuna kadar çevirmiş gibiydi.

Astrid eski eşyaları pek özlemiyor, sadece bazılarını. En çok hoşuna giden evin hâlâ tamamen boş olduğu zamandı, üç gece otelde kaldıktan sonra dönüp yataklar gelene dek ödünç aldıkları uyku tulumlarıyla yerde uyumaktı. Annesini en sonunda ağlatan şeyin, büyük ya da göze batan şeylerin, mesela Aga'nın ya da bilgisayarın ya da ilk baskıların ya da müsveddelerin değil de kapı tokmaklarının gitmesinin olması şaşırtıcıydı. Annesi gideli üç hafta üç gece oluyor. Ne zaman döneceği belli değil. Dünyayı gezmek gibi bir şey yaptığı. Çok gerekli anlaşılan. Astrid ise son derece sorumsuzca olduğunu düşünüyor.

Tatilden dönüp boş eve girmişlerdi ve annesi öylece durup bakakalmıştı, hepsi gibi, önce koridorda durmuş sonra bütün odalara teker teker bakmışlardı. Annesiyle Michael ilk başta gülmüşlerdi, öylece durarak ya da birbirlerinin yanından geçerek, gözleri gördüklerine inanamıyormuşçasına fal taşı gibi açıktı, sanki bu olanlar muazzam bir eşek şakasıymış gibi. Sonra annesi aşağı inip oraya bakmak için kapıyı açmaya çalışmıştı ama kapıyı açamamıştı çünkü tokmağı yoktu.

O zaman ağlamaya başlamıştı.

Sanat vardır, zanaat vardır, diyordu. Delirmiş gibi sürekli tekrarlıyordu. Kapı tokmakları sanat ve zanaattı.

Onu bitiren kapı tokmakları olmuştu. Herkesin sonu farklıdır herhalde. Astrid şimdi bunun oldukça iğrenç bir son olduğunu düşünüyor, kapı tokmaklarının. Bitti, deyip durmuştu annesi bundan sonra. Kesinlikle bitti.

Yataklar, sandalyeler, dolaplar, gömme dolapların kapıları, gardıroplar, dolaplardaki ve gardıroplardaki her şey. Astrid'in duvarındaki Busted'ın filan dergi fotoğrafları bile. Fotoğrafları tutan mavi bantlar bile. Çekmeceler, makas ve lastik bantlar filan ve çekmecelerdeki ipler. Hiçbir şey kalmamıştı. Kopuk bir düğme bile. Sanki bütün yerler temizlen-

mişti. Tahtaların arasındaki çatlaklarda kayıp bir tel raptiye bile yoktu. Hırsızların götürmediği tek şey telesekreterdi. Yemek odasında yerde duruyor, minik kırmızı ışığı yanıp sönüyordu. Ön kapıyı açtıklarında sesini duydular, genellikle duyulurdu, eve gelip ön kapıyı açınca her zaman duyulurdu, yani onu duymak hayret verici değildi, ama bu sefer sesi neredeyse tekinsiz bir şekilde yüksekti. Çok daha yüksek geliyordu çünkü diğer her şey gitmişti. Ama telefonu götürmüşlerdi, bu yüzden Michael polisi cep telefonuyla aradı. Bütün evi, dedi Michael. Resmen dımdızlak bırakmışlar. Sonra bir oteli aradı. Sesi tuhaftı çünkü halıları götürmüşlerdi, merdiven halılarını bile, bu yüzden evdeki sesler çok farklı geliyordu. Birinin herhangi bir şeyi yüksek sesle söylemesi bile tuhaf geliyordu.

Yani, önce Norfolk'tan dönüp arabayı park etmişlerdi. Sonra annesi ön kapıyı açmıştı. İçeri girer girmez Astrid bip sesini duymuştu. Sonra bir şeylerin değiştiğini fark etmişti. Sonra normalde askılığın bulunduğu yerin tuhaf olduğunu fark etmişti. Tuhaftı çünkü askılık gitmişti. Sonra başka bir şeyin daha gittiğini fark etmiş ve sonra ne olduğunu hatırlamıştı, bir kitaplıktı, çünkü kitaplığın koridordaki şeklini hatırlamıştı. Sonra duvarlardaki tuhaf görünen yerlerin eskiden resimlerin bulunduğu yerler olduğunu görmüştü. Alınıp götürülen şeylerin boşluğunu gördükten sonra onları hemen hatırlayamamam, hatta bazılarının ne olduğunu kafamda canlandırmakta epey zorlanmam tuhaf, diye düşünüyor Astrid.

Sonra ön odaya, oturma odasına, oyun odasına, mutfağa gitmiş ve oralardan gitmiş şeylere bakmışlardı.

Falan filan.

Yani, telesekreter dışında geride kalan tek şey Astrid'in, Magnus'un, annesinin ve Michael'ın yanlarında getirdikleriydi, arabaya koydukları ve Norfolk'taki yazlığa götürdükleri

şeylerdi. Hırsızlar muslukları sökmüşlerdi. Radyatörlerin düğmelerini sökmüşlerdi, ki bu biraz sorun yaratıyordu çünkü artık neredeyse kasım olacaktı ve hâlâ giden her şeyin yenisini almamışlardı ve hava bazen kesinlikle soğuk olsa da radyatörün sürekli en sıcağa ayarlı olması sorun yaratabiliyordu ve evdeki radyatörlerin ayarı ancak kerpetenle değiştirilebiliyordu.

İşin iyi tarafı da vardı, çünkü artık Astrid'in başı cep telefonu yüzünden derde giremezdi çünkü yatağının yanındaki dolapta olduğunu söylemişti, demek ki diğer her şey gibi o da gitmişti.

Annesi bütün komşuları gezmişti, ama kimse sıra dışı bir şey görmemiş ve duymamıştı. Moor'lar iki hafta önce bir nakliyat kamyonunun gelip gittiğini görmüşlerdi. Hiç şüphelenmedik, demişlerdi annesiyle Michael'a. Taşınıyorsunuz sandık. Emlakçının satılık tabelası koymasını bekliyorduk çünkü bizim evin de ne kadar edeceğini merak ettik.

Astrid'in babasının mektuplarıyla fotoğrafları alınmış. Yatağın altındaki yolculuk çantasının içindeydiler, ayakkabılarla naylon poşetler ve posterler de yatağın altındaydılar ve onlar da alınmış.

Astrid yola bakıyor. Sonra yolu inceliyor. Ortalıkta gezinen birkaç insan var, arabalara biniyorlar filan, ama hiçbiri tanıdık değil. Tanıdık birini görmeyi beklemiyordu zaten. Ama insanın gözleri bekler. Yabancılara bakarlar, yabancı olup olmadıklarını anlamak için.

Bir sokak lambasının ışığında, bir ağaçtan bir yaprak düşüyor. Astrid yaprağın yere düştüğünü görüyor. Evlerin tepesindeki şeritli gökyüzüne tekrar bakıyor. 1.000.000'dan fazla asteroid var ve bunlar bilim adamlarıyla gökbilimcilerin bildikleri sadece. Çok daha fazlası olabilir. Yani.

Astrid yani gibi lafları yüksek sesle söylemeyi kesti. Biraz salaklık etmiş oluyor çünkü. Üç ay sonra on üç yaşında ola-

cak. Normalde bu üç ay içinde iki oyuncak çekmecesindeki eski oyuncaklarını ve oyuncak bebeklerini ve bebek evini filan gözden geçirecek, bunları Powell'lar ve Packenham'lar gibi kendisinden küçük çocuklara verecekti, bir de Astrid gibi aileleri olmayıp hastaneye düşen çocuklara, ki Magnus kendisininkileri vermişti, ama Astrid'in bunu yapmasına gerek kalmadı artık. Gerçi mesela Tavşan Harry'nin ve kadife kaplı midilli koleksiyonunun ve bütün o ayıların filan, çeşitli eskilik ve yenilik derecelerindeki bütün o oyuncakların şimdi nerede olduğunu merak etmiyor değil.

Cennetteler, demişti Magnus, Astrid yüksek sesle merak ettiğinde.

Baksana, demişti Astrid birkaç hafta önce Magnus'a, birlikte bahçedeydiler çünkü ev, eskiden halı olan yerlere, merdivenlere ve odalara halı koyan halıcılarla doluydu. Bir şey var da, merak ediyorum, bu şeyi yapmayı neden isteyeyim?

Neyi? demişti Magnus.

Magnus zamanının çoğunu evde boş boş oturarak geçiriyor. Soruşturmadan önce, okuldan uzaklaştırılma süresinin bitmesine daha iki ay var. Eve geldiklerinde telesekreterdeki şeylerden biri de buydu. O ve Michael bütün gün ayrı odalarda oturuyorlar. Astrid uzaklaştırma cezası alsa veya işini kaybetse filan, bütün gününü iğrenç bir şekilde boş boş otururak harcamak yerine en azından bir kütüphaneye, kitapçıya ya da yüzme havuzuna gideceğini düşünüyor.

Diyelim ki ölüye benzeyen bir hayvan gördüm, demişti Astrid. Onu neden bir sopayla dürtmek isteyeyim?

Yaşıyor mu görmek için, demişti Magnus.

Ama ölü değilse, hâlâ yaşıyorsa ve sadece ölü gibi görünüyorsa o zaman zalimlik etmiş olurdum, bunu neden yapmak isteyeyim ki? demişti Astrid.

Yaşıyor mu görmek için, demişti Magnus yine.

Astrid tatilden dönünce valizlerini açmış ve iki kaset bulmuştu. Otobüsle Dixons'a gitmişti, çünkü orada onun kamerasının aynı modeli tanıtım amaçlı kurulmuş halde duruyordu. Kamera çalışıyordu. Astrid düğmesine basıp kamerayı açmış, birinci kasedi takmıştı, ki yoldaki ölü şeyin bulunduğu kasetti bu ve Astrid mağazada durup o zamanki ölü şeyi seyretmişti. Orada öylece yatıyordu, ölüydü. Astrid sesi açmıştı. Kır sesleri vardı, vızıltılar ve hava ve kuşlar. Sonra bir el görmüştü, kendi eliydi mutlaka, bir kapının mandalını kaldırıyordu. Sonra o evdeki temizlikçi kadının kafasının tepesini görmüş ve elektrikli süpürgenin gürültüsünü duymuştu, sonra Astrid'in sesi kadına bir şey sormuş ve kadın yanıt vermişti. Sonra merdivenden iniş, iyi bir çekim değildi, insanın içini bulandıran türdendi, sonra döşeme, sonra mercekte yansıyan köreltici gün ışığına çıkış. Sonrasında hiçbir şey yoktu kasette, beyaz gürültü o kadar. Bu çok sinir bozucuydu, çünkü Astrid o gün Amber'i çekmiş olmayı umuyordu, ki ilk günlerinden biriydi.

Amber'den bahsetmesi yasak. Adını bile ağzına alması yasak.

Artık bitti, diyor annesi. O dönem bitti. Unut artık Astrid. Seni uyarıyorum. Yeter.

Bu tavır Astrid'in Norfolk'ta geçirdikleri kalan zaman ve eve dönüş yolculukları boyunca, araba ne zaman trafik ışıklarına gelse, kırmızı, amber, yeşil veya yeşil, amber, kırmızı (ışıkların değişme sıralarına göre elbette) demesine yol açtı. Annesi bunu neden yaptığını anladığında küplere bindi ve Astrid'e bağırıp çağırarak emirler verdi epey. Bu yüzden Astrid imalara başladı. Amb sadece ona kadar mı vaktim var? filan demeye başladı. Magnus'a annelerinin önünde ambient diye bir müzik türü hakkında sorular sordu. Arabada tarladaki bir ineğin amba tuhaf yürüdüğünü veya bir ihtiyarın yol-

dan amba tuhaf geçtiğini söyledi. Heals'ta annesinin yanında kasiyer kadına bir lambaya üç vatlık ambül takmakla on üç vatlık ambül takmak arasındaki farkı sordu. Kadının dediğine göre ikincisi daha çok ışık veriyormuş.

Astrid, dedi annesi.

Ne? dedi Astrid.

Şansını zorlama, dedi annesi.

İğrençsin, diye fısıldadı Astrid çok usulca. Kafasında amber sözcüğünü kırmızı sözcüğüne dönüştürdü, yanlarından kırmızı bir araba geçince. Şu kırmızı araba ne güzel, dedi yüksek sesle. Bir tane daha görünce, şu arabanın kırmızısını sevdim, dedi.

Şimdi giysileri kırmızı, yatak çarşafı kırmızı, tuvaletteki yeni kutulu diş fırçası kırmızı, halısı kırmızının bir tonu. Falan filan.

Astrid Smart.

Böylece annesi bir dolap çevirdiğini anladı, ama ne olduğunu anlayamadı.

Ama şimdi annesi uzakta olduğundan, Astrid b harfi eklemeyi, amb demeyi, kırmızıdan bahsetmeyi filan bıraktı. Kırmızı numarasını Michael'a yapmanın anlamı yok. Astrid, Magnus'a Amber hakkında bir şeyler söylemeyi planlıyor, ama bunu birkaç kez yapacakken nedense vazgeçti. Sebebini hâlâ bilmiyor. Biraz fesatça veya biraz tuhaf geliyor, o ölü şeyi sopayla dürtüklemek gibi. Yine de bir ara Michael'a söylemeyi ve o zaman ne olacağını görmeyi planlıyor.

Kasedi çıkardı ve kameraya diğerini taktı, çünkü şansı varsa bu o şafaklı olandı, başlangıçlar kasedi. Rewind tuşuna bastı, sonra da Play'e.

Mağazada çalışan delikanlı arkasında duruyordu ve onu sırtından itti.

Baksana, dedi. Okuman yok mu?

Numunelik kamerada Müşterilerimizden Cihazlara Dokunmamalarını Rica Ediyoruz. Yardıma İhtiyacınız Olursa Personele Başvurunuz, yazısı vardı.

Astrid, Pause'a bastı.

Bu yazıyı dinlemem için bana üç iyi sebep söyle, dedi.

Çünkü öyle yazıyor, dedi delikanlı.

Yetmez, dedi Astrid.

Çünkü ben öyle diyorum, dedi delikanlı. Ve çünkü senin değil. Satılık. Parasını verirsen istediğini yaparsın.

Bu kadar diktatör olmana gerek yok, dedi Astrid.

Ha? dedi delikanlı.

Bir: Bana şimdiye kadar saydığın sebepler cidden saçma sapan, dedi Astrid. İki: Bu numunelik model, değil mi? Yani şirketin gözden çıkardığı kameralardan biri. Yani bana biraz daha iyi davranabilir, filmimi seyretmeme izin verebilirsin. Bunu kullanmayı bilmiyor değilim. Zarar veriyor da değilim. Ve üç: Beni bir daha sırtımdan itersen seni bu mağaza zincirinin müdürüne şikâyet ederim, on üç yaşında bir kız müşteriyi taciz ettiğini, onu sırtından ittiğini söylerim, ki bu cidden fiziksel taciz ve kimseyi şikâyet etmek istemiyorum çünkü bu hoş bir şey değil.

Ne? dedi mağazadaki delikanlı. Afallamış gibiydi. Sonra güldü.

On üç yaşında birine göre çok zekisin, dedi. Cidden on üç yaşında mısın bilmiyorum ama eğer öyleysen çıkma teklif edemeyeceğim kadar küçüksün.

Sanki seninle çıkan var da, dedi Astrid kamerayı inceleyerek.

İyi çocuktu. Astrid'in mağazadaki kamerada bir sonraki kasedi izlemesine karışmadı. Ama kasette hiçbir şey yoktu, hızlı çekimde peş peşe aydınlanan birkaç karanlık gökyüzü

dışında. Yeni bir gün başlayınca gökyüzü tekrar kararıyordu. Sonra solarak beyazımsı oluyordu, oysa Astrid o günleri çok daha koyu mavi hatırlıyor.

Amber'in şafak çekimi yoktu. Hiçbir şey yoktu. Sanki Amber kendini silmişti veya hiç var olmamıştı da, Asrid onu kurgulamıştı o kadar.

Astrid iki kere daha kontrol etti. Sonra kasedi çıkardı, kameranın yan kapağını kapadı ve mağazadan çıktı.

İşin bu kadar çabuk mu bitti? dedi delikanlı.

Astrid'den çok büyüktü, Magnus'un yaşlarındaydı.

Filmlerini unuttun, dedi. Onları istemiyor musun?

Onlarla işim bitti, dedi Astrid.

İçlerinde ne var? diye sordu delikanlı. Sen mi varsın?

Hayır, dedi Astrid.

Cebinin numarasını verirsen, dedi delikanlı, sana üç yeni kaset veririm bedavaya. Hadi ver.

Kasede ihtiyacım yok, dedi Astrid.

Herkesin kasede ihtiyacı vardır, dedi delikanlı.

Artık kameram yok, dedi Astrid.

Öyleyse başka bir şey vereyim? dedi delikanlı. Pil. Walkmanin için kulaklık. iPod'un için. Sende ne var? Walkman mi iPod mu?

İstemem sağ ol, dedi Astrid.

Öyleyse sadece numaranı ver, dedi delikanlı. Hadi. On beş yaşına gelmeden aramam. Söz. İki yıl sonra, eylülde cep telefonun çalacak ve birisi alo, masmavi gözlü kızla mı görüşüyorum, diyecek. Beni hatırladın mı, diyecek. Bu gece benimle sinemaya gider misin, diyecek.

Sana numaramı veremem, dedi Astrid.

Neden? diye seslendi delikanlı mağazanın açık kapısından. Neyimi beğenmedin ki?

Cebim yok, diye seslendi Astrid dönüp.

Delikanlı sokaktaki insanların ardından seslendi. Hey, diye seslendi. Sana çok ucuza bir cep telefonu satabilirim.

Yani Astrid kasetlerde pek bir şey bulunmayışı yüzünden hayal kırıklığına kapılmayı anımsadığında, daha ilerideki bir mağazanın vitrininde durup yansımasında gözlerinin mavisinin tonuna baktığında, mağazaya gittiğinde yaşadığı bu diğer şeyler olmasa daha çok hayal kırıklığı yaşayacaktı.

Hem zaten bir sürü şeyi kayıtlı olmasalar da anımsayabiliyor. Geçen gün yani durup dururken ansızın Amber'le bir çiftliğin önünden geçişlerini ve koca köpeğin koşarak çıkıp onlara üstlerine saldıracakmış gibi havlayışını anımsadı, hayvan cidden hırlıyordu ve Amber ona bağırmıştı, bağırarak üstüne yürümüştü ve hayvan gerilemişti, cidden havlamayı kesmişti şaşırmışçasına ve yolda duran Amber'den gerileyerek uzaklaşmıştı.

Astrid bunu hâlâ anımsadığını bilmiyordu bile.

Amber'in tam olarak nasıl göründüğünü anımsamak güç. O temizlikçi kadının kaydının olması ama Amber'in olmayışı sinir bozucu.

Amber'in çok komik bir şey yaptığını anımsıyor, Astrid'i kahkahadan kıran, yerlerde yuvarlandıran bir şey, ama neydi anımsamıyor şimdi. Gülme hissini anımsayabiliyor. Mesela köydeki barın önünde durup içeridekilere bakarak huzursuz etmenin nasıl bir şey olduğunu anımsayabiliyor ve önemli olan da bunu anımsamak, yüzlerini ya da giysilerini veya nerede durduklarını ya da sayılarını anımsamak değil. Kimse ondan hangi köylülerin orada olduğunu kanıtlamasını istemeyecek; bu başkasının sorumluluğu, başkasının işi. Astrid'in sorumluluğu farklı. Onunki görmek, orada olmak.

Astrid mesela annesinin dünyayı gezdiğine filan inanmıyor. Orada olmanın zıddı gibi bu. Kötü ebeveynlik. Sonuçları olacak. Sorumsuzluk. Anne babaların boşanması ve dede-

lerle ninelerin ölmeleri ya da Alzheimer'a yakalanıp insanların ailelerinin yanında kalmaları, acınacak halde olmaları ve artık kendi suratlarını tanıyamamaları, artık kendi başlarına yemek yiyememeleri filan gibi bu da insanların okulda yeme bozukluğu yaşamalarının veya kendilerini kesmelerinin sebeplerinden biri, ki Astrid asla böyle bir şey yapmaz çünkü hiç orijinal değil; Astrid kendini kesmiş üç kız tanıyor şimdiden ve bunlardan sadece biri birazcık olsun akıllı ve bu işi yapmış iki-üç kişi daha var muhtemelen ve onlar biraz daha gizli tutuyorlar ve ayrıca üç kız daha var ki yeme bozukluğundan mustarip olduklarını herkes biliyor. Yani, bu evdeki ve bu ailedeki herkes şanslı, Astrid böyle bir şey yapacak biri olmadığı için.

Zelda Howe yeme bozukluğundan mustarip olduğu belli kızlardan biri.

İnsanın çabucak unutuvermesi ne tuhaf, bildiğini sandığı bir şeyi bile, cidden hatırlamak istediği bir şeyi bile. Hafızanın işleyiş ve işlemeyiş tarzı ne tuhaf. Bir surat silik olabilir. Ama mesela Astrid'in şu köpeğin başına gelenleri anımsaması gibi, bazen suratlar ya da anılar kendiliğinden aklınıza gelir ve bazı şeyleri öyle net görürsünüz ki görmek istemeseniz bile görürsünüz. Çılgınca bir şey bu. Astrid, Amber'in görünüşünü anımsayamıyor. Tatil fotoğraflarına baktı, ama annesi içinde Amber bulunan fotoğrafları sansürlemiş olmalı. Astrid tatil fotoğraflarından birini pijamasının cebinde taşıyor, Magnus'la ve anneleriyle ve Michael'la birlikte o standardın altındaki evin ön kapısında çektirdikleri fotoğrafı, çünkü bunu Amber çekmişti.

Fotoğrafların *çekildiğinin* söylenmesi ilginç, sanki çekilip alınıyormuşlar gibi. Fotoğrafı Amber'in çekip aldığını ama hâlâ Astrid'de bulunduğunu söylemenin mümkün olması ilginç. İşte burada, cebinde duruyor.

Astrid şimdi Amber'in fotoğrafı çekişini görebiliyor, düşününce. Taş garaj yolunda bacaklarını ayırarak ve kamerayı göz hizasına kaldırarak durup hazır mısınız demişti ve hepsi öylece durmuşlardı, hazırdılar.

Aslında Astrid'in iyi çıktığı bir fotoğraf bu, ki bu nadir rastlanan bir durum çünkü Astrid pek fotojenik değildir ve genellikle kendi fotoğraflarından nefret eder. Fotoğrafta gözleri cidden masmavi. Yüzünde güneş ışığıyla parlıyorlar mavi mavi.

Fotoğrafı cebinden çıkarıyor ve sokaktan gelen ışıkta daha net görebilmek için büküyor. Fotoğraftaki annesine bakmamaya gayret ederek sadece Magnus'a, Michael'a ve kendisine bakıyor, ayrıca evin kapısıyla garaj yolunun bir kısmı görülüyor. Amber'in o minik kamera penceresinden o an gördükleri bunlar. Böyle düşününce tuhaf geliyor, sanki hepsi öylece kalakalmışlar da evin önünde sonsuza dek duracaklarmış gibi, oysa Amber'in zihninde sadece anlık bir görüntüydü. Bir fotoğrafın sonsuza dek kalması ama aslında hiçbir şeyin zaman içinde bir andan uzun sürmediğini kanıtlaması şaşırtıcı.

Fotoğraftaki o sonsuz anda hepsi Amber'e bakıyorlar ve Amber de onlara bakıyor.

Astrid böyle düşününce, bunun kendi gözlerinden görülmeyen bir görüntü olduğunu düşününce annesine bakmasında sorun kalmıyor.

Annesi fotoğrafta hoş görünüyor. Gülümsüyor. Cidden mutlu bir gülümseyiş.

O gülümseyiş Astrid'in sinirini bozuyor giderek. Fotoğrafı tekrar cebine koyuyor. Ağlamak isteme hissini bastırıyor. Bunu yapmak zor değil.

Annesi dönünce Astrid o Dixons mağazasına tekrar gidecek ve o çocuğun hâlâ orada olup olmadığına ve söylediği şekilde kendisini anımsayıp anımsamayacağına bakacak. Cep

telefonlarına bakmaya geldiğini söyleyecek. Çocuk tekrar çıkma teklif ederse evet deyip onunla çıkacak. Bu annesinin cidden sinirini bozacak, çünkü Astrid'in büyüyünce asla bir dükkânda çalışan biriyle evlenmemesi konusunda takıntılı. Amber bir gece, Norfolk'taki yazlığın karanlık odasındaki yatakta Astrid'in kulağına söylemişti bunu.

Ondan hoşlanmamıştı, çünkü tanıştıklarında bir dükkânda çalışıyordu, demişti Amber.

Hadi canım, demişti Astrid.

Evet canını, demişti Amber.

Astrid'in saçını çekmişti sertçe.

Acıdı, demişti Astrid.

Daha kötüsünü hak ediyorsun, demişti Amber. Sen de onlar kadar iğrençsin. Neyi tercih ederdin? Biliyorum. Gelecek vaat eden bir beyin cerrahı olmasına, o genç yaşta tanınmış bir doktor olmasına karşın kariyerinden vazgeçti. Hayır, biliyorum. Bir bilgisayar dehasıydı ve şirketten şirkete geçerek tonla para kazandı ve insanların elektronik ortamda iletişiminde büyük değişikliklere yol açtı. Mesela önce spam e-postaları icat ederek zengin oldu. Sonra spam e-postaların insanların e-postalarına ulaşmasını engellemenin yolunu bularak bir daha zengin oldu. Ama bu anlamsız işlerden kısa sürede sıkılıp bir dükkânda çalışmaya başladı.

Nasıl bir dükkânda? demişti Astrid.

Kuzeyde, Hebden diye bir yerde namuslu, çevreye duyarlı ve doğal alternatif tüketim ürünleri satan bir dükkânda, demişti Amber.

Astrid başıyla evetlemişti.

Kuzeyi seviyor, demişti Amber. Sen ve Magnus bu yüzden kuzeyli isimlerine sahipsiniz.

Astrid omuz silkmişti utangaçça, Amber'in koltuk altı sıcaktı.

Aslında hayır, demişti Astrid. Işin doğrusu, doğuştan yetenekliydi o. Temizliğe yeteneği vardı. Daha çok küçük yaşlardan itibaren, nesneleri parlatma konusunda sıra dışı bir kabiliyet sergiliyordu. Büyüyünce temizlikçiliğe başladı, ki yapmak istediği tek şey buydu. Şimdi bütün İngiltere'yi gezerek insanların evlerini temizliyor. Çok az para kazanıyor. Kıt kanaat geçiniyor. Ama öyle güzel temizlik yapıyor ki hayatı güzelleştiriyor. Nesneleri ve hayatı pırıl pırıl yapıyor.

(Astrid Berenski.)

O kadının söylediği hiçbir şeye inanmayın, demişti annesi evde hemen sonra, bunu arabada da tekrarlamıştı ve boş evde de arada sırada söylediği olmuştu, ev yeni şeylerle dolarken.

Anneniz doğru söylüyor, demişti Michael. Korkarım haklı. O kadın şarlatanın, düzenbazın, yalancının tekiydi. At arabasıyla gezip insanlara hastaları iyileştirmeyen ilaçlar satan sahte doktorlardan farkı yoktu. Sahte bir doktordu.

Magnus başıyla evetlemişti, üzgün görünüyordu.

Sadece Astrid kırmızı görüyordu. Zihninde Amber'i bir at sırtında görüyordu, kafasında bir sahte doktor şapkası ve sırtında onların giydikleri türden kırmızı bir ceketle. Tıngır mıngır giden atın sırtında devriye gezen Amber, geçerken başıyla Astrid'e selam veriyordu.

Kırmızının aynı zamanda öfke anlamına gelmesi iyi. Her şeyi kırmızı gördüğünüzü hayal edin, kızılötesi görebiliyormuşsunuz gibi. Astrid, eylülde okula döndüğünde, Lorna Rose o İngilizce dersinin ortasında ona ilk kez sen tuhafsın dercesine baktığında onu görmezden gelmek ya da sinirlenmek yerine ayağa kalkmıştı ve yaşlı Bayan Himmel şiir kitabından başını kaldırıp bakmıştı, İngiltere'de son kalan tavşandan ve herkesin sırf onu görmeye gitmesinden bahseden bir şiirdi ve Bayan Himmel, Astrid ne yapıyorsun, otur yerine demişti ve Astrid yürümeyi sürdürmüştü, sıraların yanından geçerek

Lorna'nın oturduğu yere gitmişti ve sırasının önünde durarak ona bakmıştı ve Lorna gülüyordu korkmuşçasına, olanlara inanamaz gibiydi ve Astrid onun sırasının önünde durup sadece Lorna'nın duyabileceği bir fısıltıyla gözüm üstünde demişti. Bayan Himmel, Astrid hemen yerine otur demişti ve Astrid, Lorna'ya bilmesi gereken bir şeyi söylüyorum o kadar demişti ve Bayan Himmel, Lorna'ya ne diyeceksen boş zamanında söylersin derste değil, meseleyi bütün sınıfa anlatmak istemiyorsan tabii demişti. Astrid şimdi herkese söyleyebilirim, ama Lorna aramızda kalsın diyorsa o başka demişti ve Bayan Himmel, ee Lorna? Mesele nedir? demişti ve Lorna özel bir konu demişti ve Bayan Himmel pekâlâ Astrid, son kez söylüyorum otur yerine demişti. Astrid, Lorna'nın gözlerine son bir kez bakmıştı. Sonra sırasına geri dönmüştü ve oturmuştu ve hep birlikte şiire devam etmişlerdi ve o zamandan beri hiçbiri ona bir şey yapmamıştı, hatta Lorna Rose'la Zelda ve Rebecca ona yaltaklanmaya başlamışlardı ve Zelda evi arayıp duruyor ve dedesinin onlarda kalmaya başladığını, şimdi onlarla yaşamasının ne kadar sıkıntı verici olduğunu ve dedesinin yemek yiyişinin sürekli tuhaf bir şekilde midesini bulandırdığını ve bundan suçluluk duyduğunu anlatıyor.

Ama mesele şu ki, Astrid sınıftaki o sabahı anımsadığında, olan her şey aklından tuhaf renkli bir çeşit tuhaf film gibi geçiyor, her şey parlak ve çarpık, sanki renklerin de düğmesi sonuna kadar çevrilmiş.

Ayrıca şaşırtıcı olan şu ki artık babasının mektuplarına ihtiyaç duymuyor. Hiçbir şeyin kanıtı değillerdi aslında. Gitmiş olmaları önemli değil. Hatta sürekli onlar hakkında düşünmek zorunda olmamak veya hikâyenin şimdi ya da eskiden ne olduğunu merak etmemek rahatlatıcı. Amber ona babasının herhangi bir yerde herhangi bir şey olabileceğini söylemişti.

Kork ya da hayal et.

Amber hakkında, sanki geçmişte kalmış gibi düşünmek tuhaf.

Ama öyle.

Amber biten Amber değil, diye düşünüyor Astrid, Michael'ın elini Magnus'un omzuna koymuş olduğu ve ikisinin de güldükleri fotoğrafa bakarak, annesi de Astrid'e sarılmış gülümsüyor, Astrid de annesine sarılmış.

O dönem bitti. Unut artık Astrid. Seni uyarıyorum.

(Amber'in arabası garaj yolunda, Amber motoru çalıştırıyor. Annesi evin kapısının girişini kapamış. Taşlarda geri geri giden arabanın sesi, taşlardan yola geçen araba tekerleklerinin sesi, arabanın giderek azalan sesi. Annesinin tekrar içeri dönüşü. Evin ön garaj yolundaki, daha saniyeler önce Amber'in arabasının durduğu boşluk.)

Sabah 7.31'i gösteren, yeni alarmlı radyolu dijital saatte, milisaniyesi saniyesine doğru.

Söken şafak kırmızı. Kırmızı gökyüzü gece, çobanı davet ediyor keyfe. Gökyüzü sabah kırmızı oluyor, çobanı uyarıyor. Gece göğün kırmızı olması ertesi günün güneşli geçeceği anlamına geliyor. Sabahleyin gökyüzü kırmızıysa fırtına geleceğini gösteriyor, olacakları anlamanın eski bir yöntemi. Astrid'i şaşırtan şey başka, çobanların geleneksel olarak koyunlara bakan insanlar olmaları, yazları ağaçların altında uzanıp pan flütlerini çalarlar, koyunları etraflarında otlar, hangisinin kesilip hangisinin kesilmeyeceğine karar verirler, okulda Tanrı Benim Çobanımdır söylenir ve okutulan şeylerde Tanrı'nın küçük çocukları ve kuzuları kolladığından bahsedilir hep, ama sadece bazı kuzuları, O'na inananları, hem zaten insanlar sürekli kuzu eti yer ve kuzuların koyun olup kesilmeleri sadece birkaç ay sürer.

Koyun Görmece. Michael ve Astrid'in annesi iyi davranıyorlar, arabanın ön koltuğunda oyunlar oynuyorlar.

Yazlığın etrafındaki tarlalarda koyunlar vardı. Yeni koyunlardı herhalde, deli dana hastalığı yüzünden telef olup yakılan koyunların yerine getirilmişlerdi.

Astrid köyü düşününce aklına tuhaf tuhaf ayrıntılar geliyor, mesela evle köy arasındaki yolda, tarlanın yanında duran sokak lambası direği ve dibinde bitmiş gür otlar gibi. İnsan hafızası neden sırf öyle bir lamba direğini anımsamak ister ki?

Astrid bilmiyor.

Gazetelere göre dünya kararıyormuş, çoğu yer mesela otuz yıl öncekinden yüzde 10 daha karanlıkmış, hatta bazıları neredeyse yüzde 30. Kirlilik yüzündendir herhalde. Kimse bilmiyor. Şafağın geri gitmesi gibi, başlangıçlar kasedindeki şafaklar gibi, ama çok uzun çok ağır çekimle geriye sarış, her gün aydınlığa çok az karışan karanlık, öyle yavaş ki kimse fark etmiyor.

Bir tiyatro perdesinin inişi gibi.

Ama bu son değil. Nasıl herhangi bir şeyin sonu olabilir ki? Sadece başlangıç. Her şeyin başlangıcı, yüzyılın başlangıcı ve kesinlikle Astrid'in yüzyılı bu, yirmi birinci yüzyıl ve Astrid burada işte, geliyor işte, bütün iğrençlikleri ve çılgınlıkları ısıya duyarlı bir şekilde aramak sorumluluğuyla kendini içine atıyor, Zeki Asteroid Astrid Smart dünyaya hızla savrularak yaklaşıyor, çarpma anına yaklaşıyor ve annesi dünyada her neredeyse uyanıp otel penceresinden dışarı bakabilecek, tıpkı şimdi Astrid'in baktığı gibi ve bir şeyin gökyüzünden sıra dışı yağmur gibi indiğini görecek, Pencereden bakacak ve onun düşerek karşısında belki 10 km'lik büyük bir çukur açışından, bütün mobilyaları filan odasından ve civardaki bütün odalarla evlerden dışarı fırlatışından hemen öncesini görecek, herhangi bir yere düşebilir ve her yeri etkileyecek,

sırf Amerika'yı ya da İngiltere'yi değil ve annesi o anda kendi yaptığı şeyin aptallık olduğunu, aslında başından beri pür dikkat izlemesi gerektiğini ve başından beri orada değil başka yerde olması gerektiğini düşünecek.

Savrulmak, minik bir şeyin acizce acı çekişini çağrıştırıyor, insanoğlu gibi, sanki başka bir gezegenden uzaylılar dünyaya inecek ve biraz acı çeken insanlara böyle diyecekler.

Beni liderine götür, savruk.

Gökyüzü kırmızı, fırtına geliyor ve dünyadaki bütün sevimli sincaplar potansiyel yangın bombaları. Ama Big Ben şimdilik hâlâ ayakta duruyor, saati gösteren bir kule gibi ve Parlamento Binaları da ayakta ve Tate Modern de ve The Eye da ve nehir o eski gri nehir o kadar, tepesinde kırmızı şafak söküyor, Londra şehri kırmızıya bulanıyor, Astrid'in oda penceresinden kırmızı giriyor

son sonuç = Magnus ayın beşinde yeni dönem başladığında okula gitmeye davet edildi. Bunu söyleyen mektup dün geldi. Olanlara "o mesele" diyorlar. Mektuplarda o kızdan ya da "meselenin" ne olduğundan bahsedilmiyor. Eve'le Michael'a bir mektup, Magnus'a da bir mektup geldi. Michael'ın açtığı mektup neredeyse Magnus'a gelenin aynısıydı. Bu mesele hakkında saygılı ve ketum davranmanızı bekliyoruz. Haber vermekten memnuniyet duyuyoruz. Mesele resmen kapanmıştır.

Son sonuç = ceza almadan kurtuldular.

Son sonuç = kimsenin umurunda değil.

Bugün çarşamba. Senenin son günü. Hava şimdiden ka-

rarıyor ve daha öğlen. Magnus alışveriş merkezinin göz ağrıtıcı ışığında gezinip durmuştu. Şimdi sinemada ve ışıklar söndü ve reklamlar bitti ve film başlıyor. Beyazperdede başbakan rolü yapan aktör, çaycı kız rolü yapan aktrise âşık olmuş gibi yapıyor. Bu film başlamak üzereydi, bu yüzden Magnus bilet almıştı. Noel'le ilgili bir film. Pırıl pırıl görünen insanlarla ve evlerle dolu, çok uzun bir yerleşim merkezi reklamı gibi veya Magnus'un tam olarak çıkaramadığı bir şeyin reklamı gibi. Filmi izlemek insanın acıkıp da sadece sinemalarda satılan türden yiyecekler bulabilmesi gibi. Bu sinemada yiyecek, sosisli sandviç ve patlamış mısır kokuları var. Tabii ki. Bunları satın alın diye kokularını havaya pompaladıklarını biraz beyni olan herkes bilir. İşe yarıyor. Magnus'un çevresindeki insanların çoğu, gözlerini beyazperdeden ayırmadan tıkınıyorlar.

Dışarıdaki yürüyen merdivenler hâlâ dönüp duruyor. Magnus bunu önce fark etmiş, sonra da fark etmekten kendini alamaz olmuştu. Durup insanların yürüyen merdivenden inmelerini izlemişti, basamakların merdivenin dibinde teker teker gözden kaybolmalarını ve insanların inip kendi gelecekleriene yürümelerini, bütün basamakların aynı şeyi yapmasını izlemişti. Bir basamağın ön kısmındaki metale bir çıkartma ya da bir çeşit kâğıt yapışmıştı. Diğer işaretsiz basamaklardan daha dikkat çekiciydi bu yüzden. Bu basamağın birkaç kez dönüşünü, gözden kayboluşunu izlemişti. Çıkan yürüyen merdivene binip önündeki basamağın makinenin tepesindeki yarığa girerek gözden kayboluşunu izlemişti ve bastığı basamak da aynı şeyi yapmıştı. Bunu öyle dikkatli izlemişti ki yürüyen merdiven onu önündeki insanların üstüne atmıştı ve dengesini kaybedince arkadan gelen insanlar da ona çarpmıştı.

Üzgünüm, demişti Magnus.

Üzgündü. Cidden üzgündü.

İnen yürüyen merdivenin tepesinde beklemişti, çıkartmalı basamak geri gelene dek. Bir şişe su etiketiydi, o değirmen sisteminde dönüp dururken ayak altında kalmaktan parçalanmıştı. Ama sonra Magnus'un onun tekrar gelmesini beklemesi gerekmişti, çünkü ihtiyar bir adam daha önce binmişti. Tekrar gelince Magnus üstüne çıkıp alt kata inmişti. Çıkan yürüyen merdivene binmişti sonra, bunu tekrar yapabilmek için. Ama inen yürüyen merdivenin tepesine tekrar geldiğinde yaptığı şeyin biraz kaçıkça olduğunu düşünmeye başlamıştı ve dönünce bulunduğu katın sinemalı kat olduğunu görmüştü ve bir film başlamak üzereydi, bu yüzden bilet almıştı.

Belki de cidden iyi filmdir ve kendisi Lobotomik Yürüyen Merdiven Çocuğu olarak iyi midir kötü müdür bilemiyor.

Son sonuç = rahatlamış olması gerekiyor. Michael kendisine ve Eve'e gönderilen mektubu sallayarak Magnus'a gösterdi. Sorun yok, dedi. Bitti. Bu kadar basit. Anneni arayıp mutlu sonu haber vereyim.

Yürüyen merdivenler sabit yönlü mekanizmalarında dönüp durmayı sürdürüyor, mekanik bir şekilde katlanıp duruyorlar ve insanları aşağı ya da yukarı taşıyıp duruyorlar gün bitene dek; alışveriş merkezi o gecelığine kapanıyor ve ertesi sabaha kadar ışıkları söndürüyorlar ve sabah tekrar açacaklar ve her şey tekrar başlayacak. Alışveriş merkezi kapanınca bu sinema karanlık ve boş olacak, sıralar boş olacak ve içerisi mağara gibi karanlık olacak, aydaki bir taşın içi gibi karanlık, bir kafanın içindeki insan beyninin içi gibi karanlık.

Artık unutmaya başlayabilirsin, demişti Michael mektubu tutarak. Kafandan atabilirsin.

Bu kadar basit işte. Michael artık kafasından atabilir, çünkü eski yıl bitiyor ve yeni yıl başlıyor, çünkü o mesele geçen yıla ait ve bu yeni yılda yeni şeyler olacak. Kafasından atabilir, sanki helyum dolu oyuncak bir balonu küçük bir çocuğun

inatçılığıyla tutuyordu da şimdi elini açabilir; balon salınarak göğe yükselecek ve Michael onun giderek ufalmasını, uzaklaşmasını izleyebilir, ta ki artık doğru dürüst seçilmez hale gelene dek. Onu unutabilir. Basit bir çıkarma eylemi. Magnus eksi o. Hafızasını özel bir lazer kalemle sildirebilir, tıpkı Siyah Giyen Adamlar'da olduğu gibi. Magnus, Siyah Giyen Adamları seviyor. Aslında her çeşit ve türden sinema filmini sever, cidden. En azından eskiden severdi, kendisinin ne olduğunu ve nelerden hoşlandığını bildiği zamanlarda. Sınıfta sanat hakkında tartışır, sinemanın çok yanlış anlaşılmış bir sanat formu olduğunu ve Yurttaş Kane'in çeşitli dâhice çekim açıları sebebiyle muhtemelen tüm zamanların en iyi filmi olduğunu savunurdu (gerçi kendisinin en sevdiği film Bıçak Sırtı, Yönetmenin Versiyonu'ydu). Şimdi izlediği film İngiliz film endüstrisiyle ilgili. Beyazperdedeki bir başka aktör, Portekizli temizlikçi kadın rolü yapan bir aktrise âşık olmuş gibi yapmaya başladı çünkü kadının soyunup bir göle girdiğini ve sonrasında vücudu ve saçların ıslak halini gördü, ki bu haliyle onu ilk gördüğü zamanki halinden çok daha güzeldi. Magnus beyazperdenin kenarına bakıyor, filmin ışığının kenarının karanlıkla birleştiği yere. Filmlerin gösterildiği şeye neden perde dendiğini merak ediyor. Neyin önünde ki?

Bunun arkasında sadece boş bir tuğla duvar var herhalde.

İnsan gözlerinin dış dünyayı alıp ters çevirerek, ters döndürülmüş bir film gibi gözlerin arkasındaki retina perdesine göndermesini, sonra da beynin bu görüntüyü hemen düzeltmesini düşünüyor.

Birkaç koltuk ötede iki kız var ve kendilerini filme kaptırmış gibiler, zevkle izliyorlar. Sonuçta kız filmi, bu yüzden Magnus büyük beklentilere kapılmamalı, hatta ilginç gelmesini bile beklememeli. Kız arkadaşınızı getireceğiniz türden bir film.

Astrid'in yanında olup bu filmi seyrettiğini hayal ediyor. Astrid filmin boktan olduğunu düşünmekle kalmaz, söylerdi de. Can sıkıntısını yüksek sesle dile getirirdi ve insanlar dönüp ona susmasını söylerlerdi. Astrid böyle şeyleri severmiş gibi yapacak kadar büyümedi henüz. Magnus karanlıkta gülümsüyor. Astrid, Noel'den hemen önce kulübenin yanındaki yaprak yığınını yaktı ve bütün kulübe alevler içinde kaldı. Michael elinde bir yangın söndürücüyle koşar adım geldi. Sonra bahçede onlarla birlikte durup, kararmış kulübeye bakarak güldü. Michael iyi adam. Sonra mutfaktaki yuvarlak masada biraz oturup kahve içtiler, bunu ilk kez yapıyorlardı, en azından bu yuvarlak masada. Bu masanın şekli öncekinden farklı, dörtgen değil yuvarlak. Masanın yuvarlak olması o gece bir fark yarattı. Magnus, Eve'in eve gelince yeni masayı sevip sevmeyeceğini merak ediyor. Astrid hâlâ Eve aradığında onunla konuşmayı reddediyor. Noel'de aradığında bile konuşmadı. Ancak Magnus, mutfakta Astrid'i kartpostalları (şimdi sayıları epey kabarık) karıştırırken yakaladı birkaç kez.

Bunları prensip gereği okumadığını sanıyordum, dedi Magnus ikincisinde.

Okumuyorum, dedi Astrid. Buzdolabından süt almak için kapağı açarken bunları indirmem gerekiyordu ve elime aldım ve başımı eğip baktım o kadar. Okumak değil bu.

Son sonuç mektupları dün sabah geldi. Dün öğleden sonra Astrid, Cehennemden Gelen Katil Eşekarıları diye bir program izliyordu. Magnus kanepede yanına oturdu ve Astrid ona Güney Amerika'da bir yerlerde, normal arılardan on misli büyük katil eşekarılarının önce arı kovanları bulmak için keşif kolları gönderdiğini anlattı. Sonra eşekarıları kovana saldırıp arıları öldürüyor ve balı yiyormuş. Ama sonra bazı arılar kafalarını çalıştırıp bu eşekarılarının belirli bir sıcaklıkta, 46.5 derecede öldüğünü keşfetmişler. Ama kendileri de 47.5

derecede ölüyormuş. Bu yüzden bir eşekarısı keşif kolunu bir sonraki görüşlerinde eşekarısının etrafını sarıp hep birlikte vızıldamaya başlamışlar, ta ki -bunu iyi dinle- tam 46.5 derecelik sıcaklığa ulaşana dek. Vay anasını, dehaya bak, demişti Astrid.

Astrid, bana pislik der misin? demişti Magnus.

Ne? demişti Astrid.

Bana öyle der misin? demişti Magnus.

Sen pisliksin, demişti Astrid.

Tekrar der misin, birkaç defa? demişti Magnus.

Pisliksin, pisliksin, pisliksin, demişti Astrid gözlerini televizyondan ayırmadan.

Hüznün kalkülüsü var mı? Kalkülüs doğru sonuca ulaşmanızı sağlar ve sebebini bilmeniz şart değildir. Yanlış bir sonuca neden ve nasıl ulaştığınızı anlamanızı sağlayan bir kalkülüs var mıdır? Mektuplar gelmişti. Son sonuçtu bu. Bir terslik vardı.

Bu harika hayatım, demişti Eve aradığında, sesi yükselip alçalıyor ve çatlıyordu. (bir şeyler) bir haber. Harika bir haber. Tanrı'ya şükür. Biz (boşluk) sana inanıyoruz. (boşluk) okul gayet sağduyulu davranmış. Artık bütün bu (bir şeyler) geride bırakıp hayatına devam edebilirsin. Gerçek hayatına. Sınavlarına (bir şeyler) çalışarak. Bu (boşluk) bu sene (boşluk) etkileri (bir şeyler) hayatının sonuna kadar.

Bana daha kötü bir şeyler söyleyebilir misin? demişti Magnus, Astrid'e, arıların gözcü eşekarısının cesedini çekiştirmelerini izlerlerken.

Hayır, demişti Astrid. Bildiğim en kötü kelime pislik.

(Astrid'in okulda olanlardan kimseye bahsetmemesi gerekiyor. Kimsenin bahsetmemesi gerekiyor. Okuldan atılmama anlaşmasına göre Magnus o ismi ve olanları topluluk içinde ağzına almamayı kabul etti ve kimseye söylememesi konu-

sunda uyarıldı. Bu konuda saygılı davranıp ağzınızı sıkı tutmalısınız.)

Cehennemden gelen katil bir eşekarısısın sen, demişti Astrid.

Bu güzel, demişti Magnus, kafa sallayarak onaylamıştı çünkü rahatlık verici bir ifadeydi bu. Yanlış bir şey yaptığı için, davalarında haklı, masum arıların titiz hesapları sonucunda ısıtılarak öldürülebileceğinin ifadesiydi.

Cehennemden gelen katil bir saç filesisin sen, demişti Astrid.

Magnus sinemada kahkahayı basıyor. Biraz ötede oturan iki kız karanlıkta dönüp ona bakıyorlar çünkü gülmek için yanlış bir zaman, beyazperdede gülünecek bir şey olmuyor, sinemada başka gülen yok. Başbakan rolü yapan aktör Amerikan siyasetini onaylamadığını söyleyen bir konuşma yapar gibi yapıyor. Bunu yapıyor çünkü filmde demin Amerikan Başkanı rolü yapan aktörü çaycı kız rolü yapan aktrisin kulağını öperken yakaladı.

Beyazperdedeki insanların çaycı kız rolü yapan aktrisin tombulluğuyla ilgili şakalar yapmalarını izliyor, oysa Magnus kızı o kadar da iri bulmuyor, yani o kadar, fark edilecek kadar değil.

Pascal kendisiyle bir iddiaya girmişti, Tanrı'nın ve dolayısıyla cennetle cehennemin varlığı konusunda. Bu bahiste canını ortaya koyarsa, hayatını sanki bunlar varmış gibi yaşarsa, cennete gideceğini düşünüyor. Ama ölürse ve hiçbir şey yoksa, o zaman hiçbir şeyin olmaması fark etmez. Pascal'a göre, insanın hiçlik üstüne kaderini ortaya koyarak bahse girmesi anlamsız. Bu cidden boş yere bahse girmek.

Bahse girerim ki hakkımda dünyada bilemeyeceğin bir şey var, demişti Magnus, Astrid'e.

Eşcinsel olduğunu düşünüyorsun, demişti Astrid.

Hayır, yani şöyle bir şey. Bilseydin bahse girerim benimle bir daha asla konuşmak istemezdin, ağabeyin olmamı istemezdin. Benden nefret ederdin elinde olmadan.

Bunu şaka yapıyormuş gibi, şakaymış gibi söylemişti.

Eşcinsel olduğumu düşünüyorsun, demişti Astrid.

Arılarla ilgili program bitmişti.

Senden zaten nefret ediyorum, demişti Astrid. Söyleyebileceğin hiçbir şey daha fazla nefret etmeme yol açamaz.

Magnus'a tatlı tatlı gülümsemişti. Magnus da gülümsemişti. Ağlamak üzereydi. 2003'ün olaylarıyla ilgili bir program başlamıştı, 2003 bitmek üzereydi çünkü. İngiliz ragbi takımı tezahürat yapan büyük bir kalabalığın karşısında yumruklarını kaldırmış duruyordu. Sonra kapısı parçalanmış bir saray suitinin tozlu kalıntılarındaki ihtişamlı koltuklarda oturan ABD askerleri. Sonra küçük yeşil bir koruluğu sarmış bir polis kordonunun havadan görüntüsü. Yazdı. Sonra ekranda taneli koca harflerle Cinsellik yazısı.

Uzaklaştırma almanla ve o kapanan meseleyle ilgili bir şey mi? demişti Astrid.

Bitti. Bu kadar basit.

a). Magnus telesekreterin tuşuna basıyor, kendisini sadık bir köpek gibi, uzun ve inanılmaz yolculuklardan sonra nihayet yuvaya ulaşmış, bomboş yemek salonunun ortasında, yerde bir köpek gibi bekleyen telesekreterin tuşuna basıyor.

Üç mesaj. Biri Michael'a (üniversiteden, dava açmaya yeltenen kız hakkında). Biri Eve'e (yayıncısının hukuk bürosundan, ailelerle ilgili). Diğeriyse Magnus'un etrafını sarıp boş odada yankılanıyor. Milton, Eve'le Michael'ın acilen okula bilgi vermelerini talep ediyor.

Magnus yatakta dönüp duruyor.

O gün bilgisayar odasından çıkarken okul kameralarına filan yakalanmış olmalı. Bir şey sabit diskte iz bırakmış olmalı.

Üst kat koridorundaki temizlikçi kadınlar onun, gecenin geç vakti okulda olduğunu görmüş olmalılar.

Milton'ın ofisinin pencerelerinin ardında yaz mevsiminde bomboş olan oyun alanı var. Michael dalgın görünüyor - Michael'ın işi hakkındaki haberi aldığı haftaydı-, Eve ise gözündeki morluktan, Amber'e gitmesini söylediğinde Amber'in kolunu kaldırıp yumruğunu ta kafa hizasına kadar geri çektikten sonra Eve'in gözüne çakmasının ardından oluşan morluktan gözlerini alamayan, kaçamak bakışlar fırlatan Milton'dan rahatsız oluyor besbelli. Milton, Eve'le Michael'a diyor ki: Okul soruşturması, yakın zamanda olan trajik intihar, yerel basın, oğulları Magnus, bağlantılar var, soruşturmalar devam ederken uzaklaştırılması gerekiyor.

Eve'le Michael şaşkın şaşkın kafa sallayarak onaylıyorlar. Milton onlara anlatıyor. Jake Strothers'ın kızın evinin önündeki kaldırıma oturup ağlayışını. Kızın annesinin ön kapıyı açıp onu içeri aldıktan sonra Milton'ı arayışını.

(Yani kapalı devre, sabit disk ya da temizlikçi kadınlar değilmiş. Jake Strothers'mış. Aşkınış.)

Milton rahatladığını vurguluyor. Medya bu meseleyi epey kurcalamış. (Anton'dan hiç bahsedilmiyor. Anton paçayı kurtarıyor.) Milton ailenin her halükârda dava açmayacağına inanıyordu. Dava her halükârda dava dava her halükârda.

Herkes birden susup Magnus'a baktı.

Ama doğru, dedi Magnus.

Ben yaptım.

b). Magnus eve dönüş yolunda arabanın arka koltuğunda, kollarıyla kendini sarmış, içinde kendi kemikleri, onların içinde hiçbir şey, boşluk; hiçlikten yapılma bir çocuk. Eve'le Michael ön tarafta kafa sallayıp duruyorlar. Medya, sakınmak, gereklilik sözcükleri. Eve'le Michael ona sarıldılar, hep birlikte arabadan indiklerinde. Magnus sabahın altısında ya-

takta, uyuyor. Dev bir el, sırtındaki ağır taşı kaldırıyor. Dev bir el nihayet tepeden inip onu kalabalığın arasından alacak, tartacak, avcunda döndürecek, gökteki dev göze çekip iyice inceleyecek, çok az kaldı.

c). Magnus, kasım sonunda soruşturma için sorgulanmaya gidiyor. Sekreter onu Milton'ın ofisinde oturtuyor ve Milton onunla konuşuyor. Milton, Magnus'un ismini görünce çok şaşırmış. Milton buna inanamamış cidden. Böyle bir durumda "gerçek göreceliymiş". Milton, Magnus'un aslında öyle bir şey yapmak istemediğini anlamış. Okul Milton'ı temize çıkarmak için çok uğraşmış. Bu çok önemli sınav senesinde çok çalışmak önemliymiş. Kötü etkilerden uzak durmak önemliymiş. Jake Strothers'la görüşürse kovulacakmış. Magnus'un şansı varmış ki, polis intihar olduğu besbelli bir vakayı kurcalamak istememiş. Magnus'un şansı varmış ki, kızın ailesi bu meselenin üstüne gitmemeye karar vererek çok akıllıca davranmışlar. Terbiyeli, efendi bir çocuk olan Magnus'un şunları anlaması çok önemliymiş: 1. okulun bu talihsiz kaza yüzünden büründüğü korkunç matem havası zaman içinde kendiliğinden dağılabilirmiş. Ve 2. müteveffanın ailesi can sıkıcı spekülasyonlardan ve müdahalelerden uzakta, daha fazla üzülmeden gündelik hayatlarını sürdürebilirlermiş.

Magnus anlamış mı? o görüşme sırasında Magnus'a sorulan tek soruydu bu.

Magnus anlıyor, başıyla pekiliyor ve söz dinliyor. 1. 2.

(a+b)

+c

= son sonuç

= mesele resmen kapandı.

Bu kadar basit, abc. Matematik. Karmaşıkta basiti, sınırsızda sınırlıyı bulmak.

Evet, demişti Magnus, uzaklaştırılmamla ve o meselenin kapanmasıyla ilgili.

Ne oldu ki? demişti Astrid. Anlatsana?

Ekranda Bob Hope, İkinci Dünya Savaşı askerlerine fıkra anlatıyordu. Bunu televizyonda gösteriyorlardı çünkü Bob Hope ölmüştü. 2003'te ölmüştü.

Boş ver, demişti Magnus kafa sallayarak.

Astrid gözlerini devirmişti.

Çok da tın, demişti.

İkinci Dünya Savaşı Askerleri kahkahadan kırılmışlardı.

Aslında pislikten daha kötü bir şey var, demişti Astrid.

Ne? demişti Magnus.

Sen, demişti Astrid.

Sağ ol, demişti Magnus.

Rica, demişti Astrid kanallarda gezinerek. 2003, bir tuşa basmakla gitmişti. Magnus'a kendini biraz iyi hissettirmişti bu. Kanepeye iyice gömülmüştü.

Magnus şimdi sinemada, Jake'in kaldırımda oturuşunu hayal ediyor ve arkasındaki kapının açılışını ve iyi kalpli bayanın çıkıp onu yerden alışını. Onu oturma odasına götürmüş olmalı, kanepeye oturtmuştur ve bir fincan kakao veya çay filan getirmiştir, sıcak ve rahatlatıcı bir şeyler, getirip ellerine bırakmıştır, Jake hüngür hüngür ağladığından gözyaşları fincanın içine düşmüştür, kadın fincanı alıp masaya bırakmıştır ve Jake'in ellerini tutup yapma, yapma, hadi ama, olan oldu artık, bitti, bitti demiştir. Sonra kalkıp Milton'ı aramış ve Bay Milton, o işi yapan çocuklardan biri burada demiştir.

Veya belki de iyi filan davranmamıştı. Belki de delirmiş ve incinmiş ve öfkeliydi, yüzü ağlamaktan ve uykusuzluktan kırış kırış olmuştu; belki de Jake'i ellerinden tutup sürükleyerek oturma odasına getirmiş ve yere savurup bağırmış, küfretmiş ve elindeki fincanı ona fırlatmıştı, eline ne geçerse fır-

latmıştı, tabakları, resimleri, bir vazoyu, bir masayı, her şeyi... ta ki ikisi de bağırmaktan ve kederden ve etraflarındaki kırık her şeyden bitkin düşene dek, sonra da donuk gözlerle bitkin bitkin oturmuşlardı, ta ki kadın kalkıp Bay Milton'ı arayana ve... ne diyene kadar? Alo, Bay Milton, Ben Bayan ******, ********* ******'ın annesi, ismini söyleyeyemem, şu ölen kızın, hatırladınız mı, o işi yapan çocuklardan biri burada.

Kızı annesi ya da erkek kardeşi bulmuştu, banyoda. Magnus o çocuğun yüzünü biliyor. Deans'te okuyor. Deans'teki herkes o çocuğun yüzünü biliyor ve o da artık Magnus'un kim olduğunu bilecek; hangi çocukların uzaklaştırma cezası aldığını herkes biliyor.

Okul koridorlarında birbirlerinin yanından geçecekler.

Magnus'un film müziğinin ve aktörlerin seslerinin yanı sıra duyduğu şu gürültü yürüyen merdivenlerden geliyor olamaz. Olanaksız bu. Bu ses geçirmez sinemada onları duyması imkânsız. Duyduğu ses projektörden geliyor olmalı. Film artık bitmek üzere çünkü her şey sonuca bağlanıyor. Öykünün çeşitli bölümlerindeki aktörlerin hepsi okuldaki İsa'nın Doğuşu piyesinde ya da havaalanında birbirleriyle tanıştı ve birbirlerine el salladılar, sanki aynı dünyada yaşıyorlarmış da birbirlerini en baştan beri tanıyorlarmış gibi. Portekizli temizlikçi kadın rolü yapan aktris, en çok Jane Austen uyarlamasındaki rolüyle tanınan aktörün evlenme teklifini kabul etti. Portekizli temizlikçi kadının şişman kız kardeşi rolündeki şişman aktrise herkes güldü. Bu filmin konusu aşk güya. Oysa Magnus'un görebildiği kadarıyla filmin verdiği tek mesaj şu: Kızsanız fazla şişman olmayın, yoksa herkes size güler ve kimse evlenmek istemez.

Biraz ötede oturan iki kızdan biri ağlıyor. Magnus, kızın duygulandığı için mi yoksa kendini fazla şişman bulduğu için

mi ağladığını merak ediyor. Kız durmadan ağlıyor. Hiç şişman değil. Arkadaşı kolunu onun omzuna atıyor. Magnus, Astrid'in de kendine böyle bir arkadaş bulmasını umduğunu fark ediyor, bir gün bir sinemada otururken ağlarsa omzuna kolunu atacak bir arkadaş. Ama Astrid'i bir sinemada, hele böyle bir filme ağlarken hayal edince hayalindeki Astrid ona ortaparmağını gösteriyor.

Ama ya Astrid böyle bir filme gelip perişan olsaydı, yanında oturan kızlar gibi? Ya Astrid'in kafasındaki Astrid'le ilgisi yoksa gerçek hayatta? Farklı olmak zorunda kalabilirdi. Kızların birbirlerine belirli şekillerde davranmaları gerekir, tıpkı oğlanlar gibi.

Magnus bir dakika sonra sinemayı terk etmek zorunda kalacak. Buradan çıkmak zorunda kalacak, sanki burası duvarında gölgeler titreşen ve gölgelerden başka hiçbir şeyin var olmadığını hayal etmenin kolay olduğu güvenli bir mağarayımış gibi. Dışarısı yürüyen merdivenlerin sabit yönlerde dönüp durduğu yer. Sürekli bir şeyler satın almak zorunda olduğunuz yer. Yıl sonu. İnsanlara bakan ve bakmayan insanlar. Yeni yılda, yeni dönemde kızın küçük erkek kardeşini koridorda görünce ne yapacak? Görmemiş gibi mi davranacak? Görmezden mi gelecek? O küçük erkek kardeş Magnus'u görmemiş gibi mi yapacak? Daha kötüsü. Gözlerinin içine mi bakacak?

Bir grup insan bir mağarada zincirlenmişlerdi ve dünyaya dair gördükleri, görebildikleri ve hayatları boyunca görmüş oldukları tek şey yaktıkları ateşin duvarlardaki gölgeleriydi. Sürekli gölgeleri izliyorlardı. Günlerini onları seyrederek geçiriyorlardı. Hayatın bu olduğuna inanıyorlardı. Ama sonra içlerinden biri mağaradan dışarıya, gerçek dünyaya çıkmak zorunda kaldı. Mağaraya geri dönüp de diğerlerine güneş ışığından bahsettiğinde ona inanmadılar. Delirdiğini düşündü-

ler. Magnus bu öykünün sonunu hatırlayamıyor. Dış dünyayı gören adam deliriyor mu? Bildiği tek yer olan mağarayı terk edip başka bir yerlere mi gidiyor, eski arkadaşlarından ve şimdiye kadar bildiği tek hayat olan, mağaranın içindeki yaşamdan sürgün mü ediliyor? Mağara zeminine zincirlenmiş adamlar onu öldürüyorlar mı, söyleyip durduğu şeylerden rahatsız oldukları için?

Ağlayan kızla arkadaşı, Magnus'un önünden geçmeyi bekliyorlar. Magnus ayağa kalkıp onlara yol veriyor, sonra da peşlerinden gidip sinemadan çıkıyor, ışıltılı alışveriş merkezine geri dönüyor. İçinde koruma hissi var. Arkalarından yürüyor, onlar bilmese de koruyor onları, ta yürüyen merdivenlere kadar gidiyor ve iniyor, demin ağlayan ve şimdi susmuş olan ve kırmızı gözlerle etrafa bakınan kızın sırtına odaklanarak. Arkadaşı bir şeyler anlatıyor. Kız kafa sallayıp yanıt veriyor. Gülüşüyorlar. Bu daha iyi. Ayrıca Magnus bu sayede yürüyen merdivenden inerken yürüyen merdiveni düşünmek zorunda kalmadı.

Onları biraz takip ediyor. Kapanmak üzere olan Accessorize'ın kapısında durup onları bekliyor. Kol kola geri döndüklerinde, biraz ilerlemelerini bekledikten sonra peşlerine düşüyor, kapanan mağazaların önünden geçerek. Alışveriş merkezinden çıkıyorlar, kalabalığa karışarak sokağın karşı tarafına geçiyorlar, köşeyi dönerek metroya yöneliyorlar ve Magnus o kış havasında, binaları sanki bir film setindeki sahte bir sokağın binaları gibi iki boyutlu bir şekilde yerden yükselen bir sokakta kalakalıyor. Yeterince güçlü bir rüzgâr esse bu binaları devirir.

Kızın bir erkek kardeşi vardı, tıpkı Magnus'un Astrid'in erkek kardeşi olması gibi.

Kız, erkek kardeşine ortaparmağını gösterir ve küfreder ve ona pislikmiş gibi davranır ve kanepeye uzanıp televizyon iz-

lerdi ve erkek kardeşi de ona aynı şeyleri yapardı, tıpkı Magnus'la Astrid gibi.

Kız banyo kapısını kapadı. Belki de küvete girdi. Artık canına tak etmişti. Küvetin kenarına çıktı ve aşağı baktı ve orada birisini görmek yerine kimseyi görmedi.

Son sonuç.

-.

Magnus bir ikindi vakti, ki hava öyle sıcaktı ki eski taş kilisenin içi bile ılıktı, Amber'e eşitlik işaretinin Leibniz tarafından icat edildiğini söylediğini anımsıyor.

Sahi mi? demişti Amber. Emin misin?

Eliyle, o çok şefkatli eliyle, Magnus'un şortundan çıkmış aletini tutuyordu, bir şey yapmadan, sadece tutuyordu. Magnus kendi şefkatli elinin yarısını Amber'in içine, şortunun altından sokmuştu, aynı şekilde. Seksten hemen sonrasıydı ve seksten hemen öncesiydi.

Ne demek emin misin? demişti Magnus.

Yani nereden biliyorsun? demişti Amber.

Biliyorum işte, demişti Magnus. Bildiğim şeylerden biri.

Yarı sertti. Amber genellikle seks aralarında böyle biraz sinir bozucu olurdu, onu kızıştırmak için. Magnus sonradan kilisede bu tarz konuşmalara girmemeyi öğrenmişti, ama o zamanlar hâlâ kolay sinirleniyordu.

İyi de doğru olduğunu nereden biliyorsun? demişti Amber.

Şey, demişti Magnus. Bir kitapta okuduğumu farz edersek, çünkü nereden ve ne zaman öğrendiğimi tam olarak hatırlamıyorum, ama bir kitapta okuduğumu farz edersek muhtemelen doğrudur.

Bir kitapta olması onu neden doğru kılsın ki? demişti Amber.

Çünkü bir kitaptaysa muhtemelen bir okul kitabındaydı, ders kitabındaydı, demişti Magnus, ve ders kitapları konuları

yeterince uzun süre araştırmış ve onları çok daha az bilen insanlara öğretebilecek kadar öğrenmiş insanlar tarafından yazılır genellikle. Hem ayrıca. Kitaplar yayınlanmadan önce editörler tarafından gözden geçirilir, hataları düzeltmek için. Bir ders kitabından değil de bir öğretmenden öğrendiğimi hayal etsek bile aynı şey geçerlidir.

Ne yani, demişti Amber, öğretmenler editörler tarafından gözden mi geçirilir, hatalarını düzeltmek için?

Magnus dişlerini gıcırdatmıştı.

Ne demek istediğimi biliyorsun, demişti. Yapma ama. Üstüme gelme lütfen. Rica ediyorum.

Tek söylediğim şu, ya o kişi Leibniz değildiyse? demişti Amber. Tek söylediğim, ya başka biri idiyse?

Leibniz'di, demişti Magnus.

Ama ya değildiyse? demişti Amber.

Ama oydu, demişti Magnus.

Aleti sertleşmişti.

Ya yanılıyorsan? demişti Amber, elini çevire çevire Magnus'un aletinin ucuna kadar çıkarıp sonra tekrar aşağıya, taşaklarına kadar indirirken ve tekrar ucuna doğru kaydırmaya başlarken.

Ben, uh, ben kesinlikle, uh, hayır, demişti Magnus.

Ne? demişti Amber.

Bu sefer yanılmıyorum, demişti Magnus.

Ah, demişti Amber.

Kendini geri çekip Magnus'u içinden çıkarmıştı. Şortunu indirip ahşap zeminde bırakmıştı.

Emin misin? demişti Magnus'un üstüne tırmanırken.

Yüzde yüz eminim, demişti Magnus sıcak basmış halde terlerken. Şimdi kışın hayal edilemez olan o yaz sıcağında yüzde yüz emindi, o binadaki, o kilisedeki, Amber'in içindeki o tatlı oral seksin sonsuzluğunda yüzde yüz emindi. Âşık

değilim, demişti Amber ona. Bunu sakın unutma. Senin yaşındaki erkekler benim yaşımdaki kadınlara doğal olarak çok uygundur o kadar, çünkü ben daha asal sayıma yeni giriyorum ama sen seninkine girdin bile.

Cidden asal sayı mı demişti, kendine özgü bir şaka mı yapmıştı, yoksa Magnus yanlış mı anlamıştı? Okuldan uzaklaştırıldığı bitmek bilmez günler boyunca evdeki yeni bilgisayarlardan birinde internette gezinirken, Ask.com'da Jeeves'e aklına gelen her şeyi, mesela Kennedy'yi kimin öldürdüğünü, Usama Bin Laden'in nerede olduğunu, Platon'un nasıl öldüğünü, Shakespeare'in cidden yaşayıp yaşamadığını, Elealı Zenon'un kim olduğunu ve Leibniz'in eşitlik işaretini ne zaman keşfettiğini filan sorarken, Magnus o işaretin sahiden de Leibniz tarafından değil, muhtemelen 1550'lerde Robert Recorde adlı bir Galli tarafından bulunduğunu keşfetmişti. Siteden Robert Recorde'yle ilgili başka öğrenebildiği tek şey, adamın borçları yüzünden hapiste öldüğüydü.

Magnus daha sonra şu cümleyi yazmıştı: Amber nereye gitti? Arama tuşunu tıklamıştı.

Nuke Cops™ - Amber Ekibi Nük LEer Oldu

Bize link verin. Amber Ekibi Nük LEer oldu.... msnx yazıyor

"Sitemiz eski McCop günlerimizden beri büyük değişikliklere uğradı.

Gitti-Amber

ŞAİRKÖYÜ. Gitti, yazan Amber Lynn Faust, telif hakkı 23 Eylül 2003.

Her şey gitti, Yaslanacak kimse kalmadı. Tek başıma kaldım, taş gibi sert.

Fenton-"Rüzgâr gibi geçti" lambası, Koleksiyonluk Eşyalar:Cam'da, Bu muhteşem Amber Gitti rüzgâr feneri 22-1/2 uzunluğunda

olup 1971'de imal edilmiştir. Tepesindeki küre tek başına da yakılabilir, dibindeki...

Victoria Amber Elektrik Teçhizatları.

Tarifsiz Antikalar. Bu muhteşem kabaralı ve çerçevesi mücevherli Rüzgâr-gibi-geçti ışık teçhizatında dalgalı...

Dogstar'a gitti – Amber

Amber... Köpeğimin ismi Amber'di ve kırmızı bir dişi çov çovdu. Sekiz yaşında mide kanserinden öldü.

Sellafield'da güvenlik amber alarma geçti

Sellafield'da hükümetin daha dikkatli ve ihtiyatlı olma uyarısı üzerine tedbir olarak amber alarma geçildi, çünkü hassas...

Amarillo Dünya-Haberleri: İş: Amber Dalgalar: Nereye gitti bütün o Web postası... Pazar, 15 Haziran 2003... 5:34 a.m. CT. Amber Dalgalar: Nereye gitti bütün o kovboylar? Yazan Kay Ledbetter...

Amber Eleştiri ve Kılavuz

Envanterinizdeki PeeK birimi resmi parlamaya başladığında üzerine tıklayarak AMBER cihazının çevrimiçi olup olmadığını kontrol edin.

Jeeves'e sorun. Selamlar, lütfen arama metnini aşağı yazınız.

Magnus ********* ****** yazmıştı.

********* ****** için yaptığınız Web aramasında uygun bir sonuca rastlanmadı. Lütfen tekrar deneyin.

Magnus, C******** M***** yazmıştı. Yıldızları sayıp doğru sayıda olup olmadıklarını kontrol etmişti. Sonra arama tuşuna basmıştı. Jeeves ona caz akorlarını listeleyen bir gitar akorları sözlüğü, Los Angeles'taki bir sanat müzesinin linki ve komik fontlar ve harflerle ilgili bir link bulmuştu.

Magnus daha sonra bedava galerilere girmişti, o olaydan öncesinden beri ilk kez. İlkini tıklayıp açarken kalbi küt küt atıyordu.

Sorun yoktu. Bir porno sitesiydi o kadar. Fazla abartılı değildi. Önemli değildi.

Jakuzide kıç yalayan Lezzie. Petra güzel amını gösteriyor. Öüdllü Hardcore Sitesi. Azgın nine orgazm istiyor. İnanılmaz memeli sert, küstah, kızıl saçlı genç kız. Orospu yutuyor. Genç kızla oyuncak ayısı bahçede serbest. Sarışın kız yıkanırken işiyor. Vixen pembe aşk kanalını gösteriyor. Tıraşlı kızıl saçlı Rose. Koca memeli orospu kamerayla oynuyor. Alet bebeğin dilinde sürtünme yanıkları bırakıyor. Küçük memeli Latin kız sikiliyor.

Öüdllü. İnanılmaz.

Geçmişi geridönüşüm kutusuna atıp bilgisayarı kapamıştı. Mesele gördüklerinin kötü olması ya da o vücutlara bakınca kendini kötü biri gibi hissetmesi değildi. Vücutlardılar o kadar. Psikolojik bir gerilim filmi gibi değildi, bütün vücutlarda ansızın o kızın suratı filan belirmemişti. Hepsinin kendi suratları vardı. Hiçbirinde onun suratı yoktu. Mesele şuydu ki, Magnus o kızın yüzünü düşünmüş ve sonra utanmıştı, en çok utandıran da kullanılan dilin berbatlığı, salakçalığı olmuştu.

Yılın karanlık son gününde Superdrug'ın duvarına yaslanan Magnus, Eleali Zenon'un Darı Tohumu Paradoksu'nu düşünüyor. Bir darı tanesi düşer ve ses çıkarmazsa, bin darı tanesi birden düşünce çıkan ses, bin tane hiçliğin bir şey oluşturduğu anlamına mı gelir? Porno sitelerinde binlerce kız var ve binlerce başka linkin linkleri. Bunların çok az bir kısmına bakmak bile epey vakit alır. Sitelerdeki kızlar yarıklarını felaket yarığına kadar uzatıyorlar. Shakespeare.

Shakespeare cidden yaşamış mıydı?

Aşk neydi?

Amber nereye gitmişti?

Amber'in gitmesi çok iyi olmuştu, pisliğin tekiydi, Eve'e göre. Amber hayal ettikleri gibi biri çıkmamıştı, Michael'a göre. Onları satmıştı (Eve). Hepsini kandırmıştı (Michael). Gerçek yüzünü göstermişti (Eve). Onlardan hep alıp dur-

muştu sinsice (Michael). Magnus, Amber'i düşünüyor, tavan arasında, bahçede, kilisede Magnus'tan alıp duruşunu. Aziz Magnus. Amber'in o ilk gece kendisini soyuşunu düşünüyor, yıkadıktan sonra. Amber'in gidişinden sonra köyde şaşkın şaşkın dolanışını düşünüyor, restorandaki adamın çıkıp ona yiyecek ikram edişini ve binanın tarihini anlatışını. Aynı restoranın önünde kusuşunu düşünüyor Amber'den hemen öncesinde ve aynı adamın çıkıp ona kızışını. O restoran, restoran olmadan önce eski bir sinemaymış, sonra millet sinemaya gitmez olunca önce bilardocu, ardından da harap bir bina olmuş, şimdiyse bir Kızılderili restoranıymış ve adama göre bu gidişle yakında başka bir şey olacakmış, ne olacağını bilmese de. Amber bu adamla arkadaş olmuştu mutlaka, köy halkının çoğuyla olduğu gibi.

Burada otur, demişti adam boş restoranının dış duvarına pat pat vurarak. Aç mısın? Hayır mı? Ha? Yazık. İçerde bissürü yiyecek var. Bissürü güzel yiyecek. Yiyecek kimse yok. Erkekler tuvaletinin duvarına ne yazmışlar biliyor musun? Müslüman Yahudi piç kurusu. Ben Müslüman değilim. Yahudi değilim. Piç kurusu değilim. Eh, hayat böyle işte. Düzen böyle. Arkadaşın. O bayan. Nereye gitti? Ha? Bilmiyor musun? Ha? Bilmiyorsun? Yazık. Yazık.

Adam kafa sallamıştı.

Çok hoş biri, demişti. Gerçek bir hanımefendi. Gerçekten.

31 Aralık 2003, akşama az kaldı. Magnus eve gitmeli. Saatine bakıyor. Saati durmuş. Saatine göre ya geceyarısına on var ya da öğlene. Bu doğru değil. Saat daha dört. Bütün dükkânlar kapanıyor. Ülkedeki bütün alışveriş merkezlerindeki bütün yürüyen merdivenler duruyor olmalı. Etraftaki bütün insanlar ya şimdiden sarhoş olmuşlar ya da sarhoş olmaya gidiyorlar, Londra'nın merkezine gidiyorlar mıknatısla çekilircesine. Magnus eve gitmeli.

Bu, kalabalığın içinden geçmesi demek.

Yiten yaz aydınlığında adam restoranın dışında Magnus'u dürtüklemişti.

Aç olmadığına emin misin?

Magnus hayır anlamında kafa sallamıştı. Adam ona gülümsemişti.

Gerçekten. Ha?

Magnus basamakları teker teker çıkıyor, önce bir ayağını, sonra diğerini, sonra diğerini kaldırarak. Astrid'in yatak odası kapısının önündeki sahanlıkta duruyor. Derin bir soluk alıyor. Kapıya vuruyor.

Defol, diye bağırıyor Astrid içeriden.

Benim, diyor Magnus.

Başka kim olacaktı ki? diyor Astrid.

Bakmak için kapıyı aralıyor. Magnus onun gözlerinden birini görebiliyor o kadar.

Eee? diyor Astrid.

Magnus kapının önündeki sahanlık halısına oturuyor. Halı hâlâ o kadar yeni ki köşelerde halı parçacıkları var.

Bugün cidden iğrenç bir film izledim, diyor.

Yani? diyor Astrid.

Kapıyı tekrar kapamak üzere.

Yapma, diyor Magnus.

Astrid yapmıyor. Öylece duruyor, birkaç santim aralıktan şüpheyle bakarak. Her an kapıyı kapayabilir.

Güzeldi, değil mi? diyor Magnus.

İğrençti dedin ya, diyor Astrid.

Hayır, yani bu seneki tatilimiz güzeldi, diyor Magnus.

Astrid ona bakıyor. Kapıyı iyice açıyor.

Buraya döndüğümüzde neredeyse her şeyin gittiğini görmek de güzeldi, diyor Magnus.

Astrid kapı eşiğine oturuyor. O da yeni halıyı çekiştiriyor.

Harikaydı, diyor. Öyle muhteşemdi ki.

Benim en çok hoşuma giden hiçbir şeyin olmamasıydı galiba, diyor Magnus. Bir odadan geçebiliyordun ve içinde hiçbir şey olmuyordu.

Ayrıca yürürken ya da konuşurken kendimizi çok farklı duyabiliyorduk, sırf nefes almak bile farklıydı, diyor Astrid.

Aynen, diyor Magnus.

Konuştuğumuzda her taraftan yankı geliyordu sanki, görkemli tarihi bir evde yaşıyormuşuz gibi, diyor Astrid veya sahnede filanmışız gibi çünkü halılar gitmişti, halı görmeyi beklediğimiz yerlerde halı yoktu. Bu yüzden bir odadan geçtiğimizde sanki ahşap bir sahneye çıkacakmışız gibi oluyordu.

Hı hı, diyor Magnus.

Ama çıkmıyorduk, diyor Astrid, çıkmamıştık, evdeydik, evimizdeydik o kadar.

Magnus başıyla evetliyor.

Catherine Masson, diyor.

Ne? diyor Astrid.

Kızın adı, diyor Magnus.

Hangi kızın? diyor Astrid.

Magnus tekrarlıyor.

Catherine Masson.

Sonra açık kapıdan Astrid'e her şeyi anlatıyor veya bildiği kadarını ve anlatabileceği kadarını, baştan başlayarak.

küçük düşürücü şakalar, onunla ilgili yapılan ve kendisi bile bunları yapmaktan kendini alıkoyamıyorsa muhtemelen diğer herkes de yapıyordu, sözeli derse katarak, semeni seminere, aygırı öğrenciye, öğrencilerin stok repertuvarı olacaktı, sırf onların da değil, öğretmenler odasındaki, başkalarının üzüntülerine sevinip pis pis sırıtan akran grubunun da, Michael kendisine dair kelime oyunları yapıldığına emindi, bunları hayal etmek fazla egoistlik değilse eğer, bölümde fısıldandıklarına, kapısı sımsıkı kilitli ofisinin dışındaki havada (orası hâlâ kendi ofisiyse tabii, şimdiden başkasının değilse, bütün kitaplarıyla kâğıtları kimse kendisine haber vermeden kutulara konup binanın bodru-

muna indirilmediyse), havada olduğu kadar koridordaki kurumsal ve hafif muhafazakâr kokuda, açıkça fark etmeyi kestiğiniz ama yine de orada olan, bilinçaltınıza tam olarak hangi bölümde bulunduğunuzu bildiren kokuda. Haber daha yeni duyulmuştu ve şakacının teki onun kapısına, seminer kayıt listesinin ve Blake şiiri fotokopisinin yanına bir bildiri asmıştı, tatmin edilmiş arzuların özellikleri Tanrı aşkına. Paltosunu almak için ofisine dönmüştü, fakülteye son gidişiydi bu, ta ekimde, işte oradaydı, öğrencilere onun yokluğunda yeni bir danışman bulmak için Profesör Dint'le görüşmelerini söyleyen resmi Bölüm Notu'nun yanındaydı. *Bölümden Sağlık Uyarısı. Kızlar: Notlarınız biraz düşük mü geliyor? Bir taşla iki kuş vurmaya mı ihtiyacınız var? Aşk Doktoru'ndan iğne yemek için burayı imzalayın (Erkekler: pazarlığa tabidir).*

Departmental, yani bölümden. Depart, yani git. Mental, yani kaçık. En azından birileri onun modayı takip ettiğini düşünmüştü; erkekler pazarlığa tabidir. Dint artık o yazıyı indirtmişti herhalde (onun mizah anlayışı yıllar önce operasyonla alınmış gibiydi). Veya belki de hâlâ kapıda duruyordu, Michael bilmiyordu, gitmemişti. Bir kitapçıda bulunmanın bunları anımsatması hayret vericiydi, fakülteyi, kokuları filan. Belki de Aşk Doktoru artık kapıda isminin yanında duran tek şeydi, ismi hâlâ orada yazılıysa tabii. Dr. Michael Smart, resmi kampus klişesi.

O diğer hayatta, koca bir hayat öncesinde, sadece yarım yıl önce, tam da bu konuda bir dizi yeni konferans düzenlemeyi, tam da bu sömestirde düzenlemeyi, şimdi insanların derslerine, semenerlerine, dünyada başka önemli hiçbir şey yokmuşçasına koşturup durdukları bu sömestirde düzenlemeyi planlamış olması inanılmazdı. Klişe, klişeleşmiş anlamı olan basmakalıp söz ya da davranışların yanı sıra, bir kalıbın

herhangi bir yumuşak metalde bıraktığı sabit iz anlamına geliyordu. Michael Smart, damgalanmıştı. Klişenin dişleri tarafından ısırılmıştı. Yumuşak bir metaldi. Damgalanmış bir adamdı.

Hayır, iyiydi bu. Hayır, iyiydi. Özgürleştiriciydi. Mesela akşamüstü erken saatte böyle bir kitapçıya girebilmesi ve tam da yapmış olduğu şeyleri yapması, edebi kurgu edebi eleştiri eleştirel teori kısımlarından başını bile çevirmeden geçip dosdoğru tekil güzel tek heceli *spor* bölümüne gidebilmesi anlamına geliyordu. Michael Smart, sonunda gerçek bir adam. Hayatında -eski, gerçek dışı hayatında- hiç ed. ve kur. bölümlerinde durup ne satıldığına, nelerin bulunduğuna, nelerin yeni olduğuna, masalarda neler durduğuna, sevdiği kitapların raflarda bulunup bulunmadığına, ki bunlar kitapçının doğru dürüst bir kitapçı olup olmadığını gösterirdi, bakmamazlık etmemişti.

Ama aylardır ne zaman bir kitapçının kapısına yaklaşsa midesi bulanıyordu. Eline kitap alınca bile midesi bulanıyordu. Yani güzeldi, bu. İşte buradaydı. Geri dönmüştü. Bir kitapçıda tek bir çeşit kitap bulunmazdı.

Michael o gün daha önce kaya tırmanıcılığı ve dağcılıkla uğraşmaya karar vermişti. O sabah karar vermişti, M25'te araba sürerken, trafik vardı ve gökyüzü iç karartıcıydı ama su götürmez şekilde ilkbaharı çağrıştırıyordu, Radio 4'da ismini duyamadığı bir adam dünyanın tepesinde olmanın, aşılmaz bir şeye tırmanmanın, herkesten daha yukarı çıkmanın, etrafta kimseler bulunmayışının muhteşemliğinden bahsediyordu. Adam tırmandığı dağların yamaçlarında cesetler görmüştü. Yolda düşmüş olanların gömülmemiş cesetleri, fazla yukarı çıkınca hastalananların, bilinçlerini kaybedenlerin veya başka bir sebeple sağ kalamamış olanların, gerçek dağlarda bunlardan çok vardı anlaşılan, tırmanması gerçekten zor olan dağ-

larda. Radyodaki adam yolda bir cesetten daha yukarı tırmanmayı bir çeşit yeniden doğuş olarak tasvir etmişti.

Şubat ayıydı. Şubat vaat dolu olurdu ister istemez. Şubat ilkbahardı! İlkbaharda her şey mümkündü. Kitapçıdaki kahve kokusu güzeldi. Uygun kitabı bulduktan sonra gidip kahve içecek ve kitabı karıştıracaktı, satın alıp almayacağına bakmak için. Alışkanlıkları onu bu kadar geç saatte kahve içmemesi için uyarıyordu. Alışkanlıklar siktir olup gidebilir ve ölebilirdi. Alışkanlıklar eskiydi, yıpranmıştı, önceye aitti. Michael geç saatlere kadar oturmayı seviyordu. Herhangi bir vakitte uyumak zorunda mıydı? Hayır. Özgür bir ruhtu o. *Spor.* Futbol Hokey At Yarışı Motor Yarışı Dağcılık. Parlak kitaplar rafından bir kitap aldı. Kapağında bir pusula vardı. Kitabı açtı. *Gezmek eğlencelidir! Bu beceriyi ihmal etmeniz tehlikelidir.* İçindekiler listesindeki bölüm başlıkları kulağa hoş geliyordu. Dağ Havası. Kar ve Buzda Teknikler. Sarp Zeminlerde Güvenlik. Yükseklikle Başa Çıkmak. Sadece Ayakizleri Bırakmak. Sırt Çantanızın İçindekiler.

Evet, Michael Smart artık bununla ilgilenecekti, burada tasvir edilen belirgin, somut yamaç taş yığınlarıyla ve kayalık alanlarla sadece, çeşitli kaya türleriyle, gevşek ve ıslak kayalarla.

Gevşek.

Islak.

Neden bütün sözcükler çift anlamlıydı? Neden hemen konumlanıp kendisine karşı, kendisi tarafından bile kullanılabilecek sözcüklere dönüşmüyorlardı? Her şey bir şaka mıydı? Kendisine karşı? Bir taşla iki kuş vurmaya mı ihtiyacınız var? Bu oldukça iyiydi. Güzel ifade edilmişti. İşte. İşte mesele bu. Onun sorunu açık kalpliliğiydi, cömertliğiydi, kendisi hakkında şaka yapan boktan öğrencileri bile kutlama hevesiydi. Çetin bir yolun karlı kenarında ölü, etrafta şakacı öğrenciler ve tatmin edilmiş ama nankör kızlar ve Marjory ve Tom ve

Öğrenci İşlerinde çalışan, ismini hatırlayamadığı şu cadaloz suratlı kara kuru lezbiyen, bir kadın hapishanesinden çıkagelmiş gibi, hayır, daha da kötüsü, bir kadın hapishanesiyle ilgili bir tv dizisinden, fakülte ofisinin uzun masasının ardında oturmuş uzun suratıyla ona bakan. Düzüşme İşleri. Görüyor musun? Kendi felaketiyle, kendi belden aşağı faaliyetiyle dalga geçebiliyordu. Dünyanın sonu değildi ya. Artık, şimdiden sonra doğanın yüksekliklerdeki nefes kesici doğal güzelliği vardı. Bir dağ geçidinin kenarında ölü, Emma-Louise Sackville, bizzat değil elbette, sadece dosya formunda. Mektup ve e-posta iletisi formu. Her neyse, boktan bir şeydi zaten, öylece yatmıştı, daha şimdiden bir dağ geçidinin kenarında ölmüş gibi.

Michael yukarıdan üç kitap alıp kafeye indi. Kaya Tırmanma Teknikleri, Dağcılık ve Liderlik ve Dağ El Kitabı. Kıza duble espresso siparişi verdi. Kıza bakmadı bile. Güzel miydi? Kızı çekici bulmadı. İronikti bu. Aylardır hiçbir kızı çekici bulmuyordu. Kitaplarını koltuk altında tutuyordu, ön kapakları dışa bakacak şekilde, böylece ona bakanlar kitaplardan birinin kapağındaki, bir sürü ağacın yukarısındaki bir kaya yarığına tırmanan adam fotoğrafını görecekti. İşte böyle bir adamdı o. Kısa süre sonra olacağı adam buydu. Kahvesini alıp koltuklardan birine oturdu. Ama oturur oturmaz kandırılmış hissetti kendini. Mesela Amerika'da, Amerika'ya gittiği zamanlarda, büyük bir kitapçı zincirinde bir koltuğa oturmak ayrıcalık, hatta zafer gibi gelmişti, sanki daha yerli biri oturmadan koltuklardan birini kapınca oraya ait olmuştu. Oysa şimdi, diğer üç rahat koltuktaki adamlar yalnız, işe alınamaz keşler gibiydiler ve Michael'ın koltuğundan süt kokusu yayılıyordu pis pis.

İlk kitabı açtı. Kitap muhteşem yeni sözcüklerle doluydu. Mesela transpazal. İlginç bir sözcüktü bu. Dahası da vardı;

çeşitli kar ve kar tanesi varyasyonları için sözcükler ve isimler vardı: tabaklar ve yıldızlar, sütunlar ve iğneler, uzamsal dendritler, bereli sütunlar ve greziller. Greziller! Harika. Michael'ın aradığı buydu işte, yeni bir dil. Bir çadırlar dili... kubbeli çadır, halka çadır, çatılı çadır. Kitaba göre bir anorağınız olması gerekiyordu. Bir kar maskesi ya da kayak şapkası. Vücut, ısısının üçte birini kafasından kaybeder. Şaşırtıcı bir gerçek! Michael bunu biliyordu, ama üstünde hiç düşünmemişti daha önce, kafanın yanan ve sıcak bir ampul gibi enerji yaydığını. Fermuarlı bol pantolonlar almanız gerekiyordu, ayakkabılarınızı çıkarmadan giyebilmek için. Bunlar dâhiceydi, cidden. Vücutta oluşan kabarcıklar şakaya gelmezdi. Bir halat ölü ya da canlı olabilirdi. İşte kendi işe yararlığıyla capcanlı bir dildi bu... daha da ötesi, gerçek, makul bir umutla capcanlı. *İngiliz Adalarında yürüyerek çıkılamayacak pek az dağ vardır.* Vaat ediciydi bu. Pratikti. Görünmez uçurumlardan kurtulmayı öğretiyordu size. Michael kahveyi yudumladı. Kahve iğrençti. Fincanı fazla alçak olan sehpadaki tabağına koyarken tıngırdattı. Önce Peak District'e gidecekti veya Snowdonia'ya, belki de Brecon fenerlerine ya da Yorkshire vadilerine. Arabayla gidecekti. Arabasını dağın dibindeki otoparka bırakacaktı veya kahvaltıları güzel olan bir pansiyonun önüne. Kitabı biraz daha karıştırdı. Her sene az sayıda dağcı yıldırım yüzünden ölüyordu anlaşılan. Kitap dağcıların bunu Tanrı'nın İşi olarak gördüklerini söylüyor ve okuyucularına yıldırım çarpmış buz baltalarını cızırdasalar ya da parlasalar bile atmamalarını öğütlüyordu, çünkü muhtemelen sonradan ihtiyaç duyacaklardı. Michael bu Tanrı'nın İşi meselesinin gündelik dildeki anlamında mı, yoksa sigortacılık jargonundaki doğal afet anlamında mı kullanıldığını merak etti. Sayfayı çevirdi. Bir düğüm isimleri listesi vardı. Dağcı kangalı, kelebek kangalı, çifte balıkçı düğümü. Philippa

Knott'u* düşündü. Roth'u şimdi Philippa Knott'a kimin öğrettiğini merak etti. Ona kimin çifte balıkçılık yaptığını. *Dağcı kangalı.*

Kitabı kapadı.

Sadece Tanrı bilirdi.

Michael Smart'ın bu yaşta bir dağ yamacına çıkması mümkün değildi.

Şansını zorluyorsun Mike, demişti Marjory Dint teklifsizce (*Mike* teklifsizce demekti). Tatlı tatlı yiyorsun, ama sonuçlarına katlanmak istemiyorsun. (Klişe!) Sadece bir kız olsa tamam, görmezden gelelim. Sadece bir kız olsa bir şeyler yapabilirdik. Uğraşmadık sanma. Uyarılmadığını da söyleme sakın, sana beş sene önce söyledim, dört sene önce de, üç sene önce de, iki sene önce ve geçen sene de. Sackville çığdan önceki kartopu sadece. (Bu korkunç, Marjory.) Ağzındaki baklayı çıkarmaya dünden razı. (Korkunç.) Şimdiye kadar toplam yedi şikâyet aldık, gerçi hiçbiri Sackville'inki kadar ciddi değil, ama beni iyi dinle Michael (yani demek o kadar da teklifsiz değilmişsin Marjory), bu mesele bir gecede kapanacak türden değil.

Marjory Dint, sanki banal bir BBC dedektiflik dizisinden öğrendiği basmakalıp replikleri sıralamıştı.

Evet, Michael kızlarla yatmaktan hoşlanıyordu. Suç muydu bu? Kızlar da ondan hoşlanıyordu. Suç muydu bu? Hepsi de yetişkindiler, alan razıydı veren razıydı. Michael yakışıklıydı. Kızlar da güzeldi, çoğu yani. Suç muydu bu? Marjory Dint onu Tom'un ve Öğrenci İşleri'ndeki lezbiyenin önünde resmi bir tavırla uyarmıştı. Resmi olarak, işinde kalabilme hakkını ve maaşının yarısını kaybetmişti, inan-bana-elimizden-geleni-yapmasak-hiç-para-alamayacaktın, resmi olarak *kızağa alınmak.*

---

* Knot: Düğüm.

Vücudun merkezi. Vücudun kabuğu. Kitabı açtığı yerde hipotermi semptomları vardı. Michael bu semptomların ne kadar çoğunun kendisinde olduğuna inanamadı. Kesinlikle üşüyordu ve bitkindi, kendini sürekli böyle hissediyordu. Bu kış sık sık elleri ve ayakları uyuşmuştu kesinlikle. Evet, titrediği zamanlar olmuştu kesinlikle. Evet, fiziksel ve zihinsel uyuşukluğu vardı ve soruları yanıtlayamamış, talimatlara uyamamıştı. Bu doğruydu. Kendini sürekli böyle hissediyordu. Evet, öfke nöbetleri geçirdiği ve sık sık beklenmedik enerji patlamaları yaşadığı olmuştu. Evet, zangır zangır titriyordu, şimdi bile. Şu fincana bak, şu kahve fincanını demin koyuşuna bak, ayrıca evde sürekli kahve fincanlarını filan deviriyordu, mutfakta filan bir şeyler düşürüp duruyordu. Çok ama çok sakardı. Bir semptom muydu bu? Evet. Evet, odaklanma sorunu vardı. Özellikle ışıklar kapalıyken tv izlemekte zorlanıyordu, ki Astrid'in ısrarla yaptığı bir şeydi bu. Evet, başı dönüyordu, sık sık. Evet, kas krampları. Benzi soluktu, kesinlikle. Sabahları kalkınca benzinin solukluğuna inanamıyordu. *Benzi aşırı soluktu.* Sadece onun değil; sanki etrafındaki, dünyadaki her şeyin de benzi aşırı soluktu. Bütün dünyasında hipotermi mi vardı? Sebepler: *bitkinlik, üşütme, dehidrasyon, moral düşüklüğü, kaygı, korku, umutsuzluk, genellikle hatalarla dolu bir bölümün son kısmı, dayanma sınırını aşmak, kötü havalar, uzun ve zorlu bir günün sonunda emin olunmayan bir hedef için çaba harcamak.* Bunları teker teker kontrol etti. Neredeyse hepsine sahipti.

Michael ayağa kalktı. Titriyordu. Kendini sergilemekti bu. Kitapları bıraktı. Kitapçıyı kat ederek, kurtulamamış diğerlerinden uzaklaştı. Yeni Çağ raflarından birinin arkasında durup cep telefonunu çıkardı. Listede yukarı çıkarak Eve'i buldu ve Ara tuşuna bastı.

Herhalde açmayacaktı.

Telesekreteri çıktı.

Michael kapatıp listede aşağı inerek Charis Brownlee'yi buldu. Ofisindeki telesekreter çıktı, onun sesi, Gal aksanı. Michael telefonu kapatıp onun ev numarasını tuşladı. Telesekreteri çıktı, Gal aksanıyla.

Ben Michael, dedi Michael. Michael Smart. Epey oldu. Umarım iyisindir. Bir kitapçıdayım ve birden, şey, bir konuda senden tavsiye almak istediğimi fark ettim. Cepten arıyorum. Bu mesajı bir saat içinde filan alırsan beni arar mısın?

Evde yoktu herhalde. Hep şehir dışında olurdu, Roma'da ya da New York'ta. Kocası da psikoteparistti. Bir ekiptiler. Birlikte öyle çok para kazınıyorlardı ki hep şehir dışında oluyorlardı, böylece fiyatları iyice artıyordu. Michael onunla görüşmeyi geçen ilkbaharda kesmişti, neredeyse tam bir sene önce, çünkü fahiş fiyatlı saatlerinden birinin tamamını en sevdikleri on pop şarkısını sayarak geçirmişlerdi. Bunu Eve'e söyleyince Eve'in kahkahadan kırılmasından sonra o kadına gitmekten vazgeçmişti.

Kitapçıda titreyen Michael başka kimi arayacağını bilemedi.

Evi aradı. Astrid çıktı.

Benim, dedi Michael.

Hı hı, dedi Astrid.

Bir saat içinde gelirim, dedi Michael. Şey, bazı öğrencilere teslim etmem gereken şeyler var da.

Tamam, dedi Astrid.

Karnını doyurdun mu, dedi Michael, yoksa bir şeyler getireyim mi?

Sen karnını doyurdun mu? dedi Astrid. Zayıflayan sensin.

Magnus evde mi? diye sordu Michael.

Hı hı, dedi Astrid.

Tamam, dedi Michael. Birazdan evde olurum. Annen aradı mı?

Yok, dedi Astrid.

Michael'dan önce telefonu kapadı.

Michael kendini berbat hissetti.

Eve'in kitaplarını bulmak için alt kata indi. Tarih bölümünde değildiler. Biyografide de yoktular. Kurgudaydılar, ne komik ve sadece son çıkan vardı, ama on tane kadar. Genuine Kitabı, Ilse Silber. Raftan birini alıp çevirdi, üstünde Eve'in resmi bulunan arka kapağına bakmak için. Eve, daha genç hali, gülümsüyor. Michael derin soluklar aldı. Ağzından soluk alıp burnundan verdi.

Eee, şarkı listen neydi ve onunki neydi ve terapide tam olarak ne kadar etkili oldu? diye sormuştu Eve gülmeyi kesmeyi başardığında. Yatakta oturuyordu. Michael kendini salak hissetmişti, ama oldukça hoş bir salaklıktı bu. O da yatağın kenarına oturmuştu, biraz utanarak, biraz da kıkırdamak isteyerek. Ray Stevens, Misty. Four Seasons, December 1963 (Oh What A Night!). Chris Montez, The More I See You. Elvis Costello, Oliver's Army. Dire Straits, Romeo and Juliet. Charis Brownlee'nin bir numarası Strand Vocal Band'den Afternoon Delight'tı. Eve bunu duyunca iyice gülmüştü.

Thinking of you's working up my appetite, diye söylemişti Eve. *Rubbing sticks and stones together makes the sparks ignite. Sky rockets in flight.**

Michael gülmüştü, kendini aptal hissederek.

İlk on listesinde Bohemian Rhapsody var mıydı acaba? diye sormuştu Eve.

Michael yüzünü ekşitip başıyla evetlemişti.

Eve yine kahkahayı basmıştı.

---

* Seni düşünmek iştahını açıyor. Taşlarla sopaları birbirine sürtünce kıvılcımlar tutuşturur. Gökyüzünde roketler uçar.

Imagine var mıydı? demişti.

Michael kaşlarını kaldırarak omuz silkmişti. Eve öyle çok gülmüştü ki gözlerinden yaş gelmişti resmen. Michael onun bu kadar güldüğüne, bir şeyi bu kadar komik bulduğuna hiç tanık olmamıştı. Yatakta yanında gülümseyerek oturmuştu. Eve gülerken güzel oluyordu, biraz da nefret edilesi.

(Şarkı seçimlerin, kendine inancın söz konusu olduğunda bütün suçluluk duygularını reddetme yönündeki, psikoza yakın bulduğum durumunu destekliyor, gibisinden bir şeyler demişti Charis Brownlee. Oscar Wilde bunu nasıl ifade etmişti bilirsin Michael, demişti. Hepimiz masumuzdur, yakalanana kadar.)

Michael'la Eve tatilden döndüklerinde, soyulmuş evin içinde dururken birbirlerine bakmamışlardı. Yerde aralarında telesekreter duruyordu, odadaki tek şey. Sesler konuşmuştu. Telesekreter kendini başa sarıp ve kapatıp duruyordu. Magnus'la ilgili bir mesaj vardı, Eve'e bir mesaj ve nihayet Michael'a bir mesaj.

Marjory Dint. *Oyun bitti Michael. Ben Marjory. Beni ara. Kiminle konuştuğuna dikkat et. İşin içinde adli departman var.*

Mesele nedir hiçbir fikrim yok, yemin ederim, demişti Michael.

Sorun değil, demişti Eve. Biliyorum.

Başıyla evetlemişti. Michael'ın elini sıkmıştı.

Michael kitapçıda Eve'in fotoğrafına bakarken yine anladı, tıpkı o günden beri her gün anladığı gibi ve her gün bu anlayış ona anlaşılmaz bir şekilde yeni gelmişti, sanki bir beyin hastalığından mustaripti de herhangi bir şeyi yirmi dört saatten fazla anımsayamıyordu.

Şaşırtıcı.

Eve'in bildiğini anlamıştı. Hep bildiğini, başından beri

bildiğini ve umursamadığını anlamıştı. Ayrıca ikisinin de tam da bu mesajı beklediklerini anlamıştı.

Kurgu bölümündeki S ile T arasındaki rafların oluşturduğu köşenin dibine, yere oturdu ve tepesinde Eve'in iyi kalpliliği bir gökyüzü gibi engince açılıverdi.

Gökyüzü yaklaştı, beyazdı. Bir kitapçının beyaz fayanslı tavanına dönüştü. Michael kitapçının döşemesindeydi. Potansiyel olarak utanç verici bir durumdu bu. Kızağa alınmış olan Dr. Michael Smart yanındaki raftan bir kitap aldı, tam da o kitabı ararmışçasına. Ayışığında Yolculuk. Antal Szerb. Yazarı hiç duymamıştı. Macarcadan çevrilmişti. 1930'larda. Michael çevirileri severdi. Okuyabileceği bir kitaba benziyordu bu. Açtı. *Sonradan yaşadığım hiçbir sevinç, ona tutulduğumu ve onun beni umursamadığını bilmenin acısı, haz verici utancı kadar derin değildi.*

Kitabı kapadı ve rafa geri koydu. Her şey acı veriyordu. Hastaydı ve ölüyordu. Eve gitmeliydi.

Şöyle düşün. Kapıya hoş bir genç bayan gelir. Hırpani kılıklıdır, açtır ve kaybolmuştur. Bütün evlerin bütün kapılarını çalmaktadır, kimin cömertlik yapacağını görmek için; bir testtir bu. Masum aile, iyi kalpli olduklarından onu içeri alır, besler ve konukseverlik sunar. Sonra aile ertesi sabah uyandığında yerde yatmaktadırlar çünkü kadın altlarındaki her şeyi çalmıştır. Yatakları, kâseleri, kahvaltılıkları. Her şeyi.

Baba ayağa kalkar. Aynaya bakar. Her zamanki gibi görünmektedir. Ama göğsü ağrımaktadır. Sırtı ağrımaktadır. Elini belkemiğinin ortasına koyar ve kendinde, sırtında bir çukur fark eder. Çukur küçük bir yumruk büyüklüğündedir. Göğsünün içi boştur sanki tuhaf bir şekilde. Sonra anlar. O hoş genç bayan o uyurken adamın içini açmış, elini sokmuş ve kalbini çalmıştır.

Adam karısına bakar. Karısı her zamanki gibi görünmektedir. Kıza bakar, oğlana bakar. Her zamanki gibi görünmektedirler. Adam kendi kalbiyle birlikte onlarınkinin de alınıp alınmadığını bilemez, bunu nasıl anlayacağını da bilemez. Bu konuda bir şey söylerse büyü bozulabilir ve hepsi adamın ayaklarının dibine yığılıp kalabilirler, içleri boşaltılmış halde, bir ailenin sadece kabuğu olarak. O zaman adam da yığılır kalır, bir adamın sadece kabuğu olarak.

Kalbini her nereye götürüldüyse, şimdi her kimdeyse geri alması gerektiğini, yoksa öleceğini bilir. O hoş genç bayanı ve kendisiyle istihza edişini, flört edişini ve adamı evin duvarına yaslayıp da öpmesi için meydan okuduğunda onu reddetmenin ne kadar zor olduğunu ve hayır, yapma, yapamam, cesaretim yok dediğinde kendisiyle ne kadar gurur duyduğunu düşünür. Klişe. İstihza gerçek bir sözcük mü? Folklorik bir sözcük gibi, ama Michael flörtle birlikte kulağa hoş geldiği için uydurmuş da olabilir.

Ayağa kalktı, pantolonunu düzeltti. Mağazanın ön kısmına gidip referans bölümünün yerine bakacaktı. O sözcüğü kontrol edecekti. Sonra kasaya gidip Eve'in kitabını satın alacaktı. Dağcılık kitaplarından ucuzdu ve Amber denen o kadının hepsinin gözünü kör edip onları soymasından sonra Eve'in eve tekrar girecek kitaplarından ilkinin bu olması hoş olacaktı.

Ama bu kitapçıda referans bölümü yoktu.

Referans bölümü yok mu? dedi Michael.

Sözlük satmıyoruz, dedi kasanın arkasındaki çocuk. Satıyorduk ama vazgeçtik. Referans bölümünün yerine yabancı dil konuşma kılavuzları bölümünü koyduk. Yabancı dil konuşma kılavuzları bölümü ikinci katta, seyahat rehberlerinin yanında.

Tamam, dedi Michael. Teşekkürler.

Bir kitapçıda nasıl sözlük olmazdı? Eski Michael olsa biraz olay çıkarır, en azından bir-iki laf ederdi. Yeni Michael ise cüzdanını çıkardı ve aradığı bazı dağcılık kitaplarını raflarından alıp yukarıda, kafedeki masalardan birinde bıraktığını söyledi kaygıyla.

Sorun değil, dedi çocuk. Onları bulup yerlerine koyarlar. Böyle şeyleri yapmak için para alıyoruz. Sekiz doksan-dokuz, lütfen.

Bir kitapçıda nasıl referans bölümü olmazdı? İnsanın havsalası almıyordu. Klişe. Eve'in kitabının parasını ödeyip ön kapılara yönelirken, havsalanın bir şeyi nasıl alabileceğini ya da alamayacağını merak etti. Ah. Gördün mü? Bir insanı sözcüklerden çekip alabilirsin, ama sözcükleri bir insandan çekip alamazsın. Durup rutubetli sokakta öksürdü. Bu onun için yeni bir şeydi, bu tarz boğuk öksürük, dosdoğru ciğerlerine inen ve varlığını yeni keşfettiği nemli ve eski bir arka geçidin varlığına işaret eden bu öksürük. Veremli gibiydi. Belki de cidden verem olmuştu. Verem hastalığının geri geldiği söyleniyordu bütün gazetelerde; antibiyotiklerin öldüremediği bir türü gelişmişti. Keats'i düşün, yirmi altısında ölmüştü, yirmi altısında öksüren bir ihtiyardı. Keats de Fanny'yi* severdi. Ah. Tam belden aşağı darbeydi bu, cidden acıtmıştı, yumruk gibi. Cidden bir doktora görünmeliydi. Ameliyat olmalı ve düzgün bir çekaptan geçmeliydi. Fakülteye gidip Aşk Doktoru'ndan randevu alabilirdi. *Şikâyetiniz nedir?* Şey doktor, geçen hafta uyandığımda kollarım, bacaklarım, göğsüm çürük içindeydi, hem de durup dururken, yani kır koşusu yarışına katılmış ya da dövülmüş filan değildim. Ayrıca bir şeyler anlayıp duruyorum. *Bir şeyler mi anlıyorsunuz?* Evet, sanki ilk kez. Ayrıca salakça kelime oyunları yapmadan duramıyorum

---

* Fanny: (argoda) Kız.

ve bunlar fiziksel acı vermeye başladılar. *Zarfla ikiye bölünmüş bir mastar. Hemşire, bunu not al.* Ayrıca motivasyonum kalmadı. Neredeyse sürekli kendimi kötü hissediyorum. *Kötü mü?* Evet, kötü. *Hımm. Uyku düzeniniz nasıl peki?* Uyuyamıyorum. Tek yapmak istediğim arabayla gezmek, gece gündüz, gece gündüz her saat, hiçbir yerde durmadan, gerçi C Zone'dan uzak durmaya çalışıyorum, demek ki tamamen keçileri kaçırmamışım. Bir de bu gece bir kitapçıdaydım ve klasik soğuk algınlığı semptomları sergilediğimi fark ettim. Şimdi de sürekli öksürüyorum. *İştahınız nasıl?* Şey, pek acıkmıyorum. Sebebini bilmiyorum. *Tamam öyleyse. İçinizi bir dinleyelim bakalım.*

Ama ya doktor stetoskobu onun göğsüne dayayınca hayretle başını kaldırıp bakarsa, çünkü hiç kalp atışı duyamazsa?

Ayaklarının altında kaldırıma yerleştirilmiş cam bir bodrum kapağı ve onun da altında bir sürü bitki vardı, cama yaslanmış yabani ot gibi bir şeyler. Bunların büyümüş olması sinirini bozdu. On beş santim kalınlığındaki kare camların ardında yabani otların bitmesi, kendini epey hırpalanmış hissettirdi cidden. Artık bir sürü şey hiddetlendiriyor ve aciz hissettiriyordu onu. Bir reklam panosundaki üç metrelik kadın yüzü resmi, o kızı anımsatıyordu. Televizyondaki Imodium reklamındaki, ishal sorununu çözdükleri için babasıyla birlikte gülen kız, çıldırtıcı bir şekilde hem o kıza benziyordu, hem de benzemiyordu; hemen ardından gelen reklamdaki, tertemiz bir özel hastanede yatakta gülümseyerek tv seyreden kadın bir an o kıza benzemiş, sonra alakası kalmamıştı. Michael bir gece metroya inen uzun saçlı bir delikanlının başının arkasını görünce durup nefesini toplamak zorunda kalmıştı. Köpek Adası'na giderken yolda karşı yönden gelerek yanından hızla geçip giden bir arabadaki bir anlığına gördüğü kadın onun gibiydi. Ama onun arabası değil-

di. O olamazdı. Camın altındaki bu bitkiler onun gibiydi. Sadece onun gibi değil. Her nasılsa *onun ta kendisiydiler*, altı ay önce taşrada yapılan bir tatilin sonsuza dek bulaştığı, geçicilik kaynayan bir şehirde. Mesela Michael şimdi yürüyordu, Tottenham Court Yolu'ndaki dükkânların önünden geçiyordu, ama Tottenham Court Yolu bir seraptan başka bir şey değildi, civarındaki sokaklar da güdük ve hastalıklı bir hayal gücünün ürünüydü. Goodge Sokağı bir yanılsamaydı. Metro haritası bir bağlantı ve yön illüzyonuydu. M25 pis bir dairesel şakaydı. Gerçek dünya başka bir yerdeydi, tıpkı o kız gibi.

Onun eşyaları sistematik bir şekilde, odadan odaya geçerek götürdüğünü hayal et; gecenin sessizliğinde ön kapıdan çıkarıp sokağın diğer tarafındaki bir kamyona götürdüğünü. Bir suç ortağı, bir erkek vardı mutlaka. Mutlaka. Ağır eşyaları taşımasına yardım edecek birine ihtiyacı vardı; sonrasında kamyondan indirmesine de. Belki de erkek değildi. Belki de Norfolk'taki yazlıktaki o asık suratlı temizlikçi kadındı; belki de birlikte ekip olarak çalışıyorlardı; biri yazlıkları keşfe çıkıyor, sonra diğeri ailelerle tanışıyordu. Belki de sadece birlikte çalışmakla kalmıyorlardı. Michael bir keresinde istasyona giderken köy yolunda konuşurlarken görmüştü onları.

Olabilir mi? Olabilirdi. Hayır olamazdı, o kız tek başına yaşayan biriydi, tek başına çalışırdı; o eski beyaz arabasıyla ülkeyi geziyordu, savaş sonrasında devlet için çalışan, ücra yerlerdeki yabancıların kapılarını çalıp vücutlarının içine dışına sağlık testi yapan ilçe hemşirelerinin çarpık bir zıttı gibi. *Öksürükler ve hapşırıklar hastalık yayar. Her zaman mendilinizi kullanın.*

Hey genç bayanlar, sizi gideceğiniz yere bırakayım mı? diye seslenmişti camdan. İstasyona kadar gidiyorum. Köyde bir yerlerde bırakabilirim.

Temizlikçi kadın arabanın arka kapısını açıp elektrikli süpürgesini kaldırarak koltuğa koymuştu. Michael'ın şansına. Amber el sallayarak veda ettikten sonra eve doğru geri dönmüştü. Eve giden yola sapıp gözden kaybolurken, Michael onun güzel omuzlarını dikiz aynasından seyretmişti. Amber gitmişti. Temizlikçi kadın arka koltukta taksideymiş gibi oturuyordu; elektrikli süpürgenin yanına oturmuş, plastik borusunu boynuna dolamıştı. Elektrikli süpürgede surat resmi vardı, gözler ve gülümseyen bir ağız.

Dünya ne tuhaf değil mi? Ev temizlemekte kullandığımız şeyleri bile insansılaştırıyor, demişti Michael.

Bu Henry markadır, demişti kadın. Birinci sınıf.

Yani demek istediğim, elektrikli süpürgeleri insana benzetiyorlar, elektrikli süpürge almaya gittiğimizde o markayı seçelim diye, demişti Michael.

İnsansılaştırmanın anlamını biliyorum, demişti kadın.

Ben, şey, bilmediğini ima etmedim, demişti Michael, ama kadın şimdi yan pencereden dışarı bakıyordu, ilgilenmiyordu.

Oldukça çirkindi, al yanaklıydı. Köylülerin çoğu böyle görünüyordu, sanki hayatları boyunca tarlalarından kazıp çıkardıkları çiğ pancarlardan başka şey yememişler gibi.

Derin bir soluk almıştı.

Eee, seni nerede bırakayım Katrina? demişti. Hem bugün araban nerede senin?

Kavşakta ineyim. Arabam yok, demişti kadın.

Bir Cortina'n var sanıyordum, demişti Michael kendini tutamadan, Cortina'nın kendisiyle Eve arasındaki salakça bir şaka olduğunu anımsamadan önce. Ama kadın fark etmemişti. Belki de biraz geri zekâlıydı. (Ama insansılaştırmanın anlamını biliyordu.)

Burada arabasızlık biraz zor olmuyor mu? demişti Michael.

Nasıl yani? demişti kadın.

Şey, yani, anladın işte, yani, bu koca temizlik aletini, temizlik gereçlerini filan bir sürü yere, evden eve taşımak, demişti Michael. Zor iş.

Ağır değil, demişti kadın. Ayrıca küçük tekerlekleri var.

Şey, hı hı, demişti Michael. Hı hı.

Burası iyi, teşekkürler Bay Smart, demişti kadın. Çok teşekkürler.

Arabadan inmiş, elektrikli süpürgeyi indirmiş ve kapıyı usulca kapamıştı.

Al, demişti Michael.

Ceketinin iç cebinden cüzdanını çıkarmış, açmış ve içinden üç tane yirmilik banknot çıkarmıştı. Arabanın açık penceresinden uzatmıştı.

Eşim bu hafta paranı verdi mi bilmiyorum, demişti.

Bana para vermenize gerek yok. Yazlığa verdiğiniz ücrete yaptığım iş de dahil, demişti temizlikçi kadın.

Akmasa da damlar, demişti Michael.

Temizlikçi kadın gülümsemiyordu. Parayı almıştı.

Goodge Sokağı metrosu. Michael elini öne uzattı. Eli titriyordu, ama çok az. Parmaklıkların arasından geçip yeraltındaki gürültülü hayata inmeden önce cep telefonunu tekrar çıkardı. Listede yukarı çıkarıp Eve'in numarasını buldu.

Telesekreter.

Alo, dedi. Benim. Nasılsın? Umarım iyisindir. Söyleyeceğim bir-iki şey var da. Şey, aslında üç. Birincisi, iyi değilim. Soğuk aldığıma eminim. Komik gelecek biliyorum. Şaka yapmıyorum. İki, Jupiter'in hukuk bürosundan arayıp duruyorlar. Ailelerle ilgiliymiş. Onları arayabilir misin? Üç, ana banka hesabında sadece 2.000 pound kaldı ve Astrid bir okul gezisi için para istiyor ve Magnus da Lourdes'a gitmek istiyor. Ha ha. Biliyorum. Şaka yapmıyorum. Her neyse, eşyalarla ilgili olarak sigorta şirketini aradım. Tahminen üç ay dediler.

Üç ay önce dediklerinin aynısı yani. Bu konuda ne yapmamı istersin? Beni ara. Kısa sürede.

Sonra telefonunu hışımla kapattı, biletini aldı, asansöre bindi ve karanlığa indi, nereye gittiğini çok iyi bilen bir adam gibi.

Magnus'la Astrid salonda tv izliyorlardı. Işıklar kapalıydı. Michael büyük lambayı açtı.

Selam millet, dedi Michael.

Magnus'un suskun arkadaşı Jake yine gelmişti.

Selam Jake, dedi Michael. Bu gece nasılsın?

Jake, iyiyim sağ olun gibisinden bir şeyler mırıldandı. Michael büyük lambayı kapadı.

Sağ ol, dedi Astrid.

Michael odadaki tek boş koltuğa çöktü.

Jake bu aralar sık sık geliyordu; sık sık yatıya kalıyordu. Michael, Magnus'un belki de Jake'i normalden sık gördüğünü ve Eve'e bundan bahsedip bahsetmemeyi, belki de uyuşturucu kullanmayı denediklerini düşünmeye başlamıştı, ama bir gece Magnus'un kapısından onları yarım saat dinledikten ve Pascal'dan, Teilhard de Chardin'den ve gerçekleşmek üzere olan boşanmadan sonra ne yapılacağından bahsettiklerini işittikten sonra, Jake'e geceyarıları, annen gecenin bu vaktinde nerede olduğunu merak etmez mi Jake? demekten vazgeçmişti.

Karanlıkta hep birlikte seyrettikleri program Goebbels'le ilgiliydi.

Ne izliyoruz Astrid? dedi.

İngiltere tarihi, dedi Astrid.

Rehber Michael'ın oturduğu koltuğun kenarına sıkıştırılmıştı. Michael uygun günü ve kanalı bulana kadar karıştırdı. Tv ışığında okuyabilmek için sayfayı eğdi.

***

İNGİLTERE TARİHİ
7.00 Naziler: Tarihten Bir
Uyarı 8.00 Naziler: Tarihten Bir
Uyarı 9.0 Naziler: Tarihten Bir
Uyarı 10.0 Naziler: Tarihten
Bir Uyarı 11.0 Naziler: Tarihten
Bir Uyarı 12.00 Naziler:
Tarihten Bir Uyarı 13.00
Yüzyılın Savaşı 14.00 Yüzyılın
Savaşı 15.00 Yüzyılın Savaşı 16.00
Yüzyılın Savaşı 17.00 Doğuda
Dehşet 18.00 Doğuda Dehşet 19.00
Naziler: Tarihten Bir Uyarı 20.00 Naziler:
Tarihten Bir Uyarı 21.00 Naziler:
Tarihten Bir Uyarı 22.00
Naziler: Tarihten Bir Uyarı
23.00 Naziler: Tarihten Bir
Uyarı 00.00. Naziler:
Tarihten Bir Uyarı 1.00 Kapanış

Naziler: Tarihten Bir Uyarı'yı seyrediyoruz herhalde, dedi Michael.

İstemiyorsan seyretme. Bu evde başka bir sürü oda var, dedi Astrid.

Biliyor musun, her gün annene biraz daha benziyorsun, dedi Michael.

İlgisi yok, dedi Astrid.

Hemen kanalı değiştirdi.

İyi bir şey olarak söylemiştim, dedi Michael. Anneni severim.

Tv'de insanlar boş bir evde tadilat yapıyorlardı. Ekranda işleri bittikten sonra evin değerinin ne kadar artacağına dair istatistikler belirdi.

Michael inledi.

Birazdan film başlayacak be, sabretsene, dedi Astrid.

Hayır, kanaldan değil, dedi Michael. Biraz kötüyüm o kadar. Ayrıca düzgün konuş lütfen Astrid.

Neyin var? dedi Magnus.

Hipotermi, dedi Michael. Tüm belirtileri var.

Bir barınağa götürülmeniz gerek, dedi Jake.

Öyle mi? dedi Michael. Ne güzel. Bunu bilmek güzel. Barınak. Güzel sözcük.

Sıcak tutulmanız gerek ve mümkünse yerle hiç temas ettirilmemeniz, dedi Jake. Size sıcak bir içecek ve yiyecek bir şeyler verilmeli ve etrafınızdaki kişilerin moralman destek olmaları gerekiyor.

Michael, Jake'in samimi olmadığı biriyle bu kadar çok konuştuğunu ilk kez duyuyordu. Eve'in burada olmasını istedi, bu gece yatakta ona bunu söyleyebilmek için.

Birisi uyku tulumunuzda sizinle birlikte yatmalı, sıcak tutmak için, dedi Jake.

Şimdi o konuya hiç girmeyelim Jake, dedi Michael.

Ayrıca kalp yetmezliğine karşı sizi gözetim altında tutmamız gerek, dedi Jake.

Ne kadar haklı olduğunu bilemezsin, dedi Michael.

Ayrıca cenin pozisyonunda, ama kafanız yere doğru eğik halde yatmanız da faydalı olur, dedi Jake.

Magnus gidip su ısıtıcısını çalıştırmıştı. Michael'a çay getirdi. Michael duygulandı.

Yiyecek bir şeyler ister misin? dedi Magnus.

Hayır, sağ ol, dedi Michael. Ama teşekkürler Magnus.

Yumurta yesene, dedi Astrid. Buzdolabında yenmesi gereken yumurtalar var.

Hayır sağ ol, dedi Michael.

Yemelisin, dedi Astrid.

Öyle mi? dedi Michael.

Yumurtalar güzeldir, dedi Astrid. Yumurta yiyince güzellik yemiş olursun.

Sahi mi? dedi Michael. Ne hoş bir düşünce.

Haşlanmış mı, sahanda mı? dedi Magnus.

Çiğ de olabilir? dedi Astrid.

Kızarmış, dedi Michael.

Sizin için en kötüsü o, dedi Jake.

Teşekkürler Jake, dedi Michael.

Magnus tekrar çıktı. Michael kıvrılıp cenin pozisyonuna geçti. Başı koltuktan sarktı. Reklamları tersten izledi. Reklamları böyle izlemek gayet hoştu. Onlara gerçeküstülüklerini geri veriyordu. Magnus, Michael'a kızarmış yumurtalı sandviç getirdi. Film başladı. Siyah beyaz, eski, 1930'lar. Margaret Lockwood. Kaybolan Kadın.

Hitchcock filmi, diyor Michael.

Bir de *bana* ağzını bozma diyorsun, dedi Astrid.*

Ha ha, dedi Michael.

Film oldukça zekiceydi, gerçekten. İlk yarısı anlamsız bir komedi gibiydi sadece, çılgınca ve karmaşıktı, sonraysa bütün ipuçları mükemmel bir şekilde yerine oturuyordu. Bir sürü İngiliz, Doğu Avrupa dağlarında kötü havada bir otelde mahsur kalıyor, sonra da aynı trenle hep birlikte ülkelerine doğru yola çıkıyorlardı. Ama tatlı bir yaşlı bayan trende kayboluyordu ve kendisiyle birlikte yolculuk etmiş olan genç güzel, onun gerçek olduğunda, kesinlikle var olduğunda ısrar ediyordu,

---

* Cock: (argo) Penis.

ancak trendeki bütün Almanlar, ki aralarında ürkütücü bir beyin cerrahı da vardı, kızı kaçık gibi göstermek için işbirliği yapıyorlardı. Sadece yakışıklı, genç ve terbiyesiz bir İngiliz ona inanıyordu, ki o bile tam olarak emin değildi. Bastırılmış cinsellikle ve Freud'le ilgili bir sürü şaka yapılıyordu ve sonunda meselenin ulusal güvenlikle ilgili olduğu anlaşılıyordu.

Son.

Michael kollarını başının üstüne kaldırdı ve kükrercesine esnedi.

Muhteşemdi, dedi Magnus.

Çok iyiydi, dedi Michael.

Jake olumlu gibi gelen bir şeyler mırıldandı.

Michael tekrar gerindi. Aslında kendini gayet iyi hissediyordu. Belki de yumurtalı sandviç iyi gelmişti. Belki de çocukların kendisine iyi davranmasıydı farkı yaratan. Belki de filmin çok iyi olmasındandı, gerçi biri sorsa daha önce izlediğine yemin ederdi, mutlaka izlemiş olduğunu söylerdi, oysa aslında hiç izlememişti ve kurgusunun bu kadar zekice olduğunu asla tahmin edemezdi, her ne kadar çok eski bir klasik olsa ve yıllarca televizyonda defalarca oynamış olsa da.

Veya belki de karanlık bir odada başka insanlarla birlikte güzel bir şey izlemekti iyi gelen. Her ne idiyse, Michael kendini büyümüş, genişlemiş hissediyordu. Üstelik film boyunca kendini kötü hissettiğini bir kez bile düşünmemişti.

Film Islington'da çekilmiş, dedi Astrid. Gördünüz mü? Gördünüz mü? Sonunda, Son yazdığında, filmin burada çekildiği söylendi.

Kanalın yanında, dedi Michael.

Orada bir film stüdyosu vardı.

Olamaz, dedi Astrid.

Cidden vardı, dedi Michael. Gerçekten. Kostümlü dramalar falan çekerlerdi. Bu filmi de kesinlikle orada çekmişler.

Olamaz, dedi Astrid tekrar.

Büyük lambayı açtı. Michael fazla aydınlanan odada göz kırpıştırdı. Oğlanlar soluk, şaşkın, genç görünüyorlardı; üstlerinde oturdukları mobilyalar yıpranmış gibiydi. Bu kadar iyi davranmak için fazla genç görünüyorlardı. Astrid ortalıkta dans ediyordu. Kollarıyla bacakları upuzundu. *Ailenizin sizi uzak durmanız konusunda uyardığı kız benim,* yazılı tişörtünü giymişti.

Astrid, dedi Michael. Üstünde sadece o tişörtle üşümüyor musun?

O filmi film stüdyosu yapmış, diyordu Astrid. Harika. Tam burada, tam burada, oturduğumuz yerde, Islington'da!

Michael'ın koltuğunun kolluğuna oturuverdi, artık çocukluktan çıkmak üzereydi ve hâlâ çocukça davranıyordu. Tişörtündeki sözcükler Michael'ın gözleriyle ağzının birkaç santim ötesindeydi. *Uyardığı kız benim.* Sonra Astrid'in açık ağzı, dili ve minik dişleri, Michael'ın yüzüne, onun ağzına iyice yaklaştı, bir-iki santim kalana kadar, Astrid dönüp eğilince.

Michael gözlerini kapadı. Klişe.

Cidden cidden cidden cidden sahiden sahiden sahiden mi? dedi Astrid.

Michael gözlerini ovuşturur gibi yaptı. Geriye yaslandı, gözlerini sımsıkı kapalı tutarak. Başını sertçe salladı.

Sana yalan söyler miyim hiç? dedi.

sonunda yolun, yerden posta kutularının çıktığı bir kavşakta, ki kendisi bunlardan o kadar çok gördü ki artık pitoresk bulmuyordu, daha küçük bir başka yol vardı ve yolun birkaç kilometre ilerisinde gizli bir küçük yol vardı, ilk birkaç seferde gözden kaçırdığı. Bu yol onu bir başka kıvrımlı yola götürdü, yemyeşil olmaya başlamış bir ormanın ve inanılmayacak güzellikte atların bulunduğu arazilerin yanından geçen. Atlar parlak tüylü ve kusursuzdular. Araziler bereketli, geniş ve yemyeşildi, girmenin yasak olduğunu belirten tabelalar asılmış elektrikli tellerin ardındaydılar. Ama ormanın bittiği yerle atların bulunduğu arazilerin arasında evler vardı. Evlerin çitleri yoktu. Bazıları güzel, yeni

ve pahalı evlerdi, zengin at sahiplerinin evleri. Diğerleriyse daha çok alışaptı ve eskiydi, bazılarının pencere kafeslerinin tahtaları düşmüş veya kırılmıştı, çatıları yamuktu, kış rüzgârları yüzünden eğilmiş ve yıpranmışlardı. Şehirden buraya gelmek sadece iki saat sürüyordu. Hepsi de, eski görünen evler bile, bir çocuğun rüyasındaki evler gibiydi. Hepsi de büyüktü. Hepsinin de kapı sundurmaları ve sineklikli kapıları vardı. Hepsinin de kapılarının yanındaki küçük çubuklardan hareketsiz Amerikan bayrakları sarkıyordu, içinde epeydir oturulmamış gibi görünenlerin bile.

Eve arabasını yolun diğer tarafındaki çimenliğin kenarına, o evin karşısına park etmişti. O evin kendi açık çimenlik alanı vardı, tıpkı bütün bu evler gibi. Etrafındaki çimenler kesilmemişti. Üç yüz metre kadar geride, ağaçların arkasında daha da büyük bir ev vardı ve hepsinin ardında, isimlerini okul atlasından bildiği ve gökyüzünü aydınlatan ayışığında hâlâ görülebilen, uzaktaki siyah dağlar yükseliyordu. Kedi becerisi. Kediler öldürür. Eve (15) bu sözcükleri kaya katmanları ve yapılarıyla ilgili bir coğrafya dersinin ortasında yıpranmış defterinin ön kapağının içine yazmıştı. Eve (43) doğru yoldaydı demek ki. Bu yolun adresini otuz yıldan fazladır ezbere biliyordu.

Ama bu evlerin hiçbirinde numara yazmıyor gibiydi. İkisi boş görünüyordu. Tam karşısındaki ev epeydir boş gibiydi. Diğer ikisininse yakında olanı boş gibiydi ama uzaktakinin önünde arabalar vardı. Biraz önce pencerelerinden ışık gelmişti. Eve insanların birbirine seslendiğini ve bir köpeğin ya da köpeklerin havladığını işitmişti.

Hesaplarına göre bu ev babasının ölmeden önce sahip olduğu evdi, diğer ailesinin yaşadığı ev. Ama boş görünüyordu. Babasının evi olmayabilirdi bu. Aslında aradığı ev bu evlerden herhangi biri olabilirdi. Şu arabalı, ışıklı ve köpek-

li insanlar onun ailesi olabilirlerdi, gerçi bu küçük bir ihtimaldi; evleri farklı bir yoldaydı. Ama bir akşam, birilerinin hâlâ uyanık olabileceği bir saatte kapılarını çalıp bu evlerden hangisinin babasına ait olduğunu sorsa muhtemelen öğrenirdi.

Bu bölgede ayışığı öyle parlaktı ki, insan gazete bile okuyabilirdi, gazete okumak isterse. Eve birazdan gazetesini alıp bu boş evin kapı sundurmasına oturacaktı.

Arabasından çıktı. Arabanın kaportasına oturdu.

Etrafı New York Eyaleti'yle çevriliydi. Karşısında Catskill* dağları vardı. Mayıs ayıydı. Elinde o gün New York'tan aldığı gazete vardı. Gazetenin ön sayfasında bir ceset torbasındaki bir adamın fotoğrafı bulunuyordu. Adamın ölü olduğu belliydi. Yüzünde kısa süre önce ölmüşlerin boş, kilsi ifadesi vardı. Ceset torbasının fermuarı epey çekilmişti, ama adamın morlukları, burnu, kırık dişleri, yukarı çevrilmiş ölü gözü görülüyordu. Ceset torbasının başında asker kıyafetli bir kız duruyordu. Güzel kızdı, gülümsüyordu ve ölü adamın yüzünün tepesinden fotoğrafçıya başparmağını yukarı çevirerek zafer işareti yapıyordu. Yetmiş yaşlarında bir kadınla ilgili bir haber vardı. Kadını bir gün hücresinden çıkarmışlar. Ona saldırgan bir köpek göstererek çömelip köpek gibi yürümesini sağlamışlar. Bir asker sırtına binmiş ve onu at niyetine kullanarak hapishane avlusunda gezmiş. Köpek ve silah tehdidiyle soyunmaya zorlanmış bir sürü savaş esirinin fotoğrafları vardı. Sonra askerler başlarına torba geçiriyordu. Sonra çıplak halde üst üste yatırılıyorlardı, canlı bedenlerden oluşma bir kovana dönüştürülüyorlardı ve askerler onların üstüne oturarak, sanki bir aile partisindeymişler gibi gülümseyerek fotoğraf çektiriyorlardı.

---

* Kedi Becerisi.

Eve bu fotoğraflara baktıkça oldukça gizemli bir şeyin olduğunu fark ediyordu. Böyle olması gerektiğini biliyordu, bu fotoğraflar gerçekten olmuş şeyleri sergileseler bile, onlara baktıkça daha az düşündüğünü ve hissettiğini. Baktığı fotoğrafların sayısı arttıkça, bunların gerçek insanların başına geldiği hissi azalıyor ve gerçek insanları istediğiniz her yerde tekrar aynı şekilde üst üste yığıp arkalarında gülümseyerek fotoğrafınızı çektirmeniz giderek daha mümkün görünüyordu.

Hâlâ gayet net görebiliyordu, ceset torbasındaki ölü adamı ve sırıtan kız askeri, gece varısı olmasına karşın. Bakmak konusunda ne yapması gerektiğini bilmiyordu, bakmaya devam edip etmemesi gerektiğini. Bunun yanıtı yoktu. Kendi kendinin yanıtıydı. Tarihsel açıdan, şiddet yoluyla ölmüş birinin yüzünün tepesinde öyle gülümsemenin hoş görülebilir olduğu bir dönemde yaşıyordu.

Eve kendi tarihinden bir seneliğine uzaklaşarak tatile çıkmıştı. Londra'da sokakta yürürken bir öğrenci seyahat acentasının penceresinde poster büyüklüğünde bir reklam görmüştü. *S: Ölümden sonra hayat var mıdır?* Akrabaların Otantikliğinin Çalınmasına Karşı Aile Dayanışması grubuyla ilgili bir basın konferansına gidiyordu. Haber başlıklarını şimdiden görebiliyordu. AOÇKA Çok İyi. AOÇKA'nın Dediği Olur. Aileler Jupiter Press'le Eve'den para koparmak için bir araya gelmişlerdi. Eve'in kafası bütün gece pratik yaptığı cümlelerle doluydu. *Otantikliğin ne olduğunu kim belirleyebilir ki? Hayal gücünün kimin olduğunu kim belirleyebilir? Bu şahısların ölümden sonraki hayatlarına dair benim versiyonlarımın, benim öykülerimin başkalarınınkinden daha az gerçek olduğunu kim söyleyebilir?* Her soruyu bir soruyla yanıtlayacaktı. Böylece açık sözlü gibi görünecekti, kurnazca ve belagatli bir şekilde dolambaçlı konuşurken bir yandan da mantıklı konuşmaya istekliymiş gibi görünecekti. Seyahat

acentasının önünden geçtikten sonra durup penceresine geri dönmüş ve posterdeki yazıyı tekrar okumuştu: *Y: Neden öğrenmek için bekleyesiniz ki? Bir sene tatile çıkın. Şimdi yaşayın.* Bunu okuyunca içeri girmiş ve görüşme yapmak için bekleyen insanlara numaralar veren makinenin düğmesine basmıştı. Kendisine verilen kâğıtta no. 6 yazıyordu. Öğlen vaktiydi. Acentadaki kadın ona dünyanın şu anki halinden dolayı çok az kişi seyahat ettiği için bilet makinesinden kurtulmayı düşündüklerini söyledi. Öğrenci olmamam fark eder mi? diye sormuştu Eve. Size daha pahalıya patlar, dedi kadın, ama hayır, bunun dışında tabii ki fark etmez. Herkes senelik tatile çıkabilir. Dünyada nereye gitmek istersiniz?

Eve basın konferansına gitmek yerine doktorunun muayenehanesine gitmiş ve aşılar için randevu almıştı. Eve artık dünyanın belli başlı şehirlerindeki HSBC şubelerinden para çekmişti. Kendisine seks teklif edilmişti, çoğunlukla erkekler tarafından ama sadece onlar tarafından değil, en azından para çektiği zamanlar kadar fazla ve neredeyse o kadar çok şehirde. Roma'da bir otel odasında Coca Cola içmişti. Granada'da saray manzaralı bir barda Coca Cola içmişti. İsviçre'de bir dağdaki bir barda Coca Cola içmişti. Çeşitli uçaklarda Coca Cola içmişti. Nice'de, Promenade des Anglais'teki bir otelin barında, taşlı kumsaldaki bir grup keşin karşısında Coca Cola içmişti. Colombo'nun zengin bir banliyösündeki havalandırmalı bir restoranda Coca Cola içmiş ve ön pencerelerden dışarı bakınca viran bir kulübeki pencerelerin bulunması gereken yerlerdeki boşluklardan kiliksiz çocukların sarktığını görmüştü. Cape Town'daki çok fahiş bir barda Coca Cola içmişti. Etiyopya'da issız bir toprak yolda yürürken, etrafta kavrulmuş şeylerden başka bir şey yokken, sineklerden başka bir şey yokken, yiyecek yokken, ekilecek bir şey yokken, sadece eski bir tekerleksiz kamyonla avakta kalmış birkaç

kulübe varken, orada yaşayan zayıf ve hep gülümseyen insanlar onu içeri buyur etmiş, sahip oldukları her şeyi vermiş (ki neredeyse hiçbir şeyleri yoktu), sonra onu sanki bir şenliğin ta kendisiymişçesine harap barlarına götürmüş ve Coca Cola makineleriyle tanıştırmışlardı ve bu makinenin önünde pek çoğu tartışmış, kafa sallamış, sopalarla vurmuş ve daha fazla insan gelsin diye bağırmışlardı, ta ki yeterli parayı toplayana dek ve ondan sonra bozuk paraları delikten içeri birer birer atmışlardı, kutu makinenin tozlu ağzına takırdayarak inene kadar. *Bunu havaalanından postalıyorum*, diye yazmıştı Eve eve gönderdiği kartpostala. *Demin hayatımda son kez Coca Cola içtiğimi bilmenizi istedim o kadar.*

İki hafta önce kendisi de makine deliklerine bozuk paralar koymuştu, Las Vegas'ta. İki hafta önce, orada kazandıklarını Grand Canyon'a atmıştı: Dünyanın en büyük makine deliğine atılan anlamsız bozuk paralardı bunlar. Geridönüşümü ne olacaktı? Dünyanın en büyük makinesi ona ne verecekti? Şans getirsin diye, bozuk paraların ardından telefonunu da fırlatmıştı. Telefonu biraz para ederdi. Uluslararası görüşme yapabiliyordu. Ekranındaki telefon ahizesine benzeyen sinirli kırmızı ikon günlerdir yanıp sönmekteydi. Yeni Mesajlarınız Var. Eve telefonu fırlatıp atmadan önce evdeki telesekretere bir mesaj bırakmıştı.

Selam Astrid, selam Magnus, selam Michael, benim. Grand Canyon'da olduğumu söyleyeyim dedim. Nasıl tasvir edeceğimi bulmaya çalışıyorum. Aslında şimdiye kadar üstünde durduğum bütün düz kaldırımların ve yolların bir tür saçmalık olduğunu düşündürüyor bana. Hayatımın sonuna kadar başım dönebilir sanırım. Tam kenarında oturuyorum. Güney kenarındayım. Kuzey kenarı hâlâ kapalı anlaşılan. On beş kilometre kadar uzakta. Gözlem noktasındaki bir adamın dediğine göre, eskiden o gözlem noktalarından özel teles-

koplarla filan bakınca yeryüzünün kıvrımını görebilirlermiş, ama artık göremiyorlarmış. Bulunduğum yerde ufak bir çit var, ama üstüne tırmanıp aşağı bakabiliyorsun, bunu yaptım ve bulunduğum yerden aşağıdaki küçük ve yeşil bir şeridi görebiliyorum. Colorado Nehri herhalde. Şimdi önümde Japon bir adam var. Fotoğrafını çektiriyor. Bir kayanın üstünde duruyor. Biraz tehlikeli gibi. Öyle kenarda duruyor ki, içimden koşup onu itmek geliyor. Bir sürü kuş var. Bir sürü, kuzgunlar galiba. Keçiler de görebiliyorum Astrid, aşağıdaki kayalarda. Turistler olmasa bambaşka bir gezegene bakıyorum diyeceğim. Sanki dünyanın insansız olduğu zamanki hali gibi, turistler dışında. Ben de bir turistim tabii. Doğrusu biraz afallatıcı bir şey bu. Biraz sersemletici. Çok güzel. Işıkla birlikte renkleri değişiyor. Öyle engin ki. Şey, her neyse, telefonumu içine atmak üzereyim. İçine bir şey atmam gerekiyor ve kendimi ya da şu son derece tatlı Japon turisti atmayacaksam, şey. Önce size bir mesaj bırakmak istedim o kadar. Kucak dolusu sevgilerle.

Evdeki telesekreter bunların hepsini kaydetmemişti, Eve'in *bulunduğum yerde* dediği sırada ona ayrılmış konuşma süresinin dolduğunu belirten bip sesi çıkmıştı.

Kanyonun diğer tarafında, çıplak gözle görülmeyecek bir şekilde, bir kaya çıkıntısında ölü annesi duruyordu, bir hastane yatağında morfinden kafayı bulmuş halde, karmakarışık ilahiler ve şarkılar söylüyordu. *Sonra şarkı söyler ruhum kurtarıcım Tanrım sana.* Bir hemşire gelip kapıyı kapamıştı. *Ah çocukluğumun adasını görmek istiyorum.* Annesi kırk dört yaşındaydı, o kadar. Artık başını kaldıramıyordu; başı göğsüne yaslı duruyordu, boynu kırılmış gibi. Boynu artık çalışmıyordu. Eve'in elini tutup acıtacak kadar sıkmıştı ve bıraktığında Eve'in elinde annesinin yüzüklerinin izleri kalmıştı. Eve'le konuşmuş, sözcükleri andıran ama sözcük olmayan şeyler

söylemişti. Eve annesinin kendisine verdiği son mesajı hiç anlamamıştı.

Bence sorun yaşamayacak kadar büyüktün o sırada, demişti Michael ona, yeni tanıştıklarında. Artık çocuk sayılmazdın. Psikologlar çocukların sevdiklerini kaybettiklerinde çok küçük oldukları için matem hissini hep yaşadıklarını söylerler, ama sen o safhayı geçmiştin.

Bana son söyledikleri anlamsızdı, demişti Eve ona

Anlamsız değildi, demişti Michael. Anlamlıydı çünkü o söylemişti. Ne dediğini bilmesen de anlamlıydı çünkü sizin aranızdaydı, ondan sanaydı.

Evet, demişti Eve.

Ne demek istediğini hemen anlayamadın o kadar, demişti Michael. Anlamsız olduğu anlamına gelmez bu.

Eve'in Michael'la evlenmesinin sebeplerinden biri bu diyalogdu. Michael doğru dürüst diyalog kurulabilecek bir erkek gibi görünmüştü

Zavallı Michael. Emma Sackville diye bir kız hayatını mahvetmişti sonunda. Norfolk'tan döndüklerinde gerçek onları telesekreterde bekliyordu. Ama Michael'la son yaptığı konuşmalardan birinde işler iyiye gidiyor gibiydi. Küçük bir yayınevi Michael'ın bir dizi şiirini kabul etmişti. TLS ya da başka biri, iki tanesini yayınlamak istiyordu. Michael'ın sevinci gülünç denecek kadar aşırı gibiydi. Ama Astrid hâlâ telefona çıkmayı reddediyordu ve Magnus kütüphanede bir arkadaşıyla sınavlara çalışmaktaydı.

Eve: Rahiplik mi? Ne tür bir rahiplik?

Michael: Biliyorum.Ona önce din değiştirmesi gerektiğini, öylece aralarına katılıp rahip olamayacağını söyledim, ama bana salakmışım gibi baktı. Ama bana hep salakmışım gibi baktı zaten Hayır, bir şeyi yok, iyi, seni kaçırdığına üzülecek, biz iyiyiz, cidden.

Eve: Peki Astrid nasıl?

Michael: İyi, hepimiz iyiyiz.

Eve: Hâlâ sürekli kırmızı mı giyiniyor?

Michael: Ha, bilirsin işte. O iyi. Meraklanma. Tamamen güvende. Arkadaşlar edindi. Alternatif bir okul gazetesi gibi bir yerde çalışıyor. Orası için bir manifesto yazıyor, yukarıda odasında. Anasına çekmiş.

Eve: Bir manifesto mu? Bana çekmemiş, ben hiç manifesto yazmadım. Nasıl bir manifesto?

Michael: Nasıl bileyim? Bana göstermez ki zaten. Ama bir rozet seçmeme izin verdi. Kendisi ve arkadaşları için rozetler hazırladı. Kendime bir tane alabileceğimi söyledi gayet kibirli bir edayla.

Eve: Öyle mi? Tanrım, çok şanslısın. Bir şeyleri doğru yapıyorsun.

Michael: Seçme şansım vardı. Üstünde Hayal Et yazan bir rozetle Korkmuş yazan bir rozet arasında.

Eve: Hayal etle korkmuş arasında mı?

Michael: Hayal etle korkmuş arasında.

Eve: Hangisini seçtin?

Michael: Ah. Sürpriz olsun.

Eve: Sürprize bak.

Michael: Ha ha.

Eve: Astrid'e söyle, ikisine de söyle, onları seviyorum. Her sabah uyandığımda ve her gece uyumadan önce onları düşündüğümü söyle. Gözümün önünde canlanıyorlar, sanki yanımdaymışlar gibi.

Michael: Ama değiller. Kesinlikle burada, benim yanımdalar.

Eve: Bunu biliyorum.

Michael: Yanımda olduklarını süpermarket faturalarından anlayabiliyorum. Peki ya ben? Beni de düşünüyorsun, değil mi?

Eve: Ha, evet, galiba. Arada sırada seni düşünüyorum sanki. İsmi ne olacak?

Michael: Neyin ismi ne olacak?

Eve: Şiir serinin. İsmi ne?

Michael: Ah. Ha ha. Bir an aklımdan çıkmış. Seninle daha sık konuşmalıyım. İsmi Kaybolan Kadın.

Eve: Kaybolan Kadın. Güzelmiş.

Michael: Güzel, değil mi?

Eve: Sana çok para verecekler mi?

Michael: Ha ha. Şaka yapıyorsun.

Eve: Hayır, ciddiyim, para durumun nasıl?

Michael: Şey, şimdilik kaleyi koruyoruz, ama apaçiler kesinlikle saldırıyorlar ve bir sone serisinin onları uzun süre durdurabileceğini sanmıyorum.

Eve: Yani?..

Michael: Yani, hayır, ne yapacağız bilmiyorum. Düşünmemeye çalışıyorum.

Eve: Ben de neredeyse meteliksizim de.

Michael: Ah. Yani eve mi dönüyorsun?

Grand Canyon'un diğer ucunda Eve'in annesi vardı. Bir hastane yatağında filan değildi. Genç ve fütursuzdu, mutfakta büfeye yaslanmış sessizce düşünüyordu sanki. Eve'e el salladı ve Eve annesinin havada durduğunu, formika kaplı incecik bir tahtaya yaslandığını ve boşlukta sallanan ayaklarının hemen altında kuzgunların öterek döndüğünü gördü. Grand Canyon'un diğer ucunda eskiden babası olan adam duruyordu. 375 kilometre boyunda, on beş kilometre eninde ve bir buçuk kilometre derinliğinde açık bir mezarın tepesinde havada, operadaymış gibi durmaktaydı. Daha yaşlı, daha iri, daha keldi; şık bir takım elbise giymişti; kollarını ona açmıştı. Babası da el salladı. Annesine el salladı. Annesi de ona el sallayarak karşılık verdi. Sonra Eve'in nihayet bir araya gelmiş

olan anne babası gülümseyerek ve el sallayarak veda ettiler, sanki güzel bir yerde tatildelermiş gibi, hayatın tadını çıkarıyorlarmış ve Eve'e gönderdikleri bu özel, gecikmiş görüntülü mesaj sonuna gelmiş gibi.

Hayır. Grand Canyon'un diğer ucunda kuzey kenarı vardı. Hava şartları yüzünden kapalıydı. Sezonu değildi, mayıs başı olmasına karşın. Ama isterseniz helikopterle gezebilirdiniz. Tek yapmanız gereken bir bilet satın almaktı, Tanrı aşkına.

Kuzeye gidip babamın yaşadığı yeri görmeliyim en azından, diye düşünmüştü sonra. Çocukluğum orada da geçebilirdi, en azından gidip bir görmeliyim.

Yol haritasını nakitle almıştı. Arabasını Las Vegas'ta kredi kartıyla almıştı. Kartım kabul edilir mi bilmiyorum, demişti kullanılmış araba galerisindeki adama. Ceketsiz olan adam ondan hoşlanmıştı. Ona göz kırparak elle kullanılan kredi kartı işlemcisini çıkarmıştı. Size güvenmiyorum bayan, demişti. Ama önemi yok. Nasılsa sigortalıyım.

Şimdi Eve koltuk altında gazetesiyle o karanlık evin kapı sundurmasında oturuyordu. Altındaki kapı sundurması gıcırdıyordu. Belki de çürüktü. Burası babasının evi miydi? Eve'in hiçbir fikri yoktu. Önemi var mıydı? Başını kaldırıp dağlara baktı. Karanlık dağların tepesinde, ayışığında silüetleri çıkmış halde, geçmişte olmuş olabileceği bütün benlikleri duruyordu. Kol kola girmiş, tekmeler savurarak bir İskoç dansı yapıyorlardı. Bir tanesi Amerikalı bir Eve'di. Teni çok güzeldi ve iyi bir evlilik yapmıştı. Eve'in kapı sundurmasında durduğu bu evde yaşıyordu, bir sürü çocuğu vardı, hepsi de erkek, kocası aygır yetiştiren bir çiftçiydi; o güzel atların, o kusursuz arazilerin sahibiydiler. Onun yanındaki Eve daha sert bir Amerikalı Eve'di, büyüyünce kimseyle evlenmemişti ve hep kendi başının çaresine bakmıştı; bronz tenliydi, sağlıklıydı, sarışındı, kendi arazisinde çalışıyordu ve kendi güzel safkan

atlarına sahipti. Onun yanında şimdiki Eve vardı, ama annesi ölmemiş olsa olacağı Eve. Mutluydu. Işık saçıyordu. Yanında Adam Berenski'yle kalmış Eve vardı. Donuk suratlıydı. Onun yanında Adam Berenski'yle hiç tanışmamış Eve vardı. Hayal edilemez biriydi. Eve onun neye benzediğini hiç bilmiyordu. Onun yanındaki daha kolaydı, Eve'in sekiz yaşındayken büyüyünce olmak istediği uçak hostesiydi. Çekici ve bakımlıydı. Altmışlar tarzı ceketinin bütün düğmeleri iliklenmişti. Yanında şimdiki Eve duruyordu, gerçek hayattaki, ama kızı Astrid'ın soğuk ve yağmurlu havaya çıkmasından önce onun paltosunun en üst düğmesini ilikleyen ve gerçek, güzel bir sevgi hisseden Eve, insana panik değil mutluluk hissettiren bir sevgi.

Eve'ler o karanlık dağ sırasında uzanıyordu. Gerçek Eve'le el sallıyorlardı, tıpkı ölü ebeveyni gibi, topuklarını yere vura vura dans ediyorlardı, sanki hayatınızın herhangi bir noktasında kolayca fikrinizi değiştirip başka bir benlik seçebilirmişsiniz gibi.

Eve başını salladı. Ceset torbasındaki adamı düşündü, adamın fotoğraf noktacıklarından oluşan ölü yüzü milyonlarca kez çoğaltılıp bütün dünyaya gönderilmişti ve şu anda koltuk altında duruyordu, şimdiden eskimiş halde. O gülümseyen kız askeri düşündü. Kızın gözlerini, dimdik kaldırdığı müstehcen başparmağını düşündü. Adamın ölü gözününkiyle aynı mürekkepler ve noktacıklarla çoğaltılmışlardı. Meseleler ölüler değildi. Ölüler kendi başlarının çaresine bakabilirdi. Eve sağların yasını tutmaya başlamıştı.

Ön kapısında paçavra gibi bir bayrak asılı duran boş ve karanlık bir evin kapı sundurmasında, açık havada oturmanın bir anlamı var mıydı? Burası babasının evi miydi ki? Diyelim ki öyleydi; Eve'in ya da dünyadaki herhangi birinin gerçekten istediği bir şey var mıydı burada, içeri izinsizce girmeye

değecek kadar? Mesela düzgün yıkanmamış eski ve küflü bir cezveden, çoktan ölmüş birinin bir zamanlar içinden bir şeyler içmiş olabileceği ve şimdi bir lavaboda duran eski ve kenarları pis bir fincandan başka bir şeyler?

Ne olmasını beklemıştı ki? İnsanların kendilerini iyi hissetmeleri için uydurulmuş bir öykudeki gibi, babasının evine yaklaşınca evin ansızın dev bir masa lambası gibi yanmasını, karanlıkta birden ışık saçarak bütün bölgeyi aydınlatmasını, kapısının sanki sihirle açılmasını ve Eve bahçede yürürken bütün gül ağaçlarının eğilerek kendisini selamlamasını mı beklemişti? Mutluluk neydi? Bitiş neydi? Yıllardır gerçek mutluluğu reddetmiş ve yine o kadar zamandır gerçek bitişlerden kaçmıştı, ta ki kendi boşaltılmış evinin ön kapısını açana, kapakları sökülmüş dolaplarını, tablosuz duvarlarını ve doldurulmamış odalarını, kendisinden hiçbir iz kalmadığını, Eve Smart olduğunu, o her kimse, kanıtlayacak, onun var olmuş olduğunu kanıtlayacak hiçbir şey kalmadığını görene dek.

Çocuklarını gayet net görebiliyordu, sanki tepelerinde çok yüksekteymişçesine, sanki o kara Grand Canyon kuzgunlarından biriymiş de tepelerinde uçuyormuş gibi. Bulunduğu yerden hepsinin de ayrı yollarda, ayrı haritalarda olduğunu görebiliyordu ve haritalar sadece grafiklerdi, Trafik Kuralları kitabındaki kavşakların işleyişini açıklayan şemalar gibi. Bu yüzlerce kavşak ve diğer kavşaklarla muhtemel bağlantıları ikisinin de önünde aydınlatılmış bir sinapslar ağı gibi uzanmaktaydı. Ama her biri bir sonraki belirgin kavşağa vardıklarında ve ne tarafa gideceklerine karar verdiklerinde, ayaklarının dibindeki haritaların büyük bölümleri karanlığa gömülüyordu. Daha da kötüsü, bu haritalar sadece kâğıttan yapılmaydı. Gazete kâğıdı gibi inceciktiler, bir buçuk kilometre derinliğinde bir çukurun üstüne ilkel hayvan tuzakları gibi örtülmüşlerdi. Her an, çocuklarından herhangi biri adımları-

nı fazla sert atarsa ya da yanlış bir yere basarsa, haritalar yırtılabilir ya da bükülebilir veya paramparça olabilirdi.

Ama tam o sırada, Eve'in gözlerinin önünde, dev bir kedi, bir çeşit yabankedisi, ayışığıyla aydınlanmış yoldan sıçrayarak geçip boş evin önündeki çimenliğe geldi. Ağzından tavşana benzer küçük bir hayvanın leşi sarkıyordu. Evin kapı sundurmasında oturan Eve'i gördü. Ondan bir-iki metre ötede durup ona baktı.

Sonra başını çevirip yoluna devam etti, çimenlikten geçerek arka yola kaygısızca gidip ağaçların arasında gözden kayboldu.

Hassiktir, diye fısıldadı Eve.

Kapı sundurmasından inip etrafa bakındı, hayvanın nereye gittiğini görmek için. Ortalıkta yoktu. Öyle bir şeyin olduğuna dair bir iz de yoktu, ama olmuştu, Eve bunu biliyordu, çünkü kalbi küt küt atıyordu. Evcil kedilerden büyük bir gerçek kediyi hayvanat bahçeleri ya da resimler ve filmler dışında ilk kez görmüştü hayatında. Bir vaşak ya da pumaydı veya ismini bilmediği başka bir şey, iri bir köpek büyüklüğündeydi, kulak uçları tüylüydü. Sakin ve ölçülü bir edası vardı. Tam beş uzun saniye boyunca görünmüştü.

Eve çimenlikten geçerek arabasına geri döndü. İçeri girdi. Gazeteyi yan koltuğa bırakıp arabayı çalıştırmak, kokarca ve yanık lastik kokulu otobandan New York'a dönmek üzere öne uzandı.

Ama bunun yerine başını direksiyona dayadı. Astrid'i, kızını ve Magnus'u, oğlunu düşündü. Burada, arabada olduklarını hayal etti, Astrid'in arka koltukta sinir bozucu bir şekilde homurdandığını, Magnus'un radyoyla oynadığını veya ön camdan dışarıdaki gece göğüne baktığını. Bu arka yollardan birinde yeterince yavaş araba kullandığını ve önlerinden, yoldan o yaban kedisinin iri pençeleriyle geçtiğini hayal etti.

Astrid buna bayılırdı.

Magnus kedinin cinsini bilirdi.

Sürücü koltuğunda uyuyakaldı ve uyandığında ortalık yine aydınlıktı.

Selam, dedi Eve.

Kadın sakindi ama yüzü kızarmıştı. Yaşlı bir köpeği tasmasından tutuyordu. Sarışındı, zayıftı, çok şık giyinmişti ve öyle tuhaf bir şekilde saldırgandı ki Eve açılan kapıdan bir adım geriledi.

Geç kaldın, dedi kadın.

Öyle mi? dedi Eve.

Tam sekizde gelecektin, dedi kadın. Bir dahaki sefere arka kapıyı kullan. Burası ön kapı. Rebecca, diye seslendi. Aşağı gel de şu köpeği al.

Tişörtlü ve kot pantolonlu ufak tefek bir sarışın kız kadının arkasındaki merdivenden inip yanından usulca geçti, ona dokunmadan.

Selam, dedi Eve kıza.

Kız yaşlı köpeği çekiştirerek Eve'in yanından geçirip dışarıya, devasa evin yan tarafına götürdü. Kadın dönmüş, evin holünde yürürken durdu. Bezgin bir ses çıkardı. Eve onun peşinden eve girdi.

Şunu açıkça söylemek istiyorum, bir saatlik gecikmeye kesinlikle tahammül edemem, diyordu kadın, sırtı hâlâ Eve'e dönük halde holde yürüyüp, filmlerdeki gibi döne döne yukarı uzanan merdivenin yanından geçerken. Hoşgörüsüz biri değilim, diyordu, ama uymanı beklediğim standartlarım var.

Eve'in kafasında bir sürü cümle başladı. *Tam olarak kimi bekliyordunuz* ve *Ben o değilim,* hepsinin özündeydi. Ama bunları söylemek yerine durup dururken şöyle deyiverdi:

Arabam bozuldu desem?

Arabana olanlar benim sorunum değil, dedi kadın.

Şimdi içinde bulundukları mutfak kocamandı. Bir dizi firın bütün bir duvar boyunca uzanıyordu. Üstü tabak çanakla kaplı bir kahvaltı masası ve yine tabak çanakla dolu bir lavabo vardı. Kadın Eve'e bakmadan konuşuyordu. Eve'in kafasının on beş santım kadar sağındaki bir noktaya konuşuyordu.

Bulaşık makineleri. Burada, dedi kadın. Deterjanlar. Burada. Aletler. Yer ve yüzey deterjanları. Burada. Acentanın istediği malzemeler çamaşır mahzeninde, ihtiyacın olacak diğer her şeyi yanında getirmişsindir zaten. Çalışma programını acentadaki Bob'la konuşmuşsundur. Kopyasını bana göstermek istersen gözden geçirebiliriz.

Korkarım çalışma programınız hakkında hiçbir şey bilmiyorum, dedi Eve.

Nasıl yani, hiç mi bilmiyorsun?

Kadın önce şaşırmış, sonra hiddete kapılmış göründü, sonra öyle büyük bir hayal kırıklığına uğradı ki Eve ona acıdı.

Tamam, diye iç geçirdi kadın. Acentadaki Bob'la konuşmam gerekecek galiba. İsmin ne? dedi.

Eve, dedi Eve.

Hizmetçi kadın geldi, diye seslendi bir çocuk evin içinde bir yerden.

Görebiliyorum, söylemene gerek yok Rebecca, diye seslendi kadın. Kahven nasıl olsun Steve?

Ah, dedi Eve. Çok naziksiniz. Harika. Sade olsun, teşekkürler, şekersiz. Teşekkürler.

Kadın kulplu bir sürahiden temiz bir fincana kahve döktü. Bu fincandaki kahveyi başka bir fincana koydu. Boşalmış olan ve hâlâ dumanı tüten ilk fincanı Eve'in önüne bıraktı ve bulaşık makinesini gösterdi.

O sorunun yanıtı şuydu, kahve filan içemezsin. Burada çalışırken içemezsin, dedi kadın.

Sonra mutfaktan çıktı, ikinci fincandaki kahveyi önünde bir kupa gibi tutarak.

Eve gülmeye başladı. Lavabodaki tabakları kapakları açık bulaşık makinelerinden ilkine yerleştirdi, kadın mutfağa geri dönene dek. Kadının makyajlı yüzünün altındaki boynu kıpkırmızıydı. Yanında Latin Amerikalı genç bir kadın ve iki sarışın çocuk vardı, köpeği tasmasından çekip götüren kızla ondan birkaç yaş küçük, Disney'in Pamuk Prenses'indeki geri zekâlı cüceye benzeyen bir oğlan.

Kadın öne çıkıp Eve'in ellerini tuttu.

Steve, dedi kadın. Çok ama çok üzgünüm. Beni bağışlamalısın, lütfen. O kadar, o kadar utanıyorum ki. İnanamıyorum ben.

Bu bulaşık makinesini doldurdum, dedi Eve, Latin Amerikalı kadına. Umarım doğru dürüst yapmışımdır, ama bunlar dünyanın her yerinde aynıdır değil mi, bulaşık makineleri yani?

Latin Amerikalı kadın bir şey demedi. Ses çıkarmadan yere bakıyordu. Zaten başı beladaydı.

Rebecca, misafirimizi büyük salona götür lütfen, dedi kadın.

İsmi neden Steve? diye sordu oğlan. Niye erkek ismi taşıyor?

Nathan, şekerim, dedi kadın. Aile odasına gidip televizyon seyret.

Eve kızın peşinden tekrar hole girdi.

Bu giriş holü, dedi kız. Bu merdiven. Bu büyük salon. Zemin katında üç salonumuz daha var. İsterseniz bakabilirsiniz.

Büyük salon yeterli, teşekkürler, dedi Eve.

Buraya oturabilirsiniz, dedi kız, beş-altı kişilik bir kanepeyi göstererek.

Sağ ol, dedi Eve. Ayakkabılarını ayaklarıyla çıkardı. Söylesene Rebecca, dedi.

Kız, Eve'i onun oturduğunun aynısı bir kanepeden izliyordu, odanın diğer ucundan. Eve'in ayakkabılarına baktı. Eve'in ayaklarına baktı. Eve'e bir sirk ucubesiymiş gibi baktı.

Geziyorum, dedi Eve. Uzun yoldan geldim. Bir sorumu yanıtlayarak bana yardımcı ol. Yolun aşağısındaki şu küçük, biraz harap evde kim oturuyor?

Kız duymamış gibi yaptı. Bir kitap açıp okur gibi yaptı.

Küçük Kadınlar ha, dedi Eve. Sen hangisisin? Evli olan mı, erkek gibi olan mı, kibirli olan mı yoksa ölü olan mı?

Kız kahkahayı bastı, sonra yine sustu.

O evde kim oturuyordu bir fikrin var mı? diye sordu Eve. Veya şu anda kimin oturduğunu biliyor musun?

Kız ona sakince baktı. Omuz silkti.

Sağ ol, dedi Eve. Çok yardımcı oldun.

Eve'in üstünde oturduğu kanepenin karşısındaki cam duvarın ardında, çok güzel yaslanır koltuklarla bezeli gemi güvertesi şeklinde bir ön sundurma, onun ardında ufak bir Londra parkı büyüklüğünde bir çimenlik ve nihayet onun da ardında, o kusursuz atların bulunduğu arazilerden biri vardı.

O atlara annen mi bakıyor? diye sordu Eve.

Atlarımıza bakacak adamlarımız var, dedi kız başını kitabından kaldırmadan. Annem mimardır. Bu evin tasarımını o yaptı.

Annen kelimenin tam anlamıyla cehennem kaçkını kâbus gibi bir kaltak, dedi Eve.

Kitap kızın suratının önünden düşüverdi. Kız, Eve'e ağzı açık bakakaldı.

Ha ha, dedi Eve. Şaşırttım seni. Ama doğru bu. Doğru olduğunu biliyorsun.

Doğru olan nedir ve bilen kim? dedi kadın.

Odaya elinde fincanlarla, gevrek ekmeklerle, bisküvilerle peynirlerle, ince et dilimleriyle dolu ufak bir tepsiyle girmişti. Diğer elinde mutfaktaki kulplu kahve sürahisini taşıyordu.

Hiçbir şey, dedi kız. Hiç kimse.

Dehşete kapılmış gibiydi.

Kahve? dedi kadın.

Burada çalışırken kahve içmeme izin var mı bilmiyorum, dedi Eve.

Kadın Eve'e dostça gülümsedi.

Anne, Sonny'yi koruluğa götürebilir miyim? dedi kız.

Onu Dunlops'ların kazlarından uzak tut, Rebecca. Ayrıca geri dönünce üstüne başına çekidüzen var.

Kız odadan çıktı.

Benim gibisin, dedi kadın. Sade, şekersiz.

Hatırladın, dedi Eve.

Korkarım Jerry ancak bugün akşama doğru gelecek, dedi kadın. En büyük çocuğunu üniversiteden alması gerekiyor. Aslında geçen sonbaharda burada Richard'ın on sekizinci doğum gününü kutladık ve seni gördüğümü anımsamıyorum.

Doğru, dedi Eve. O sıralar Avrupa'daydım herhalde.

Kızın pencerenin ardından, dış duvarın kenarından gizlice onlara baktığını göz ucuyla gördü. Kız görüldüğünü görünce hemen geri çekilip ortadan kayboldu.

Doğrusu çok çok erken geldin, diyordu kadın. Açıkçası bu akşamdan önce kimseyi beklemiyoruz, hatta çoğu kişi yarın öğleden sonra gelecek.

Ben böyleyim işte. Önce geç kalırım, sonra erken gelirim, dedi Eve.

Bu da kırdığım potu açıklıyor, dedi kadın. Bir kez daha özür diliyorum, umarım beni bağışlarsın.

Hayır, dedi Eve. Bağışlanmaz bir şekilde davrandın. Üstelik sadece bana değil.

Kadın, Eve'in gülmesini bekledi. Eve gülmeyince, kendi güldü.

Evet Steve, dedi, burada olman harika. Korkarım çok yoğun bir programım var, ama istersen odanda dinlenebilirsin veya canın ne isterse yapabilirsin, istediğin yeri keşfe.... Ah! Arabanda sorun çıktı mı demiştin?

Yolun biraz aşağısında duruyor. Birinci evin, bataklığın yanındaki evin önüne park ettim, dedi Eve.

Aksanın harika, dedi kadın.

Teşekkürler, dedi Eve.

Öyle klasik ki, dedi kadın. Şey gibi... şey gibi... tam olarak bilemiyorum...

BBC gibi mi? dedi Eve.

Evet. BBC, dedi kadın.

Kadın odadan çıkınca Eve tabaklardaki yiyeceklerin sığdığı kadarını kot pantolonunun ve ceketinin ceplerine tıkıştırdı ve sonra bir başka ve daha yaşlı bir Latin Amerikalı kadın, kucağında çok sayıda yeni yıkanmış beyaz havluyla gelip onu ana merdivenden çıkardı, camlı modernist bir geçitten ve ardından daha geleneksel bir koridordan geçirdi. Eve'i bir odaya soktu. O tuvaletli ve duşlu, pırıl pırıl odada havluları bir sandalyeye bıraktı.

Teşekkürler, dedi Eve.

Rica ederim hanfendi, dedi Latin Amerikalı kadın.

Çıkarken kapıyı kapadı. Kapının kapanırken çıkardığı ses hoştu.

Eve odanın ortasında durup, ceplerindeki yiyecek parçalarından bir sandviç hazırladı. Sandviçi yedi. Bir tane daha hazırladı. Onu da yedi. Yiyeceklerin geri kalanını yatak sehpasına dizdi.

Odada fazla eşya yoktu, modaya uygun şekilde. Tavanında büyük bir vantilatör vardı. Duvarları ahşap kaplıydı; bütün

evde bu ahşabın tatlı kokusu hâkimdi. Bir duvardaki iki pencere bir yüzme havuzuna, bir dizi ahıra ve insanı afallatacak kadar yemyeşil bir araziye bakıyordu. Diğer duvarlarda atların yanında duran ya da üstlerine binmiş insanların fotoğrafları asılıydı. Eve fotoğrafların üçünde sarışın kadını gördü. Kadın çok yakışıklı ve gülümsemeyen bir adamın yanındaydı.

Jerry.

Kız fotoğrafların sadece birindeydi. Fotoğrafta çok daha gençti ve neredeyse tanınmayacak kadar neşeliydi.

Diğer fotoğrafların hepsinde o salak oğlan vardı, kovboy kıyafetliydi, tabancaları ve yeleği ve geniş kenarlı fötr şapkası vardı, kendisine fazla iri gelen beyaz yeleli bir midillinin sırtındaydı.

Bugün akşama doğru üniversiteden alınması gerekecek olan Richard'a (18) uyabilecek hiç kimse yoktu fotoğraflarda. Demek ki daha önceki bir evliliğinden olmuş, diye düşündü Eve.

Yiyecek ve ekmek dilimleriyle bir sandviç daha hazırlayıp yedi. Mükemmel hazırlanmış yatağın kenarına oturdu.

Arabada uyumaya karar verdi.

Doğdum. Öyle işte. Annemle babam. Falan filan.

Bunları boş verin. En güzelinden bir saray hayal edin. Dünyanın en güzel sarayı. Şimdi onun çoğaldığını hayal edin. Saraylardan oluşma bir saray. Sarayları petek petek taş ve ışık katmanlarından oluşma. Avluları, kemerleri, geçitleri, takımyıldızlarla bezeli geniş odaları var, çünkü yüzyıllar önce zanaatkârlar taşta yıldız şeklinde delikler açmışlar ve güneş hâlâ sarayların zeminleriyle duvarlarına yıldızlar saçıyor. Güzel bir fiskiye var. Taştan aslanlar onu sırtlarında taşıyorlar. Kırık ışık kıvrımlarından oluşma bir gökyüzünü andıran bir tavan var. Uzaktan bakınca duvar incecik dantelden gibi görünüyor. Yakından bakınca o incecik dantelin aslında taştan

olduğunu görüyorsunuz. Bir kapının kemerlerine bir el ve bir anahtar oyulmuş. Saray duvarlarına şu söz kazınmış: Tanrı'dan başka fatih yoktur.

Bu gerçek! İspanya'da. Erken gidin, çünkü kapanış saati var. Saatte üç yüz elli kişi görebiliyor. Bazı kısımları bin yıldan eski. Film yönetmeni Ray Harryhausen, Sinbad'ın Yedinci Yolculuğu'nun çoğunu orada çekti, Eski Bağdat'a benzediği için. Mağribilerindi. Araplarındı. Berberilerindi. Müslümanlarındı. Harap oldu. Restore ettiler. Çok kısa bir süreliğine Yahudilerindi. Çok kısa bir süreliğine Çingenelerindi. Hıristiyanlar Müslümanları kovdular. Katolikler sarayı yıkmadılar ama caminin tepesine bir kilise kondurdular. Şairler ona bayıldı. Yazarlar bayıldı. Ressamlar bayıldı. On dokuzuncu yüzyıl turistleri bayıldı. Duvarlarından parçalar koparıp evlerine götürdüler. Yazar John Ruskin, sanat eseri sayılamayacak kadar Hıristiyanlıkla ilgisiz olduğunu söyledi. Tasarımcı ve mimar Owen Jones onu inceledikten sonra Crystal Palace'ı yaptı. Sirk sponsoru P. T. Barnum da kendine onun benzeri bir konak yaptırdı. Konak pek fazla ayakta kalmadı. Sonunda yandı. Sinemalar inşa eden insanlar bazı sinemalara onun ismini verdiler. Mesela doğduğum sinemaya. Şimdi başa döndük.

Yeryüzünde cennet. Alhambra.

0'dan 62'ye 9.9 saniyede çıkabilen 2.8 litrelik bir motora sahip, beş kapılı, locaları yedişer koltuklu, birinci sınıf ama fahiş olmayan bir sinema.

Güneşte bir saray.

Yanmaz film malzemeleriyle dolu viran, eski bir sinema. Işığınız var mı? Görüyor musunuz? Dikkatli olun. Şimdiye kadar hayalini kurduğunuz her şeyim ben.

Aile... bir kapalı kutu. En küçük bağımsız cumhuriyet; kendi yasaları, âdetleri, neşeleri ve sırları olan...

Smart ailesinin 2003 yaz tatiliyle başlayan **Rastlantısal**, tatil bitip de kente dönmelerine ve yeni yıla uzanan bir süreci kapsıyor. Ailenin Norfolk'taki sıkıcı tatili, Amber adındaki baştan çıkarıcı bir yabancının ortaya çıkıp, her yere neşesini, sevgisini, zehrini ve isyancılığını saçmasıyla altüst oluyor. Amber ailenin sınırlarını çiğneyip geçer, onları dünyaları ve kendileri hakkında düşünmeye zorlarken, Smart'lar dengesi bozulmuş duygularını anlamlandırmaya çalışıyorlar.

Rastlantısal, bastırılmış kişiliklerin beklenmedik anda su yüzüne çıkmasına ve zaman içinde sessiz sedasız kopup parçalanan ilişkilere dürüst bir bakış... 2005 yılında Ali Smith'e Whitbread Ödülü'nü kazandıran bir başyapıt.

Ali Smith

"O sıcak yaz havasında tavan arası ve ikisi şaşırtıcı bir şekilde ter kokuyordu. Sonrasında Amber'in ona yaslanması, kulağına gülmesi. Yürürken, konuşurken, bir şey demeden otururken tüm bedeniyle yaslanması, akşam yemeğinde masanın karşısından ona kimseye fark ettirmeden gülümsemesi. G
mucizevi eğrileri... Amber = melek."

EVEREST

